

ร่าง

(๒๓ ๐๓ ๖๕)

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมา.....	๑
กระบวนการจัดทำแผนแม่บท	๒
กรอบแนวคิด	๔
ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง	๗
แผนระดับที่ ๑ - ๓.....	๘
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).....	๑๗
แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๘
ผลการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก	๑๙
ปัญหาอุปสรรคของการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก.....	๒๐
ส่วนที่ ๒ การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการแร่.....	๒๓
สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก	๒๓
ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี	๒๓
ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Global Climate Action)	๒๔
พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า.....	๒๔
ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙.....	๒๕
สถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก	๒๖
สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลก	๒๙
ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน.....	๓๐
สถานการณ์และแนวโน้มภายใน.....	๓๐
สถานการณ์เศรษฐกิจไทย	๓๐
สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย	๓๑
สถานการณ์และแนวโน้มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย	๓๓
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแร่.....	๔๓
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ.....	๔๔
จุดแข็ง (Strengths)	๔๕
จุดอ่อน (Weaknesses).....	๔๕
ปัจจัยสนับสนุนและโอกาส (Opportunities)	๔๖
ภัยคุกคามและข้อจำกัด (Threats)	๔๗

ส่วนที่ ๓ วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่	๔๙
วัตถุประสงค์	๔๙
วิสัยทัศน์	๔๙
เป้าหมาย	๕๐
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๑ : การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่	๕๑
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒ : การพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์ จากการใช้ทรัพยากรแร่	๕๔
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๓ : การวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและ การใช้ประโยชน์จากแร่	๕๗
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๔ : การสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน	๖๐
ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล	๗๙
การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ	๗๙
การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่	๘๑
ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก	๘๓
ภาคผนวก ก บัญชีทรัพยากรแร่	๘๕
ภาคผนวก ข เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง	๙๕
ภาคผนวก ค สรุปผลการประชุมหารือและการรับฟังความคิดเห็น	๑๕๑
ภาคผนวก ง ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่	๑๘๓
ภาคผนวก จ TOWS Matrix	๑๘๗
ภาคผนวก ฉ การประยุกต์ใช้หลัก SEA ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่	๑๙๑
ภาคผนวก ช องค์ประกอบและกระบวนการในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่	๑๙๗
ภาคผนวก ซ แนวทางการบริหารจัดการแร่รายชนิด	๒๐๓
ภาคผนวก ฌ ตารางรายละเอียดตัวชี้วัด ค่า baseline และเกณฑ์การให้คะแนน จำแนกตาม แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒	๒๑๑
ภาคผนวก ฎ คำสั่ง/ประกาศ ค.นร. ที่เกี่ยวข้อง	๒๒๑

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

แร่เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก โดยอุตสาหกรรมแร่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจจากทั้งด้านการผลิต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และยังเป็นวัตถุดิบขั้นต้นสำหรับการผลิตในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้อุตสาหกรรมแร่จะสร้างคุณประโยชน์ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก แต่อาจส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้างได้ ดังนั้น การบริหารจัดการแร่ที่ดี มีธรรมาภิบาล มีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง มีการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จะช่วยลดผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของชุมชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงได้

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายหลักที่ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และให้อำนาจรัฐในการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม ตลอดจนการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ โดยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน โดยต้องคำนึงถึงดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรอบด้าน รวมทั้งการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม โดยกระบวนการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยจำเป็นต้องมีการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกระบวนการสร้างความยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุดและเป็นไปตามหลักวิชาการภายใต้การวิเคราะห์ความเสี่ยง การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวนโยบายการบริหารจัดการแร่ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่สำคัญ ๔ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่หนึ่ง มีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ประเด็นที่สอง เกิดดุลยภาพในการใช้ประโยชน์จากแร่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ประเด็นที่สาม เสริมสร้างกลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล และประเด็นที่สี่ ผลักดันการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

นอกจากนี้ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ที่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ (๑) ในการเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นทางการแล้ว คือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่คำนึงถึงการตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างเป็นเอกภาพ โดยตามมาตรา ๑๗ วรรค ๑ กำหนดให้การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์

และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่มีข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกของประเทศไทยที่มีเป้าหมายในการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ในทุก ๆ ด้านเพื่อลดความซับซ้อน และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ พร้อมทั้งการเร่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้กับภาคประชาสังคม เพื่อให้มีองค์ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งเสริมสร้างและส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศผ่านกระบวนการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ นอกจากนี้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยังได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้มีผลบังคับใช้ต่อไปอีกหนึ่งปีจนถึงสิ้นปี ๒๕๖๕ เนื่องจากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19 ทำให้การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ ไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สิ้นสุดระยะเวลาบังคับใช้ลงเมื่อสิ้นปี ๒๕๖๔

สำหรับแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลา ๕ ปี และมีช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกำหนดระดับของแผนและการเสนอแผนระดับที่ ๓ โดยแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นกรอบแนวทางให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายที่จะปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ต่อเนื่องจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกให้บรรลุผลสำเร็จและสร้างความยั่งยืนให้แก่ระบบการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

กระบวนการจัดทำแผนแม่บท

กระบวนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. กำหนดผู้รับผิดชอบและกลไกในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ตามลำดับ เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมีหน้าที่จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๒. ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและประมวลข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่และอุตสาหกรรมแร่ เพื่อกำหนดกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ศึกษาผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา โดยรวบรวมจากรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รวมทั้งข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูลอื่น

๔. ประกาศหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ ที่กำหนดรายละเอียดขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้กระบวนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและมีการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ

๕. เปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เช่น เหตุผลความจำเป็น แผนการสำรวจแร่ และจัดหาแร่ แหล่งสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็น เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธีการทำเหมือง ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการทำเหมือง และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๖. จัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ (๒) กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และ (๓) กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการและสถาบันทางวิชาการ กลุ่มละ ๑ ครั้ง โดยในการประชุมปรึกษาหารือได้ประยุกต์ใช้หลักการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment) เพื่อกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมในการบริหารจัดการแร่ในระดับยุทธศาสตร์ด้วย

๗. ยกร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๒ โดยประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในเบื้องต้น การรวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นทางช่องทางต่าง ๆ จากการเปิดเผยข้อมูล และการจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) พร้อมทั้งกำหนดประเด็นที่เป็นสาระสำคัญเพื่อจะนำไปประชุมหารือในขั้นตอนถัดไป

๘. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus group) จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้ (๑) การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (๒) การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ (๓) เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง (๔) กระบวนการอนุญาตและกำกับดูแล และ (๕) การจัดสรรผลประโยชน์และการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเนื้อหา ร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๒ ให้มีความครบถ้วนและครอบคลุมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นหลักที่สำคัญ

๙. จัดกระบวนการเวทีสาธารณะ (Public Hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน และนำความคิดเห็นที่ได้มาประมวลผลเพื่อปรับปรุงร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้มีความสมบูรณ์

๑๐. นำเสนอร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑๑. จัดส่งร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งจัดเป็นแผนการปฏิบัติในระดับที่ ๓ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์แผนและพิจารณาถ่วงถ่วงตามขั้นตอน

๑๒. นำเสนอร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อไป

กรอบแนวคิด

ในระยะแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกที่ผ่านมา การบริหารจัดการแร่ของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ มากขึ้น โดยมีการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมและรายชนิดแร่ที่เหมาะสม มีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่เพิ่มขึ้น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังคงประสบปัญหาหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต เช่น ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจและขาดความโปร่งใสในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของภาครัฐ ปัญหาการจัดการผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและสุขภาพของประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ปัญหาความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์จากการนำทรัพยากรแร่มาใช้ แม้ในปัจจุบันก็ยังพบปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความวิตกกังวลของภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและการนำทรัพยากรแร่ในประเทศมาใช้ประโยชน์ โดยสาเหตุสำคัญของปัญหาเหล่านี้ คือ นโยบายการนำทรัพยากรแร่ในประเทศมาใช้ประโยชน์ในภาพรวมยังขาดความชัดเจนและขาดการบูรณาการ กระบวนการพิจารณาอนุมัติอนุญาตในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่มีความซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานและขาดความโปร่งใส ตลอดจนภาคประชาชนและสังคมยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นและประโยชน์ของการทำเหมือง รวมทั้งขาดความเชื่อมั่นในกลไกการบริหารจัดการแร่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องเร่งแก้ไขปัญหา โดยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจนและครอบคลุมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างแท้จริง ปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความซับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพ และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจให้เหลือเพียงเท่าที่จำเป็น พร้อมทั้งเร่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้กับภาคประชาสังคม เพื่อให้มีองค์ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งเสริมสร้างและส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศผ่านกระบวนการที่ชัดเจน โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ซึ่งแม้แนวคิดดังกล่าวจะได้ถูกกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แล้ว แต่จะต้องขับเคลื่อนและผลักดันอย่างต่อเนื่องให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม และแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งในสังคม อันจะส่งผลให้ประเทศก้าวเข้าสู่ช่วงของการมีฐานวัตถุดิบที่มั่นคงสามารถ

ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ โดยลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนให้น้อยที่สุดเพื่อให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ยังคงยึดกรอบแนวคิดตาม ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่ได้จัดทำขึ้นโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ตลอดจนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่มีอยู่ในประเทศให้เป็นไปอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยในช่วงระยะ ๕ ปีแรก มุ่งเน้นการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน และมีคุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มีการจัดสรรผลประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ในขณะที่ช่วงระยะปีที่ ๖ - ๑๐ ของการบริหารจัดการแร่มุ่งเป้าหมายในการสร้างฐานของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบบริหารจัดการแร่ที่ได้มีการเริ่มต้นในระยะช่วง ๕ ปีแรก เพื่อให้ประเทศมีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะถัดไป เป็นช่วงที่มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และมีการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ด้วยบริบทดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดที่สำคัญในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ประกอบด้วย

๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตั้งอยู่บนหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับความรู้ และคุณธรรมควบคู่กันไป การบริหารจัดการแร่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่เป็นไปอย่างรอบคอบ สอดคล้องตามหลักวิชาการ มีเหตุผล มีความพอประมาณ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และเป็นธรรม เพื่อให้ทรัพยากรแร่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้ความสำคัญต่อผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เพื่อให้มีความสมดุลระหว่างการสงวน การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ที่เชื่อมโยงและเกื้อกูลกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมรวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโดยรอบบริเวณพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่

๒) หลักการสำคัญภายใต้นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ ในประเด็นด้านความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความยุติธรรมมีสุขของประชาชน

ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลกและสามารถแก้วิกฤลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจดีกว่า

๓) การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นกรอบแนวทางซึ่งเน้นการพัฒนาที่มีคุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องแก้วิกฤลและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ตอบสนองต่อความต้องการวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น การลดผลกระทบด้านลบและเพิ่มผลกระทบด้านบวก การใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์เท่าที่จำเป็น การสงวนและรักษาไว้เพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป และการกระจายผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๔) โมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ Bio-Circular-Green Economy เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว ที่เน้นการพัฒนาต่อยอดจากจุดแข็งของประเทศไทย คือ ความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเฉพาะโมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่มุ่งเน้นการวางแผนให้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบภาคอุตสาหกรรมให้คงอยู่ในระบบโดยให้มีคุณค่าสูงสุดและนานที่สุด เป็นการเปลี่ยนวงจรการใช้ทรัพยากรให้เกิดการหมุนเวียนได้มากที่สุด หรือการเปลี่ยนจากขั้นตอนที่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด เป็นการใช้ทรัพยากรที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยลดผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทรัพยากรของระบบนิเวศและสุขภาพของประชาชนให้เหลือน้อยที่สุด ทั้งนี้ ก็เพื่อรับมือกับปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรในอนาคตที่มีแนวโน้มความต้องการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตเพิ่มมากขึ้น

๕) ธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นหลักการปกครองที่เป็นธรรมเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืนภายใต้กรอบด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรม บนพื้นฐานขององค์ประกอบสำคัญ ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

นอกจากนี้ ยังได้นำผลสำเร็จของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก รวมถึงปัญหาอุปสรรคจากการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวมาใช้ประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ด้วย โดยมีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองจะจัดทำในรูปแบบแผนที่ที่มีขอบเขตพื้นที่ชัดเจน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ หรือคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่ให้อำนาจหน้าที่ไว้ อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีที่มีแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองสำหรับแร่บางประเภท หรือบางพื้นที่ที่ยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ จะนำคำนิยามของพื้นที่ของเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกไปผสมผสานและผนวกเพิ่มเติมในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิและเกิดความเสียหาย

ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้มีการลงทุนไปแล้วก่อนที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) จะมีผลบังคับใช้

๒) การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ตลอดจนแนวทางมาตรการจะต้องสอดคล้องร้อยเรียงกันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยพิจารณาจากเรื่องหรือประเด็นที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกร่วมกับการเพิ่มเติมเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการทบทวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการรับฟังความคิดเห็นในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเฉพาะเจาะจงของสิ่งที่จะดำเนินการและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติของส่วนราชการ ทั้งนี้ จะต้องเป็นประเด็นในเชิงนโยบายหรือเชิงบูรณาการการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ โดยไม่เป็นประเด็นที่ส่วนราชการต้องดำเนินการตามปกติภายใต้ภารกิจประจำหรือตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน หรือเป็นประเด็นที่ซ้ำซ้อนกับประเด็นตามแผนระดับ ๒ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (๒๕ ก.พ. ๒๕๖๔)) และแผนระดับ ๓ อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการนำไปปฏิบัติและลดความซ้ำซ้อนที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็น

๓) การกำหนดตัวชี้วัดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ต้องระบุรายละเอียดของตัวชี้วัดที่ชัดเจน มีความท้าทาย วัดผลได้จริง มีความสอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ รวมทั้งต้องระบุค่าเป้าหมายระยะ ๕ ปี และรายปี ตลอดจนหน่วยงานเจ้าภาพหลักที่รับผิดชอบในการจัดเก็บหรือรวบรวมฐานข้อมูลตามรายละเอียดของตัวชี้วัดให้ชัดเจน โดยจะกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพียง ๑-๒ หน่วยงานในแต่ละตัวชี้วัด

๔) การประยุกต์ใช้หลักการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ในระดับที่เหมาะสมและเป็นไปได้ โดยไม่ทำให้เกิดความล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญต่อกระบวนการจัดทำแผนแม่บทฯ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้คำนึงถึงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยมีรายละเอียดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ดังต่อไปนี้

แผนระดับที่ ๑ - ๓

ตารางที่ ๑ นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ

<p>นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแรงงานของประเทศ</p>
<p>• แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นที่ ๔.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ข้อ ๔.๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นที่ ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ข้อ ๔.๔.๑ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ ข้อ ๔.๔.๒ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประเด็นที่ ๔.๕ พัฒนาเศรษฐกิจฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ ข้อ ๔.๕.๕ ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางสังคม ประเด็นที่ ๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ข้อ ๔.๒.๑ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค ข้อ ๔.๒.๕ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นที่ ๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม ข้อ ๔.๓.๓ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ประเด็นที่ ๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง ข้อ ๔.๔.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างภาพลักษณ์ของชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ข้อ ๔.๑.๕ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน ประเด็นที่ ๔.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ข้อ ๔.๔.๑ จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบทพื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ ประเด็นที่ ๔.๖ ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ข้อ ๔.๖.๒ พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๖.๓ จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ</p>

<p>นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) 	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเด็น (๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต มุ่งขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมและบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บนฐานของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์เป็นวัตถุดิบ • แผนย่อยอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต • แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต • ประเด็น (๕) เขตเศรษฐกิจพิเศษ เน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจและพื้นที่อนุภูมิภาคตะวันออก • แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก • แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ • แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเด็น (๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเมืองในทุกภาคของประเทศ แล่งจ้างงานและที่อยู่อาศัย รวมทั้งพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ • แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิวิเวศอย่างยั่งยืน • ประเด็น (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นภาคเติบโตที่เน้นหลักของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน • แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน • ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว • แผนย่อยการยกระดับกระบวนการเติบโตที่กำหนดอนาคตประเทศไทย 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเด็น (๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระเบิดจិតติ์ และดิจิทัล มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับและสนับสนุนการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ • แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ • ประเด็น (๒๓) การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ให้การดำเนินงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของประเทศไทย สามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ • ยกระดับภาคการผลิตและบริการ แก้ไขปัญหาของสังคม พัฒนาการบริหารจัดการ • จัดการภาครัฐ รวมทั้งรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ • แผนย่อยการวิจัยและพัฒนา • นวัตกรรม ต้านเศรษฐกิจ • แผนย่อยการวิจัยและพัฒนา • นวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม
--	--	--	---

<p>นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • แผนระดับที่ ๒ <p>แผนการปฏิรูปประเทศ (๖ เม.ย. ๒๕๖๑)</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ด้านเศรษฐกิจ <p>เรื่องและประเด็นการปฏิรูปหัวข้อที่ ๑ : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขันหัวข้อย่อย ๑.๑ ผลิตภัณฑ์หัวข้อที่ ๑ : การปฏิรูปด้านการเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของประเทศหัวข้อย่อย ๑.๒ การรวมกลุ่มในภูมิภาค (Regional Integration)</p> <p>หัวข้อที่ ๑ : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขันหัวข้อที่ ๑.๓ ระบบนิเวศด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (R&D, Innovation Ecosystem)</p> <p>แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ</p> <p>แนวปฏิรูปที่ ๑ ด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เน้นการพัฒนาศักยภาพของภาคเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคการผลิตและบริการของประเทศ</p> <p>แนวปฏิรูปที่ ๒ ความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนชาวไทยทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผลักดันให้มีการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังทุกพื้นที่ทั่วประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบก <p>ประเด็นย่อยที่ ๓ ทรัพยากรแร่</p> <p>๓.๑ เร่งรัดจัดทำพื้นที่ศักยภาพแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p> <p>๓.๒ พัฒนาเครื่องมือกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <p>๓.๓ สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่</p> <ul style="list-style-type: none"> • เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๖ ระบบการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p>ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูประบบและโครงสร้างการทำงานประมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EIA และ EHIA)</p> <p>ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูประบบการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Strategic Environmental Assessment: SEA)</p>
---	---	---

<p>นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • แผนระดับที่ ๒ <p>แผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง (๒๕ ก.พ. ๒๕๖๔)</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ด้านการเมือง <p>กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ</p> <p>เป้าหมาย ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างจริงจัง</p> <p>ตัวชี้วัด ๒.๑) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องทุกข์/แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของรัฐที่ได้ดำเนินการจนได้ข้อยุติเพิ่มขึ้น</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p>เป้าหมาย ๒) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพพื้นฐาน</p> <p>การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนแนวทวิภาคีของรัฐเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศ</p> <p>ตัวชี้วัด อันดับของประเทศไทยในดัชนีและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก (SDGs) ปี ๖๔-๖๕</p> <p>ไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่า ๕๐ ประเทศแรกของโลก</p> <p>เป้าหมาย ๓) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษา และฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>๔) เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>และลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ</p> <p>ตัวชี้วัด อันดับความหลากหลายทางพันธุพืชพันธุ์สัตว์ และถิ่นที่อยู่ในระดับโลก (BHI) ปี ๖๔-๖๕</p> <p>ไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่า ๑๑๔ ประเทศแรกของโลก</p> <p>*หมายเหตุ: ไม่มีกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องโดยตรง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านเศรษฐกิจ <p>กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทย</p> <p>ในภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center)</p> <p>ประเด็นสำคัญ ๑) พัฒนาด้านโลจิสติกส์ เพื่อสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity) เป้าหมาย ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาค</p> <p>ตัวชี้วัด ๒.๓) อันดับของมูลค่าการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๓ ของอาเซียน</p> <p>ระยะเวลาการดำเนินการรวม ๒ ปี (๒๕๖๔-๒๕๖๕)</p>
---	---	---	--

<p>นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม</p> <p>วัตถุประสงค์ ๑.๓ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน</p> <p>เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มศักยภาพของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด ๓.๒ ดัชนีชุมชนเข้มแข็งเพิ่มขึ้นในทุกภาค</p> <p>แนวทางการพัฒนา</p> <p>๓.๒ กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง</p> <p>๓.๓ เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน</p>
<p>• แผนระดับที่ ๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) (๓๐ ธ.ค. ๒๕๕๙)</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม</p> <p>วัตถุประสงค์ ๑.๓ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน</p> <p>เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มศักยภาพของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด ๓.๒ ดัชนีชุมชนเข้มแข็งเพิ่มขึ้นในทุกภาค</p> <p>แนวทางการพัฒนา</p> <p>๓.๒ กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง</p> <p>๓.๓ เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>วัตถุประสงค์ ๑.๒ เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา</p> <p>๑.๒.๔ เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมสำคัญเดิมให้สามารถต่อยอดสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเข้มข้น และสร้างรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่บนฐานของความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>เป้าหมาย ๒.๒ การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา</p> <p>เป้าหมายที่ ๑ เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>ตัวชี้วัด ๑.๑ อัตราการขยายตัวของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓, ๔.๕ และ ๖ ต่อปีตามลำดับ</p> <p>แนวทางการพัฒนา ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ</p> <p>๓.๒.๒ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม</p>
	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>วัตถุประสงค์ ๑.๑ รักษา พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและมีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม</p> <p>เป้าหมาย ๑ รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>ตัวชี้วัด ๑.๑ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๕ พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก ๑.๕๓ ล้านไร่ เป็น ๑.๕๘ ล้านไร่ พื้นที่ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำเพิ่มขึ้น</p> <p>แนวทางการพัฒนา</p> <p>๓.๑ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์</p> <p>วัตถุประสงค์ ๑.๑ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการคมนาคมทั้งมีกลไกกับ ดูแล การประกอบกิจการขนส่งที่มีประสิทธิภาพและไม่ประนีประนอม</p> <p>สนับสุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน</p> <p>เป้าหมาย ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม</p> <p>ตัวชี้วัด ๑.๒ สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ๑๔ เป็นร้อยละ ๑๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ</p>
		<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ</p> <p>วัตถุประสงค์ ๑.๓ เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวอย่าง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน</p> <p>เป้าหมาย ที่ ๓ พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลัก มีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>ตัวชี้วัด ๓.๒ ชื่อเสียงเรียนของประชาชน เกี่ยวกับผลกระทบจากการประกอบ การในพื้นที่ลดลง</p> <p>แนวทางการพัฒนา</p>

นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรื่องประเทศไทย					
	รวมถึงชิ้นส่วนสำคัญ ๓.๔) ศึกษาแนวทางการกำจัดคาร์บอนและส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ๔.๑) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิต	ภาคอุตสาหกรรมภาคบริการและผลิตภัณฑ์ให้แก่นานาธุรกิจ BCG มาใช้เป็นมาตรฐาน	๔.๓) สร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาพื้นที่และเมือง	๓.๑) พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ ๓.๒) สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ๓.๓) ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนที่เหลือให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลาย ปราศจากเศษเหลือและของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกรรม Food waste ๓.๔) กำหนดเขตพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากร ๔.๑) ส่งเสริมเทคโนโลยี นวัตกรรม และกลไกสนับสนุน CE & LCS ๔.๓) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๓.๔) นำแบบจำลองระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจาก ND ประเภทต่าง ๆ และ CC ที่มีแผนแก้ไข ปัญหาและเจ้าภาพที่ชัดเจนมาใช้ในพื้นที่สำคัญ ๒.๑) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชน/ชุมชนในการรับมือกับ ND&CC ๒.๔) สนับสนุนมาตรการที่ไม่ใช่เชิงโครงสร้าง (Non-Structural Measure) อาทิ ปรับปรุงกฎหมาย ให้มีประสิทธิภาพและรวบรวมจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ND ส่งเสริมมาตรการมุ่งใจเพื่อรับมือ ND&CC จัดสร้างระบบประกันภัยและจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการป้องกันและลดผลกระทบจาก ND&CC ๓.๑) ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการจัดการความมั่นคงปลอดภัย ๓.๓) พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับการจัดการความเสี่ยงจาก ND&CC ๓.๓) พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับการจัดทำแบบจำลองระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยงและ	ที่เอื้อต่อภาคพัฒนาประเทศ ๒.๒) สร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐ ๓.๑) ปรับเปลี่ยนดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในกระบวนการจัดสรร ภาคบริการพัฒนาประเทศ ๓.๑) ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล ๓.๒) ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล ๔.๑) สร้างระบบบริหารภาครัฐ ที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบ ปรับปรุงกฎหมายระเบียบ มาตรา ๓.๑) ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ๔.๒) ยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ

<p>นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานประเทศ</p>						<p>ผลกระทบจาก ND ประเภทต่าง ๆ และ CC ในพื้นที่สำคัญ</p> <p>๔.๑) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศเพื่อป้องกัน/ลดผลกระทบจาก ND&CC</p> <p>๔.๑) สร้างจิตสำนึก (Public Awareness) ให้ประชาชนทุกระดับ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>๔.๒) เพิ่มบทบาทภาคประชาชน ชุมชน เอกชน ในการอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อป้องกัน/ลดผลกระทบจาก ND&CC และ เพิ่มศักยภาพการดูดซับ และเก็บกักก๊าซเรือนกระจก (Carbon Sink)</p> <p>๔.๓) สนับสนุนการใช้ แนวทางธรรมชาติในการจัดการปัญหา ND&CC อย่างยั่งยืน (Nature-based Solution)</p> <p>๕. การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อบริหารจัดการ/ลด ความเสี่ยงจาก ND&CC</p> <p>๕.๑) พัฒนากลไก ความร่วมมือกับ ต่างประเทศในการ จัดการ ND / การ ปลดปล่อยเรือนกระจก/</p>
<p>๔.๖) พัฒนาฐานข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมาย/ มาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ</p> <p>๕. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพแก่ผู้มีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน</p> <p>๕.๑) สร้างความตระหนัก/รู้เท่าทันในสังคม</p> <p>๕.๒) สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภค</p> <p>เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน</p>							

<p>นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานของประเทศ</p>					<p>การแก้ไขปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน</p>
<p>• แผนระดับที่ ๓ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙</p>	<p>นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน</p> <p>นโยบายที่ ๑.๑ อนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสภาพทางชีวภาพอย่างสมดุล ยั่งยืน และเป็นธรรม</p> <p>ประเด็น ๑.๑.๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๑ อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๒ จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ศักยภาพของประเทศไทย</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๓ ควบคุม และกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <p>นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>นโยบายที่ ๓.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๓.๒.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๓.๒.๓ ผลักดันให้มีการใช้เครื่องมือเชิงนโยบายเพื่อการค้าสินค้าที่พัฒนาพื้นที่ขนาดใหญ่</p>					

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการแร่ของประเทศในระยะ ๒๐ ปี เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนตามหลักการและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้วางกรอบทิศทางในการบริหารจัดการแร่ของประเทศเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยพัฒนาไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับแผนระดับชาติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี คือ “การบริหารจัดการทรัพยากรแร่แบบองค์รวม เพื่อสนับสนุนวัตถุดิบให้เป็นฐานการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศไทยระดับคุณภาพชีวิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน”

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดแนวนโยบายเป้าหมายการบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี ในเป้าหมาย ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (๒) การนำแร่มาใช้ประโยชน์ต้องมีดุลยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน (๓) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล และ (๔) การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ โดยมี ๔ ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านการพัฒนากลไกการบริหารระดับนโยบายและการจัดการโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านบริหารจัดการแร่ตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ด้านการสร้างดุลยภาพการบริหารจัดการแร่อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้แบ่งระยะเวลาการพัฒนาการบริหารจัดการแร่ของประเทศออกเป็น ๓ ช่วง และกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการแร่ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ดังนี้

ช่วงระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งเน้นที่การปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติและการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคธุรกิจ ภาคการลงทุน และภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางและมาตรการเพื่อผลักดันไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม

ช่วงปีที่ ๖ - ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของการบริหารจัดการแร่ของประเทศภายหลังที่ได้มีการปฏิรูปในช่วงเปลี่ยนผ่านจากพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เป็นกฎหมายใช้บังคับ ในช่วงระยะนี้มุ่งเป้าประสงค์ไปที่การสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ การพัฒนาเศรษฐกิจจากนวัตกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่ม และการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางใหม่ในอนาคต เพื่อให้ประเทศมีฐานวัตถุดิบที่มั่นคงและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนในระยะถัดไป เป็นช่วงที่มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Smart and Green Mining)

ช่วงปีที่ ๑๑ - ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ของประเทศได้วางกรอบทิศทางการพัฒนาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ต่อยอดจากการดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อก้าวสู่เป้าหมายของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของภาคอุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวมของประเทศเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้ดุลยภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เป็นช่วงเวลาที่ประเทศมีฐานด้านแหล่งแร่วัตถุดิบจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาพรวมภายในประเทศและประชาชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และในช่วงท้ายของยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปีสุดท้าย (พ.ศ. ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ต้องเป็นฐานของความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อย่างแท้จริง มีการบริหารจัดการแร่ของประเทศแบบองค์รวมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้ดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

กรอบทิศทางของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ถูกกำหนดมาจากยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก ได้มุ่งเน้นไปที่การปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ วางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจน ทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม เพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทาง และมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อผลักดันแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้ยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจำแนกเขตแหล่งแร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาการกำกับดูแล และอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ผลการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในระดับยุทธศาสตร์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ไว้รวมทั้งหมด ๑๗ ตัวชี้วัด โดยความก้าวหน้าของการดำเนินการ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ พบว่า มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๑๖ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๙๔ และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๖ โดยแบ่งความสำเร็จเป็นรายยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกทรัพยากรแร่ มี ๓ เป้าหมาย ๕ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในวาระเริ่มแรกได้รับการกำหนดให้สอดคล้องกับสถานภาพข้อเท็จจริงภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีการดำเนินการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แล้วเสร็จ

(๒) แผนที่ศักยภาพแร่ที่มีการจำแนกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง ที่มีการดำเนินการจัดทำแผนที่ศักยภาพแร่ที่มีการจำแนกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๗.๕ ล้านไร่

โดยมีตัวชี้วัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ (๑) จำนวนพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศที่ได้ทำการสำรวจและจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐาน (เพิ่มขึ้น) (๒) จำนวนแผนที่แสดงพื้นที่ศักยภาพแร่แต่ละชนิดที่ได้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (เพิ่มขึ้น) และ (๓) แผนที่พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีการจำแนกเป็นเขตสงวน หางห้ามเขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มี ๓ เป้าหมาย ๖ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) จำนวนชนิดแร่เศรษฐกิจได้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการรายชนิดแร่ (เพิ่มขึ้น) ที่ได้มีการดำเนินการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม/นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ทองคำ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายและกฎระเบียบสำคัญที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตรแร่ทองคำ จำนวน ๒๒ ฉบับ แล้วเสร็จ

(๒) ร้อยละของภาคอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้รับการตอบสนอง (เพิ่มขึ้น) ที่พบว่าภาคอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้รับการตอบสนอง จำนวนร้อยละ ๙๓

(๓) จำนวนสถานประกอบการที่ได้มาตรฐานการประกอบการหรือมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน (เพิ่มขึ้น) ที่มีการดำเนินการผ่านโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว มีสถานประกอบการที่ได้รับการตรวจประเมินและผ่านเกณฑ์มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียวแล้ว จำนวน ๒๗๘ ราย และการดำเนินการผ่านโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR-DPIM)

โดยมีตัวชี้วัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ (๑) การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมมีการพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการแร่ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติและการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ

สารสนเทศแบบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ (๒) จำนวนข้อเสนอแนะ แนวทางหรือมาตรการที่ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติกำหนดเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (เพิ่มขึ้น) และ (๓) ประเทศมีระบบการบริหาร จัดการแร่ทั้งในภาพรวมและรายแร่เศรษฐกิจ สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนากลไกการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล มี ๓ เป้าหมาย ๓ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) จำนวนกลไกการบริหารจัดการแร่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น) ที่มีการดำเนินการผ่านโครงการปรับปรุงระบบคำขอประทานบัตรและอาชญาบัตร และโครงการพัฒนาส่วน เชื่อมโยงข้อมูลคำขอใบอนุญาตนำเข้าส่งออกแร่กับระบบ National Single Window ณ จุดเดียว

(๒) ระบบการรับข้อร้องเรียนและการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ได้รับการเพิ่ม ประสิทธิภาพ ที่มีการดำเนินการพัฒนาระบบร้องเรียนกลางกระทรวงอุตสาหกรรม เชื่อมโยงหน่วยงานภายใน กระทรวงอุตสาหกรรม และมีระบบร้องเรียนผ่านเว็บไซต์กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่โดยตรง

โดยมีตัวชี้วัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ จำนวนกลไกของการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และ การเฝ้าระวังได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น)

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม มี ๓ เป้าหมาย ๓ ตัวชี้วัด ซึ่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่

(๑) จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร และการสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน ท้องถิ่น และชุมชน (เพิ่มขึ้น)

(๒) สัดส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้า มามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ตามแนวทางและหลักเกณฑ์การเสริมสร้างและส่งเสริมความร่วมมือภายใต้ กลไกประชารัฐ (เพิ่มขึ้น)

(๓) ร้อยละของภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ (เพิ่มขึ้น)

ปัญหาอุปสรรคของการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก

ผลจากการรับฟังปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและ ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับถัดไป โดยมีประเด็นปัญหา รายละเอียดปัญหาอุปสรรค ดังนี้

๑) การกำหนดเนื้อหาในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

- แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีประเด็นเนื้อหาบางส่วนที่อาจขาดความชัดเจนหรือมีความทับซ้อนกันเองในการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางมาตรการ เช่น ในกรณีการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการแร่ กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมนั้น ได้กำหนดแนวทางมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพไว้ แต่โดยข้อเท็จจริง แนวทางมาตรการดังกล่าวเป็นเพียงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องของการพัฒนา กลไกการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ ซึ่งเป็นสาระสำคัญในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ในขณะเดียวกัน หากต้องการจะส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ควรกำหนดเป็นแนวทางมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำหนดนโยบายจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นต้น ซึ่งจากผลของความไม่ชัดเจนและทับซ้อนของแนวทางมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นนี้ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการพิจารณาจัดทำแผนงานโครงการของส่วนราชการที่รับผิดชอบได้

- การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาในลักษณะของการถือว่าทรัพยากรแร่เป็นส่วนหนึ่งของวัตถุดิบ ดังนั้น หากจะบริหารจัดการได้อย่างครบวงจรจะต้องอาศัยการวิเคราะห์ตลอดห่วงโซ่อุปทานของวัตถุดิบตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เนื่องจากหากพิจารณาเพียงว่ามีทรัพยากรแร่โดยอยู่มากน้อยเพียงไรแล้วจึงนำมาบริหารจัดการ จะเป็นการพิจารณาเพียงมิติเดียวเท่านั้น และอาจไม่สะท้อนต่อวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศได้

๒) การนำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปปฏิบัติ

- การกำหนดตัวชี้วัด แนวทาง/มาตรการ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ยังไม่มีความชัดเจน จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบางหน่วยงานขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทต่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการแร่ตามแนวทาง/มาตรการในยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ที่จะนำไปกำหนดในแผนปฏิบัติการของส่วนราชการเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ

- กระบวนการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนตัวชี้วัด เป้าหมาย และแนวทาง/มาตรการตามแผนแม่บทฯ ยังไม่เพียงพอ ทำให้หน่วยงานที่ต้องนำแนวทาง/มาตรการไปปฏิบัติยังไม่มี การบูรณาการร่วมกัน

- การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในบางมิติ ยังมิได้ถูกขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน แม้ว่าจะมีการกำหนดให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบต่าง ๆ ก็ยังไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีได้นำเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนแม่บทฯ ไปเป็นกรอบในการจัดทำกิจกรรมโครงการ การขอรับการจัดสรรงบประมาณ การจัดและปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ หรือการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐให้ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ดังกล่าวได้

๓) การติดตามและประเมินผลแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

- แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไม่ได้อธิบายรายละเอียดตัวชี้วัด รวมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดไว้ตั้งแต่ต้น ทำให้ไม่มีแนวทางในการกำหนดกรอบการประเมินผลวัดความสำเร็จ การดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒ การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการแร่

สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มภายนอก จะนำข้อมูลการทบทวนบริบทการพัฒนาประเทศที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำขึ้นในกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เช่น ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Megatrends) ที่สำคัญและคาดว่าจะมีผลต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่ในอนาคต มาพิจารณาพร้อมกับข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อม สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลก รวมถึงกรอบความร่วมมือด้านแร่ของไทยกับอาเซียน เพื่อใช้ประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยต่อไป โดยมีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ (The Fourth Industrial Revolution) ซึ่งเป็นยุคของการต่อยอดและผสมผสานเทคโนโลยีที่มีขอบเขตแตกต่างกันเข้าด้วยกัน ส่งผลให้เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างพลิกผัน อาทิ การผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าด้วยกันกับเทคโนโลยีชีวภาพและกายภาพ โดยการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุคนี้ ส่งผลให้เกิดการเร่งความเร็วและความครอบคลุมของการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและแตกต่างไปจากวิถีการดำเนินชีวิตและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมแบบเดิม อาทิ การใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการกำหนดทิศทางธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเฉพาะเจาะจง หรือแม้กระทั่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่มาโดยตลอด เนื่องจากแร่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป จึงมีความต้องการเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การสำรวจ การทำเหมือง การขนส่ง การแต่งแร่ การใช้แร่เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ตลอดจนการพัฒนาวัตถุดิบทดแทน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรแร่มีความคุ้มค่ามากที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุด ตัวอย่างการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) ในการสำรวจหรือตรวจวัดต่าง ๆ การควบคุมการทำเหมืองจากระยะไกล การใช้เซ็นเซอร์และระบบอัตโนมัติในพื้นที่โครงการ

ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Global Climate Action)

ด้วยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญากรอบการทำงานแห่งสหประชาชาติ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) จำนวน ๑๙๗ ประเทศ ได้มีมติเห็นชอบกับความตกลงปารีส (Paris Agreement) ที่มีเป้าหมายระยะยาวที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกโดยเฉลี่ยให้น้อยกว่า ๒ องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับระดับก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม และมุ่งมั่นพยายามในการจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกโดยเฉลี่ยให้อยู่ที่ ๑.๕ องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ได้มีการประเมินโดยโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment Programme : UNEP) ว่า เพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๒ องศาเซลเซียส ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อปีทั่วโลกจะต้องลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และหากต้องการควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกต้องลดลงร้อยละ ๕๕ ในขณะเดียวกัน จากการประเมินของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) พบว่า ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิของโลกจะต้องลดลงเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) เพื่อที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ต้องเผชิญกับแรงกดดันอย่างหนักในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากทั้งภาครัฐ นักลงทุน และภาคสังคม เนื่องจากปัจจุบันอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีส่วนสำคัญในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หากใช้ค่าประมาณการปล่อยมลพิษที่อ้างอิงจากการวิจัยของ McKinsey's Basic Materials Institute พบว่า อุตสาหกรรมเหมืองแร่จะมีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากกิจกรรมในการทำเหมือง (Scope 1) ประมาณร้อยละ ๑ ของโลก และมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการใช้พลังงาน (Scope 2) ประมาณร้อยละ ๓ - ๖ ของโลก นอกจากนี้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ นอกเหนือจาก Scope 1 และ Scope 2 (Scope 3) ของอุตสาหกรรมอื่น ซึ่งครอบคลุมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ถ่านหินจะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๒๘

ในปัจจุบันผู้ประกอบการเหมืองแร่รายใหญ่ของโลกได้เริ่มตั้งเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมีเป้าหมายแตกต่างกันไป ผู้ประกอบการเหมืองแร่ได้เผยแพร่เป้าหมายที่มีตั้งแต่ลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เหลือร้อยละ ๐ จนถึงร้อยละ ๓๐ ให้ได้ภายในปี ๒๕๗๓ ซึ่งก็ยังคงถือว่าต่ำกว่าเป้าหมายของความตกลงปารีสพอสมควร ทั้งนี้ ในทางทฤษฎีแล้วกระบวนการทำเหมืองสามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน การใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้พลังงานหมุนเวียน เป็นต้น และปัจจุบันเริ่มมีผู้ประกอบการเหมืองแร่เริ่มลงทุนเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวแล้ว

พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า

กระแสดความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีแบตเตอรี่ ได้สร้างแรงกดดันให้เกิดการพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในสาขา

การผลิตที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด ๒ อันดับแรก ได้แก่ สาขาพลังงาน และสาขาการคมนาคมขนส่ง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) รวมทั้งมีการคิดค้นการพัฒนา ยานยนต์สมัยใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าจากแบตเตอรี่หรือเซลล์เชื้อเพลิงไฮโดรเจน (Hydrogen Fuel Cell) เพื่อตอบสนองความต้องการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือกและการใช้งานยานยนต์สมัยใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก โดยในปี ๒๕๖๒ ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือก ประกอบด้วย พลังงานชีวภาพ พลังงานความร้อนใต้พิภพ พลังงานน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานลม มีแนวโน้มลดต่ำลงอยู่ในระดับที่ เทียบเท่าหรือต่ำกว่าต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และคาดว่าพลังงานหมุนเวียนจะมีต้นทุนรวม (ต้นทุนทางการเงินรวมกับต้นทุนภายนอก) ลดลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิตแบบดั้งเดิมภายในปี ๒๕๗๐

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ได้เริ่มปรับตัวตามเป้าหมายปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยผู้ประกอบการเหมืองแร่ได้ดำเนินการสร้างโรงผลิตไฟฟ้าหรือจัดหาจากแหล่งภายนอกเพื่อใช้กับโครงการของตัวเอง โดยโรงไฟฟ้าเหล่านี้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม หรือแบบไฮบริด ควบคู่ไปกับการกักเก็บลงในแบตเตอรี่ เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล จากการรวบรวมข้อมูลของ Industrial Info พบว่า มีโครงการผลิตไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการเหมืองแร่ประมาณ ๘๗๐ โครงการ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๖,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะเดียวกันการเติบโตของตลาดยานยนต์ไฟฟ้าของโลกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก็ส่งผลให้ความต้องการแร่ที่เป็นวัตถุดิบในผลิตแบตเตอรี่ที่ใช้ในยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย เช่น ลิเทียม โคบอลต์ กราไฟต์ นิกเกิล อะลูมิเนียม รวมถึงปริมาณการใช้ทองแดงเป็นส่วนประกอบในยานยนต์ไฟฟ้าที่คาดว่าจะต้องใช้ทองแดงมากกว่ายานยนต์แบบเดิมถึง ๔ เท่า

ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการใช้ชีวิตของประชากรโลกอย่างรุนแรง เกิดเป็นต้นทุนจากทั้งความสูญเสียชีวิตและการเจ็บไข้ได้ป่วยโดยตรงจากการติดเชื้อ และผลกระทบทางอ้อมจากความพยายามในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด โดยในปี ๒๕๖๓ ธนาคารโลกได้รายงาน ว่า เศรษฐกิจโลกหดตัวลงถึงร้อยละ ๓.๕ และประมาณการว่ามีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๖.๔๖ รวมถึงมีการสูญเสียของชั่วโมงการทำงานถึงร้อยละ ๘.๘ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ ซึ่งอัตราการสูญเสียของชั่วโมงการทำงานข้างต้นเทียบเท่ากับการสูญเสียการจ้างงานประจำถึง ๒๕๕ ล้านตำแหน่งในขณะเดียวกัน การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ยังส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อเศรษฐกิจและการค้าโลกอย่างรุนแรง โดยระดับผลกระทบมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ จากรายงานของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade And Development: UNCTAD) ปี ๒๕๖๓ พบว่า กลุ่มประเทศหรือประเทศที่ได้รับความเสียหายในด้านการค้าโลกมากที่สุดตามดัชนี Purchasing Managers' Index (PMI) คือ สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดยประเทศไทยได้รับผลกระทบสูงเป็นอันดับที่ ๑๑ ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากการหดตัวของกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาผลกระทบของรายได้จากภาคการท่องเที่ยวตามข้อมูลของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association: IATA) ยังพบว่า กลุ่มประเทศในทวีปเอเชียได้รับความเสียหายจากปริมาณการเดินทางทางอากาศที่หดตัวอย่างรุนแรงมากที่สุด

สำหรับปี ๒๕๖๔ ธนาคารโลกประเมินว่ารัฐบาลและธนาคารกลางของหลายประเทศได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ประกอบกับการเร่งฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ จะทำให้เศรษฐกิจโลกกลับมาฟื้นตัวได้ อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สายพันธุ์โอมิครอน ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี ๒๕๖๔ ก็เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ธนาคารโลกประเมินว่าเศรษฐกิจของหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น จะไม่เติบโตตามที่ได้เคยคาดการณ์ไว้ จึงคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวที่ร้อยละ ๕.๕ ในปี ๒๕๖๔ และขยายตัวที่ร้อยละ ๔.๑ ในปี ๒๕๖๕ (ปรับลดลงจากที่เคยคาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ ๕.๗ และ ๔.๓ ตามลำดับ)

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เดิมที่มีการคาดการณ์กันว่าในปี ๒๕๖๓ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลกจะมีการใช้จ่ายเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒ จากปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นแนวโน้มของการลงทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของตลาดนับตั้งแต่สถานการณ์ราคาโลหะตกต่ำในช่วงปลายปี ๒๕๕๙ จนกระทั่งเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ที่ทำให้ GDP ของโลกหดตัว ซึ่งเป็นปัจจัยชี้หน้าที่สำคัญของการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ทำให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ผู้ประกอบการเลือกที่จะถือเงินสดไว้ในมือมากขึ้น โดยเลื่อนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนและระงับหรือชะลอกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ในปี ๒๕๖๓ เอาไว้ก่อน ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลของ Industrial Info พบว่า ณ สิ้นปี ๒๕๖๓ มีโครงการเหมืองแร่และโลหะที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ มากกว่า ๑,๖๐๐ โครงการ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๑๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยจำนวนโครงการประมาณร้อยละ ๖๖ เป็นโครงการเหมืองแร่ ส่วนที่เหลือเป็นโครงการเกี่ยวกับการแต่งแร่และถลุงโลหะ ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในปี ๒๕๖๓ ลดลงประมาณร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมเหมืองแร่ยังถือได้ว่ามีสถานการณ์ที่ดีกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยว การผลิตน้ำมันและปิโตรเลียม เนื่องจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ยังมีสัญญาณที่ดีว่าการพัฒนาโครงการเหมืองแร่ส่วนใหญ่เป็นเพียงการชะลอโครงการออกไปมากกว่ายกเลิกโครงการ โดยคาดว่าจะมีการพัฒนาโครงการล่าช้าออกไปประมาณ ๓ ถึง ๑๘ เดือน ทำให้โครงการจำนวนมากถูกผลักดันให้เกิดขึ้นในช่วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ สอดคล้องกับรายงานของ S&P Global Market Intelligence ที่ประเมินว่างบประมาณการสำรวจแร่โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก (Non-Ferrous Metal) ทั่วโลกในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ ๓๕ โดยเพิ่มจาก ๘.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๕๖๓ เป็น ๑๑.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ชี้ให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเหมืองแร่ได้หลุดพ้นจากช่วงตกต่ำที่เกิดจากการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ และยังคงคาดการณ์อีกว่างบประมาณการสำรวจแร่โลหะที่ไม่ใช่เหล็กทั่วโลกในปี ๒๕๖๕ จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงร้อยละ ๕-๑๕ นอกจากนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการลงทุนแล้ว ผู้ประกอบการยังได้เรียนรู้และปรับตัวอย่างรวดเร็วในการประกอบธุรกิจให้มีความปลอดภัยในสภาพแวดล้อมของการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ เช่น การทำงานแบบเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) หรือการควบคุมจากระยะไกล ทำให้ต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก

สถานการณ์ SDG ของโลก

นับตั้งแต่มีการจัดอันดับ SDG Index ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ คะแนนดัชนี SDGs ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแต่ละประเทศมีการดำเนินงานคืบหน้ามาน้อยเพียงใดนั้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี อันอาจ

หมายความว่า ประเทศสมาชิกมีความพยายามในการขับเคลื่อน SDGs อย่างต่อเนื่อง ทว่า ในปีนี้ (ค.ศ.๒๐๒๑) คะแนนดัชนี SDGs เฉลี่ยกลับลดลงกว่าปีก่อนหน้าอันเป็นผลมาจากอัตราความยากจนและสถิติการว่างงานที่เพิ่มขึ้นจากการระบาดของโควิด-๑๙ โดยนี่เป็นครั้งแรกที่คะแนนดัชนี SDGs ทั่วโลกลดลงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากปีก่อนหน้า สะท้อนให้เห็นว่าการระบาดของโควิด-๑๙ กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) เป็นไปได้ยากขึ้น อย่างไรก็ตาม ระดับที่ลดลงนี้อาจถูกประเมินต่ำกว่าความเป็นจริงเนื่องจากความล่าช้าทางด้านเวลาของข้อมูลสถิติระหว่างประเทศ

เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าในรายเป้าหมายแต่ละเป้าหมายนับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ออกมาในรูปแบบของร้อยละจุด (Percentage point: p.p.) จะเห็นว่า เป้าหมายส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในเชิงบวก โดยเป้าหมายที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด ได้แก่ SDG 9 ส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน ๘.๖ p.p. แต่ก็ยังมีเป้าหมายที่มีความก้าวหน้าน้อยโดยรายงานระบุว่าเป้าหมายที่มีความก้าวหน้าต่ำกว่า 1 p.p. ซึ่งล้วนแต่เป็นเป้าหมายกลุ่มสิ่งแวดล้อม (Planet) ทั้งสิ้น ได้แก่

SDG 6 การมีน้ำสะอาดและสุขอนามัยที่ดี	0.4 p.p.
SDG 12 การมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบ	-0.4 p.p.
SDG 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	0.4 p.p.
SDG 14 การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล	0.1 p.p.
SDG 15 การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก	-0.3 p.p.

มีข้อสังเกตว่า ในจำนวนนี้มีเป้าหมายที่มีค่าเป็นลบ กล่าวคือ เป็นเป้าหมายที่การดำเนินงานถดถอยยิ่งกว่าปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ได้แก่ SDG 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน - 0.4 p.p. และ SDG 15 การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบนบก -0.3 p.p. สะท้อนว่า การดำเนินการที่ทุกประเทศได้ปฏิบัติตลอด ๖ ปีที่ผ่านมายังไม่เข้มข้นมากพอที่จะฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ

สำหรับภูมิภาคที่มีความก้าวหน้าในการขับเคลื่อน SDGs มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ คือ เอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ ทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. ๒๐๑๐ และตั้งแต่การรับรองเป้าหมายดังกล่าวในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ โดยสามประเทศที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดตามคะแนนดัชนี SDG ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ได้แก่ บังกลาเทศ โกลดิวัลร์ และอัฟกานิสถาน ในประเทศที่ก้าวหน้ามากที่สุดนี้มีข้อมูลฐานตั้งต้น (baseline) ที่ห่างไกลจากความยั่งยืนมากกว่าประเทศอื่น ส่วนสามประเทศที่ความก้าวหน้าถดถอยมากที่สุด คือ เวเนซุเอลา ตุวาลู และบราซิล

สถานการณ์เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ของโลก

กระแสความตื่นตัวด้านประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนปรากฏชัดเจนในระดับโลก เห็นได้จากความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญต่าง ๆ ได้ระบุให้การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนเป็นเป้าหมายสำคัญซึ่งประเทศต่าง ๆ ตกลงร่วมกันว่าจะบรรลุให้ได้ และเห็นแนวโน้มทั่วโลกต่างยอมรับว่า ไม่ว่าจะประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนาต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อช่วยให้โลกบรรลุข้อตกลงในเรื่องนี้ โดยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนได้รับความสนใจในฐานะเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพที่จะนำพาประเทศต่าง ๆ ให้ตัวอย่างความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญซึ่งระบุเรื่องนี้ไว้ชัดเจน อาทิ

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยหากประเทศสามารถส่งเสริมให้เกิดการหมุนเวียนทรัพยากรในระบบอย่างมีประสิทธิภาพจะมีส่วนช่วยให้บรรลุเป้าหมายของ SDGs ในหลายด้าน ทั้งในทางตรง เช่น การหมุนวนวัสดุกลับมาใช้ใหม่ การลดของเสีย การลดขยะ อาหาร จะช่วยให้ประเทศต่าง ๆ บรรลุเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายที่ ๑๒ (สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) และเป้าหมายที่ ๑๑ (ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทัวถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน) และทางอ้อม เช่น สร้างงานและรายได้จากธุรกิจใหม่ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายที่ ๑ (ขจัดความยากจน) และเป้าหมายที่ ๑๔ (อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน) เป็นต้น

- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนได้รับการยอมรับว่าจะมีบทบาทสำคัญที่ช่วยลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ โดยมีประมาณศักยภาพของแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนว่า หากใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนใน ๕ กลุ่มวัสดุคือ ซีเมนต์ อลูมิเนียม เหล็ก พลาสติก และอาหาร จะสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ได้ ๔๕% ของการปล่อยตามปกติ หรือคิดเป็นประมาณ ๙.๓ พันล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ หรือเทียบเท่ากับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดจากภาคขนส่ง ณ เวลา ปัจจุบันให้เหลือ ๐

- สหภาพยุโรปออกแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้รับแนวทางไปกำหนดนโยบายในระดับประเทศให้สอดคล้องกัน โดยได้ออกแผนปฏิบัติการสหภาพยุโรปสำหรับเศรษฐกิจหมุนเวียน (EU action plan for the Circular Economy) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ เพื่อให้มั่นใจว่า ทุกประเทศจะมุ่งหาแนวทางการเปลี่ยนผ่านที่จะสร้างโอกาสใหม่ ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยให้การดำเนินงานเป็นภาระสำหรับประชาชนและภาคธุรกิจให้น้อยที่สุด ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ สหภาพยุโรปได้เผยแพร่แผนปฏิบัติการว่าด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียนฉบับใหม่ เพื่อยุโรปที่สะอาดและมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่มากกว่าเดิม (A new Circular Economy Action Plan: For a cleaner and more competitive Europe) โดยระบุว่า เพื่อเป็นการดำเนินการตามข้อกำหนดนโยบาย Green Deal ของสหภาพยุโรป ที่ต้องการสร้างรูปแบบการเติบโตแบบใหม่ที่ยั่งยืน โดยตระหนักถึงความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ การเสื่อมลงของทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและการเติบโตรูปแบบใหม่ให้สามารถตอบโจทย์การมีทรัพยากรที่จำกัด การสร้างงานและการความมั่งคั่งในอนาคต ซึ่งสหภาพยุโรปแสดงความมุ่งมั่นต้องการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ภูมิภาคที่เป็นมิตรต่อธรรมชาติและ climate neutral ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ผ่านการดำเนินการในเรื่องระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) พลังงานหมุนเวียน (renewable energy) อาคารประหยัดพลังงาน (energy-efficient building) และการขนส่งที่ปล่อยมลภาวะต่ำ (low-emission transport)

-

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลก

การลงทุนสำรวจแร่

การลงทุนสำรวจแร่ในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งไทยมีแนวโน้มที่ไม่ดีนักในการดึงดูดการลงทุนสำรวจแร่เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนจาก “ส่วนแบ่งตลาด” หรือสัดส่วนของการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยจากยอดรวมการใช้จ่าย ๑๙๗.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อลงทุนสำรวจแร่ในภูมิภาคอาเซียนมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒.๔ ของการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ของโลกทั้งหมดประมาณ ๘,๓๒๗.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อพิจารณาแนวโน้มในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ พบว่า การใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ในภูมิภาคอาเซียนและแปซิฟิกลดลงอย่างต่อเนื่องจากระดับสูงสุดในปี ๒๕๕๕ ที่ ๑,๓๔๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือสัดส่วนร้อยละ ๖.๕ ของการใช้จ่ายทั่วโลก มาอยู่ที่ระดับต่ำสุดในปี ๒๕๖๓ ที่ ๒๗๐.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๓.๒ ของการใช้จ่ายทั่วโลก ซึ่งเป็นการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ที่ต่ำที่สุดในรอบ ๑๕ ปีของภูมิภาคอาเซียนและแปซิฟิก

การลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนลดลงทั้งในเชิงมูลค่าในรูปของตัวเงินและเชิงเปรียบเทียบในรูปของสัดส่วนต่าง ๆ ซึ่งแนวโน้มการลงทุนด้านการสำรวจแร่ที่ลดลงของภูมิภาคอาเซียนจะเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่ในอนาคตของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดลงของทั้งเงินลงทุนและกิจกรรมในการสำรวจในพื้นที่ใหม่ ซึ่งจะลดโอกาสในการค้นพบแหล่งแร่ใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพที่จะนำมาพัฒนาเป็นเหมืองเพื่อขยายการเติบโตด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่หรือแม้แต่เพื่อรักษาระดับการผลิตแร่ในปัจจุบันของภูมิภาคอาเซียนต่อไปได้

ความต้องการสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม

การเติบโตของตลาดสินค้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ในปัจจุบัน เช่น โทรศัพท์มือถือ ยานยนต์ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทำให้ความต้องการแร่ที่เป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมเหล่านี้ เช่น โลหะหายาก ลิเทียม นิกเกิล เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งแร่เหล่านี้มักมีผู้ผลิตรายใหญ่ของโลกอยู่จำนวนไม่มาก เช่น จีนเป็นผู้ผลิตแร่โลหะหายากรายใหญ่ของโลก อินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตนิกเกิลรายใหญ่ของโลก ประเทศผู้ผลิตสินค้าเทคโนโลยีเหล่านี้จำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตแร่ดังกล่าว จนบางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหาการจัดหาวัตถุดิบให้อุตสาหกรรมและนำไปสู่ข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศได้ เช่น กรณีแร่โลหะหายากระหว่างสหรัฐอเมริกา กับจีน กรณีแร่นิกเกิลระหว่างสหภาพยุโรปกับอินโดนีเซีย

ปัจจุบันหลายประเทศที่เป็นผู้ผลิตสินค้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย สหภาพยุโรป ได้พยายามสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมของตนเอง โดยเฉพาะวัตถุดิบที่มีความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรม ประเทศเหล่านี้ได้ดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของวัตถุดิบภาคอุตสาหกรรม โดยจัดทำเป็นบัญชีกำหนดประเภทหรือชนิดของวัตถุดิบที่มีความสำคัญยิ่งยวด (Critical raw materials: CRM) เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางบริหารจัดการวัตถุดิบที่มีความสำคัญแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม เช่น สหภาพยุโรปได้จัดทำและประกาศแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับวัตถุดิบ CRM (Action Plan on Critical Raw Materials) สหรัฐอเมริกามีนโยบายผ่อนปรนความเข้มงวดด้านกฎระเบียบในการพัฒนาเหมืองใหม่เพื่อลดภาระด้านกฎระเบียบสำหรับแร่ CRM ในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของรัฐบาล รัสเซียประกาศแผนการลงทุนสำหรับแร่โลหะหายาก เป็นต้น

ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน

ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียนได้ริเริ่มขึ้นในปี ๒๕๓๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน เนื่องจากอุตสาหกรรมแร่เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาอย่างยาวนาน โดยความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียนแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนด้านแร่ ๒) การพัฒนาด้านแร่อย่างยั่งยืน ๓) การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการพัฒนาด้านแร่ และ ๔) การพัฒนาฐานข้อมูลด้านแร่ โดยแต่ละด้านจะมีคณะทำงาน (Working Group) ดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียน หรือ ASEAN Minerals Cooperation Action Plan

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านแร่ธาตุอาเซียน ครั้งที่ ๗ (The 7th ASEAN Ministerial Meeting on Minerals: AMMin) ได้หารือร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทที่สำคัญของอุตสาหกรรมแร่ในการสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งรวมถึงบทบาทในการกระตุ้นและส่งเสริมการบูรณาการทางด้านธุรกิจและเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างขีดความสามารถของภูมิภาคอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอุตสาหกรรมแร่

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้หารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียนในการแสวงหาโอกาสและรับมือกับความท้าทายที่มีต่ออุตสาหกรรมแร่ของโลก เช่น โอกาสจากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในยุคดิจิทัลมาใช้ในการประกอบการ บทบาทของแร่และโลหะที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันคณะทำงาน (Working Group) ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน ทั้ง ๔ ด้านได้นำประเด็นดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียนฉบับที่ ๓ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘)

สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มภายใน จะใช้ข้อมูลสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่และการบริหารจัดการแร่ของไทยในอนาคต เช่น สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม มาพิจารณาพร้อมกับข้อมูลสถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทย เพื่อใช้ประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยต่อไป โดยมีสาระสำคัญโดยสังเขป

สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

นับตั้งแต่ช่วงต้นปี ๒๕๖๓ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวางและรุนแรงในระดับที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการป้องกันและควบคุมโรคในระดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศในโลก ทว่า การแพร่ระบาดของโรคอย่างรุนแรงและต่อเนื่องได้ส่งผลกระทบต่อถึงมิติด้านเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวิกฤติการณ์ด้าน

สาธารณสุข ทั้งการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิตและการค้าระหว่างประเทศ การหดตัวของรายได้จากภาคการท่องเที่ยวเนื่องจากการจำกัดการเดินทาง ความผันผวนรุนแรงในตลาดการเงินโลก และภาวะเศรษฐกิจถดถอย

โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้เปิดเผยว่า เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ ๖.๒ ซึ่งรุนแรงที่สุดนับตั้งแต่วิกฤติเศรษฐกิจปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา สำหรับปี ๒๕๖๔ เศรษฐกิจไทยสามารถฟื้นตัวได้ดีกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยขยายตัวได้ร้อยละ ๑.๖ ซึ่งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจไทยย่อมส่งผลกระทบต่อทบทางบวกเชื่อมโยงไปยังทุกภาคส่วนของระบบเศรษฐกิจในประเทศ รวมทั้งอุตสาหกรรมเหมืองแร่ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ และมีอุปสงค์สืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

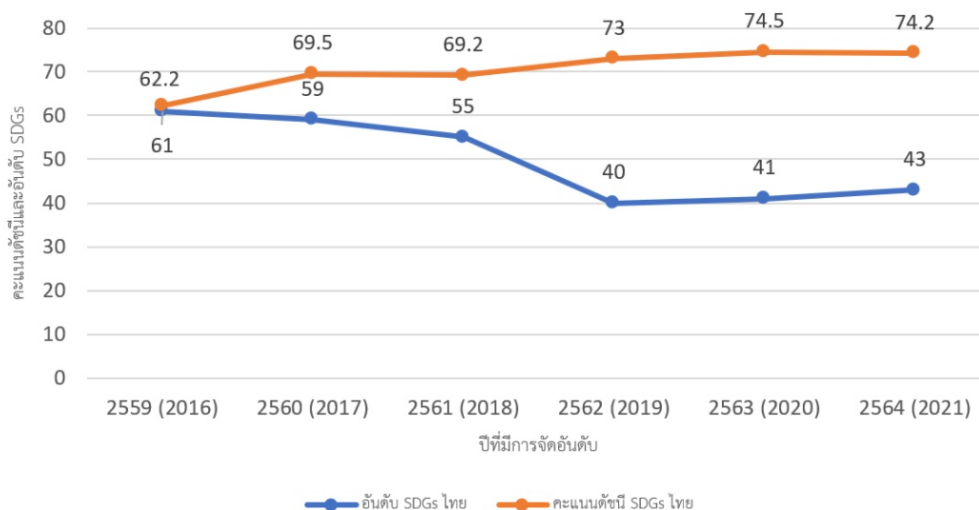
สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๕ สศช. คาดการณ์ว่าจะขยายตัวได้ในช่วงร้อยละ ๓.๕-๔.๕ โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ประกอบด้วย (๑) การปรับตัวดีขึ้นของอุปสงค์ภายในประเทศ (๒) การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว (๓) การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการส่งออกสินค้า และ (๔) แรงขับเคลื่อนจากการลงทุนภาครัฐ ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ จะขยายตัวร้อยละ ๔.๙ การอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๔.๕ และร้อยละ ๓.๘ ตามลำดับ ส่วนการลงทุนภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๖ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๕-๒.๕ และดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลร้อยละ ๑.๕ ของ GDP

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย

สถานการณ์ SDG ของไทย

ในปี ๒๕๖๔ ดัชนี SDGs ของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๓ จาก ๑๖๕ ประเทศ ตกลงมาจากเดิมในปี ๒๕๖๓ ที่อยู่ในอันดับ ๔๑ จาก ๑๖๖ ประเทศ คะแนนดัชนีของปี ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๗๔.๒ คะแนน ต่ำกว่าปี ๒๕๖๓ ที่ได้ ๗๔.๕ คะแนน เพียงเล็กน้อย แต่ถือว่าสอดคล้องกับทิศทางของทั่วโลกที่มีคะแนนดัชนี SDGs ลดลงจากปีก่อนหน้า ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับอันดับกับประเทศในทวีปเอเชียพบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓ ของเอเชีย รองจากญี่ปุ่น (อันดับ ๑๘) และเกาหลีใต้ (อันดับ ๒๘) ตามลำดับ และยังคงเป็นประเทศที่มีคะแนนดัชนี SDGs สูงที่สุดในอาเซียนติดต่อกันเป็นปีที่ ๓ (๒๕๖๒ - ปัจจุบัน)

รูปที่ ๑ อันดับและคะแนนดัชนี SDGs ของประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

สำหรับสถานการณ์รายเป้าหมายในปี ๒๕๖๔ เป้าหมายที่ประเทศไทยบรรลุแล้ว คือ SDG ๑ ยุติความยากจน โดยตัวชี้วัดของเป้าหมายนี้วัดจากจำนวนประชากรที่อยู่ในภายใต้เส้นความยากจนต่ำสุดที่เกณฑ์ของธนาคารโลกกำหนดไว้ที่ ๑.๙ ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๖๐ บาท/วัน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามเส้นความยากจนภายในประเทศปัจจุบันถือว่าผู้ที่มีรายได้ได้น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท/เดือน เป็นคนยากจน ข้อมูลจากรายงานสถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำในปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการรายงานสถานการณ์ล่าสุดของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่า ประเทศไทยจะยังมีคนยากจนอยู่ราว ๖.๒๔% ของประชากรในปี ๒๕๖๒

ส่วนเป้าหมายที่มีความท้าทายสูง (สีแดง) จำนวน ๕ เป้าหมาย โดยเมื่อพิจารณาระดับตัวชี้วัดจะพบว่า ประเด็นที่เป็นความท้าทายของประเทศไทย ได้แก่

- SDG 2 ขจัดความหิวโหย ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ ดัชนีการบริหารจัดการไนโตรเจนที่ยั่งยืน ปริมาณการส่งออกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นอันตราย
- SDG 3 มีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ อัตราผู้ป่วยวัณโรค อัตราการตายบนท้องถนน
- SDG 10 ลดความเหลื่อมล้ำ ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของผู้มีรายได้ และสัดส่วนพัลมา (palma ratio)
- SDG 14 การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ พื้นที่ทางทะเลที่ได้รับความคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ ความสะอาดของน้ำทะเล และการจับปลาในปริมาณมากเกินไปกว่าประโยชน์ที่ได้รับ
- SDG 15 การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบนบก ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ การคุ้มครองความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำ และดัชนีสายพันธุ์สิ่งหายาก

รูปที่ ๒ สำหรับสถานการณ์รายเป้าหมายSDGs ของประเทศไทยในปี ๒๕๖๔

SDG DASHBOARDS AND TRENDS

สถานการณ์เศรษฐกิจหมุนเวียนของไทยในด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ (GDP) ต่อหน่วยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร หรือผลิตภาพการใช้ทรัพยากร (Material Productivity) ของประเทศไทยต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยพบว่าในปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีผลิตภาพการใช้ทรัพยากรอยู่ที่ \$๑.๓/กก. ขณะที่ประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และมาเลเซียมีผลิตภาพการใช้ทรัพยากรอยู่ที่ \$๔.๒/กก. \$๓.๒/กก. และ \$๑.๖/กก. ตามลำดับ โดยประเทศไทยมีปริมาณการใช้หรือบริโภคทรัพยากรในประเทศรายประชากร (Domestic Material Consumption: DMC/Capita) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก ๙.๘๗ ตันต่อประชากรในปี ๒๕๕๐ เป็น ๑๒.๗๐ ตันต่อประชากรในปี ๒๕๖๐ คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘ ในระยะเวลา ๑๐ ปี โดยขณะที่ปริมาณการใช้แร่ของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิต แร่กลุ่มหินปูนมีปริมาณการใช้ประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ ๘๐ ของปริมาณการใช้แร่ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง ซึ่งค่อนข้างมีความพร้อมในการทำเศรษฐกิจหมุนเวียน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ปูนซีเมนต์สามารถใช้ได้เคล็ดเคล็ดได้ทั้งหมด และอุตสาหกรรมก่อสร้างมีศักยภาพในการรองรับการรีไซเคิลวัสดุอื่น ๆ มาเป็นวัสดุก่อสร้าง

สถานการณ์และแนวโน้มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย

การลงทุนสำรวจแร่ของไทย

ภาพรวมด้านการลงทุนสำรวจแร่ของไทยเปรียบเทียบกับการลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนในปี ๒๕๖๓ จะมีการใช้จ่าย ๑๙๗.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่มากที่สุด ๙๔.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๘ ของการใช้จ่ายทั้งหมดในภูมิภาคนี้ รองลงมา คือ ฟิลิปปินส์ ๒๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ ๑๕) และเมียนมา ๒๔.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ ๑๓) ตามลำดับ และถ้าไม่นับรวมสิงคโปร์ที่ไม่มีทรัพยากรแร่แล้ว จะทำให้ไทยเป็นประเทศลำดับสุดท้ายของภูมิภาคอาเซียนที่มีการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่เพียง ๐.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตารางที่ ๒ การลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนในปี ๒๕๖๓

ประเทศ	การใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจ (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วนต่อการใช้จ่ายทั้งหมด ในภูมิภาค (ร้อยละ)
อินโดนีเซีย	๙๔.๘	๔๘
ฟิลิปปินส์	๒๙.๐	๑๕
เมียนมา	๒๔.๘	๑๓
เวียดนาม	๒๐.๑	๑๐
บรูไน	๑๘.๔	๙
สปป.ลาว	๔.๔	๒
กัมพูชา	๓.๔	๒
มาเลเซีย	๒.๒	๑
ไทย	๐.๖	๑
สิงคโปร์	-	-
รวมทั้งหมด	๑๙๗.๗	๑๐๐

บัญชีทรัพยากรแร่ของไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔) ประเทศไทยพบทรัพยากรแร่มากกว่า ๔๐ ชนิด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙๕,๐๓๘ ตารางกิโลเมตร (๖๐ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของประเทศ ปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศรวมประมาณ ๓๐ ล้านล้านตัน ประเมินมูลค่าแร่เบื้องต้นรวมกว่า ๔๙,๐๐๐ ล้านล้านบาท จำแนกเป็น (๑) แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน ได้แก่ ถ่านหิน (ลิกไนต์) มีประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒ ล้านล้านบาท (๒) หินอุตสาหกรรม ได้แก่ หินปูน หินบะซอลต์ หินแกรนิต หินแอนดีไซต์ หินโรโอไลต์ หินทราย หินควอร์ตไซต์ และหินอ่อน ปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๙,๔๒๒,๐๖๔ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๑,๗๑๘ ล้านล้านบาท (๓) หินประดับ ได้แก่ หินแกรนิต หินทราย หินอ่อน และหินไนส์ มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๗๐,๓๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๖๓ ล้านล้านบาท (๔) แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ได้แก่ หินปูน หินดินดาน และยิปซัม มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑,๒๔๔,๒๓๙ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๑๒ ล้านล้านบาท (๕) โลหะมีค่า ได้แก่ ทองคำ (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่ประมาณ ๒๑๓ ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๐.๔๐ ล้านล้านบาท (๖) โลหะพื้นฐาน ได้แก่ สังกะสี ดีบุก ทองแดง (โลหะ) และพลวง มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๒๗,๖๐๙ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๗,๘๗๕.๑๘ ล้านล้านบาท (๗) เหล็กและโลหะผสมเหล็ก ได้แก่ เหล็ก มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๒๓๕ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๐.๘๑ ล้านล้านบาท (๘) แร่อุตสาหกรรมเซรามิก ได้แก่ เฟลด์สปาร์ ดินขาว บอลล์เคลย์ ควอตซ์ และทรายแก้ว มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๓,๔๙๗ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๒.๑๗ ล้านล้านบาท (๙) แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ โดโลไมต์ แบไรต์ ฟลูออไรต์ เกลือหิน โพแทช ไพรอพิไลต์ และหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมเคมี และเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑๙,๓๖๖,๗๓๒ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๘,๔๘๕ ล้านล้านบาท และ (๑๐) โลหะเบาและแร่หายาก ได้แก่ ธาตุหายาก (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๕ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๔.๒๐ ล้านล้านบาท

หากพิจารณากรณีรายชนิดแร่ พบว่าเกลือหินเป็นแร่ที่มีปริมาณมากที่สุดในประเทศมีประมาณ ๑๘ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๘๗ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ หากไม่รวมเกลือหินพบว่าทรัพยากรแร่ที่มีปริมาณสูงสุด ๕ อันดับถัดมา ได้แก่ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง มีประมาณ ๘ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๔๒ ของปริมาณทรัพยากรแร่ในส่วนที่ไม่นับรวมเกลือหิน หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ มีประมาณ ๑ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๗ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ มีประมาณ ๗ แสนล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๐ แร่โพแทช มีประมาณ ๔ แสนล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗ และหินทราย มีประมาณ ๒ แสนล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๗ ตามลำดับ ทรัพยากรแร่เหล่านี้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น เกลือหิน ใช้ในอุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมการย้อมและฟอกหนัง อุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยและตัวยามาวัชพืช หรือใช้ทำเกลือสำหรับประกอบการทำอาหารหรือเก็บรักษาอาหาร แร่โพแทช ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยโพแทสเซียม ส่วนหินปูนใช้ในอุตสาหกรรมซีเมนต์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นต้น

การทำเหมืองแร่

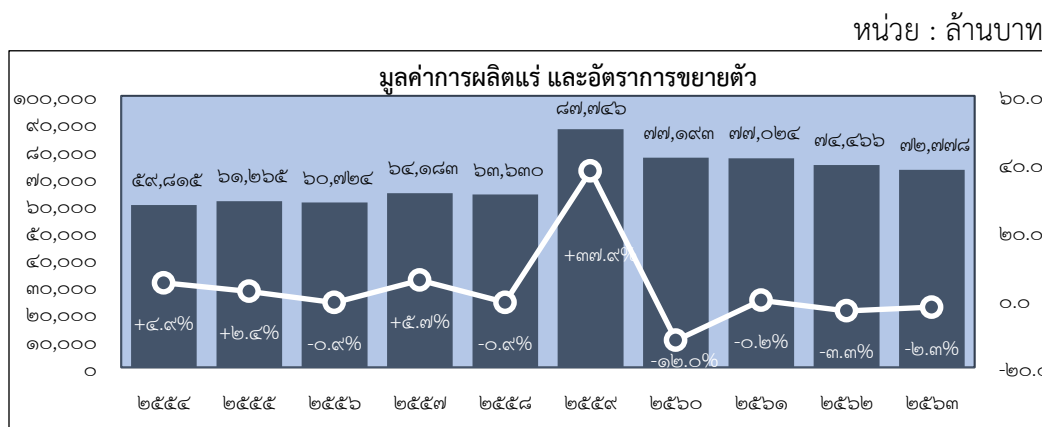
จากฐานข้อมูลใบอนุญาตประทานบัตร โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔) พบว่า ประเทศไทยมีประทานบัตรระบุสถานะประทานบัตร “มีอายุ” รวมกันทั้งสิ้น ๘๖๙ แปลง กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยประทานบัตรส่วนใหญ่เป็นการประกอบการหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน ๓๓๕ แปลง รองลงมาได้แก่ หินอุตสาหกรรมเพื่อซีเมนต์ จำนวน ๑๕๓ แปลง แร่อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ จำนวน ๓๑๔ แปลง โปแทชและเกลือหิน จำนวน ๘ แปลง และถ่านหิน จำนวน ๕๙ แปลง ตามลำดับ

ในส่วนของการออกใบอนุญาตสำรวจแร่ประเภทอาชญาบัตรซึ่งออกโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พบว่า (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔) ใบอนุญาตอาชญาบัตรต่าง ๆ ที่ยังมีอายุมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๙๑ แปลง จำแนกเป็น อาชญาบัตรพิเศษ จำนวน ๕๑ แปลง และอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ จำนวน ๔๐ แปลง ทั้งนี้ อาชญาบัตรพิเศษชนิดแรกที่สำรวจส่วนใหญ่ คือ ทองคำ จำนวน ๔๔ แปลง และแร่ชนิดอื่น จำนวน ๗ แปลง สำหรับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ส่วนใหญ่เป็นชนิดแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน ๑๒ แปลง ส่วนที่เหลือเป็นชนิดแร่ เช่น แร่ดีบุก วุลแฟรม ซีไลต์ เซอร์คอน อิลเมไนต์ โมนาไซต์ แทนทาลิต์ และ โคลัมไบต์ เป็นต้น รวมจำนวน ๓๘ แปลง

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย

ในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ ประเทศไทยสามารถผลิตแร่ได้มากกว่า ๔๐ ชนิด มูลค่าการผลิตแร่ในประเทศไทยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก ๕๙,๘๑๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๗๒,๗๗๘ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๓ แต่ถ้ามองพิจารณาในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ กลับพบว่า มูลค่าการผลิตแร่ลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๔.๕ ต่อปี ส่วนแนวโน้มของปริมาณการผลิตแร่ในประเทศรวมทุกชนิดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๒๒๑.๘ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๒๕๖.๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๓ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๑ ต่อปี สอดคล้องกับความต้องการใช้แร่สำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ ซึ่งปริมาณการผลิตแร่สำหรับใช้ในประเทศของไทยส่วนใหญ่จะเป็นแร่จำพวกหินอุตสาหกรรม เช่น หินปูน หินแกรนิต หินบะซอลต์ และแร่เชื้อเพลิง คือ ถ่านหินลิกไนต์ ส่วนแร่ที่ผลิตเพื่อการส่งออก เช่น ยิปซัม มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจนตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยเริ่มปรับทิศทางไปสู่การผลิตแร่เพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

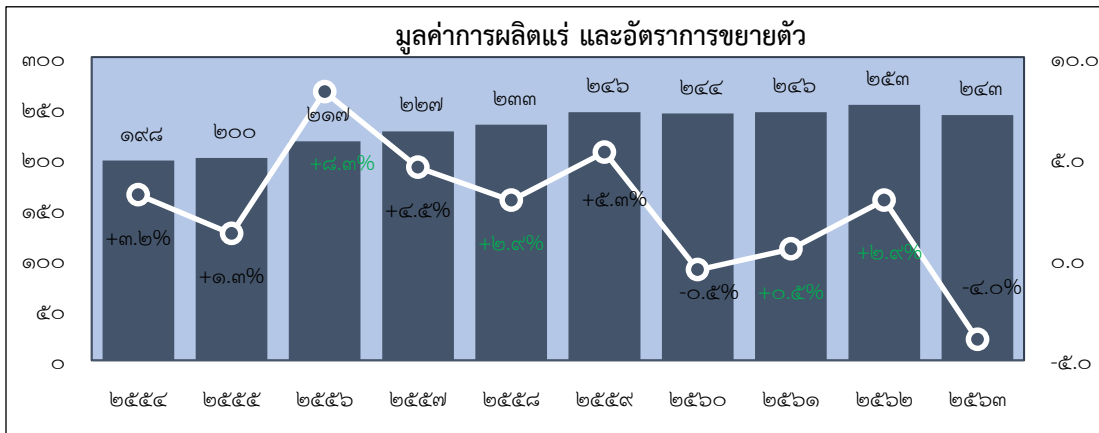
รูปที่ ๓ มูลค่าการผลิตแร่และอัตราการขยายตัว ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓

ปริมาณการใช้แร่ที่ผลิตได้ในประเทศในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้แร่สำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน เช่น อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมแก้วและกระจก เป็นต้น โดยในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๕๘ ปริมาณการใช้แร่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยค่อนข้างสูงถึงร้อยละ ๔ ต่อปี ก่อนที่จะชะลอตัวลงในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ต่อปี ทำให้การผลิตแร่ของไทยถูกใช้สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากสัดส่วนร้อยละ ๘๙.๒ ของการผลิตแร่ทั้งหมดในปี ๒๕๕๔ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙๔.๖ ในปี ๒๕๖๓ โดยแร่ที่มีปริมาณการใช้สูงที่สุดในปี ๒๕๖๓ คือ หินปูน ๑๗๓.๙ ล้านตัน ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รองลงมา คือ ถ่านหินลิกไนต์ ๑๓.๔ ล้านตัน ใช้ในการผลิตไฟฟ้า ส่วนหินบะซอลต์และหินแกรนิตและมีปริมาณการใช้ ๑๔.๔ และ ๑๒.๒ ล้านตัน ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ตามลำดับ

รูปที่ ๔ ปริมาณการใช้แร่และอัตราการขยายตัว ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓

หน่วย : ล้านตัน

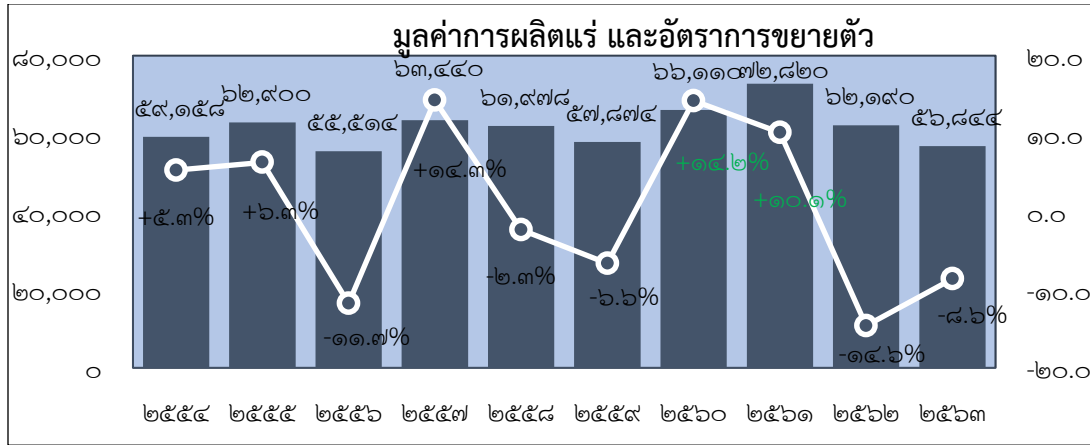

นอกจากการใช้แร่ที่ได้จากการผลิตภายในประเทศแล้ว ประเทศไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าแร่จากต่างประเทศ เนื่องจากแร่บางชนิดไม่สามารถผลิตได้เองหรือผลิตได้แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าแร่เป็นจำนวนมาก โดยกลุ่มแร่นำเข้าที่สำคัญคือ แร่เชื้อเพลิง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๗๐ ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เนื่องจากไทยสามารถผลิตถ่านหินลิกไนต์ได้เพียงชนิดเดียว แร่เชื้อเพลิงที่นำเข้ามาจะถูกใช้เป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ ถ่านหินแอนทราไซต์ ถ่านหินปิทูนีนัส ถ่านหินโค้ก และถ่านหินชนิดอื่น ๆ ซึ่งแร่เชื้อเพลิงเหล่านี้ต้องซื้อขายโดยอ้างอิงราคาตลาดโลก ทำให้มูลค่าการนำเข้าในภาพรวมในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ ค่อนข้างผันผวนตามปริมาณการนำเข้าและราคาของแร่แต่ละชนิดในแต่ละปี ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๓ มีการนำเข้าแร่มากกว่า ๗๐ ชนิด คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าสูงถึง ๕๖,๘๔๔ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณกลับพบว่า ปริมาณการนำเข้าแร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๗.๘ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๒๕.๔ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๓ หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๗.๘ โดยในปี ๒๕๖๓ กลุ่มแร่เชื้อเพลิงที่มีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุด คือ ถ่านหินชนิดอื่น ๑๕.๔ ล้านตัน นำเข้าจากอินโดนีเซียและรัสเซีย แร่โลหะที่มีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุด คือ หินฟลินต์ ๐.๓๓ ล้านตัน นำเข้าจาก สเปน.ลาว ส่วนแร่โลหะที่มีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุด คือ แมงกานีส ๐.๐๗ ล้านตัน นำเข้าจากเมียนมา

รูปที่ ๕ .มูลค่าการนำเข้าแร่และอัตราการขยายตัว ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓

หน่วย : ล้านบาท

สำหรับการส่งออกสินค้าแร่ของไทยมีทั้งการส่งออกในรูปแบบแร่ดิบเนื่องจากผลิตได้มากเกินไป ความต้องการภายในประเทศ เช่น ยิปซัม แอนไฮไดรต์ และการนำเข้าแร่ดิบมาเพิ่มมูลค่าก่อนส่งออก เช่น โลหะดีบุก ซึ่งการส่งออกสินค้าแร่ของไทยในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๕๗ มีมูลค่าประมาณ ๒๕,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่หลังจากนั้น การส่งออกสินค้าแร่ของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ที่ลดลงจนเหลือเพียง ๑๒,๐๐๐-๑๓,๐๐๐ ล้านบาท เนื่องจากมีคู่แข่งรายใหม่ในตลาดส่งออกยิปซัมที่สำคัญของไทย และการระงับการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำเอาไว้ก่อนตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ รวมถึงแนวโน้มการผลิตแร่ที่มีเป้าหมายเพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ สินค้าแร่ส่งออกที่สำคัญของไทยในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ได้แก่ โลหะดีบุก ยิปซัม แอนไฮไดรต์ โซเดียมเฟลด์สปาร์ และโดโลไมต์ โดยในปี ๒๕๖๓ มีการส่งออกสินค้าแร่รวมทั้งสิ้น ๑๑,๙๐๗ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ มากถึงร้อยละ ๑๐.๑

ตารางที่ ๓ มูลค่าการส่งออกสินค้าแร่ที่สำคัญของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓

หน่วย: ล้านบาท

	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
โลหะดีบุก	๔,๒๗๕	๕,๑๘๘	๕,๔๘๑	๕,๕๐๔	๕,๕๔๔	๕,๕๑๒
ยิปซัม	๕,๐๑๘	๔,๓๓๖	๓,๖๗๕	๓,๖๖๘	๓,๒๐๕	๒,๙๒๗
แอนไฮไดรต์	๖๗๔	๘๘๐	๘๙๖	๙๑๓	๗๙๘	๘๑๓
โซเดียมเฟลด์สปาร์	๗๐๘	๕๖๙	๖๑๐	๕๙๓	๑,๓๙๗	๖๓๗
โดโลไมต์	๔๖๙	๕๕๕	๔๘๗	๕๐๙	๓๙๕	๔๘๐
แร่อื่น ๆ	๖,๒๙๒	๘,๖๑๒	๑,๗๓๐	๑,๗๐๗	๑,๙๑๒	๑,๕๓๘
รวม	๑๗,๔๓๖	๒๐,๑๔๐	๑๒,๘๗๙	๑๒,๘๙๕	๑๓,๒๕๐	๑๑,๙๐๗

ค่าภาคหลวงแร่

ค่าภาคหลวงแร่ที่รัฐจัดเก็บได้ในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ มีแนวโน้มกว้างตัวอยู่ในช่วง ๓,๗๐๐ -๓,๙๐๐ ล้านบาท เนื่องจากค่าภาคหลวงแร่จะแปรผันไปตามปริมาณและราคาแร่แต่ละชนิดที่มีการผลิตในแต่ละปี โดยในปี ๒๕๖๓ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่สามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ได้ ๓,๗๓๐ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๔.๒ โดยแร่ที่สามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงได้มากที่สุด คือ หินปูน ๒,๐๖๑ ล้านบาท รองลงมา คือ ลิกไนต์ ๕๑๕ ล้านบาท ยิปซั่ม ๒๕๖ ล้านบาท เหล็กหิน ๑๑๓ ล้านบาท และหินแกรนิต ๑๐๙ ล้านบาท ตามลำดับ ค่าภาคหลวงจากแร่ทั้ง ๕ ชนิดนี้มีมูลค่ารวมกันถึง ๓,๐๕๔ ล้านบาท หรือ คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๘๑.๙ ของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ทั้งหมด (ตารางที่ .....

ตารางที่ ๔ การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓

หน่วย: ล้านบาท

	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
หินปูน	๑,๑๖๕	๒,๐๖๘	๒,๑๑๐	๒,๑๑๓	๒,๑๐๓	๒,๐๖๑
ลิกไนต์	๕๘๙	๖๔๘	๖๒๔	๕๕๔	๕๓๗	๕๑๕
ยิปซั่ม	๒๙๘	๒๗๕	๒๔๖	๒๕๓	๓๐๙	๒๕๖
เหล็กหิน	๘๕	๑๐๕	๑๑๖	๑๑๘	๑๒๑	๑๑๓
หินแกรนิต	๕๐	๗๔๘	๗๘	๑๐๕	๑๑๔	๑๐๙
อื่น ๆ	๘๕๓	๖๕๙	๖๖๒	๖๔๕	๗๑๒	๖๗๖
รวม	๓,๐๔๐	๔,๕๐๓	๓,๘๓๖	๓,๗๘๙	๓,๘๙๖	๓,๗๓๐

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกกฎกระทรวงกำหนดเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งออกตามความมาตรา ๕ วรรคสี่ และมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้คิดอัตราค่าภาคหลวงจากราคาตลาดที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศ กำหนด ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของอัตราการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ของไทย โดยแร่ส่วนใหญ่ มีอัตราค่าภาคหลวงตั้งแต่ร้อยละ ๔ ถึงร้อยละ ๑๐ และแร่โลหะบางชนิดที่มีราคาสูง (แร่ดีบุก แร่ทองคำ แร่ตะกั่ว แร่ที่มีทั้งสติออกไซด์ และแร่สังกะสี) จะเรียกเก็บในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ ๒ ถึงร้อยละ ๒๐ ตามช่วงระดับราคานอกจากนี้ ยังกำหนดอัตราค่าภาคหลวงสำหรับแร่ที่ส่งออกในอัตราที่สูงกว่าแร่ที่ใช้เพื่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

ค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้จากประทานบัตรแต่ละแปลงจะถูกออกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนแรก จะถูกนำส่งเป็นรายได้ของรัฐร้อยละ ๔๐ และส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๖๐ จะถูกจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้กำหนดอัตราที่ได้รับการจัดสรรไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ ร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ประทานบัตรตั้งอยู่ ร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่ประทานบัตรตั้งอยู่ ร้อยละ ๑๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นในจังหวัดเดียวกับที่ประทานบัตรตั้งอยู่ และร้อยละ ๑๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลในจังหวัดอื่น

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการกระจายผลประโยชน์จากการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีการจัดสรรผลประโยชน์พิเศษให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่การทำเหมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกับเขตพื้นที่การทำเหมืองที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองด้วย

ความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมแร่กับปัจจัยการผลิตและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่

การผลิตแร่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นเป็นผู้ประกอบการเหมืองแร่ (ในรูปของผลตอบแทนจากการจำหน่ายแร่) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการผลิตแร่ หรือ Supplier (ในรูปของผลตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้แก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่) ภาครัฐ (ในรูปของภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ) แรงงานหรือพนักงานในบริษัทเหมืองแร่ (ในรูปของค่าจ้างแรงงานหรือเงินเดือน) นอกจากนี้ ผลประโยชน์ที่สำคัญที่เกิดจากพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้แร่เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมพื้นฐานหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ (Forward Linkage) เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมการผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมเซรามิก แก้ว และกระจก อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น อุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างงานให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก

จากข้อมูลในตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ปี ๒๕๕๘ ที่จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งเป็นตารางล่าสุดที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ ในสาขาการผลิต ๑๐๘ สาขาของตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต มีสาขาที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่จำนวน ๑๑ สาขา พบว่า สาขาเหมืองแร่มีมูลค่าผลผลิตภายในประเทศประมาณ ๑๑๖,๖๔๗ ล้านบาท โดยสาขาที่มีมูลค่าผลผลิตรวมสูงที่สุด คือ สาขา ๐๔๐ การทำเหมืองหินและการย่อยหิน ซึ่งมีมูลค่า ๕๔,๘๒๓ ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขา ๐๓๙ การทำเหมืองหินปูน (๒๑,๗๖๕ ล้านบาท) และสาขา ๐๔๑ การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่น ๆ (๑๗,๙๔๑ ล้านบาท) ตามลำดับ

ตารางที่ ๕ สาขาเหมืองแร่ในตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

สาขาที่	ชื่อสาขา	รายละเอียด
๐๓๐	การทำเหมืองถ่านหิน	การทำเหมืองถ่านหินและลิกไนต์
๐๓๒	การทำเหมืองแร่เหล็ก	การขุดและแต่งแร่เหล็ก
๐๓๓	การทำเหมืองแร่ดีบุก	การขุดและแต่งแร่ดีบุก
๐๓๔	การทำเหมืองแร่ทั้งสแตน	การขุดและแต่งแร่รูลแฟรม และซีไลต์
๐๓๕	การทำเหมืองแร่อื่นที่มีใช้แร่เหล็ก	การขุดและแต่งแร่อื่นที่มีใช้แร่เหล็ก เช่น พลวง โครไมต์ ทองแดง แมงกานีส โคลัมไบต์ ซิโนไทท์ สังกะสี เซอร์คอน และแร่ตะกั่ว ฯลฯ
๐๓๖	การทำเหมืองแร่ฟลูออไรท์	การขุดเจาะแร่ฟลูออไรท์
๐๓๗	การทำเหมืองแร่ที่ใช้เคมีภัณฑ์และปุ๋ย	การขุดเจาะและการทำเหมืองแร่ที่ใช้ทำเคมีภัณฑ์และปุ๋ย เช่น ฟอสเฟต ไพโรฟิลไลต์ แมกนีเซียมคาร์บอเนตและอื่น ๆ
๐๓๘	การผลิตเกลือ	การขุดเจาะเกลือหิน และผลิตภัณฑ์เกลือทะเล

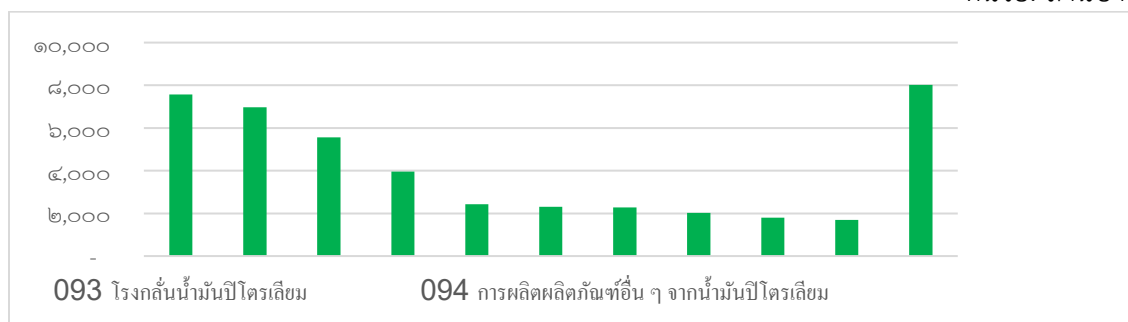
สาขาที่	ชื่อสาขา	รายละเอียด
๐๓๙	การทำเหมืองหินปูน	การขุดเจาะหินปูน
๐๔๐	การทำเหมืองหินและการย่อยหิน	กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน กรวด ทราย ดินเหนียว และหินอ่อน
๐๔๑	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่น ๆ	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินที่มีได้จัดประเภทไว้ในสาขาอื่น ๆ เช่น แคลไซต์ ไดอะโตไมต์ โดโลไมท์ เฟลด์สปาร์ ยิปซั่ม ดินเหนียวปนปูน ดินขาว ทรายละเอียด และหินมีค่าต่าง ๆ

มูลค่าผลผลิตแร่ภายในประเทศสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนหลัก ได้แก่ มูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลางภายในประเทศ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการทำเหมืองแร่หรือ Supplier ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตให้แก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๔๙,๐๔๖ ล้านบาท มูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ๖,๓๔๗ ล้านบาท และมูลค่าเพิ่มหรือมูลค่าที่เกิดจากการผลิตแร่ที่ไม่ใช่มูลค่าปัจจัยการผลิต ประมาณ ๖๖,๗๕๓ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๕๗ ของมูลค่าผลผลิต ทั้งนี้ มูลค่าเพิ่มจากการทำเหมืองแร่คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๐.๘ ของมูลค่าเพิ่มจากการผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดภายในประเทศ (GDP) ซึ่งมีมูลค่าประมาณ ๑๓.๙ ล้านล้านบาท ในปี ๒๕๕๘

ในส่วนของสาขาการผลิตที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการทำเหมืองแร่ (Backward linkage) มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๗ สาขาจาก ๑๐๘ สาขา สาขาที่สำคัญ ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม การซ่อมแซมยานพาหนะ การขนส่งสินค้าทางบก การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ เป็นต้น

รูปที่ ๖ มูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลางภายในประเทศที่ถูกใช้ในการผลิตแร่ (Backward linkage)

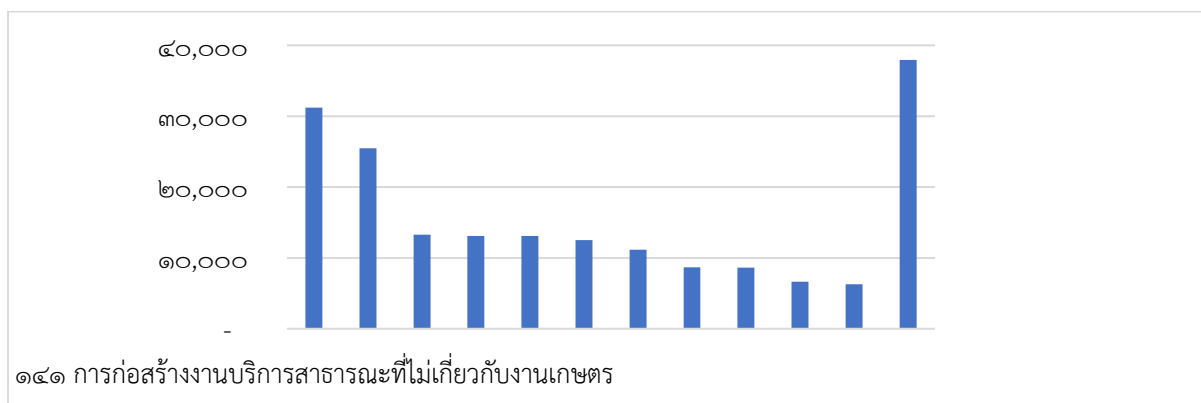
หน่วย: ล้านบาท

ผลประโยชน์ที่สำคัญที่เกิดจากพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้แร่เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมพื้นฐานหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ (Forward Linkage) เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมเซรามิก แก้ว และกระจก อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น ซึ่งอุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างงานให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก โดยจากข้อมูลในตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต พบว่า มีอุตสาหกรรมที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบทั้งสิ้น ๗๖ จาก ๑๐๘ สาขา กล่าวคือ ประมาณร้อยละ ๗๐ ของสาขาการผลิตของประเทศมีการใช้แร่เป็นวัตถุดิบ สาขาที่สำคัญ ได้แก่ การก่อสร้างงานบริการสาธารณะที่ไม่เกี่ยวกับงานเกษตร, การผลิตซีเมนต์, การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย, การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีใช้เหล็ก, การผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีต เป็นต้น

รูปที่ ๗ มูลค่าการใช้แร่เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศ (Forward Linkage)

หน่วย: ล้านบาท

ที่มา : ดัดแปลงจากตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ปี ๒๕๕๘ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แนวโน้มของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยในระยะต่อไป

อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ และมีอุปสงค์สืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ เช่น อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมแก้วและกระจก ทำให้โดยทั่วไปแล้วแนวโน้มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยจะสอดคล้องไปกับแนวโน้มของเศรษฐกิจในประเทศ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางบวกและทางลบ ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางบวก

(๑) การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๔ ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อน โดยทั้งปี ๒๕๖๓ เศรษฐกิจไทยหดตัวร้อยละ ๖.๑ ตามข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่าจะทยอยฟื้นตัวในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๖๔ และต่อเนื่องไปในปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยย่อมส่งผลกระทบต่อทางบวกเชื่อมโยงไปยังทุกภาคส่วนของระบบเศรษฐกิจในประเทศ รวมทั้งอุตสาหกรรมเหมืองแร่ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ และมีอุปสงค์สืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

(๒) การผลิตแร่สำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีการคาดการณ์ว่าธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจะเติบโตแรงขึ้น สอดคล้องกับมูลค่าการลงทุนก่อสร้างโดยรวมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๕-๕.๐ ในปี ๒๕๖๔ และร้อยละ ๕.๐-๕.๕ ในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนหลักมาจากการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridors: EEC) รวมถึงภาวะเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวและหนุนการก่อสร้างที่อยู่อาศัย ทำให้การผลิตแร่สำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์น่าจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เช่นเดียวกัน เนื่องจากปริมาณงานก่อสร้างในโครงการลงทุนภาครัฐส่วนใหญ่จะเน้นการใช้วัสดุก่อสร้างประเภทปูนซีเมนต์และคอนกรีตในปริมาณมาก

(๓) การอนุญาตประทานบัตรใหม่ จากฐานข้อมูลใบอนุญาตประทานบัตร พบว่า ในช่วงปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มีการอนุญาตประทานบัตรจำนวน ๔๘ แปลง ได้แก่ หินเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างจำนวน ๓๔ แปลง ยิปซัมจำนวน ๖ แปลง หินประดับจำนวน ๑ แปลง และฟลูออไรด์จำนวน ๑ แปลง แสดงให้เห็นว่าการผลิตหินเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างน่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของอุตสาหกรรมก่อสร้างที่จะขยายตัวตามธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

(๔) อัตราดอกเบี้ยยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง ทำให้ธนาคารพาณิชย์น่าจะยังไม่มีการปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นในช่วงนี้ โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยสำหรับการกู้ยืมเงินที่จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการเงินของผู้ประกอบการ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางลบ

(๑) การผลิตถ่านหินลิกไนต์มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการลดลงของผลิตถ่านหินลิกไนต์ของเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีสัดส่วนการผลิตถ่านหินลิกไนต์มากกว่าร้อยละ ๙๕ ของทั้งประเทศ ตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ได้กำหนดแผนการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในช่วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๙ โดยใช้ถ่านหินลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงจำนวน ๑๖ ล้านตันในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔ ล้านตัน ในช่วงปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ จำนวน ๗ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๘ และจำนวน ๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๙ ตามลำดับ ซึ่งลดลงจากจำนวน ๑๔ ล้านตัน ในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ สอดคล้องกับแนวโน้มของโลกที่มุ่งลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยลดการใช้พลังงานฟอสซิลและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน

(๒) การส่งออกยิปซัมมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทยมีกำลังซื้อลดลงจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และต้องเผชิญกับคู่แข่งสำคัญอย่างโอมานที่มีนโยบายเร่งผลิตและส่งออกยิปซัม เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้โอมานสามารถแย่งส่วนแบ่งตลาดในตลาดส่งออกหลักไปจากไทยได้ในช่วง ๔-๕ ปีที่ผ่านมา

ข้อสรุป

ถึงแม้ว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านบวกจะทำให้เกิดแนวโน้มที่ดีต่อการเพิ่มขึ้นของการผลิตแร่สำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้างและแร่สำหรับอุตสาหกรรมซีเมนต์ โดยเฉพาะหินเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีสัดส่วนมากที่สุดเมื่อเทียบกับปริมาณการผลิตแร่ทั้งหมด แต่การเพิ่มขึ้นเหล่านี้อาจจะชดเชยการลดลงของการผลิตถ่านหินลิกไนต์และยิปซัมเพื่อส่งออกได้ไม่ทั้งหมด รวมถึงเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศที่ต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวเพื่อกลับไปสู่ระดับก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้คาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยน่าจะมีแนวโน้มค่อนข้างทรงตัวในช่วง ๑-๒ ปีข้างหน้า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแร่

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักสากลที่ทุกประเทศให้ความสำคัญในการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้รับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจของภาครัฐให้ดียิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย ซึ่งภายใต้หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนตาม International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การปรึกษาหารือหรือการรับฟังความคิดเห็น (Consult) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือเสนอแนะแนวทาง (Involve) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Collaborate) และการให้อำนาจแก่ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด (Empower) ทั้งนี้ การสร้างการมีส่วนร่วมนั้นสามารถทำได้หลายระดับและหลายวิธีการตามความเหมาะสมของกระบวนการทำงาน ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่าย แต่บางวิธีจำเป็นต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับระดับของการมีส่วนร่วมและขั้นตอนที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

จากผลการศึกษากรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทย โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ค่อนข้างเปิดกว้างกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีขั้นตอนการมีส่วนร่วมที่สำคัญสี่ประการ คือ ประการแรก ต้องเปิดเผยข้อมูลการขอประทานบัตร และข้อมูลการกำหนดเขตพื้นที่ประทานบัตร โดยต้องมีการปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบข้อมูลไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ประการที่สอง ต้องเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตพื้นที่ที่จะออกประทานบัตร หากประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยและไม่สามารถหาข้อยุติได้ จะต้องจัดให้มีการทำประชาคมติจากคนในชุมชนในเขตพื้นที่ขอประทานบัตร เพื่อหาข้อยุติดังกล่าวโดยผู้ขอประทานบัตรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ประการที่สาม เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียส่งตัวแทนเพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัดซึ่งมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต ต่ออายุ การโอน การเพิกถอน และกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับประทานบัตรหรืออาชญาบัตรได้ รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองได้ และประการที่สี่ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการควบคุมและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง ซึ่งกรรมการจะประกอบด้วยตัวแทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยเช่นกัน

เมื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เปรียบเทียบกับหลักการมีส่วนร่วมตามมาตรฐานสากลซึ่งประกอบด้วยระดับขั้นของการมีส่วนร่วม ๕ ระดับตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่า บทบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการตามมาตรฐานสากล ตั้งแต่การเปิดเผยข้อมูลในขั้นตอนการขอประทานบัตรหรือใบอนุญาตของผู้ทำเหมืองแร่ การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตออกประทานบัตร ตลอดจนถึงการให้สิทธิผู้มีส่วนได้เสียสามารถร่วมตัดสินใจหรือร่วมดำเนินการในการบริหารจัดการแร่ ทั้งการมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ ตลอดจนถึงการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายการบริหารจัดการ การแก้ไขกฎระเบียบที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

๒๕๖๐ ยังเปิดกว้างให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจหรือลงประชามติในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติจากการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกประธานบัตรได้ ซึ่งถือเป็นการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับสูงสุดตามหลักการมีส่วนร่วมของสากล

อย่างไรก็ดี เมื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมตามขั้นตอนของห่วงโซ่การผลิตแร่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมในทุกขั้นตอนและทุกกระบวนการของอุตสาหกรรมแร่ เช่น ขั้นตอนการออกอาชญาบัตรหรือใบอนุญาตสำรวจแร่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยแม้กฎหมายมิได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในขั้นตอนดังกล่าว แต่ตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำที่ได้กำหนดให้มีการปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบในขั้นตอนการยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่ทองคำ รวมทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมได้กำหนดแนวปฏิบัติในการแจ้งให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการอนุญาตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อพิจารณาว่าเป็นเพียงการแจ้งให้ประชาชนรับทราบ ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งกับชุมชนได้เนื่องจากอาจไม่มีความเข้าใจที่ตรงกัน นอกจากนี้ ขั้นตอนของการพัฒนาโครงการเหมืองแร่หรือการทำเหมืองภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการแยกรูปแบบการบริหารจัดการระหว่างการทำเหมืองแร่และการทำเหมืองแร่ใต้ดินออกจากกัน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการทำเหมืองและการทำเหมืองแร่ใต้ดินก็มีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดห่วงโซ่การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาโครงการของการทำเหมืองและการทำเหมืองใต้ดินอาจพิจารณาถึงรูปแบบและมาตรฐานของการมีส่วนร่วมที่ให้ความใกล้เคียงกันในแต่ละขั้นตอนได้ ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการดำเนินการ โดยการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมนั้นควรกำหนดให้มีตั้งแต่ขั้นก่อนได้รับใบอนุญาตไปจนกระทั่งขั้นปิดเหมืองและฟื้นฟูพื้นที่ซึ่งการเปิดให้มีส่วนร่วมตลอดทั้งห่วงโซ่การผลิตแร่จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับจากชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียในกลุ่มต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม รูปแบบการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมตามสถานการณ์และปัจจัยที่แตกต่างกันในแต่ละโครงการ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐควรออกคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติในการมีส่วนร่วมซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจทราบช่องทางในการมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานภาครัฐอาจใช้วิธีการศึกษาคู่มือและแนวทางปฏิบัติของต่างประเทศเพื่อนำมาปรับปรุงและต่อยอดให้เหมาะสมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ตามบริบทของประเทศไทย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ

การจัดทำร่างแผนแม่บทในการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ได้ใช้ฐานการทบทวนสภาพการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ยกตัวอย่างเช่น ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ ปัจจัยและสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน รวมทั้งผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก มาประมวลผ่านเครื่องมือวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจากปัจจัยภายใน โอกาสและภัยคุกคามจากปัจจัยภายนอกของการบริหารจัดการแร่ในปัจจุบัน จากนั้นจึงใช้เครื่องมือการวิเคราะห์จัดทำตาราง (TOWS Matrix) โดยการจับคู่ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มาจาก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหรือแนวทางการดำเนินงานในอนาคต ทั้งนี้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ นี้ ได้ผ่านการวิเคราะห์และ ทบทวนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามกระบวนการและหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

จุดแข็ง (Strengths)

S1 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแร่แบบองค์รวมโดยมีการ คำนึงถึงคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

S2 มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ชัดเจน เป็นกลไกให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ ให้มีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

S3 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ปรับกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตร ให้มีขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่ชัดเจน มีการกระจายอำนาจมากขึ้น โดยเปลี่ยนผู้ลงนามจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงอุตสาหกรรมไปเป็นอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่ ประเภทของเหมือง

S4 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

จุดอ่อน (Weaknesses)

W1 ฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการแร่ของประเทศยังไม่มีคุณสมบัติ เป็นปัจจุบัน และยังไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในการกำหนด เขตศักยภาพแร่โดยภาครัฐที่ใช้สำหรับกระบวนการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

W2 การแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อาจยังมิได้มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับ ชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม

W3 ภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชนท้องถิ่น

W4 ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในบางกรณีอาจมีสาเหตุมาจากการไม่ได้ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ หรือขาดกลไกการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และการบังคับ ใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

W5 การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐในการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย ในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรแร่ การแปรรูปวัตถุดิบและการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเพื่อการ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่ายังมีน้อย

W6 ขาดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งศักยภาพแร่ แหล่งแร่พื้นที่ประทานบัตร พื้นที่อาชญาบัตร รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำเหมือง ปัญหา ผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูหลังจากปิดเหมือง

W7 ขาดการนำกลไกและระบบการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment : SEA) ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการแร่

W8 ความน่าเชื่อถือในการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่จากต่างประเทศลดลง

W9 ขาดการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทย มีลักษณะการทำงานแบบแยกส่วน หน่วยงานหลักที่ดูแลทรัพยากรแร่อยู่ต่างหน่วยงานทั้งในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ ทำให้มีความเห็นที่ต่างกันในมุมมองของการพัฒนาและการอนุรักษ์ ไม่มีความชัดเจนเพียงพอเชิงนโยบายในบางส่วน เช่น การส่งเสริมการพัฒนาการใช้ประโยชน์แหล่งแร่ การประมวลแหล่งแร่ การพิจารณาอนุญาตสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและล่าช้า

ปัจจัยสนับสนุนและโอกาส (Opportunities)

O1 เป้าหมายตามนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับประเทศมุ่งให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้เป็นฐานการผลิตของภูมิภาค การสร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีหรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพสูงซึ่งรวมถึงแร่หายาก (Rare Earth) ทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในการก่อสร้างและใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นเพิ่มขึ้น

O2 การให้ความสำคัญในการพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

O3 การพัฒนาประเทศไปสู่ ประเทศไทย ๔.๐ มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เอื้อให้มีการวิจัยพัฒนานวัตกรรม และนำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้และต่อยอดให้เกิดการใช้ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ตามแนวทางของ Circular Economy

O4 ระเบียบและกฎหมายในปัจจุบัน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และยังช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง

O6 ปัจจุบันแร่ที่ผลิตได้ในประเทศส่วนใหญ่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ

O7 ประชาคมอาเซียนบางประเทศ มีทรัพยากรแร่มากเพียงพอที่จะเป็นแหล่งวัตถุดิบให้นำมาใช้ในประเทศกรณีที่ประเทศไทยมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ

O8 โรคระบาดโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อ Supply chain ของทุกภาคส่วน แต่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตปกติใหม่ (new normal) ส่งผลให้อุตสาหกรรมการผลิตและการบริโภคกลับมาฟื้นตัว เกิดการจัดหาวัตถุดิบเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว รวมทั้งวัตถุดิบที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตปกติใหม่ เช่น การปรับปรุงอาคารสถานที่ การจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกจากการทำงานที่บ้านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการปรับตัวสู่การทำงานและใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล

ภัยคุกคามและข้อจำกัด (Threats)

T1 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง พื้นที่แหล่งแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองซ้อนทับอยู่ในพื้นที่ป่าและพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ

T2 ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของภาครัฐ และวิตกกังวลกับปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ทั้งจากผลกระทบทางตรง เช่น ปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและหิน ปัญหามลพิษเป็นต้น และจากผลกระทบทางอ้อม เช่น กรณีการขนส่งแร่โดยใช้ถนนหลวง ถนนสาธารณะ ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหายต่อถนน เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรแร่ของประเทศที่สำคัญมาใช้ประโยชน์

T3 การทำเหมืองมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทำเหมืองแร่ต้องมีการเปิดหน้าดิน ทำให้เกิดการชะล้าง พังทลาย การทำเหมืองแร่จึงเป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ทรัพยากรอื่น ๆ

ส่วนที่ ๓ วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และ ประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

วัตถุประสงค์

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายในช่วงระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรกจนถึงระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๐) ไว้ โดยมุ่งเน้นที่การปฏิรูปและสร้างฐานความมั่นคงของกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศอย่างต่อเนื่อง ให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีฐานข้อมูล องค์กรความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และมีการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งต่อยอดจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกไว้ ดังนี้

๑) เพื่อต่อยอดการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ และพัฒนารอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ ในภาพรวมของประเทศอย่างต่อเนื่อง ให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ภายใต้ดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

๒) เพื่อพัฒนากลไกการปฏิบัติภายใต้การบริหารจัดการแร่ของประเทศในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ สร้างความโปร่งใสและเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมต่อการบริหารจัดการแร่

๓) เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ องค์กรความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านวัตถุดิบแร่ รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และเชื่อมโยงกับการพัฒนาภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในประเทศเป็นหลัก

๔) เพื่อให้มีกลไกในการป้องกัน กำกับดูแล และเยียวยาปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน อันเนื่องมาจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่สู่ชุมชนโดยตรงและทั่วถึง และการทำเหมืองแร่ตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์

“ต่อยอดการปฏิรูปการบริหารจัดการแร่ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนเข้าใจและมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

เป้าหมาย

๑) มีบัญชีทรัพยากรแร่ที่สมบูรณ์เพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการ โดยการสำรวจ จัดทำฐานข้อมูลธรณีวิทยาแหล่งแร่พื้นที่ทั่วประเทศ พื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพที่สามารถทำเหมืองได้ของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒) มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมุ่งเน้นพื้นที่หรือแร่เศรษฐกิจเป้าหมายที่สำคัญ โดยต้องมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่ นั้น ๆ และคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาวะวิกฤติและทิศทางใหม่ในอนาคต

๓) มีกลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์แร่ อาทิ ระบบการอนุมัติอนุญาตที่โปร่งใส ระบบจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

๔) ประเทศมีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าแร่ การนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่ ตลอดจนมีการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองทั้งในระหว่างการทำเหมืองและภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนเพื่อเป็นองค์ประกอบไปสู่การพัฒนาแหล่งแร่และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๕) สาธารณชนและชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ มีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ รวมทั้งมีความยินดีที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ และการเฝ้าระวังผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๑ : การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่

การจัดการระดับนโยบาย และการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสามารถของอุตสาหกรรมแร่ในภาพรวมของประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการรายกลุ่มแร่หรือรายชนิดแร่ ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ เป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน รวมถึงจัดอุปสรรคในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่ให้สามารถพัฒนาเติบโตได้

โดยแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่มุ่งเน้นการบูรณาการสารสนเทศที่จำเป็นต่อการใช้ในการตัดสินใจระดับนโยบาย และสร้างขีดความสามารถในการคาดการณ์ การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่กระทบต่ออุตสาหกรรมแร่ ผ่านการกำหนดนโยบายการบริหารรายกลุ่มแร่ที่สัมพันธ์กับความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ภายในประเทศ เช่น แนวทางการบริหารจัดการแร่รายชนิดที่กำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ได้แก่ ทองคำ โปแทช ควอตซ์ และหินอุตสาหกรรม ที่ยังคงกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในแผนบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แนวทางหรือมาตรการในการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรมที่มีการกำหนดเพิ่มเติม รวมทั้งยังจำเป็นต้องกำหนดนโยบายการบริหารรายกลุ่มแร่ที่สอดคล้องกับทิศทางความต้องการใช้แร่ของอุตสาหกรรมยุคใหม่ของไทย โดยการพัฒนาตามแนวนโยบายดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรเป็นจำนวนมาก อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โครงการรถไฟความเร็วสูง การพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์อนาคต และการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นต้น ซึ่งการดำเนินนโยบายดังกล่าวจำเป็นต้องมีการเตรียมวัตถุดิบซึ่งมีองค์ประกอบของทรัพยากรแร่ ดังนั้น การบริหารจัดการแร่และการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทยจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้อให้การขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ ทั้งนี้ การบริหารจัดการแร่ที่มีประสิทธิภาพจะต้องครอบคลุมทั้งห่วงโซ่คุณค่าของแร่ ซึ่งจะมุ่งเน้นการวิเคราะห์ด้านอุปสงค์และอุปทาน โดยในด้านอุปทานต้องพิจารณาทั้งการผลิต การนำเข้า และการได้มาซึ่งทรัพยากรแร่แบบองค์รวม สำหรับด้านอุปสงค์จะต้องมีการคาดการณ์และบริหารจัดการอุปสงค์จากภาคอุตสาหกรรมและภาคเศรษฐกิจอื่นทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการบริหารจัดการที่ใช้ห่วงโซ่คุณค่าควรพิจารณาแร่แต่ละชนิดซึ่งจะมีความต้องการและการจัดการที่แตกต่างกัน โดยแร่บางชนิดอาจมีโอกาสนในการเพิ่มมูลค่าในอนาคต และคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายระดับนานาชาติ เช่น การประยุกต์ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs) ที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

สำหรับการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามภาคผนวก ก โดยมีการพิจารณาศักยภาพแร่ตามระดับความเชื่อมั่นทางธรณีวิทยา และประเมินตามมิติต่าง ๆ ใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยความเหมาะสมด้านเทคโนโลยีในการทำเหมืองและสถานภาพโครงการ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านสุขภาพของประชาชน ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ทั้งนี้ ยังคงคำนึงถึงสิทธิตามกฎหมายของผู้ประกอบการ และคำนึงถึงกระบวนการขั้นตอนที่ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

เป้าประสงค์ :

๑. ประเทศไทยมีบัญชีทรัพยากรแร่และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการแร่ โดยเฉพาะในชนิดแร่เป้าหมายที่สำคัญ โดยสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในอุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒. เกิดการลงทุนเพื่อสำรวจทรัพยากรแร่เป้าหมายที่สำคัญต่อการปฏิรูปอุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่สำหรับรองรับการตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการพัฒนาประเทศ

๓. มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่หรือพื้นที่นั้น ๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาวะวิกฤติและทิศทางใหม่ในอนาคต

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำข้อมูลด้านแร่ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย เช่น ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานแร่ ปริมาณแร่คงคลัง ปริมาณแร่สำรอง แหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญในต่างประเทศ และประเด็นสถานการณ์เร่งด่วนด้านทรัพยากรแร่ เป็นต้น ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน

๒. ร้อยละของพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศได้ถูกสำรวจทรัพยากรแร่ และจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ภายในปีสิ้นสุดแผน

๓. จำนวนนโยบายหรือแนวทางการจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่ที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และภาคอุตสาหกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง ภายในปีสิ้นสุดแผน

กิจกรรมหลัก :

๑.๑ ศึกษาวิเคราะห์เพื่อออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบายตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า พร้อมทั้งเทคโนโลยีสนับสนุนที่จำเป็น พัฒนาวิธีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ในปีแรกของแผน และดำเนินการเพื่อนำไปสู่การเป็น One Map ทั้งหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทหาร หน่วยงานที่ดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ลุ่มน้ำ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่ป่า การดูแลพื้นที่สงวนหวงห้าม ฯลฯ เป็นต้น

๑.๒ ศึกษาวิเคราะห์สารสนเทศรวมถึงการปรับปรุงกระบวนการที่จำเป็นต่อการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และการบริหารจัดการแร่เชิงนโยบาย โดยดำเนินการในปีแรกของแผน เช่น การทบทวนรายการข้อมูลสารสนเทศ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์การใช้

ประโยชน์พื้นที่และสภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ในปัจจุบัน การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นต้น และเร่งรัดการรวบรวมสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาในระบบร่วมกับระบบสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นในการคาดการณ์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะกระทบต่อระบบการบริหารจัดการแร่เพื่อลดความซ้ำซ้อน และสะดวกต่อการใช้

๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญจากต่างประเทศในชนิดแร่ที่มีความจำเป็น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ โดยการสร้างความร่วมมือและผลักดันภาคเอกชนให้สามารถแสวงหาแหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ

๑.๔ เพิ่มอัตราการสำรวจและจำแนกแหล่งแร่ โดยส่งเสริมการสำรวจในเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ และส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีขีดความสามารถเข้ามาช่วยเป็นเครือข่ายการสำรวจ ด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ การสนับสนุนแหล่งทุนในการศึกษาวิจัย และสำรวจแร่ เพื่อให้ประเทศมีแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ

๑.๕ ปรับปรุงกลไกการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยทำการศึกษาปัญหา อุปสรรค และประเมินความเป็นไปได้ต่าง ๆ ภายในปีแรกของแผน เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการแนวทาง หรือแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสำรวจแร่ของภาคเอกชนที่เกิดผลเป็นรูปธรรมภายใน ๓ ปีแรกของแผน

๑.๖ ศึกษาวิเคราะห์ Critical Raw Materials (CRM) เพื่อนำไปสู่การกำหนดพื้นที่หรือรายชนิดแร่ที่สำคัญให้เกิดการกำหนด ปรับปรุง พัฒนานโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการแร่ โดยคำนึงถึงการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่จำเป็น

๑.๗ จัดทำนโยบายหรือแนวทางการจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒ : การพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่

แร่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ดังนั้นการสร้างดุลยภาพของการใช้ทรัพยากรแร่จึงเป็นประเด็นที่สำคัญของประเทศในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมตัวสู่อนาคต โดยการที่ประเทศจะสามารถบริหารจัดการแร่ได้อย่างมีดุลยภาพนั้น จำเป็นต้องบริหารความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน รวมทั้งต้องมีการพัฒนากลไกและระบบในการประเมินศักยภาพการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแบบองค์รวม (Holistic View) โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสร้างการยอมรับ และช่วยนิยามความสมดุลของแต่ละสังคม อีกทั้งยังต้องสร้างความเข้าใจกับสาธารณชนในภาพรวมและกลุ่มชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง พร้อมทั้งรับฟังภาคเอกชนและภาควิชาการที่จะสามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องของการสร้างดุลยภาพด้วย

รัฐจำเป็นต้องจัดให้มีการบริหารแหล่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียงที่เหมาะสม โดยสำหรับชุมชนในระดับท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบโดยตรง จะต้องมีการวิเคราะห์และพิจารณาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข และด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งยังต้องกำหนดมาตรการในการจัดการที่มากกว่าการเยียวยาทางการเงิน เพื่อให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้ นอกจากนี้ การพัฒนากลไกและระบบการสร้างผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนที่เกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมในห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่จะต้องถูกพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม มีการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้สนับสนุนการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่อย่างมีดุลยภาพ

แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ เป็นการพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแลให้โปร่งใสและรวดเร็ว มีระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตรเพื่อการสำรวจแร่และการขอประทานบัตรเพื่อการทำเหมืองแร่ ผ่านกลไกการทำงานของภาครัฐที่มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ตลอดจนการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากกิจการเหมืองแร่ รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่ให้กับชุมชนในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในระดับท้องถิ่น

เป้าประสงค์ :

๑. มีการทบทวนปรับปรุงและพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแลที่โปร่งใสและรวดเร็ว โดยคำนึงถึงกระบวนการมีส่วนร่วม และมีระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการประกอบกิจการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ
๒. มีการปรับปรุงระบบจัดสรรและใช้ผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในระดับท้องถิ่น

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละความสำเร็จของกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตตามเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน"

๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปรับปรุงกลไกการอนุมัติ อนุญาต และการจัดสรรผลประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน

๓. จำนวนกลไกที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาและปรับปรุงระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังของการ ทำเหมืองที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จำนวน ๕ กลไก ภายในปีสิ้นสุดของแผน

๔. ร้อยละความสำเร็จของเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการจัดการและการติดตามแก้ไขปัญหา ร้อยละ ๗๕ ภายในปีสิ้นสุดของแผน

๕. ร้อยละของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน

๖. มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบ และพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนไม่น้อยกว่า ๓ กรณีตัวอย่างภายในปีสิ้นสุดของแผน

กิจกรรมหลัก :

๒.๑ วิเคราะห์รายละเอียดกระบวนการอนุญาตของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและประเมินความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบในเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการอนุญาต กำกับดูแล การติดตามตรวจสอบการประกอบกิจการที่โปร่งใส สะดวก รวดเร็ว โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม เช่น การพิจารณาอายุใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตประทานบัตรให้สอดคล้องกัน การให้สามารถดำเนินธุรกิจไปก่อนในระหว่างการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าจะปฏิเสธการอนุญาต การใช้เอกสารหรือดำเนินกระบวนการบางส่วนร่วมกันระหว่างหน่วยงาน การพัฒนาระบบการยื่นคำขออนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ One Stop Service เป็นต้น โดยดำเนินการศึกษาฯ ภายในปีแรกของแผน และนำไปสู่การขับเคลื่อนตามผลการศึกษาฯ ในระยะเวลาที่เหลือของแผน

๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตร ประทานบัตร การขอต่ออายุประทานบัตรและใบครอบครองแร่โดยร่วมออกแบบกระบวนการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการจัดขั้นตอนการทำงานที่เกินความจำเป็น

๒.๓ พัฒนากลไก และรูปแบบของการจัดสรรสิทธิใหม่ ๆ เพื่อทดลองและปรับเปลี่ยนให้ภาครัฐสามารถตอบสนองภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ศึกษาการพัฒนาและทดลองใช้วิธีการประมูลการให้สัมปทานแหล่งแร่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ และเป็นธรรม

๒.๔ ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการปรับปรุงสัดส่วนการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ แก่ท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของเหมืองโดยตรงให้มากขึ้น โดยดำเนินการศึกษาฯ ให้ได้ข้อสรุปภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในช่วงเวลาของแผนฯ รวมทั้งพัฒนากลไกการกำกับตรวจสอบการจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐ ท้องถิ่น และชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรมด้วยความโปร่งใส โดยการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศหรือดิจิทัล และให้มีการเปิดเผยต่อสาธารณะถึงการใช้จ่ายผลประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เงินกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตอย่างต่อเนื่อง

๒.๕ พัฒนาระบบการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เคร่งครัด ทันการณ์ สามารถที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็วโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทั้งอากาศยานไร้คนขับ ภาพถ่ายทางอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยี ๓ มิติในการกำกับดูแล รวมทั้งการพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลการตรวจสุขภาพของประชาชนก่อนระหว่าง และหลังปิดกิจการ และเผยแพร่ข้อมูลให้กับชุมชน โดยให้มีการศึกษาประเมินความเป็นไปได้เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาฯ ทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติ การบูรณาการระหว่างส่วนราชการภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนในระยะเวลาที่เหลือของแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

๒.๖ บูรณาการกับเครือข่ายการเฝ้าระวังและการจัดการเรื่องอื่นในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายพัฒนาสังคม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการและยั่งยืน

๒.๗ ติดตามและปรับปรุงพัฒนากระบวนการและระบบสารสนเทศสำหรับการรับและติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้ร้องสามารถติดตามสถานะเรื่องร้องเรียนได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ทั้งนี้ให้สามารถรักษาระยะเวลาโดยเฉลี่ยของการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนไว้ได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดหรือสามารถที่จะแจ้งผลการติดตามแก้ไขปัญหา ได้ทันทีเมื่อมีการดำเนินการแล้วเสร็จหรือมีข้อสรุปในประเด็นที่มีการร้องเรียน

๒.๘ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว (green economy) การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ (LCS) และขยายผลรวมทั้งสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

๒.๙ สร้างกลไกการค้นหาแนวปฏิบัติในการจัดการที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการจัดการความรู้ในการจัดการแร่ทั้งระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เกิดการรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันของการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๓ : การวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากแร่

ประเทศไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญความท้าทายสำคัญในหลายประการเนื่องจากระดับการพัฒนาของประเทศไทยอยู่ระหว่างช่วงรอยต่อของประเทศไทยได้ปานกลางและรายได้สูง ตลอดจนการพยายามพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศภายหลังได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ซึ่งนับเป็นโอกาสสำคัญของประเทศไทย หากสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจสังคมให้มีศักยภาพเชิงระบบจากฐานรากของความสามารถได้ และมีโอกาสก้าวข้ามกับดักรายได้ประเทศปานกลางได้ ทั้งนี้รัฐบาลได้จัดให้มีนโยบายสำคัญของการพัฒนาก็คือ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ที่ต้องการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจสังคมให้มีการพัฒนาเชิงลึก และยั่งยืน ที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังมุ่งให้เกิดนโยบายสนับสนุน การวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมแร่ ไทยอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่ มุ่งให้เกิดนโยบาย ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในประเทศไทย ซึ่งหมายรวมถึงการเปลี่ยนของเสียให้เป็น ผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า การเพิ่มศักยภาพด้านการแปรใช้ใหม่ (Recycle) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดการใช้ ประโยชน์สูงสุด

ในการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมแร่ ต้องคำนึงถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาช่วยลด ของเสีย (waste) และสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการตลอดทั้งกระบวนการห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่ ซึ่งจะ ช่วยลดการใช้ทรัพยากร และสร้างโอกาสนำมาใช้ใหม่ หรือแต่งแร่ที่มีมูลค่าเพิ่มได้ดีขึ้น เช่น การปรับปรุงคุณสมบัติ ทางเคมีของหินปูนที่เดิมเหมาะสมกับการใช้เพื่อก่อสร้างให้สามารถใช้ได้ในทางการแพทย์และโภชนาการ การพัฒนาศักยภาพของแร่โพแทชในอุตสาหกรรมเกษตร หรือนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตแบตเตอรี่สำหรับแหล่ง พลังงานสำรอง เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาลักษณะนี้จำต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การพัฒนาด้านธุรกิจในการใช้ทรัพยากรเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนในห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่ รวมถึงการสร้างความตระหนักให้ประชาชนที่ เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถปรับตัว ตอบสนอง และมีส่วนร่วมในการเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

นอกจากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการเพื่อเพิ่มมูลค่าตลอดทั้ง กระบวนการห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่แล้ว การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการป้องกันแก้ไขปัญหา ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาแหล่งแร่ และการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้ว นับเป็นเครื่องมือที่มี ความสำคัญอย่างมากสำหรับการติดตามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน ตลอดจนระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องสร้างความร่วมมือและผลักดันให้ ภาคส่วนต่าง ๆ เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจาก กิจการเหมืองแร่ และการจัดการพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

เป้าประสงค์ :

๑. เกิดการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าแร่ การนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศ มีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่

๒. มีการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองทั้งในระหว่างการทำเหมืองและภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนเพื่อเป็นองค์ประกอบไปสู่การอยู่ร่วมกันของการพัฒนาและแร่และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๓. ผู้ประกอบการด้านแร่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลให้สถานประกอบการดำเนินกิจการที่มีมาตรฐานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละของของเสีย (Waste) ในกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ ของสถานประกอบการ กลุ่มเป้าหมาย ที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน

๒. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ๑) ด้านการเพิ่มมูลค่าแร่ ๒) ด้านการนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ และ ๓) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม่น้อยกว่า ๒ แนวทางในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน

๓. จำนวนผลงานวิจัยพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ หรือ วัสดุทดแทนแร่ หรือแร่ทดแทน จำนวน ๕ ผลงานภายในปีสิ้นสุดแผน

๔. มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) สำหรับการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการป้องกันแก้ไข ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และด้านการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ผ่านการทำเหมือง ไม่น้อยกว่า ๒ กรณีตัวอย่างในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน

๕. ร้อยละของความสำเร็จในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับระบบหรือกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิต แร่ให้เป็นไปตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน

กิจกรรมหลัก :

๓.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการปฏิรูปสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่

๓.๒ เร่งรัดให้มีการวิจัยพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยบูรณาการการวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายรวมถึงเครือข่าย research cluster ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิชาการทั้งในและ/หรือต่างประเทศ

และหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยทุกแหล่งทุนให้ผู้ประกอบการนักวิจัยเข้าถึงแหล่งทุนหรือลดภาระด้านการลงทุน พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓.๓ ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาด้านวัสดุผสม วัสดุทดแทนแร่ที่มีกระบวนการผลิตที่ประเทศขาดศักยภาพ และแร่ที่การผลิตส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้อุตสาหกรรมพร้อมกับแก้ปัญหาผลกระทบ ควบคู่ไปกับการวิจัยความต้องการของตลาด และความต้องการหรือการแก้ไขจุดอ่อนของการผลิต วัตถุดิบแร่ให้สอดคล้องกัน

๓.๔ ส่งเสริมให้งานวิจัยด้านแร่ที่มีศักยภาพไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม ทั้งสนับสนุนตลาดเดิม และพัฒนาตลาดใหม่ เพื่อให้เกิดการบริหารที่สมดุลตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า โดยทำงานร่วมและสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น

๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกิจการเหมืองแร่ เช่น การลดและป้องกันปัญหาฝุ่น PM๒.๕ / PM๑๐ จากการทำเหมือง การจัดการหางแร่ ของเสีย และวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการแต่งและและการประกอบโลหกรรม การพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรหรือยานยนต์พลังงานไฟฟ้าแทนการใช้พลังงานฟอสซิลในกระบวนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs เป็นต้น และวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการจัดการพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน เช่น เทคโนโลยีการสำรวจภูมิประเทศสามมิติ (๓D Scan) ในชุมชนเหมืองสำหรับการออกแบบการใช้ประโยชน์ชุมชนเหมือง เป็นต้น

๓.๖ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) ในกิจการหรือสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่จัดลำดับความสำคัญ หรือมีความต้องการที่จะให้ภาครัฐเข้าไปส่งเสริม

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๔ : การสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

การที่อุตสาหกรรมแร่จะเติบโตแข็งแรงและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนนั้นต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบด้าน โดยเฉพาะชุมชน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนต่าง ๆ โดยที่ผ่านมา ด้วยข้อจำกัดของข้อมูลและการสื่อสารทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การทำงานไม่ประสานสอดคล้องกัน เกิดแรงต้านในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่ ส่งผลให้อุตสาหกรรมแร่เติบโตได้ไม่รวดเร็วเท่าที่ควร ดังนั้น การสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจ และการสร้างร่วมมือในการบริหารจัดการแร่จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการทำให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นถึงวิสัยทัศน์ร่วมกันในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่ที่ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนได้ประโยชน์ร่วมกันอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน มุ่งทำให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นของอุตสาหกรรมแร่ต่อสาธารณะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์จริงร่วมกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างร่วมมือในการบริหารจัดการและการปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกขั้นตอน

เป้าประสงค์ :

๑. มีการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนทั่วไป และชุมชนในระดับท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ที่สูงขึ้น
๒. เกิดการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ในกระบวนการต่าง ๆ และชุมชนในระดับท้องถิ่นพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการร่วมบริหารจัดการแร่

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของภาคประชาสังคม มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ร้อยละ ๒๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย (ระดับพื้นที่) มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของพื้นที่ ร้อยละ ๔๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๓. ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ระดับ ๕ ภายในปีสิ้นสุดของแผน

กิจกรรมหลัก :

๔.๑ พัฒนากลไกในการประชาสัมพันธ์อย่างมีทิศทาง และเอกภาพ เพื่อการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลข้อเท็จจริง ความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ติดตามและรายงานเรื่องความเสี่ยงและการควบคุมต่อสาธารณะ โดยจัดทำและดำเนินการตามแผนการสื่อสารที่ชัดเจน ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อาจเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และกิจการเหมืองแร่ โดยอาศัยเครือข่ายพันธมิตร อาทิ กรมประชาสัมพันธ์ เครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาชน และอื่น ๆ เป็นต้น

๔.๒ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่แก่ประชาชนทุกระดับในระยะยาว

๔.๓ สร้างกลไกให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งแร่สำรอง ปริมาณสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ การบริหารจัดการ การแก้ปัญหา การใช้เงินกองทุนฟื้นฟู การติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นต้น รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีการศึกษา จำแนกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการแร่ต่อท้องถิ่นและชุมชนให้แล้วเสร็จภายในปีแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และดำเนินการตามแผนฯ ที่กำหนด

๔.๔ พัฒนากลไกการสื่อสารให้มีกระบวนการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐในการกับผู้นำชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนให้เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อเผยแพร่ และสร้างความเข้าใจ

๔.๕ ปรับปรุงกลไกการมีส่วนร่วมระดับนโยบายในการพิจารณาการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยคำนึงถึงนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การท่องเที่ยว พลังงาน ศิลปวัฒนธรรม สังคม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๖ พัฒนากลไกให้ชุมชนท้องถิ่น มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเหมืองแร่เก่าหรือสิ้นอายุประทานบัตรมาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน

๔.๗ วิเคราะห์ความเป็นไปได้และจัดทำแผนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะภาคประชาชน เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้ตามแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ โดยให้สอดคล้องกับแนวทาง/มาตรการที่คณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมกำหนด

ตารางที่ 6 สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กิจกรรมหลัก และหน่วยงานขับเคลื่อนตามแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงานขับเคลื่อน
		66	67	68	69	รวม		
แนวทางการพัฒนาตัวชี้วัดที่ 1 : การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่								
1. ประเทศไทยมีบัญชีทรัพยากรแร่และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการแร่โดยเฉพาะในชนิดแร่เป้าหมายที่สำคัญ โดยสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในอุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน	1. ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำข้อมูลด้านแร่เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย เช่น ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานแร่ ปริมาณแร่คงคลัง ปริมาณแร่สำรอง แหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญในต่างประเทศ และประเด็นสถานการณ์เร่งด่วนด้านทรัพยากรแร่ เป็นต้น ร้อยละ 100 ภายในปีสิ้นสุดแผน	15	45	70	85	100	1.1 ศึกษาวิเคราะห์เพื่อออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบายตลอดห่วงโซ่มูลค่า พร้อมพึ่งเทคโนโลยีสนับสนุนที่จำเป็น พัฒนาระบบข้อมูลเชื่อมโยงข้อมูลเชิงนโยบายจากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ในปีแรกของแผน และดำเนินการเพื่อนำไปสู่การเป็น One Map ทั้งหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทหาร หน่วยงานที่ดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดิน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่ป่า การดูแลพื้นที่สงวนหวงห้าม ฯลฯ เป็นต้น	หลัก ทอ. กพร. สนับสนุน อส. สผ. ทช. ส.ป.ก. กศ. กท.

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69		
						<p>1.2 ศึกษาวิเคราะห์สารสนเทศรวมถึงการปรับปรุงกระบวนการที่จำเป็นต่อการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และการบริหารจัดการแร่เชิงนโยบาย โดยดำเนินการในปีแรกของแผน เช่น การทบทวนรายการข้อมูลสารสนเทศ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่ เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์พื้นที่และสภาพการใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการใช้ประโยชน์พื้นที่ เป็นต้น และเร่งรัดการรวบรวมสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาในระบบกับระบบสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้น ในการคาดการณ์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะกระทบต่อระบบการบริหารจัดการแร่เพื่อลดความซ้ำซ้อน และสะดวกต่อการใช้</p> <p>1.3 ส่งเสริมสนับสนุนการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญ จากต่างประเทศในชนิดแร่ที่มีความจำเป็น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ โดยการสร้างความร่วมมือและผลักดันภาคเอกชนให้สามารถแสวงหาแหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ</p>	<p>หลัก กพร. สนับสนุน พณ. กต.</p>

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน	
		66	67	68	69	70			รวม
2. เกิดการลงทุนเพื่อสำรวจทรัพยากรแร่ เป้าหมายที่สำคัญต่อการปฏิรูปอุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่สำหรับรองรับการลงทุนของภาคเอกชนที่ต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการพัฒนาประเทศ	2. ร้อยละของพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศที่ได้ถูกสำรวจ ทรัพยากรแร่ และจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ภายในปีสิ้นสุดแผน	20	40	60	80	100	100	หลัก ทอ. กพร. สนับสนุน ส.ป.ก. ปม.	
							1.4 เพิ่มอัตราการสำรวจและจำแนกแหล่งแร่ โดยส่งเสริมการสำรวจในเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ และส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีขีดความสามารถเข้ามาช่วยเป็นเครือข่ายการสำรวจ ด้วยกฎระเบียบการการทำงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ การสนับสนุนแหล่งทุนในการศึกษาวิจัยและสำรวจแร่ เพื่อให้ประเทศมีแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่ เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ		
							1.5 ปรับปรุงกลไกการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยทำการศึกษาปัญหา อุปสรรค และประเมินความเป็นไปได้ต่าง ๆ ภายในปีแรกของแผน เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการแนวทาง หรือแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสำรวจแร่ของภาคเอกชนที่คิดผลเป็นรูปธรรม ภายใน 3 ปีแรกของแผน		หลักกพร.

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน	
		66	67	68	69	70			รวม
3. มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่หรือพื้นที่นั้น ๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศไทยเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาวะวิกฤติและทิศทางใหม่ในอนาคต	3. จำนวนนโยบายหรือแนวทางบริหารจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่ที่สอดคล้องกับความต้องการใช้จำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และภาคอุตสาหกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง ภายในปีสิ้นสุดแผน	1		1	2	1	5	1.6 ศึกษาวิเคราะห์ Critical Raw Materials (CRM) เพื่อนำไปสู่การกำหนดพื้นที่หรือรายชนิดแร่ที่สำคัญให้เกิดการกำหนด ปรับปรุง พัฒนานโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงการประชุมสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่จำเป็น 1.7 จัดทำนโยบายหรือแนวทางการจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่	หลัก กพร.
								หลัก ทอ. กพร.	

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		66	67	68	69	70		
แนวทางการพัฒนาด้านที่ 2 : การพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่								
1. มีการทบทวนปรับปรุงและพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแลที่โปร่งใสและรวดเร็ว โดยคำนึงถึงกระบวนการมีส่วนร่วม และมีระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการประกอบกิจการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ	1. ร้อยละความสำเร็จของกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตตามเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ 100 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	10	25	50	75	100	100	หลัก กพร. สอจ.ทุก จังหวัด สนับสนุน ปม. สผ. ทช. ส. ป.ก. กศ. อปท. มท.
<p>2.1 วิเคราะห์รายละเอียดกระบวนการอนุญาตของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและประเมินความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบในเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการอนุญาต กำกับดูแล การติดตาม ตรวจสอบการประกอบกิจการที่โปร่งใส สะดวก รวดเร็ว โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม เช่น การพิจารณาอายุใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกิจการอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต ประทานบัตรให้สอดคล้องกัน การให้สามารถดำเนินธุรกิจไปก่อนในระหว่างการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าจะปฏิเสธการอนุญาต การใช้เอกสารหรือดำเนินกระบวนการบางส่วนร่วมกันระหว่างหน่วยงาน การพัฒนาระบบการยื่นคำขออนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ One Stop Service เป็นต้น โดยดำเนินการศึกษาฯ ภายในปีแรก ของแผน และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนตามผลการศึกษา ในระยะเวลาที่เหลือของแผน</p>								

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		66	67	68	69	70		
เป้าประสงค์	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปรับปรุงกลไกการอนุมัติอนุญาต และการจัดสรรผลประโยชน์ให้มิประสิทธิภาพ และโปร่งใส ร้อยละ 100 ภายในปี สิ้นสุดของแผน	(2) ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ)	(3) ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ)	(4) ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ)	(5) ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ)	(6) ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ)	2.2 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตรประชาชนบัตร การขอต่ออายุประชาชนบัตรและใบครอบครัวพร้อมออกแบบกระบวนการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการจัดขั้นตอนการทำงานที่เพิ่มความจำเป็น	หลักกพร. สอจ.ทุกจังหวัดสนับสนุน บม. สผ. ทช. ส. ป.ก. กศ. อบท. มท.
		2.3 พัฒนากลไก และรูปแบบของการจัดสรรสิทธิใหม่ ๆ เพื่อทดลองและปรับเปลี่ยนให้ภาครัฐสามารถตอบสนองภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ศึกษาการพัฒนาและทดลองใช้วิธีการประมูลการให้สัมปทานแหล่งแร่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ และเป็นธรรม	2.4 ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการปรับปรุงสัดส่วนการจัดสรรค่าภาคหลวงแก่ท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของเหมืองโดยตรงให้มากขึ้น โดยดำเนินการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อสรุปภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในช่วงเวลาของแผนฯ รวมทั้งพัฒนา กลไกการกำกับตรวจสอบการจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐท้องถิ่น และชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรมด้วยความโปร่งใส โดยการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศหรือดิจิทัล และให้มีการเปิดเผยต่อสาธารณะถึงการใช้งบประมาณที่ได้รับจากการใช้เงินกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตอย่างต่อเนื่อง	2.5 พัฒนาระบบการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เคร่งครัดทันการณ์ สามารถที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว	หลัก กพร. สนับสนุน อบท.			
3. จำนวนกลไกที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาและ		1	2	1	1	5	หลัก กพร.	

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69		
	ปรับปรุงระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังของการ ทำเหมืองที่เป็นมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ จำนวน 5 กลไก ภายในปี สิ้นสุดของแผน						
						<p>โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทั้งอากาศยานไร้คนขับ ภาพถ่ายทางอากาศ เทคโนโลยีโดรนจิ๋ว เทคโนโลยี 3 มิติ ในการกำกับดูแล รวมทั้งการพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลการตรวจสุขภาพของประชาชนก่อนระหว่าง และหลังปิดกิจการ และเผยแพร่ข้อมูลให้กับชุมชน โดยให้มีการศึกษาประเมินความเป็นไปได้ เพื่อจัดทำแผนการพัฒนา ทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติ การบูรณาการระหว่างส่วนราชการภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนในระยะเวลาที่เหลือของแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม</p>	<p>สนับสนุน สผ. คพ. คร. กรม อนามัย.</p>
						<p>2.6 บูรณาการกับเครือข่ายการเฝ้าระวังและการจัดการเรื่องอื่นในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายพัฒนาสังคม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการและยั่งยืน</p>	<p>หลัก กพร. สนับสนุน ทธ. สส. สธ. พม.</p>

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69	70		
	4. ร้อยละความสำเร็จของ เรื่องร้องเรียนที่ได้รับการ จัดการและคดีติดตาม แก้ไขปัญหา ร้อยละ 75 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	75	75	75	75	75	75	หลักกพร. สนับสนุนทอ. สผ. สปรท.
	5. ร้อยละของสถาน ประกอบกรกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของ ประชาชน ร้อยละ 50 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	50	50	50	50	50	50	หลัก กพร. สผ. สนับสนุน คพ. กรอ. อบก. สถาบันสิ่งแวดล้อม ไทย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน	
		66	67	68	69	70			รวม
2. มีการปรับปรุงระบบจัดสรรและใช้ผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในระดับท้องถิ่น	6. มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) เกี่ยวกับ การใช้ประโยชน์ของ กองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ สำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการ ป้องกันแก้ไขปัญหา ผลกระทบ และพัฒนา ความเป็นอยู่ของชุมชนไม่น้อยกว่า 3 กรณีตัวอย่าง ภายในปีสิ้นสุดของแผน	1 แนวทาง	1 ตัวอย่าง	1 ตัวอย่าง	1 ตัวอย่าง	1 ตัวอย่าง	4	2.9 สร้างกลไกการค้นหาแนวปฏิบัติในการจัดการที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการจัดการความรู้ในการจัดการแร่ทั้งระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เกิด การรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันของการใช้ประโยชน์ของ กองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และ กองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่	หลักกพร.

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69	70		
แนวทางการพัฒนาด้านที่ 3 : การวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากแร่								
1. เกิดการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าแร่ การนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศ มีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้อำนาจการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่	1. ร้อยละของของเสีย (Waste) ในกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ ของสถานประกอบการ กลุ่มเป้าหมาย ที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 ภายในปีสิ้นสุดแผน	10	20	30	40	50	50	หลัก กพร. สัมปสน อว. สธ. สภาการเหมืองแร่ สภาอุตสาหกรรม
3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการปฏิรูปอุตสาหกรรมยุคใหม่								

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน	
		66	67	68	69	70			รวม
	2. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 1) ด้านการเพิ่มมูลค่าแร่ 2) ด้านการนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ และ 3) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม่น้อยกว่า 2 แนวทางในแต่ละด้าน ภายในปีสิ้นสุดแผน	1	1	1	1	1	4	3.2 เร่งรัดให้มีการวิจัยพัฒนาการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม โดยบูรณาการการวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายรวมถึงเครือข่าย research cluster ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิชาการทั้งในและ/หรือต่างประเทศ และหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยทุกแหล่งทุนให้ผู้ประกอบการระดับวิจัย เข้าถึงแหล่งทุนหรือสถานการณ์ด้านการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	หลักกพร. สนับสนุนอว. สธ. สภาการเหมืองแร่ สภาอุตสาหกรรม
	3. จำนวนผลงานวิจัยพัฒนาในการเพิ่ม พัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ หรือวัสดุทดแทน จำนวน 5 ผลงานภายในปีสิ้นสุดแผน	1	1	1	1	1	5	3.3 ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาด้านวัสดุทดแทน แร่ที่มีกระบวนการผลิตที่ประหยัดวัตถุดิบ และแร่ที่การผลิตส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้อุตสาหกรรมพร้อมกับแก้ปัญหาผลกระทบควบคู่ไปกับการวิจัยความต้องการของตลาด และความต้องการหรือการแก้ไขจุดอ่อนของการผลิตวัตถุดิบแร่ให้สอดคล้องกัน 3.4 ส่งเสริมให้งานวิจัยด้านแร่ที่มีศักยภาพไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม ทั้งสนับสนุนตลาดเดิม และพัฒนาตลาดใหม่ เพื่อให้เกิดการบริหารที่สมดุลตลอดห่วงโซ่มูลค่า โดยทำงานร่วมและสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น	หลัก กพร. สนับสนุน อก. พณ. อว. สภาการเหมืองแร่ สภาอุตสาหกรรม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน	
		66	67	68	69			70
2. มุ่งการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่ทันสมัยในการป้องกัน แก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองทั้งในระหว่างการทำเหมืองและภายหลังสิ้นสุด การทำเหมืองให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ป้องกัน และลดผลกระทบที่จะ เกิดขึ้นต่อชุมชนเพื่อเป็น องค์ประกอบไปสู่การอยู่ ร่วมกันของการพัฒนาและ แร่และการพัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืน	4. มีวิธปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) สำหรับ การพัฒนาและประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหาผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของ ประชาชน และด้านการ ประโยชน์จากพื้นที่ผ่านการทำเหมืองไม่น้อยกว่า 2 กรณีตัวอย่างในแต่ละด้าน ภายในปีสิ้นสุดแผน	1	1	1	1	4	หลัก กพร. สนับสนุน อก. พณ. อว. สภา การเหมืองแร่ สภา อุตสาหกรรม	
							กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น 3.5 ส่งเสริมการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกิจการเหมืองแร่ เช่น การลดและป้องกันปัญหาฝุ่น PM2.5 / PM10 จากการทำเหมือง การจัดการทางแร่ ของเสีย และวัสดุเหลือทิ้งจาก กระบวนการแต่งและและการประกอบโลหกรรม การพัฒนา เทคโนโลยีเครื่องจักรหรือยานยนต์พลังงานไฟฟ้าแถมการใช้ พลังงานฟอสซิลในกระบวนการผลิตเพื่อให้อลดรับกับ เป้าหมาย SDGs เป็นต้น และวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือ เทคโนโลยีในการจัดการพื้นที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วเพื่อ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน เช่น เทคโนโลยีการ สำรวจภูมิประเทศสามมิติ (3D Scan) ในชุมชนเหมืองสำหรับการ ออกแบบการใช้ประโยชน์ชุมชนเหมือง เป็นต้น	

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69	70		
3. ผู้ประกอบการด้านแร่ ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลให้ สถานประกอบการดำเนิน กิจการที่มีมาตรฐานด้าน เศรษฐกิจหมุนเวียน	5. ร้อยละของความสำเร็จ ในการส่งเสริมให้ ผู้ประกอบการปรับระบบ หรือกระบวนการทำเหมือง หรือการผลิตแร่ให้เป็นไป ตามหลักการเศรษฐกิจ หมุนเวียน (Circular Economy) ร้อยละ 100 ภายในปีสิ้นสุดแผน	40	60	80	100	100	3.6 ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีกา ผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทาง เศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) ในกิจการหรือ สถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่จัดลำดับความสำคัญ หรือมีความต้องการที่จะให้ภาครัฐเข้าไปส่งเสริม	หน่วยงาน ขับเคลื่อน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69	70		
แนวทางการพัฒนาด้านที่ 4 : การสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน								
1. มีการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนทั่วไป และชุมชนในระดับท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจ และเชื่อมั่นในการบริหารจัดการภาครัฐที่สูงขึ้น	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของภาคประชาสังคม มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการบริหารจัดการ แร่ของประเภท ร้อยละ 20 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	5	10	15	20	20	4.1 พัฒนากลไกในการประชาสัมพันธ์อย่างมีทิศทาง และเอกภาพ เพื่อการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลข้อเท็จจริง ความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ติดตามและรายงานเรื่องความเสียหายและการควบคุมต่อสาธารณะ โดยจัดทำและดำเนินการตามแผนการสื่อสารที่ชัดเจน ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อาจเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และกิจการเหมืองแร่ โดยอาศัยเครือข่ายพันธมิตร อาทิ กรมประชาสัมพันธ์ เครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาชน และอื่น ๆ เป็นต้น	หลัก ทอ. กพร. สนับสนุน อปท. กรม ประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัย/ สถาบันการศึกษา ศธ. สธ. มท. พส.
							4.2 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความร่วมมือที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่แก่ประชาชนทุกระดับในระยะยาว	

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69	70		
เป้าประสงค์	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย (ระดับพื้นที่) มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการของพื้นที่ ร้อยละ 40 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	10	20	30	40	40	4.3 สร้างกลไกให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับความรู้และเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งแร่สำรอง ปริมาณสำรอง การจำหน่ายเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ การบริหารจัดการ การแก้ปัญหา การใช้เงินกองทุนฟื้นฟู การติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นต้น รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีการศึกษา จำแนกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการแร่ท้องถิ่นและชุมชนให้แล้วเสร็จ ภายในปีแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และดำเนินการตามแผนฯ ที่กำหนด	หลัก ทอ. กพร. สนับสนุน อปท. กรม ประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัย/ สถาบันการศึกษา ศธ. สธ. มท. ทส. สภาการเหมืองแร่ สภาอุตสาหกรรม
		1	2	3	4	5	4.4 พัฒนากลไกการสื่อสารให้มีกระบวนการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐในการกับผู้ชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับผู้ชุมชนให้เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อเผยแพร่ และสร้างความเข้าใจ	หลักทอ. กพร. สนับสนุนอปท. กรมประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัย/ สถาบันการศึกษา ศธ. สธ. มท. ทส.
2. เกิดการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ในกระบวนการในกระบวนการต่าง ๆ และชุมชนในระดับท้องถิ่นพร้อมที่จะให้ความ	3. ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ระดับ 5 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	1	2	3	4	5	4.5 ปรับปรุงกลไกการมีส่วนร่วมระดับนโยบายในการพิจารณาการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยคำนึงถึงนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การท่องเที่ยว พลังงาน ศิลวัฒนธรรม สังคม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กิจกรรมหลัก	หน่วยงาน ขับเคลื่อน
		66	67	68	69	รวม		
ร่วมมือในการร่วมบริหาร จัดการแร่							<p>4.6 พัฒนากลไกให้ชุมชนท้องถิ่น มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่กำหนด เป็นเงื่อนไขแบบท้ายใบอนุญาต หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเหมืองแร่เก่าหรือสิ้นอายุประทานบัตรมาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน</p> <p>4.7 วิเคราะห์ความเป็นไปได้และจัดทำแผนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะภาคประชาชน เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้ตามแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ที่คณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมกำหนด</p>	<p>หลักกพร. สนับสนุนสผ. อปท.</p>
							<p>หลัก ทธ. กพร.</p>	

ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและติดตาม ประเมินผล

ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการประกอบด้วย ความชัดเจนของสาระของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การรับรู้เข้าใจความตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมต่อการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ภายใต้ทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ระบบและกลไกการบริหารจัดการจากแผนสู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ชาติที่เชื่อมต่อกับแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และแผนปฏิบัติการ โดยนอกจากจะต้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบแล้ว ยังต้องมีการผลักดันให้ต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และการปรับปรุงระบบการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพและสะท้อนการถ่ายทอดจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่แผนปฏิบัติการของกระทรวงและหน่วยงานที่สอดคล้องกันตามเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการพัฒนา นอกจากนี้ ระบบติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานและการขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการร่วมที่เหมาะสม

การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ

๑) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ โดยกลไกที่สำคัญ คือ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ โดยเร่งสร้างความเข้าใจกับภาคีทุกภาคส่วนถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ผ่านกระบวนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพผ่านบุคคลและสื่อมวลชนทั้งระดับชาติและท้องถิ่น กิจกรรมสื่อสมัยใหม่ที่เข้าใจง่าย รวมทั้งการสร้างเครือข่ายให้ข้อมูลข่าวสารกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

๒) คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ต้องดำเนินการผลักดันให้ประเด็นการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์แปลงสู่การปฏิบัติผ่านแผนงานระดับกระทรวงสู่พื้นที่ระดับต่าง ๆ ผสมผสานอยู่ในภารกิจหลักของหน่วยงานที่ต้องมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมติดตามและประเมินผลแผนดังกล่าว

ที่สะท้อนความสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ถูกกำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ รวมถึงให้ความสำคัญกับการบูรณาการแผนงานโครงการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแผนแม่บท ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด เพื่อให้การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บท และสามารถขับเคลื่อนแผนแม่บทได้อย่างแท้จริง

๔) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับส่วนราชการ (ซึ่งรวมถึงจังหวัดและท้องถิ่น) ในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ

๕) นำเสนอข้อมูลและเหตุผลความจำเป็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ฯลฯ โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความสำคัญระดับสูงเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ งบประมาณ และระบบราชการ

๖) ผลักดันให้เกิดการพัฒนาเครื่องมือที่สำคัญโดยการจัดทำฐานข้อมูลแร่และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลแร่ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นข้อมูลที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ที่สามารถนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงให้สอดคล้องกับแนวทางในยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการแร่ในแต่ละพื้นที่

๗) สร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่อย่างกว้างขวาง ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่ โดยเปิดพื้นที่สาธารณะให้ทุกภาคีใช้ประโยชน์ในการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจัดเวทีประชาคม การสานเสวนา รวมถึงใช้ช่องทางเครือข่ายออนไลน์สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

๘) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และเสริมสร้างสังคมที่ดียึดหลักบรรษัทภิบาล และยกระดับการมีส่วนร่วมกับชุมชนในแต่ละขั้นตอน เชื่อมโยงเป้าหมายทางธุรกิจกับยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสร้างเครือข่ายความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ นำไปสู่การทำกิจกรรมเพื่อสังคมร่วมกัน

๙) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกในการอนุมัติอนุญาต และกระบวนการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ รวมทั้งพัฒนาบทบาทการเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงสร้างสรรค์และข้อเท็จจริงที่มุ่งประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ในการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จะต้องมีกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการประเมินตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทให้มีความเป็นระบบชัดเจน มีความเข้าใจที่ตรงกัน มีการประเมินตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบความคืบหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือเร่งรัดหากพบว่ามีผลการดำเนินงานล่าช้าหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ดังต่อไปนี้

๑) ศึกษา และทบทวนข้อมูลสาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ กำหนดกรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแต่ละตัวชี้วัดเพื่อพิจารณาผลสำเร็จการดำเนินการตามยุทธศาสตร์โดยในการประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จในภาพรวมของแต่ละยุทธศาสตร์กำหนดให้ประเมินโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของแต่ละตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์นั้น ตัวชี้วัดต่างๆ กัน

๒) กำหนดรูปแบบ ระยะเวลา เครื่องมือในการติดตามและประเมินผลรายยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ผ่านระบบสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดตลอดจนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละกลยุทธ์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามผลการดำเนินงานต่อไป

๓) ในการประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จ ฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

- ระดับต่ำมาก หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๑ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ลงมา
- ระดับต่ำ หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๒ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๖๐ ถึงร้อยละ ๗๐
- ระดับปานกลาง หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๓ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๗๐ ถึงร้อยละ ๘๐
- ระดับสูง หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๔ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๘๐ ถึงร้อยละ ๙๐
- ระดับสูงมาก หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๕ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป

โดยในการประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จในภาพรวมของแต่ละยุทธศาสตร์กำหนดให้ประเมินโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของแต่ละตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์นั้น ตัวชี้วัดต่างๆ กัน

๔) จัดเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลทุก ๖ เดือนตามปฏิทินงบประมาณ และจัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะครึ่งแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในระยะที่กำลังดำเนินงานได้ครึ่งแผน เพื่อศึกษาว่ามีปัญหา

อุปสรรคใดบ้างในการดำเนินงาน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน และระยะหลังการดำเนินงานเสร็จ เป็นการประเมินผลเพื่อสรุปผลสิ้นสุดแผนแล้วได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด มีผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากสิ้นสุดแผน เป็นการวิเคราะห์ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตลอดจนผลกระทบทั้งทางบวกและลบ และข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติและคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕) ในการประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๒ ในระยะสิ้นสุดแผน จะต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อจะได้ใช้ผลการประเมินดังกล่าวซึ่งเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับสถานการณ์เมื่อใกล้สิ้นสุดแผน เป็นข้อมูลในการประมวลและวิเคราะห์ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๓ ต่อไปด้วย

๖) เผยแพร่รายงานการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ระยะสิ้นสุดแผน ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาและสาธารณชนได้รับทราบ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนต่อไป

ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก

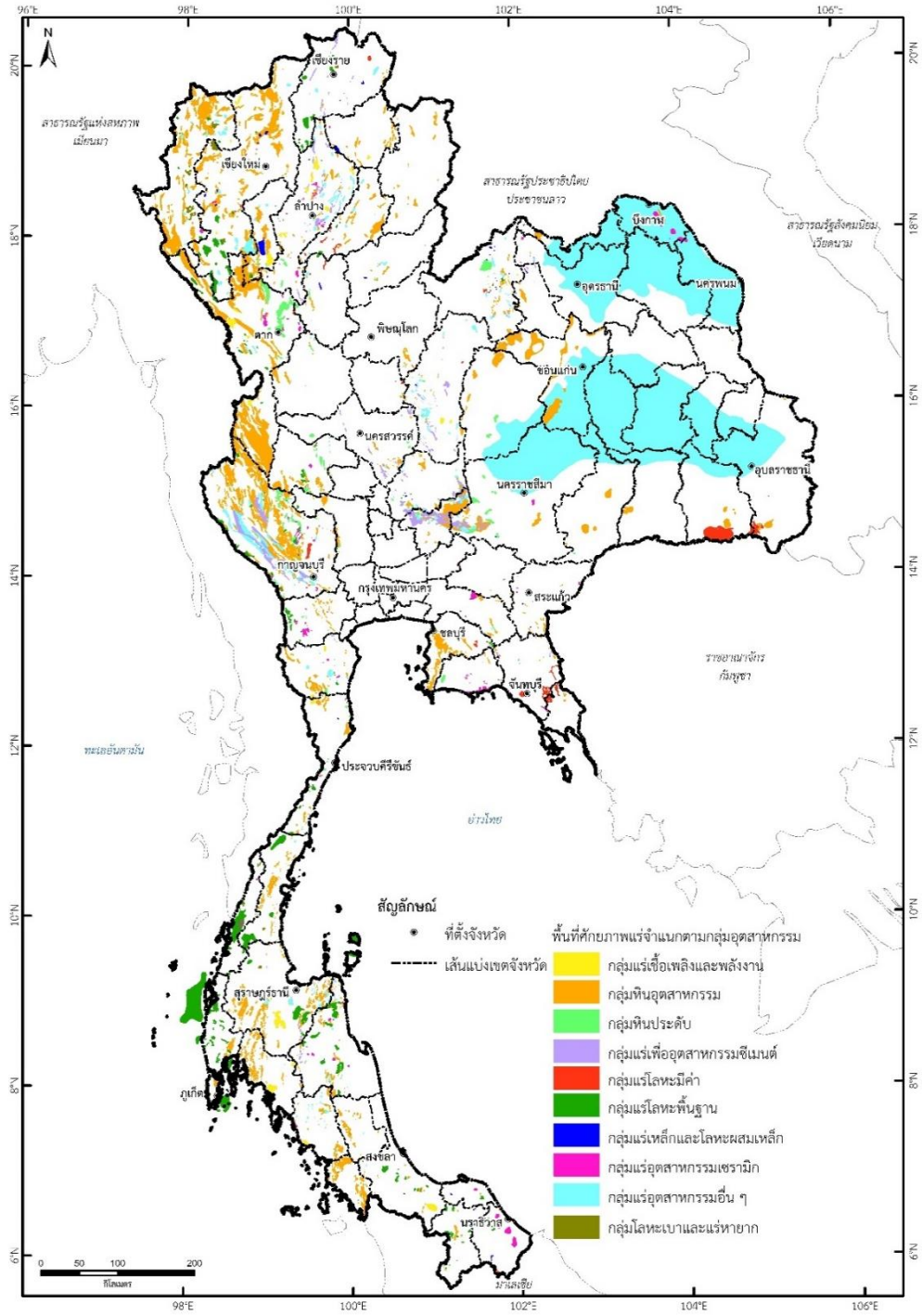
ภาคผนวก ก บัญชีทรัพย์สินฯ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔) ประเทศไทยพบทรัพยากรแร่มากกว่า ๔๐ ชนิด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙๕,๐๓๘ ตารางกิโลเมตร (๖๐ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของประเทศ ปริมาณ ทรัพยากรแร่ทั้งประเทศรวมประมาณ ๓๐ ล้านล้านตัน ประเมินมูลค่าแร่เบื้องต้นรวมกว่า ๔๙,๐๐๐ ล้านล้านบาท จำแนกเป็น (๑) แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน ได้แก่ ถ่านหิน (ลิกไนต์) มีประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒ ล้านล้านบาท (๒) หินอุตสาหกรรม ได้แก่ หินปูน หินบะซอลต์ หินแกรนิต หินแอนดีไซต์ หินไรโอไลต์ หินทราย หินควอร์ตไซต์ และหินอ่อน ปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๙,๔๒๒,๐๖๔ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๑,๗๑๘ ล้านล้านบาท (๓) หินประดับ ได้แก่ หินแกรนิต หินทราย หินอ่อน และหินไนส์ มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๗๐,๓๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๖๓ ล้านล้านบาท (๔) แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ได้แก่ หินปูน หินดินดาน และยิปซัม มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑,๒๔๔,๒๓๙ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๑๒ ล้านล้านบาท (๕) โลหะมีค่า ได้แก่ ทองคำ (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่ประมาณ ๒๑๓ ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๐.๔๐ ล้านล้านบาท (๖) โลหะพื้นฐาน ได้แก่ สังกะสี ดีบุก ทองแดง (โลหะ) และพลวง มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๒๗,๖๐๙ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๗,๘๗๕.๑๘ ล้านล้านบาท (๗) เหล็กและโลหะผสมเหล็ก ได้แก่ เหล็ก มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๒๓๕ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๐.๘๑ ล้านล้านบาท (๘) แร่อุตสาหกรรมเซรามิก ได้แก่ เฟลด์สปาร์ ดินขาว บอลล์เคลย์ ควอตซ์ และทรายแก้ว มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๓,๔๙๗ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๒.๑๗ ล้านล้านบาท (๙) แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ โดโลไมต์ แบไรต์ ฟลูออไรต์ เกลือ หิน โพแทช ไพโรฟิลไลต์ และหินปูน (เพื่ออุตสาหกรรมเคมี และเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑๙,๓๖๖,๗๓๒ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๘,๔๘๕ ล้านล้านบาท และ (๑๐) โลหะเบาและแร่หายาก ได้แก่ ธาตุหายาก (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๕ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๔.๒๐ ล้านล้านบาท

หากพิจารณากรณีรายชนิดแร่ พบว่าเกลือหินเป็นแร่ที่มีปริมาณมากที่สุดในประเทศมีประมาณ ๑๘ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๘๗ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ หากไม่รวมเกลือหินพบว่า ทรัพยากรแร่ที่มีปริมาณสูงสุด ๕ อันดับถัดมา ได้แก่ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง มีประมาณ ๘ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๔๒ ของปริมาณทรัพยากรแร่ในส่วนที่ไม่นับรวมเกลือหิน หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ มีประมาณ ๑ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๗ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ มีประมาณ ๗ แสนล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๐ แร่โพแทช มีประมาณ ๔ แสนล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗ และหินทราย มีประมาณ ๒ แสนล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๗ ตามลำดับ ทรัพยากรแร่เหล่านี้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น เกลือหิน ใช้ในอุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมกระดาษและฟอกหนัง อุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยและตัวยามาว่าชพีช หรือใช้ทำเกลือสำหรับประกอบการทำอาหารหรือเก็บรักษาอาหาร แร่โพแทช ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยโพแทสเซียม ส่วนหินปูนใช้ในอุตสาหกรรมซีเมนต์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นต้น

รูปแสดงแผนที่ทรัพยากรแร่ประเทศไทย (ดัดแปลงจากกรมทรัพยากรธรณี, ๒๕๖๔)

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔)

ชนิดแร่	ปริมาณทรัพยากรแร่ ^๑ (ล้านตัน)	ราคาแร่ ^๒ พ.ศ. ๒๕๖๔		มูลค่าทรัพยากรแร่ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน				
ถ่านหิน ^๓	๒,๐๐๐	๙๖๐.๐๐	เมตริกตัน	๑.๙๒
หินอุตสาหกรรมก่อสร้าง				
หินปูน	๘,๘๖๓,๑๑๓	๑๘๐.๐๐	เมตริกตัน	๑,๕๙๕.๓๖
หินบะซอลต์	๓๖,๐๖๘	๒๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๗.๒๑
หินแกรนิต	๑๖๕,๒๐๓	๒๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๓๓.๐๔
หินแอนดีไซต์	๘,๑๔๙	๒๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๑.๖๓
หินทราย	๒๖๑,๘๕๑	๑๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๓๙.๒๘
หินไนส์	๑๐,๑๗๐	๒๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๒.๐๓
หินไรโอไลต์	๖,๓๓๔	๓๘๕.๐๐	เมตริกตัน	๒.๔๔
หินควอร์ตไซต์	๒๗๓	๒๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๐๕
หินอ่อน	๗๐,๙๐๓	๕๒๐.๐๐	ลูกบาศก์เมตร	๓๖.๘๗
หินประดับ (หน่วย: ล้านลูกบาศก์เมตร)				
หินแกรนิต	๖๕,๙๐๑	๕,๒๐๐.๐๐	ลูกบาศก์เมตร	๓๔๒.๖๘
หินทราย	๒๘๔	๒,๗๕๐.๐๐	ลูกบาศก์เมตร	๐.๗๘
หินอ่อน	๔,๐๖๙	๔,๗๕๐.๐๐	ลูกบาศก์เมตร	๑๙.๓๓
หินไนส์	๑๐๐	๖,๒๕๐.๐๐	ลูกบาศก์เมตร	๐.๖๓
หินกรวดมน (หน่วย: เมตริกตัน)	๔๕๙	๒,๐๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๙๒
หินชนวน (หน่วย: เมตริกตัน)	๓๐	๑,๐๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๐๓
แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์				
หินปูน	๑,๒๔๐,๐๘๘	๒๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๓๑๐.๐๒
หินดินดาน	๑,๘๙๔	๒๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๔๗
ยิปซัม	๒,๒๕๗	๖๒๖.๐๐	เมตริกตัน	๑.๔๑

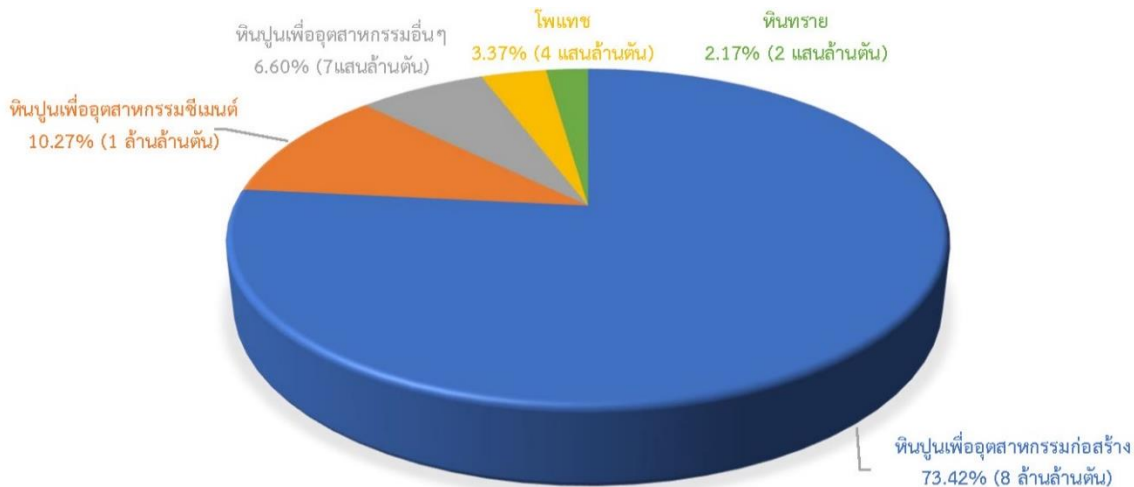
ชนิดแร่	ปริมาณทรัพยากรแร่ ^๑ (ล้านตัน)	ราคาแร่ ^๒ พ.ศ. ๒๕๖๔		มูลค่าทรัพยากรแร่ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
โลหะมีค่า				
ทองคำ (โลหะ)	๒๑๓	๑,๙๐๑.๒๕	กรัม	๐.๔๐
โลหะพื้นฐาน				
ตะกั่ว	๔,๑๑๙	๘๑,๐๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๓๓๓.๖๕
ดีบุก	๘๕๖	๙๘๔,๕๒๐.๐๐	เมตริกตัน	๘๔๒.๔๙
ทองแดง (โลหะ)	๒๑,๐๙๘	๓๐๘,๖๑๐.๐๐	เมตริกตัน	๖,๕๑๑.๐๖
พลวง	๖,๕๑๑	๒๘,๙๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๑๘๘.๑๘
เหล็กและโลหะผสมเหล็ก				
เหล็ก	๒๓๕	๒,๒๖๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๘๑
แร่อุตสาหกรรมเซรามิก				
เฟลด์สปาร์	๑๗๐	๗๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๑๒
ดินขาว	๑,๘๒๑	๓๘๕.๐๐	เมตริกตัน	๐.๗๐
บอลเคลย์	๑๐๕	๕๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๐๖
ควอตซ์	๓๘๘	๗๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๒๙
ทรายแก้ว	๑,๐๑๓	๙๙๐.๐๐	เมตริกตัน	๑.๐๐
แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ				
โคโลไมต์	๙๘,๒๑๗	๔๕๐	เมตริกตัน	๔๔.๒๐
แบไรต์	๓,๕๔๓	๑,๔๘๕.๐๐	เมตริกตัน	๕.๒๖
ฟลูออไรต์	๑๓๖	๕,๑๓๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๗๐
เบนโทไนต์	๓๑๓	๖๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๑๙
เพอร์ไลต์	๙๓๔	๑,๕๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๑.๔๐
แคลไซต์	๑,๐๕๙	๗๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๗๙
ไฟโรฟิลไลต์	๑๓	๖๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๐๑
ทัลก์	๕๗	๖๐๐.๐๐	เมตริกตัน	๐.๐๓
เกลือหิน	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	๑,๙๕๐.๐๐	เมตริกตัน	๓๕,๑๐๐.๐๐
โพแทช	๔๐๗,๐๐๐	๘,๑๓๐.๐๐	เมตริกตัน	๔,๑๑๘.๘๔
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี	๕๘,๕๒๘	๒๕๐	เมตริกตัน	๑๔.๖๓

ชนิดแร่	ปริมาณทรัพยากรแร่ ^๑ (ล้านตัน)	ราคาแร่ ^๒ พ.ศ. ๒๕๖๔		มูลค่าทรัพยากรแร่ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่นๆ	๗๙๖,๙๓๒	๒๕๐	เมตริกตัน	๑๙๙.๒๓
แร่โลหะเบาและแร่หายาก				
ธาตุหายาก (โลหะ)	๕	ราคาขึ้นอยู่กับธาตุหายาก (โลหะ) แต่ละชนิด**		๔.๒

หมายเหตุ

- ^๑ ปริมาณทรัพยากรแร่ หมายถึง ปริมาณแร่ที่มีศักยภาพในการพัฒนานำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่ยังไม่มีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ หรือมีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจแล้วแต่ยังไม่คุ้มค่าขณะที่ทำการประเมิน
- ^๒ ราคาแร่ เป็นราคาประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (www.dpim.go.th) สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔
- ^๓ ข้อมูลถ่านหินอ้างอิงจากกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ, ๒๕๕๒, รายงานประจำปี ๒๕๕๒, กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ, กระทรวงพลังงาน, หน้า ๔๘-๕๕.
- ^{**} คำนวณมูลค่าจากธาตุหายาก (โลหะ) ที่มีความสมบูรณ์ตั้งแต่ ๑๐ ppm ขึ้นไป ได้แก่ แลนทานัม (La) ซีเรียม (Ce) เพอร์ซีโอดีเมียม (Pr) นีโอดีเมียม (Nd) และอิตเทรียม (Y) ซึ่งใช้ราคาที่ประกาศไว้ใน <http://www.metal-pages.com> ซึ่งเป็นราคาโลหะ ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี ๒๕๖๓ ที่ ๓๑.๔๖ บาท/ดอลลาร์สหรัฐ

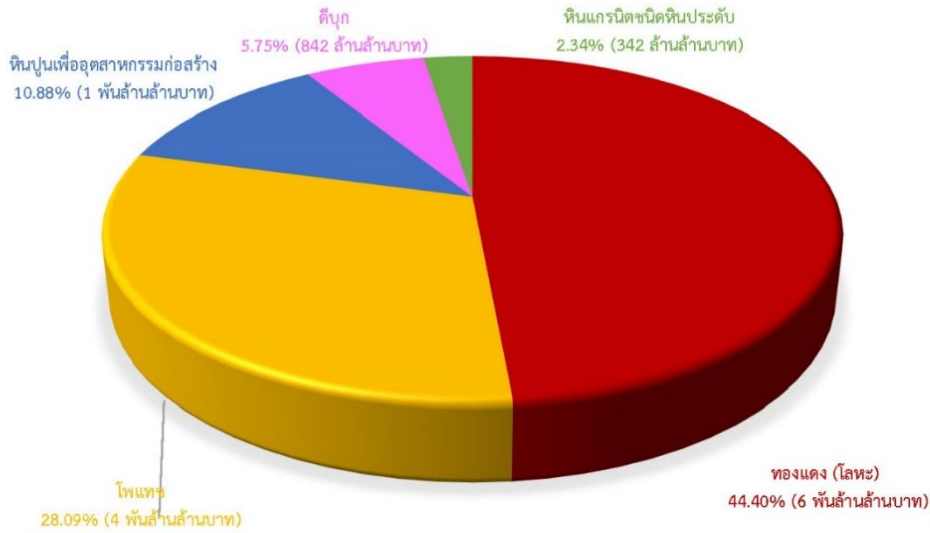
รูปแสดงแผนภูมิแสดงทรัพยากรแร่ของประเทศที่มีปริมาณสูงสุด ๕ อันดับ (ไม่รวมเกลือหิน)

หากประเมินมูลค่าทรัพยากรแร่เบื้องต้น โดยมิได้ประเมินจากสินแร่ จะมีมูลค่ารวมประมาณ ๔ หมื่นล้านล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเป็นรายชนิดพบว่า เกลือหินเป็นแร่ที่มีมูลค่ารวมมากที่สุดในประเทศมีประมาณ ๓.๕ หมื่นล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๕๓ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ หากไม่รวมเกลือหินพบว่าทรัพยากรแร่ที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ อันดับถัดมา ได้แก่ ทองแดง (โลหะ) มีมูลค่าประมาณ ๖ พันล้าน

ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๐ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ในส่วนที่ไม่นับรวมเกลือหินแร้โพแทช มีมูลค่าประมาณ ๔ พันล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๙ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง มีมูลค่าประมาณ ๑ พันล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๘ ดิบุก มีมูลค่าประมาณ ๘๔๒ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๕ หินแกรนิตชนิดหินประดับ มีมูลค่าประมาณ ๓๔๒ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๔ ตามลำดับ

รูปแสดงแผนภูมิแสดงทรัพยากรแร่ของประเทศที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ อันดับ (ไม่รวมเกลือหิน)

ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่

ถึงแม้ว่าทรัพยากรแร่ของประเทศจะมีปริมาณทรัพยากรแร่เป็นจำนวนมาก แต่เมื่อพิจารณาที่ตั้งของทรัพยากรแร่พบว่าบางพื้นที่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมาย โดยเฉพาะแร่ที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เช่น หินอุตสาหกรรม แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ฯลฯ สำหรับความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ในที่จะพิจารณาเฉพาะพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่อยู่ในรูปแบบระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้แก่ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ และแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ตามประกาศกรมทรัพยากรธรณี พบว่า **พื้นที่ศักยภาพแร่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓,๘๑๐ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๓ ของพื้นที่ศักยภาพแร่ทั้งประเทศ** นอกนั้นอยู่นอกพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๑,๒๒๐ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๔๗ ของพื้นที่ศักยภาพแร่ทั้งประเทศ โดยพื้นที่ศักยภาพแร่จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มหินอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มแรกที่มีพื้นที่อยู่ในเขตหวงห้ามมากที่สุด เนื้อที่ประมาณ ๙,๐๙๕ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๗ รองลงมาคือ กลุ่มแร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๒,๓๑๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๓ กลุ่มแร่โลหะพื้นฐาน เนื้อที่ประมาณ ๙๐๑ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๕ กลุ่มแร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ เนื้อที่ประมาณ ๘๐๙

ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๕ และกลุ่มแร่โลหะมีค่า เนื้อที่ประมาณ ๔๖๐ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ตามลำดับ

**ตารางแสดงพื้นที่ศักยภาพแร่จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่อยู่ในและนอกพื้นที่หวงห้าม
ตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐**

พื้นที่ศักยภาพแร่ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	เนื้อที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ศักยภาพแร่ที่อยู่ใน พื้นที่หวงห้ามตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตร.กม.)	ร้อยละของ พื้นที่ ศักยภาพ แร่	พื้นที่ศักยภาพแร่ที่อยู่นอก พื้นที่หวงห้ามตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตร.กม.)	ร้อยละของ พื้นที่ ศักยภาพแร่
กลุ่มหินอุตสาหกรรม	๑๕,๕๑๘.๒๙	๙,๐๙๔.๖๗	๙.๕๗	๖,๔๒๓.๖๒	๖.๗๖
กลุ่มแร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ	๖๗,๗๕๔.๖๐	๒,๓๑๒.๐๓	๒.๔๓	๖๕,๔๔๒.๕๗	๖๘.๘๖
กลุ่มแร่โลหะพื้นฐาน	๔,๖๑๓.๑๗	๙๐๑.๓๗	๐.๙๕	๓,๗๑๑.๘๐	๓.๙๑
กลุ่มแร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	๒,๕๐๕.๕๐	๘๐๘.๗๖	๐.๘๕	๑,๖๙๖.๗๖	๑.๗๙
กลุ่มแร่โลหะมีค่าและหินมีค่า	๑,๑๖๘.๙๘	๔๖๐.๒๑	๐.๔๘	๗๐๘.๗๗	๐.๗๕
กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก	๑,๑๐๘.๘๓	๕๙.๘๐	๐.๐๖	๑,๐๔๙.๐๓	๑.๑๐
กลุ่มหินประดับ	๙๗๖.๑๗	๖๑.๙๒	๐.๐๗	๙๑๔.๒๕	๐.๙๖
กลุ่มแร่เชื้อเพลิงและพลังงาน	๗๙๒.๙๑	๔๕.๔๕	๐.๐๕	๗๔๗.๔๖	๐.๗๙
กลุ่มโลหะเบาและแร่หายาก	๓๐๓.๗๗	๓๓.๐๗	๐.๐๓	๒๗๐.๖๙	๐.๒๘
กลุ่มแร่เหล็กและโลหะผสมเหล็ก	๒๙๖.๓๗	๓๒.๔๐	๐.๐๓	๒๖๓.๙๗	๐.๒๘
รวม	๙๕,๐๓๘.๕๘	๑๓,๘๐๙.๖๙	๑๔.๕๓	๘๑,๒๒๘.๘๐	๘๕.๔๗

หมายเหตุ : พื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในที่นี้ ได้แก่ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ และแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ตามประกาศกรมทรัพยากรธรณี

ที่มา : ฐานข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่จากกรมทรัพยากรธรณี (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔)
ฐานข้อมูลพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๒)
ฐานข้อมูลพื้นที่เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)
ฐานข้อมูลแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ตามประกาศกรมทรัพยากรธรณี (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๒)

เมื่อพิจารณาพื้นที่ศักยภาพแร่จำแนกตามรายชนิดแร่ พบว่าพื้นที่ศักยภาพแร่ที่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ หินปูนอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง เป็นชนิดแร่ที่มีพื้นที่อยู่ในเขตหวงห้ามมากที่สุด เนื้อที่ประมาณ ๘,๑๘๐ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๑ รองลงมาคือ หินปูนโตนโม่ เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๓๓ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐ ดิบุก เนื้อที่ประมาณ ๘๑๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๕ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ เนื้อที่ประมาณ ๘๐๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๕ และหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๕๕๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๙ ตามลำดับ

**ตารางแสดงพื้นที่ศักยภาพแร่จำแนกตามรายชนิดแร่ที่อยู่ในและนอกพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมาย
ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มากที่สุด ๑๐ อันดับแรก**

พื้นที่ศักยภาพแร่ จำแนกตามรายชนิดแร่	เนื้อที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ศักยภาพแร่ที่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามตาม กฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตร.กม.)	ร้อยละของ พื้นที่ ศักยภาพแร่	พื้นที่ศักยภาพแร่ที่อยู่นอก พื้นที่หวงห้ามตาม กฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตร.กม.)	ร้อยละของ พื้นที่ ศักยภาพแร่
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	๑๒,๔๔๗.๘๙	๘,๑๗๙.๙๑	๘.๖๑	๔,๒๖๗.๙๘	๔.๔๙
หินปูนโดโลไมต์	๒,๐๓๔.๕๐	๑,๒๓๓.๕๑	๑.๓๐	๘๐๐.๙๙	๐.๘๔
ดีบุก	๔,๓๕๘.๑๓	๘๑๑.๖๗	๐.๘๕	๓,๕๔๖.๔๖	๓.๗๓
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	๒,๓๓๔.๖๓	๘๐๗.๘๐	๐.๘๕	๑,๕๒๖.๘๓	๑.๖๑
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ	๑,๖๓๙.๔๒	๕๕๘.๒๕	๐.๕๙	๑,๐๘๑.๑๖	๑.๑๔
หินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	๑,๑๓๕.๐๑	๕๐๖.๘๗	๐.๕๓	๖๒๘.๑๕	๐.๖๖
รัตนชาติ	๑,๐๓๗.๒๕	๔๓๘.๗๕	๐.๔๖	๕๙๘.๕๐	๐.๖๓
โพแทช	๖๒,๗๔๕.๒๐	๓๑๙.๑๓	๐.๓๔	๖๒,๔๒๖.๐๗	๖๕.๖๘
หินอ่อน	๔๐๕.๘๐	๑๙๙.๘๙	๐.๒๑	๒๐๕.๙๑	๐.๒๒
หินแกรนิตเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	๕๘๓.๓๕	๑๘๑.๗๘	๐.๑๙	๔๐๑.๕๗	๐.๔๒
รวม	๘๘,๗๒๑.๑๘	๑๓,๒๓๗.๕๖	๑๓.๙๓	๗๕,๔๘๓.๖๒	๗๙.๔๒

หมายเหตุ : พื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในที่นี้ ได้แก่ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ และแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ตามประกาศกรมทรัพยากรธรณี

ที่มา : ฐานข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่จากกรมทรัพยากรธรณี (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔)

ฐานข้อมูลพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๒)

ฐานข้อมูลพื้นที่เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

ฐานข้อมูลแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ตามประกาศกรมทรัพยากรธรณี (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๒)

ภาคผนวก ข เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

96°E 98°E 100°E 102°E 104°E 106°E

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
Republic of the Union of Myanmar

กองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี
Mineral Resources Division

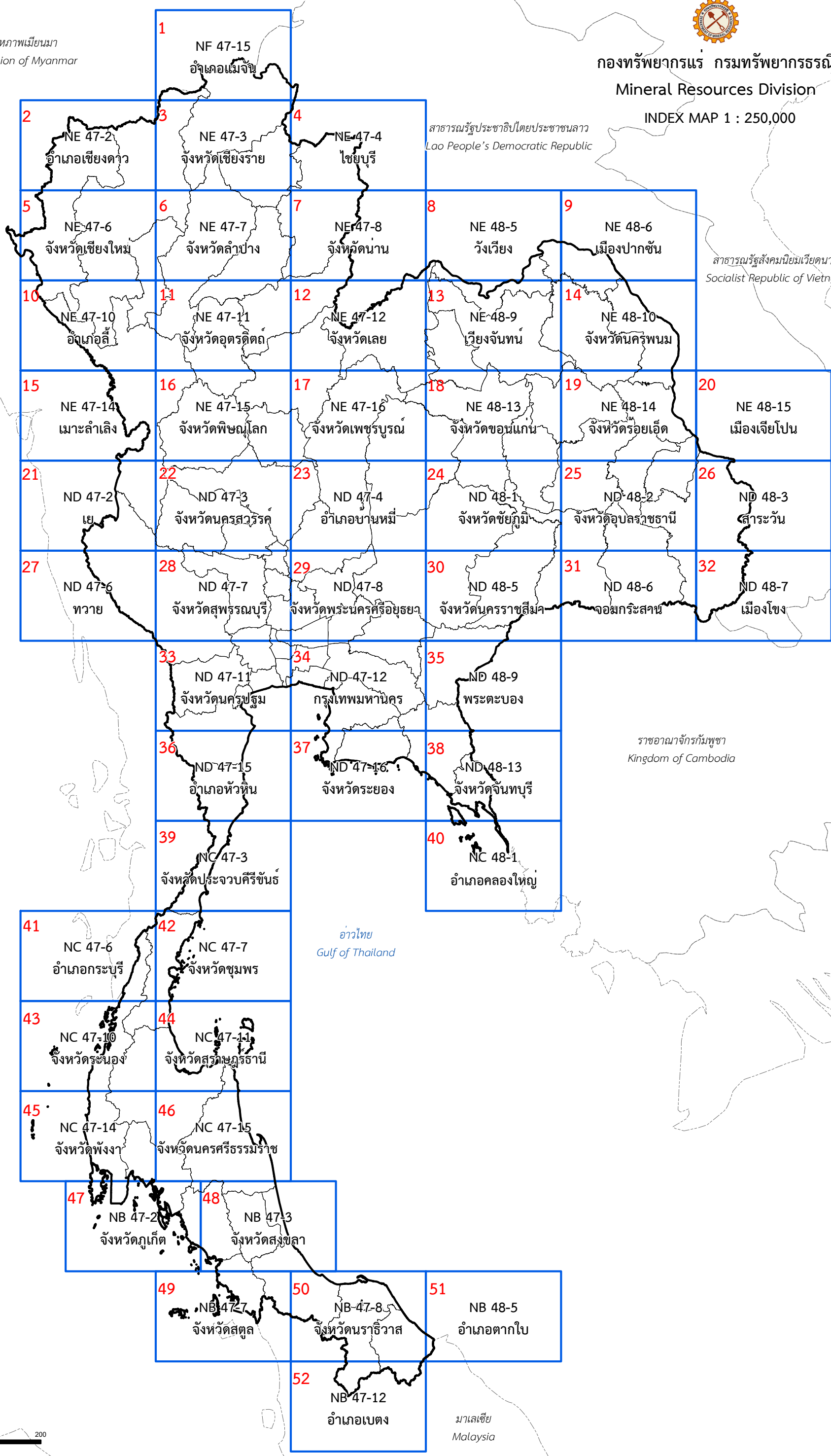
INDEX MAP 1 : 250,000

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
Lao People's Democratic Republic

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
Socialist Republic of Vietnam

20°N
18°N
16°N
14°N
12°N
10°N
8°N
6°N

20°N
18°N
16°N
14°N
12°N
10°N
8°N
6°N

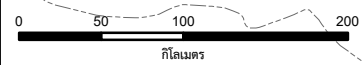

ทะเลอันดามัน
Andaman Sea

อ่าวไทย
Gulf of Thailand

ราชอาณาจักรกัมพูชา
Kingdom of Cambodia

มาเลเซีย
Malaysia

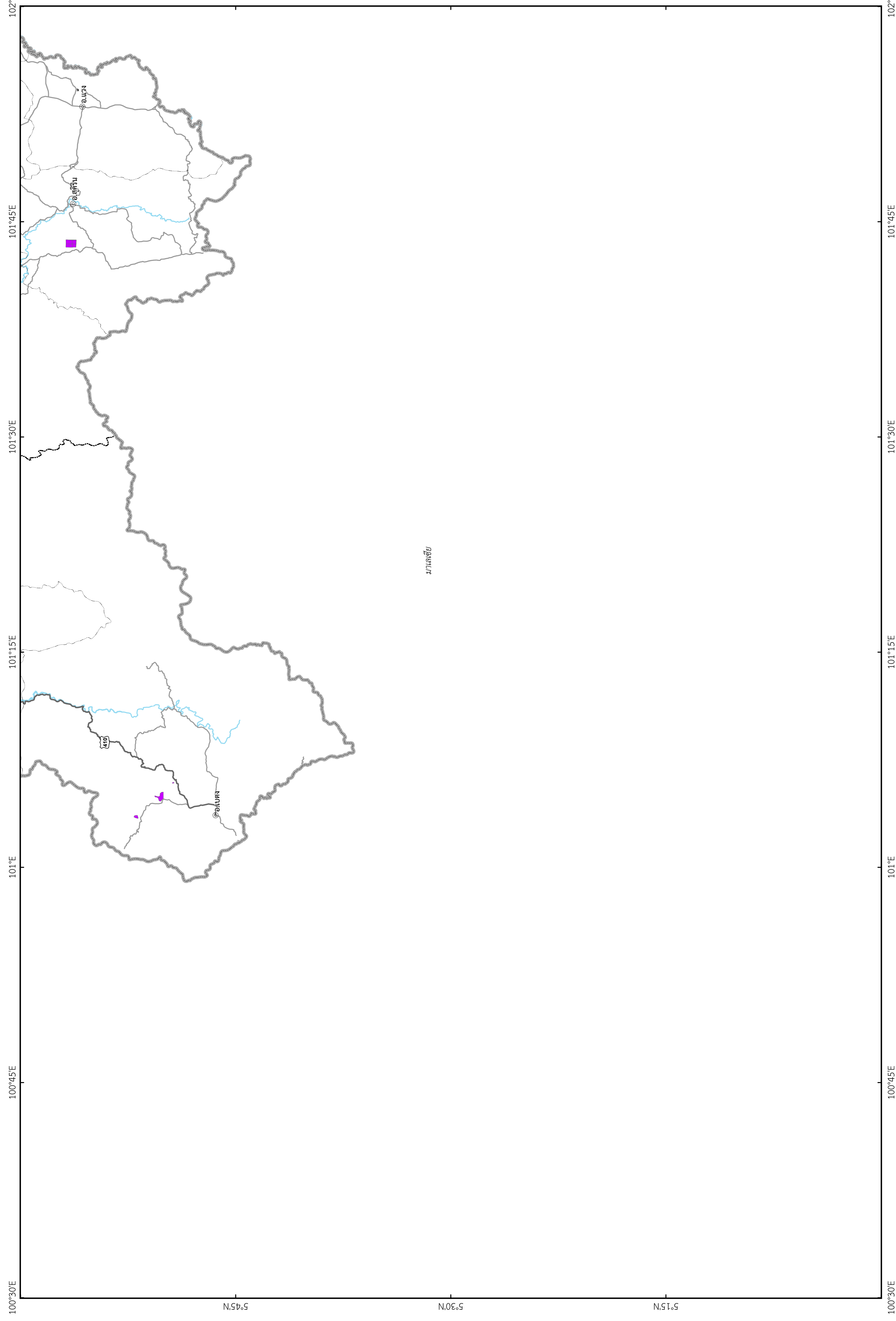
96°E 98°E 100°E 102°E 104°E 106°E

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

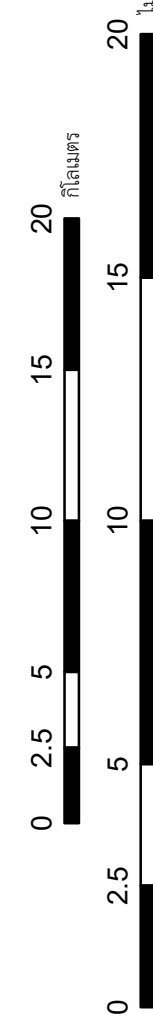
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NB 47-12 (อำเภอเบตง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

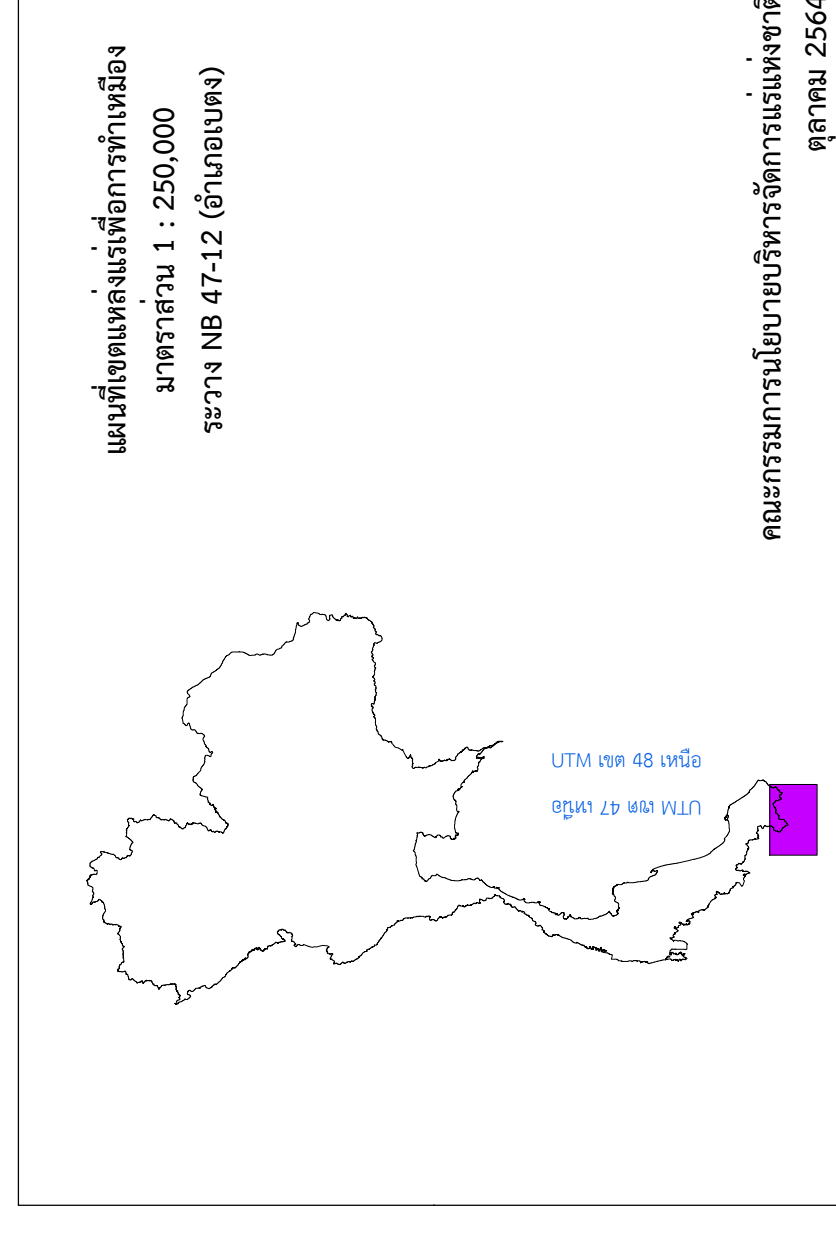

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
ระวาง NB 47-12 (อำเภอเบตง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- == แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่รัฐและเอกชนสนใจและอยู่ภายใต้การสำรวจและประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการประเมินความเสี่ยง การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยให้รวมถึงทั้งเขตแหล่งแร่และการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบรายปีและแบบการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอออกประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอนุญาตบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอนุญาตบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามเงื่อนไขที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมสูง
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของเอกชนประเภทบุคคล นิคม การทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรมสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ใช่พื้นที่รวมตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมทรัพยากรแร่
และการทำเหมืองและแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

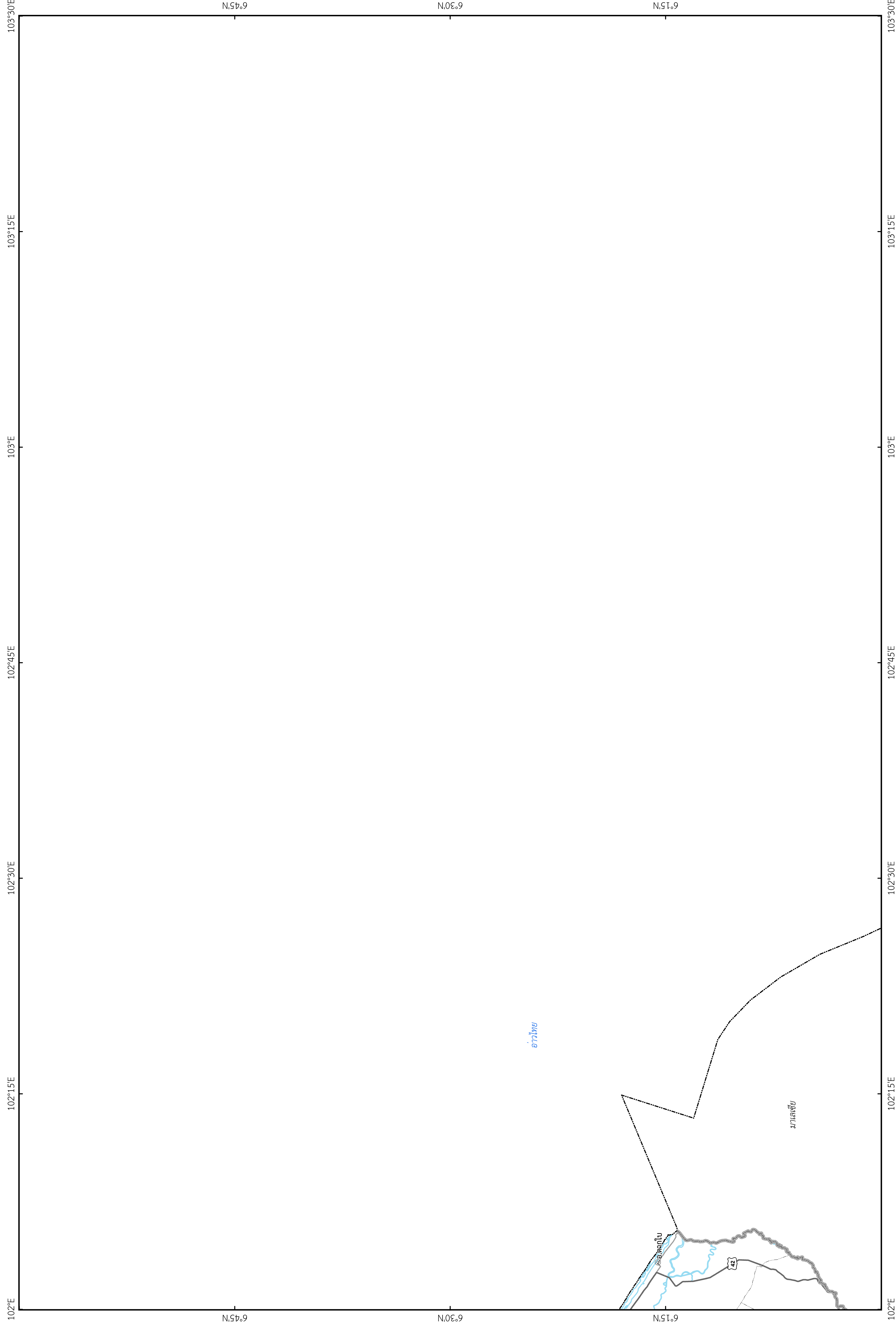
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NB 48-5 (อำเภอตากใบ)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มาตราส่วน 1 : 250,000

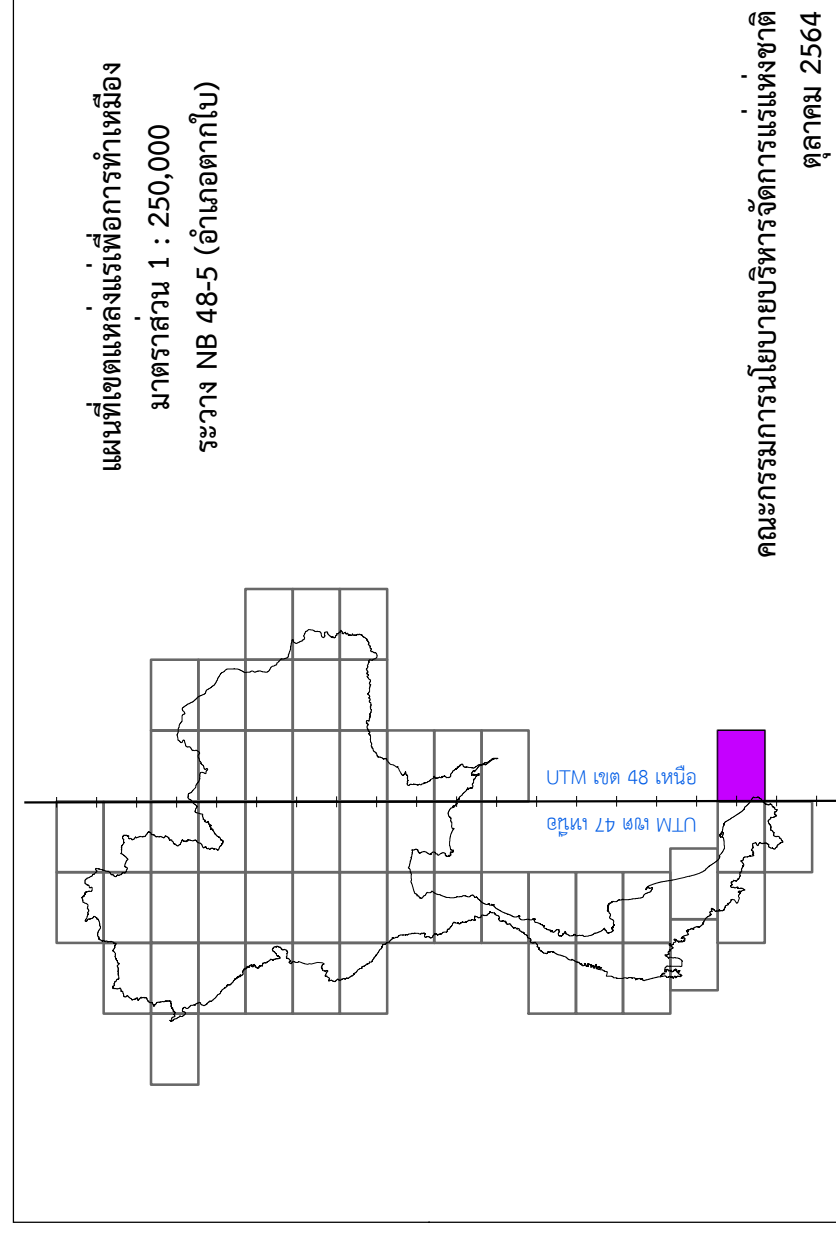
แผนที่นี้แสดงแหล่งแร่ได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมทรัพยากรแร่
และการทำเหมืองแร่ของแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 และครั้งที่ 1 เมื่อ พฤศจิกายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
ระวาง NB 48-5 (อำเภอตากใบ)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอบน
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะดินชั้นดีและชั้นหินดานเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ และอยู่ห่างจากเศรษฐกิจสูง ได้มีการประเมินปัจจัยเชิงสิ่งแวดล้อมของภาวะเป็นดินเค็มจากทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคนและสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้รวมพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบพหุคูณแผนที่การบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอออกใบอนุญาต และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ดินอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจพื้นที่แสดงว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และอยู่ห่างจากเศรษฐกิจสูง
- พื้นที่ที่มีกรณีหรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) ที่เคยมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจพื้นที่แสดงว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และอยู่ห่างจากเศรษฐกิจสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ใช่พื้นที่รังห้ามตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

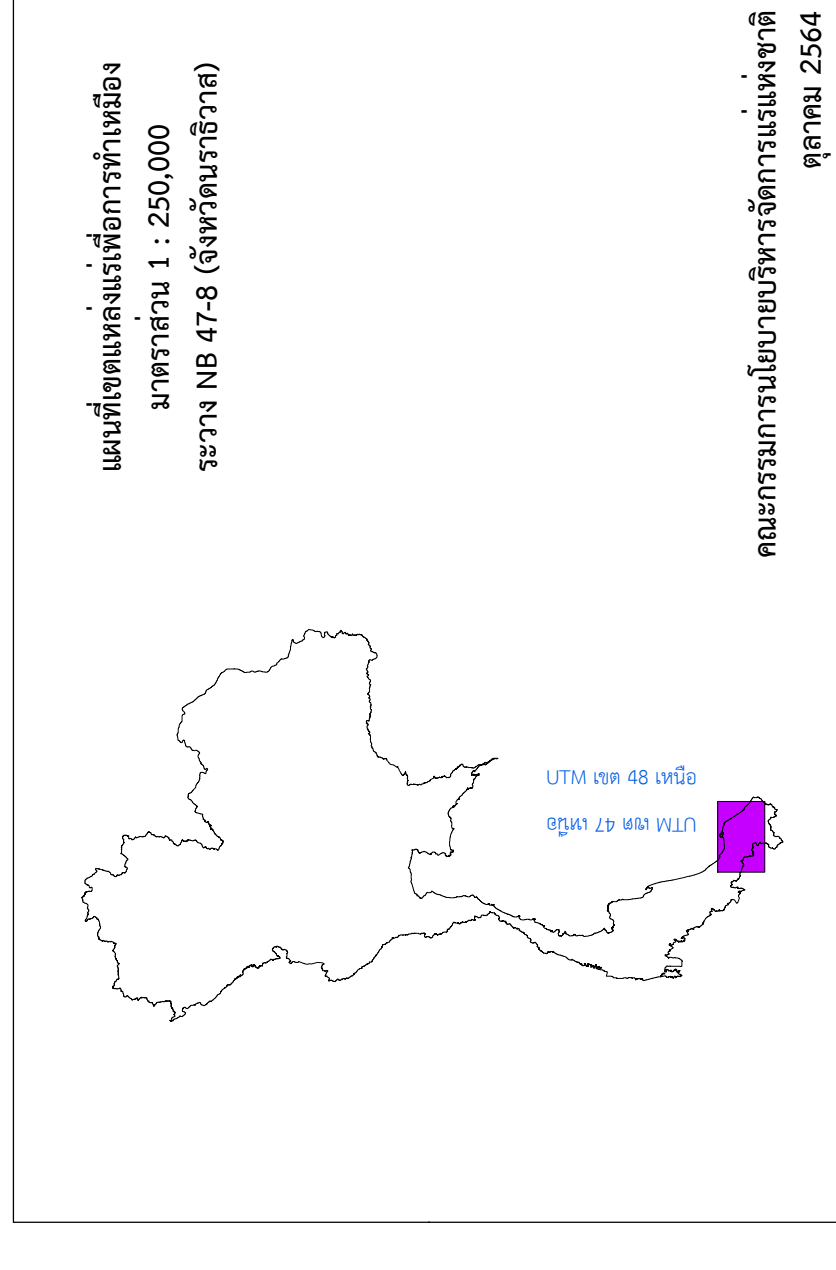
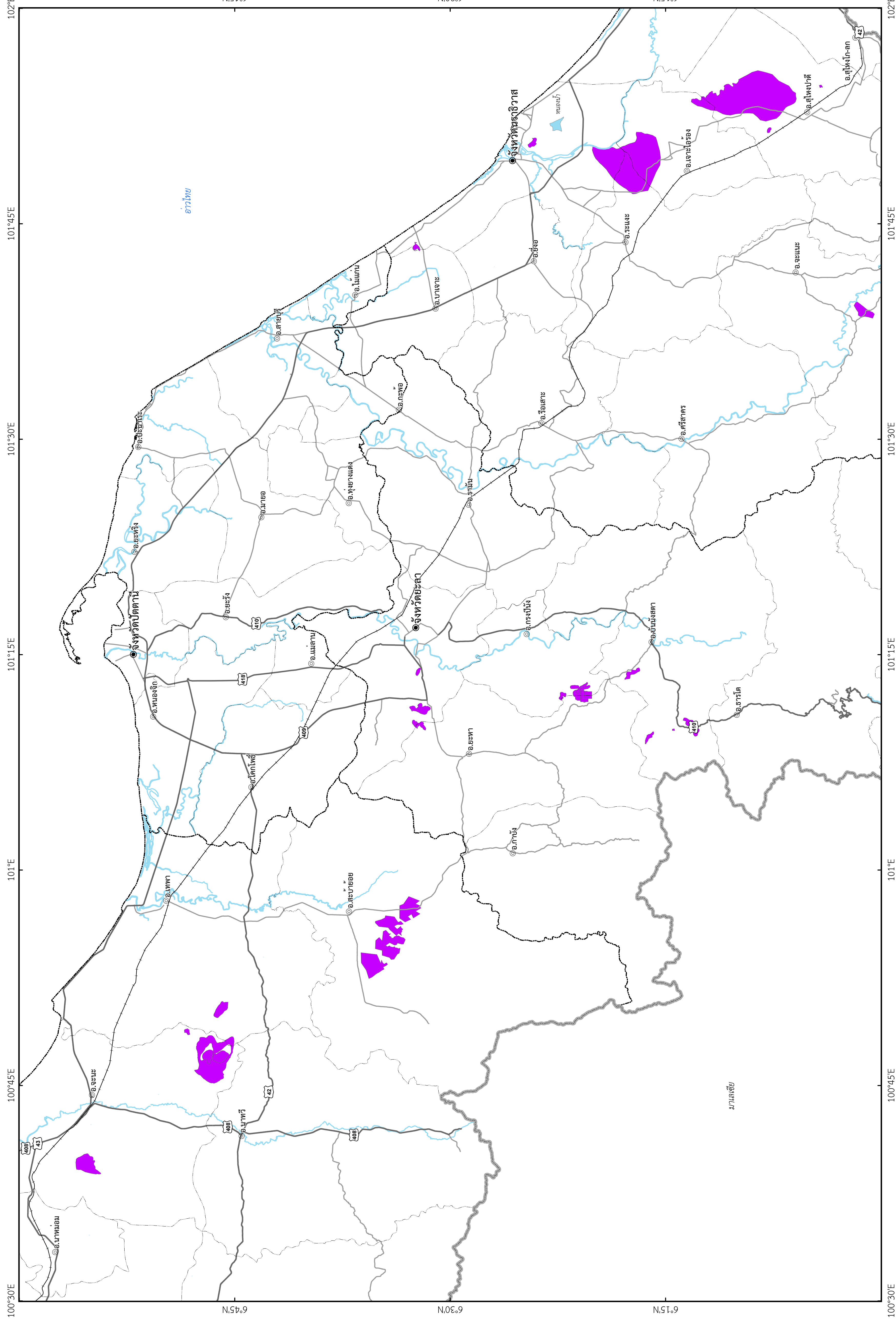
หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการของอนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับกอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง NB 47-8 (จังหวัดนราธิวาส)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
รวาง NB 47-8 (จังหวัดนราธิวาส)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- == ทางรถไฟ
- == แม่น้ำ คลอง ห้วย
- == เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนาถ
- == เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์หรือชื่อของเขตแหล่งแร่อยู่ในรูปเป็นสีแดงเข้มคือเขตแหล่งแร่ และอยู่ภายใต้การดูแลของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาจัดลำดับ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ แหล่งแร่ต้องดูแลและรักษาของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อออกอากาศเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบทิวทัศน์แบบปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ที่อนุญาตให้ทำเหมืองแร่และชื่อของพื้นที่เป็นสีแดงเข้มคือเขตแหล่งแร่
- พื้นที่ที่อนุญาตให้ทำเหมืองแร่และชื่อของพื้นที่เป็นสีแดงเข้มคือเขตแหล่งแร่
- พื้นที่ที่อนุญาตให้ทำเหมืองแร่และชื่อของพื้นที่เป็นสีแดงเข้มคือเขตแหล่งแร่

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์หรือชื่อของเขตแหล่งแร่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พ.ศ. 2560 (ในชั้น 100 ปี) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และดำเนินการเพื่อออกอากาศเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์หรือชื่อของเขตแหล่งแร่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พ.ศ. 2560 (ในชั้น 100 ปี) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และดำเนินการเพื่อออกอากาศเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์หรือชื่อของเขตแหล่งแร่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พ.ศ. 2560 (ในชั้น 100 ปี) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และดำเนินการเพื่อออกอากาศเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ภาคใต้และกรมการเมืองนราธิวาส

มาตราส่วน 1 : 250,000
0 2.5 5 10 15 20 25 กิโลเมตร
แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84
พ.ศ. 2564

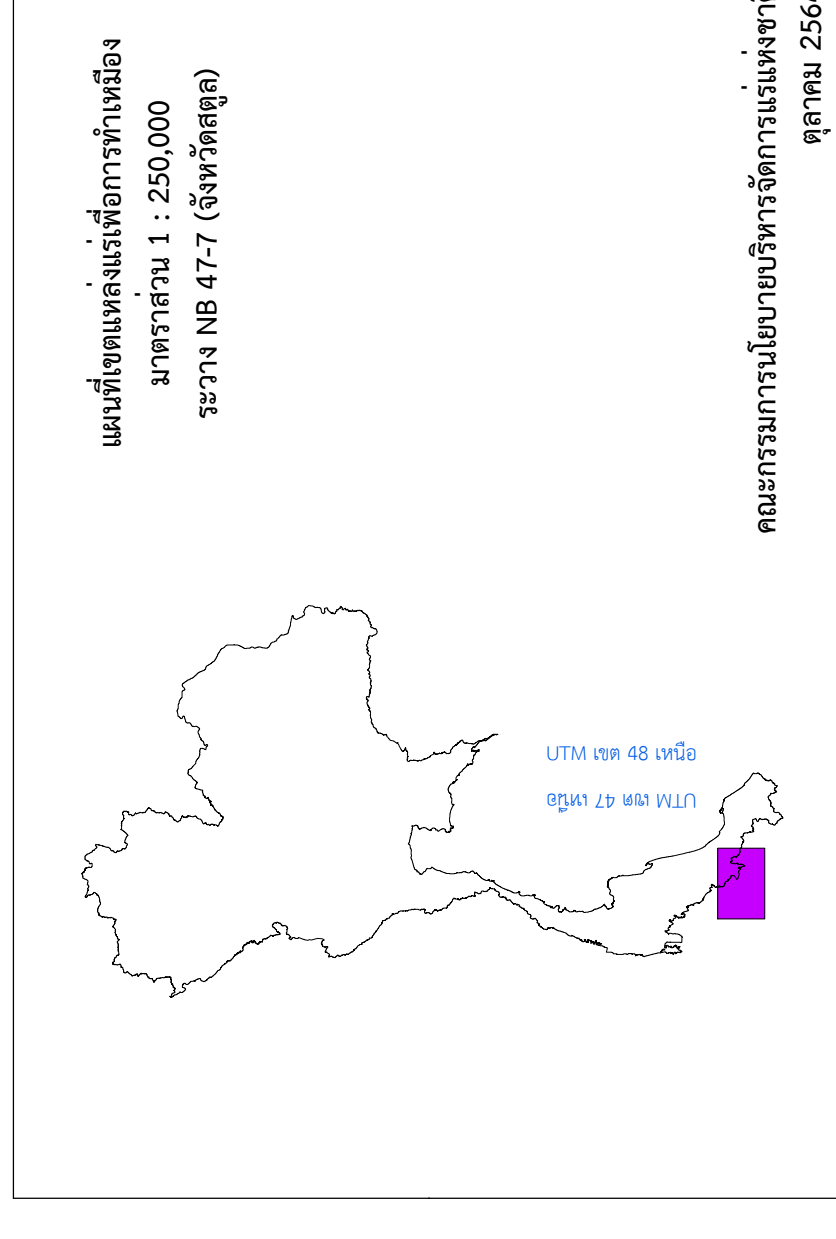
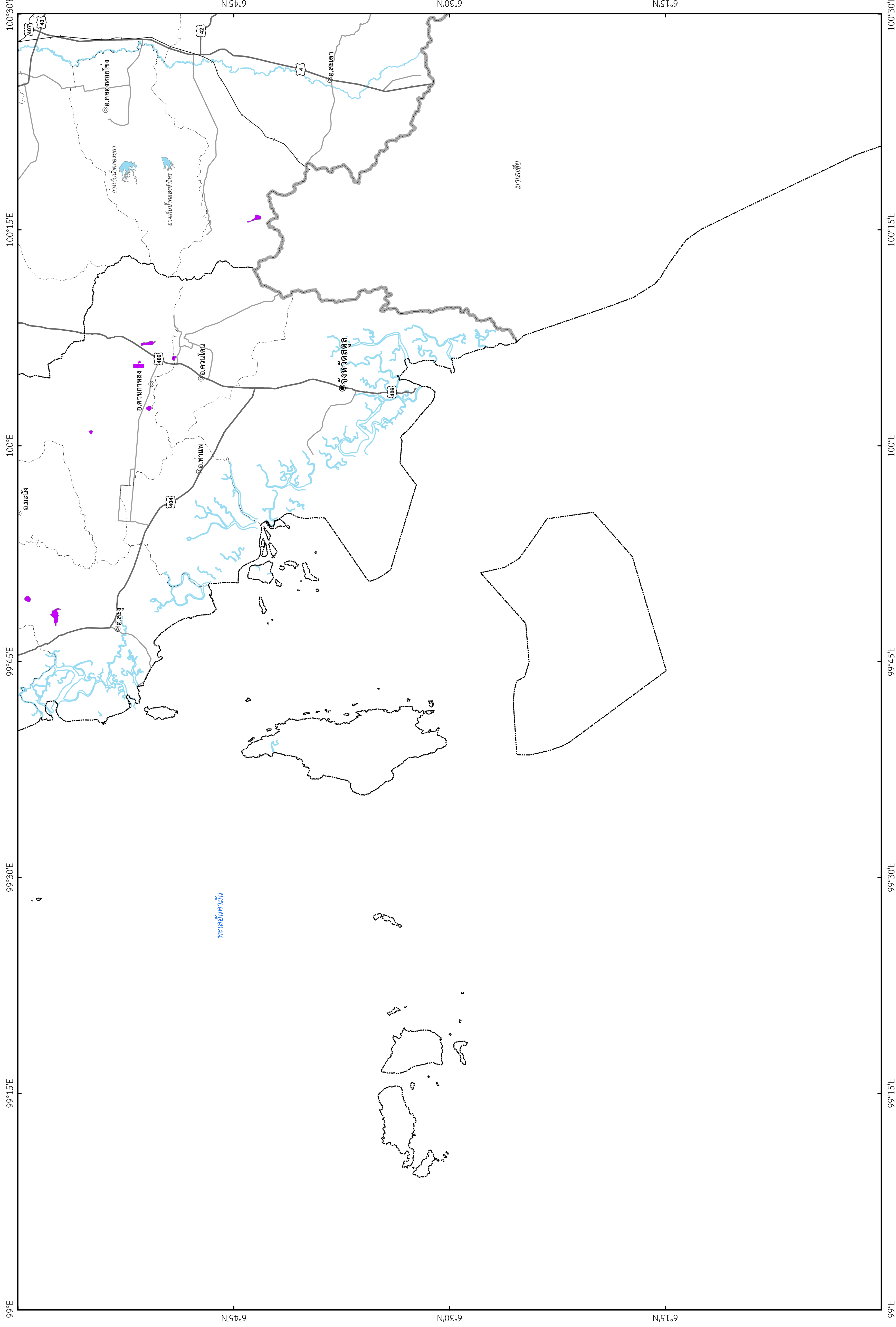

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวางแผน NB 47-7 (จังหวัดสตูล)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

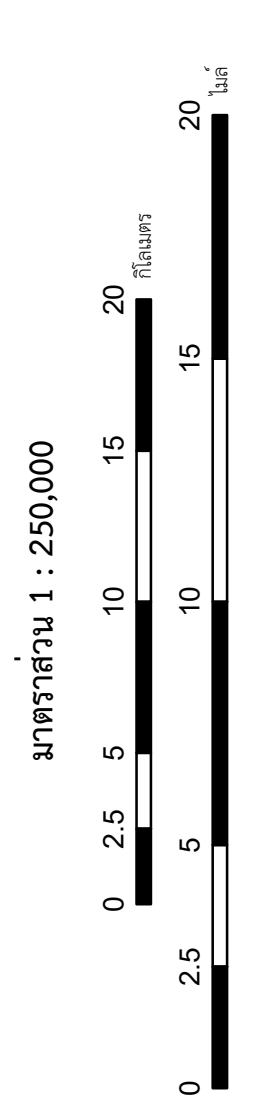
- ที่ตั้งจังหวัด อีนาอ
- แนวนับเขตอำเภอ
- แนวนับเขตจังหวัด
- แนวนับเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พอม
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์เพื่อการทำเหมืองซึ่งมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมและสีม่วงเข้มแสดงถึงเขตแหล่งแร่และเขตแหล่งแร่ที่อนุญาตให้มีการทำเหมืองได้ ส่วนพื้นที่ที่มีสัญลักษณ์เพื่อการทำเหมืองซึ่งมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมและสีม่วงอ่อนแสดงถึงพื้นที่ที่มีการทำเหมืองแล้วแต่ยังไม่ได้มีการทำเหมืองในพื้นที่ดังกล่าว

- พื้นที่ที่มีการทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อนในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
- พื้นที่ที่มีการทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อนในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
- พื้นที่ที่มีการทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อนในเขตอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการขุดแร่ชนิดใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามระบบการควบคุมแร่และข้อกำหนดอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณีกรมอุตสาหกรรม
ภาคใต้และกรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

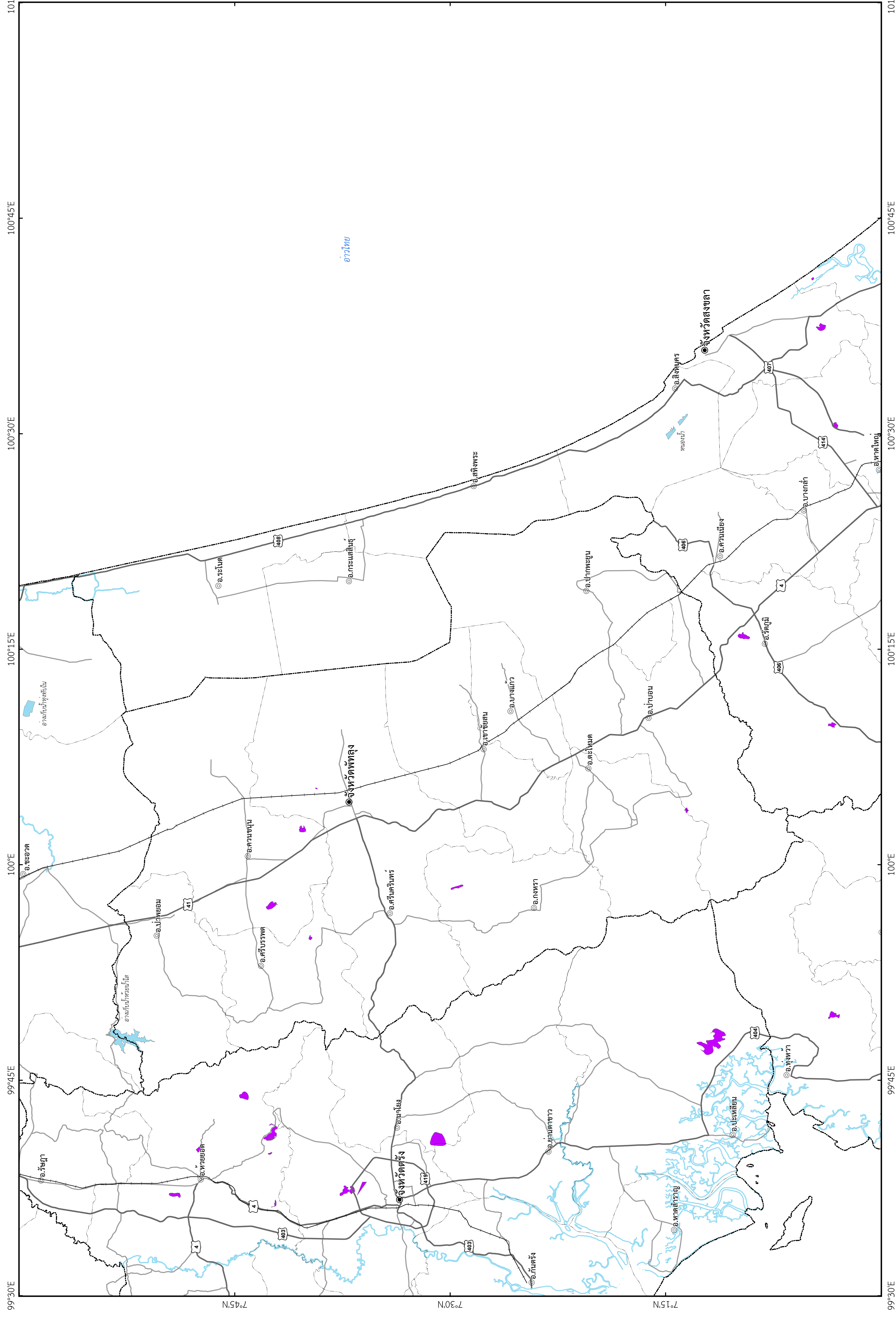
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569
มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

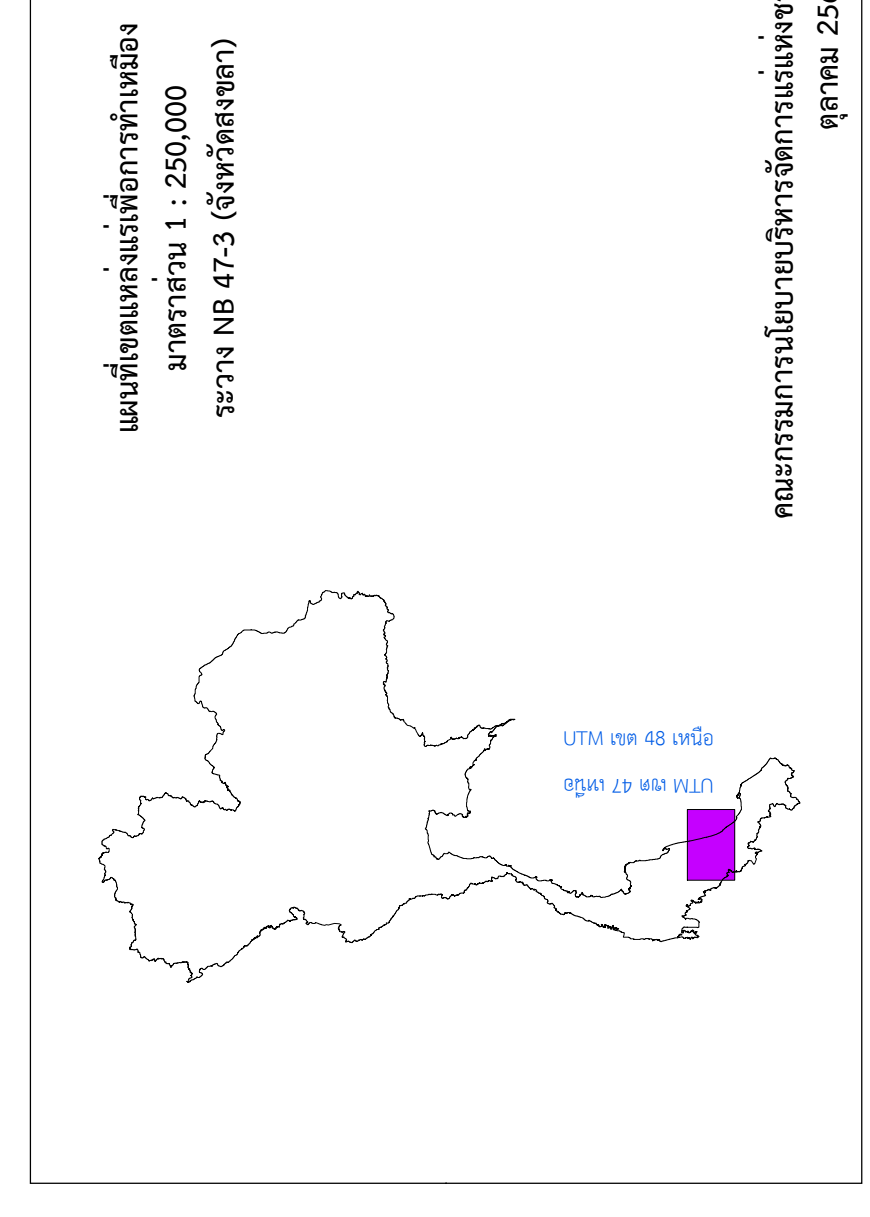
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NB 47-3 (จังหวัดสงขลา)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 และครั้งที่ 1 เมื่อ พฤศจิกายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวนอนเขตอำเภอ
- แนวนอนเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- สีส้ม อ่างเก็บน้ำ บึง หนอง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะดินชั้นใต้ดินและชั้นล่างเป็นแหล่งสะสมแร่ดีบุก และยูเรเนียมในระดับสูง ได้รับการประเมินเบื้องต้นถึงแหล่งสะสมแร่ดีบุกทางเศรษฐกิจ และสีของแผนที่นี้ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีดังนี้คือใช้ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมต่อการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประทานบัตร คำขออุปประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ในเขตความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกในระดับสูง
- พื้นที่ที่มีการประเมินหรือสำรวจหรือประเมินตามเกณฑ์อื่น กรณีการทำเหมืองประเภท 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองประเภท 2 ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองประเภท 3 ที่มีปริมาณแร่สำรองที่เพียงพอต่อการสำรวจแร่ในเขตความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกในระดับสูง

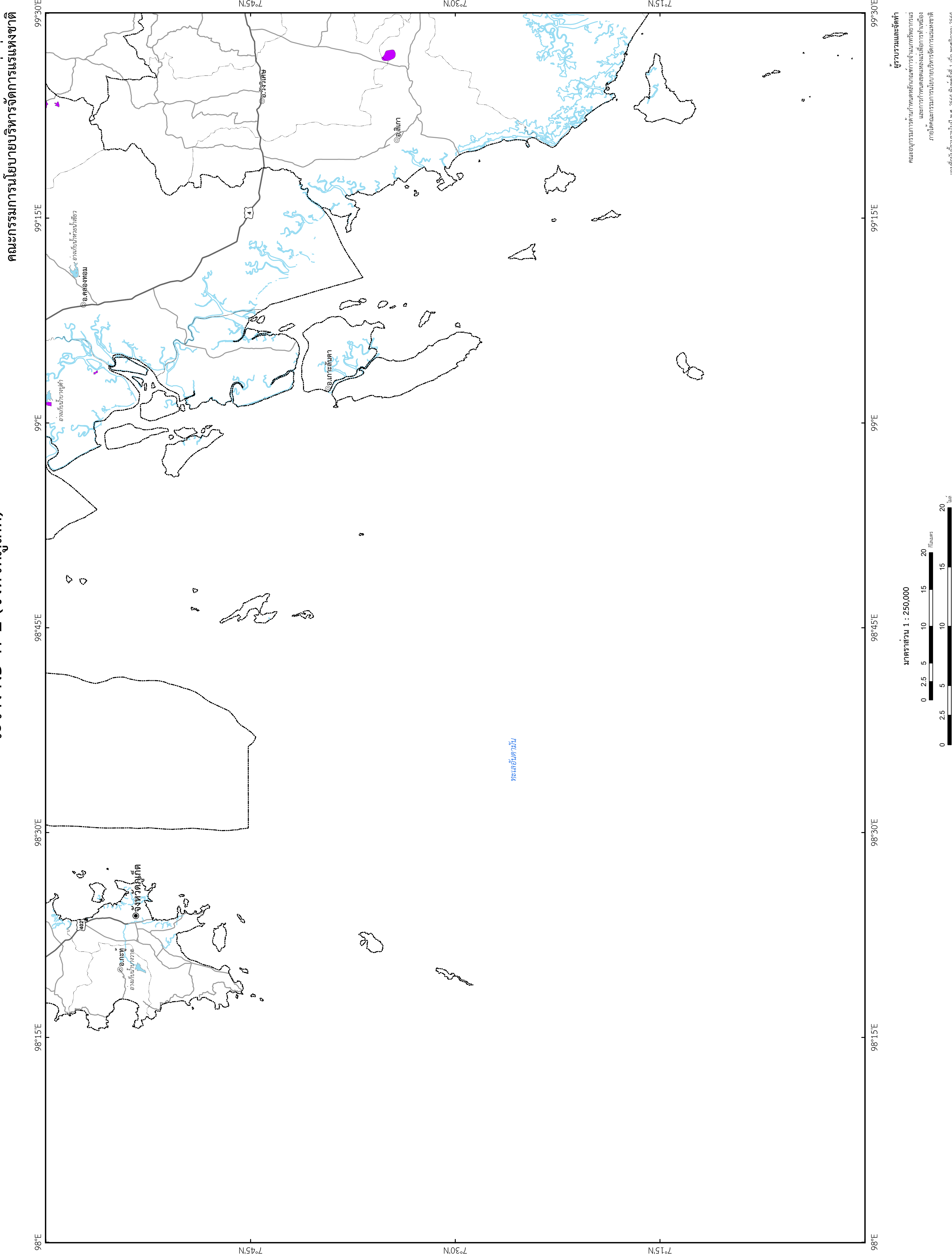
ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามระบบการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตก่อนดำเนินการขออนุญาตก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

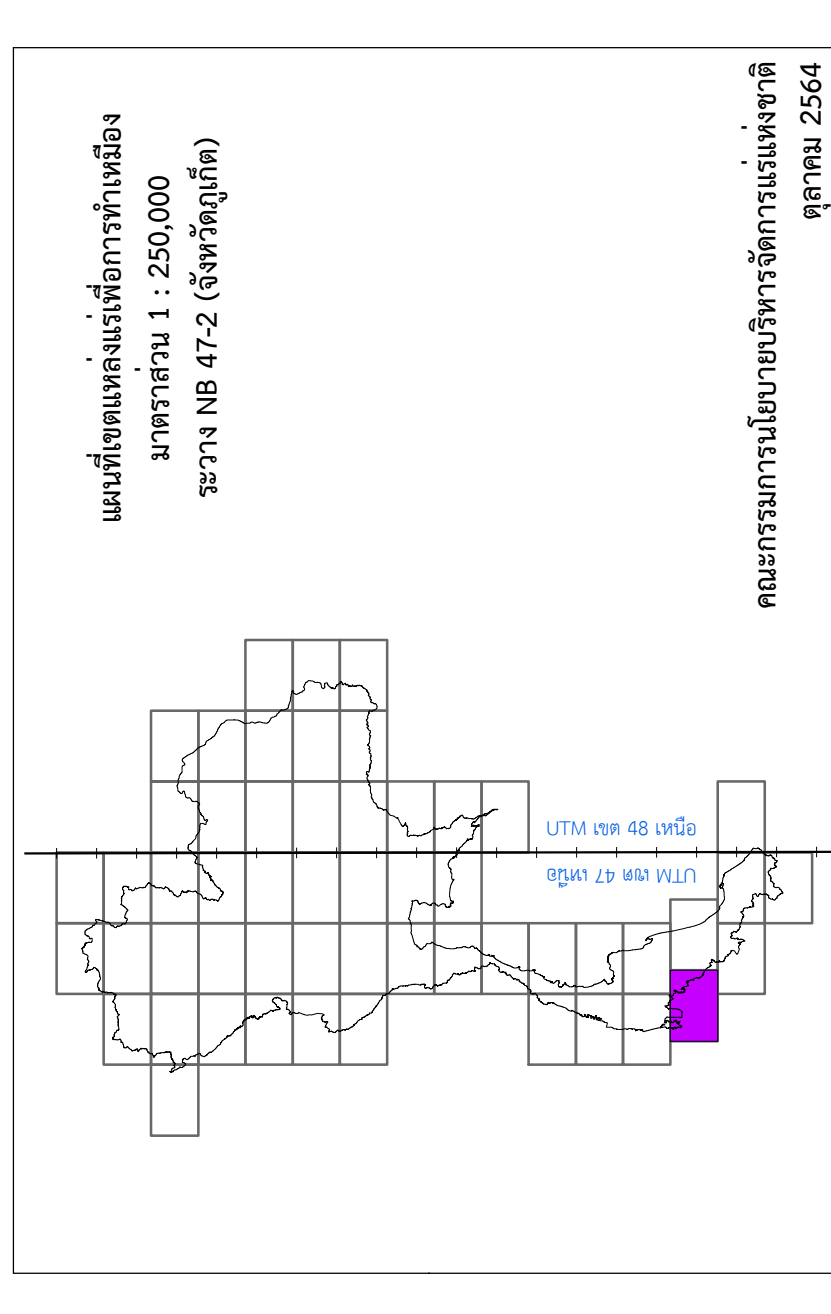
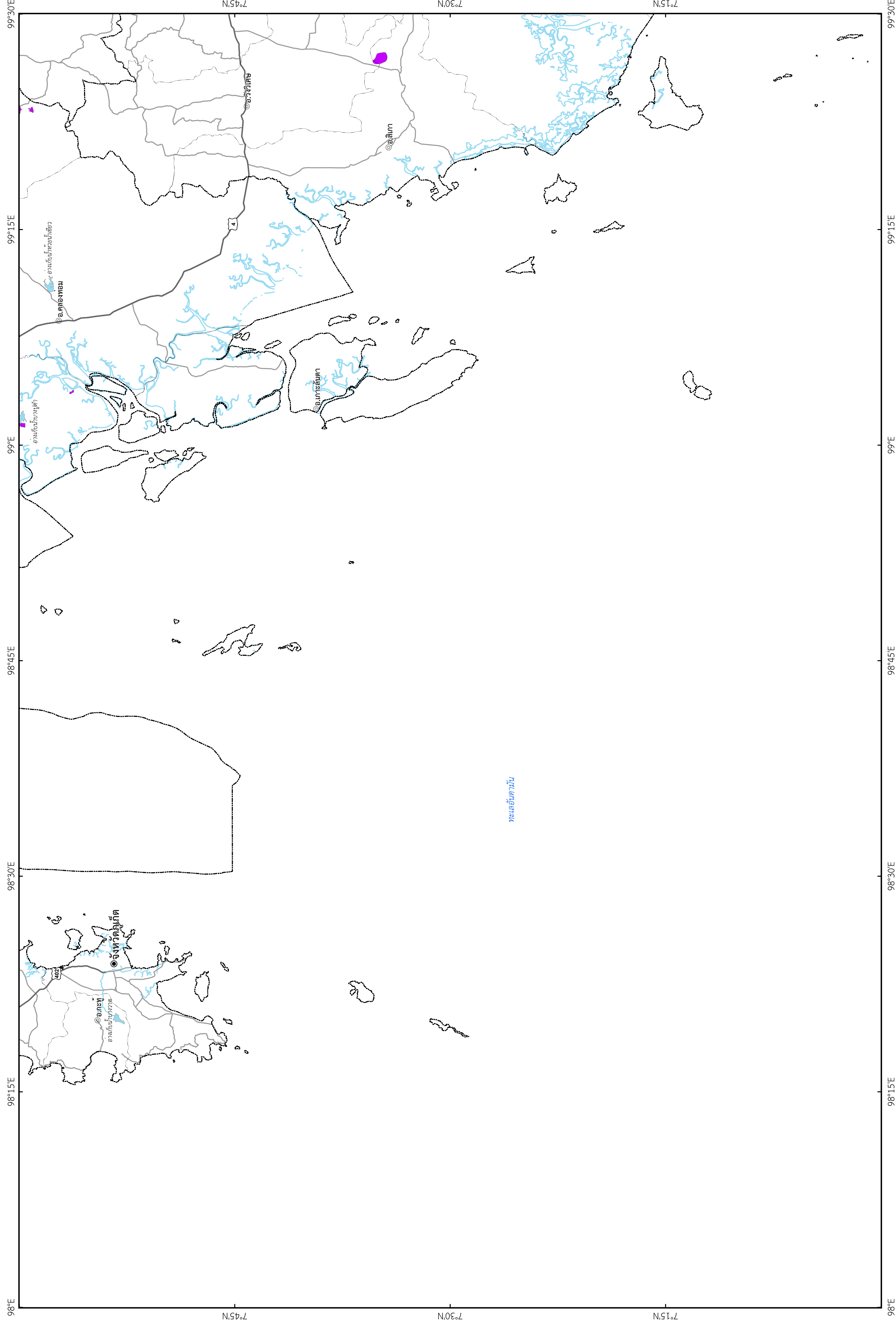
แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NB 47-2 (จังหวัดภูเก็ต)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- ▭ แนวแบ่งเขตอำเภอ
- ▭ แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ▭ ถนน
- ▭ แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ▭ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่รัฐและเอกชนควรเข้าไปร่วมดำเนินการทำเหมืองได้แก่พื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติ และมีความเหมาะสมที่จะดำเนินการทำเหมืองได้ การประเมินศักยภาพและพิจารณาเชิงข้อดี ความเป็นไปได้ การได้รับประโยชน์ที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการออกใบอนุญาตทำเหมือง โดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทสินแร่ ค่าก่อสร้างประทานบัตร และค่าของประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ก่อนหมดอายุแต่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และหาปริมาณแร่ที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมพลังงาน
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับลงมือและดำเนินการแล้วแต่อย่างใด และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และหาปริมาณแร่ที่แสดงว่าเป็นพื้นที่แหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมพลังงาน

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่เป็นที่รังสรรค์ตามตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจะทำการขุดแร่เหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

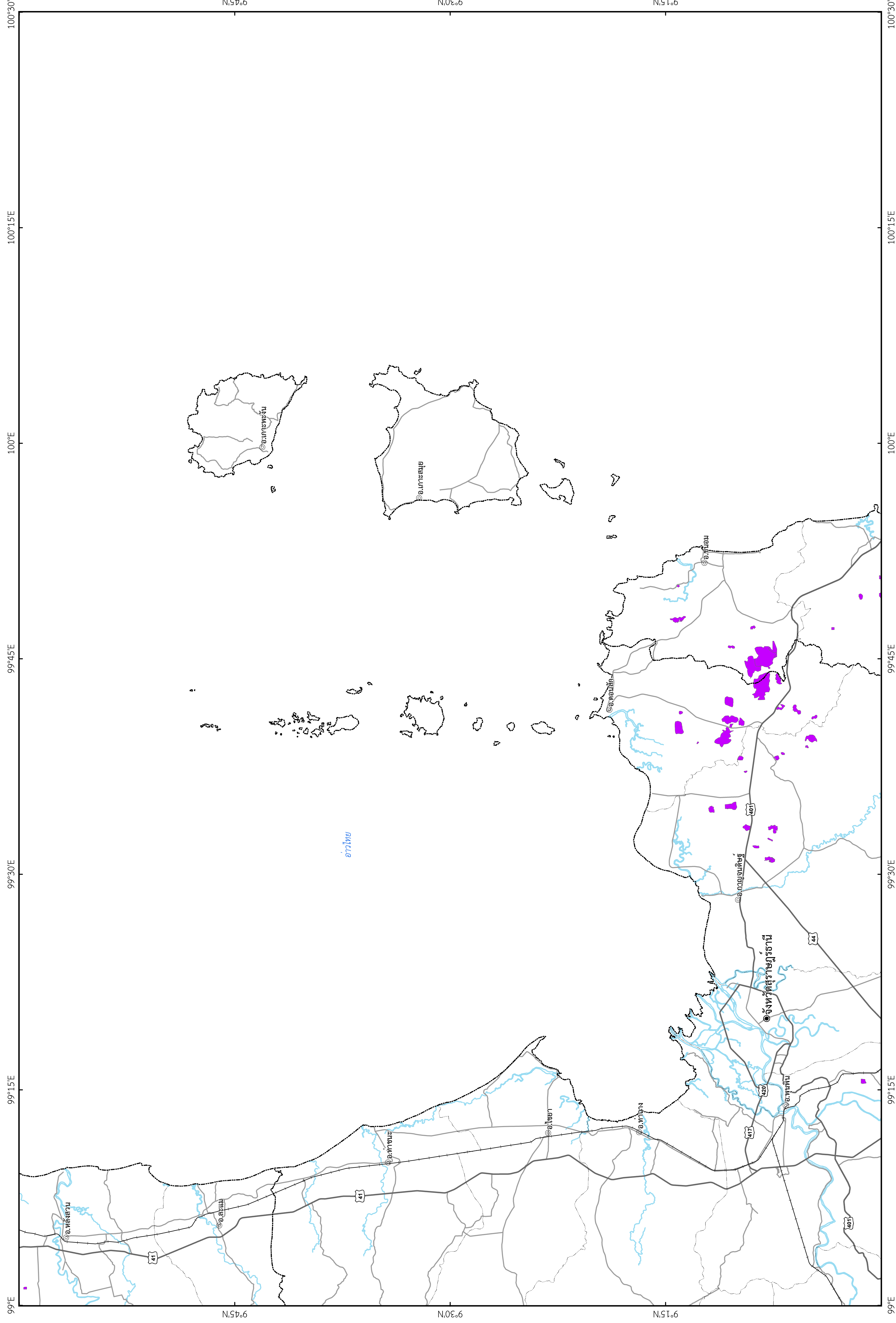

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

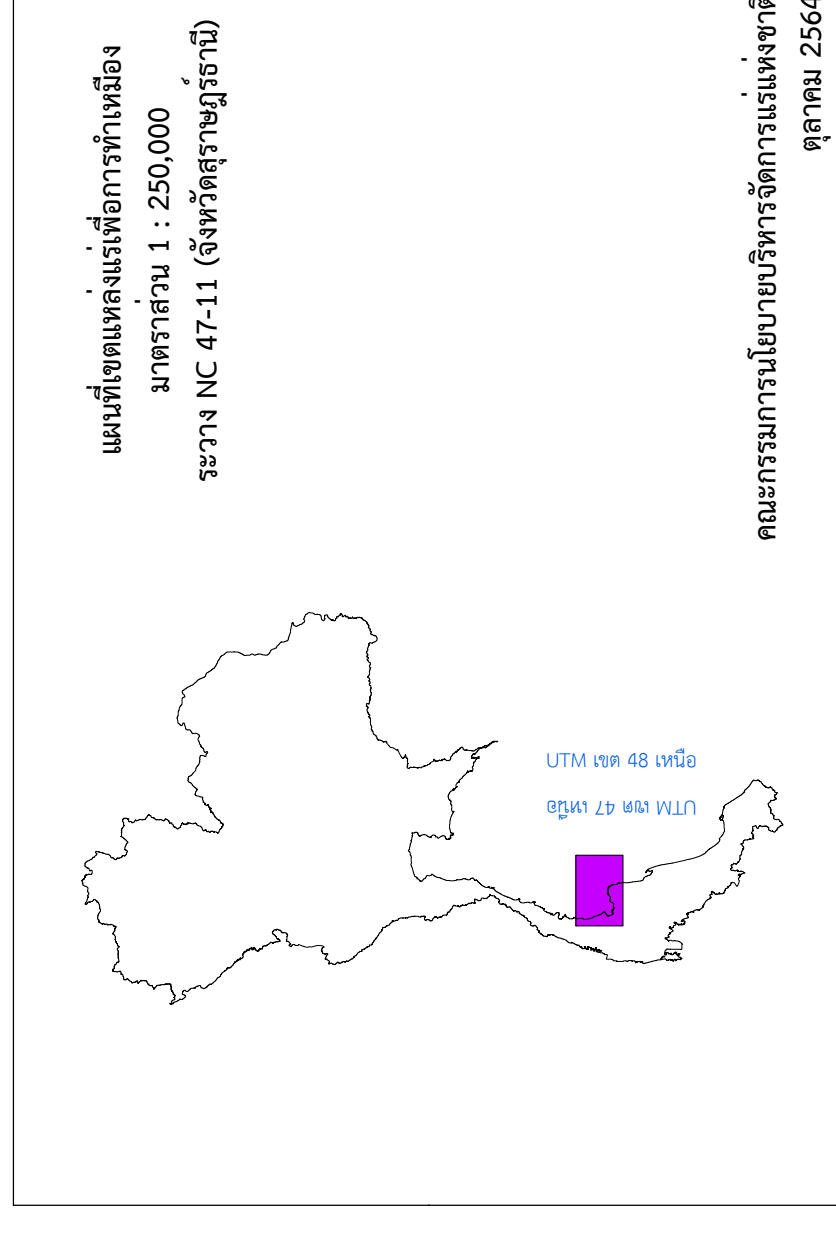
รวาง NC 47-11 (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านเทคนิคและแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 สิงหาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอบาง
- เนวนบงเขตอำเภอบาง
- เนวนบงเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำการทำเหมืองที่มีสิทธิ์ทำเหมืองและขุดแร่หรือขุดแร่เป็นแหล่งแร่ของแร่ดีบุกและแร่สังกะสีได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของกรมแร่เป็นองค์ความรู้ทางเศรษฐกิจและสังคมของแหล่งแร่ที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบรายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอออกประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแบบแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแบบแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เขตเหล่านี้ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสี
- พื้นที่ที่มีกรมแร่หรือสิทธิบัตรครอบครองเขตแหล่งแร่ของกรมแร่ที่ดำเนินการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเหมืองแร่และคำสั่งกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการขุดดินและกรอกดิน และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสี

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ใช่ที่รกร้างว่างเปล่าตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรธรณีของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

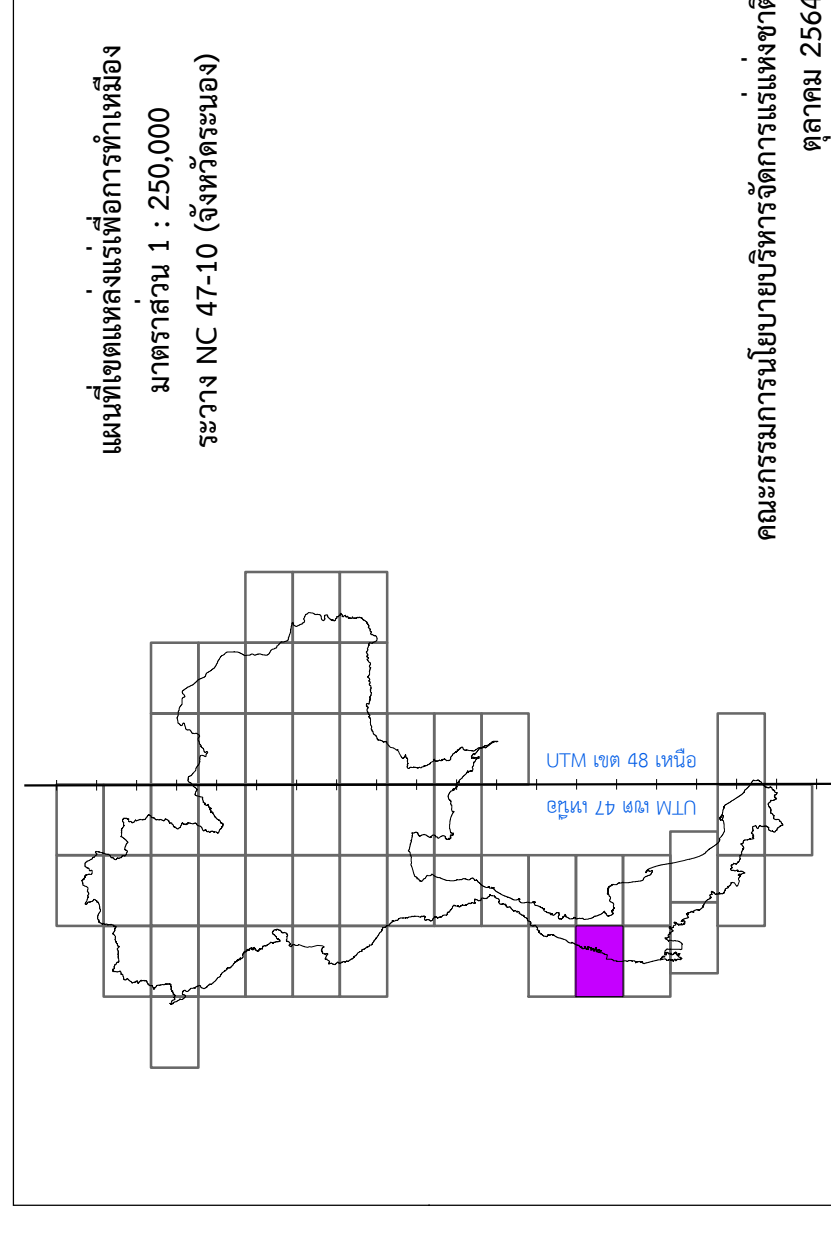
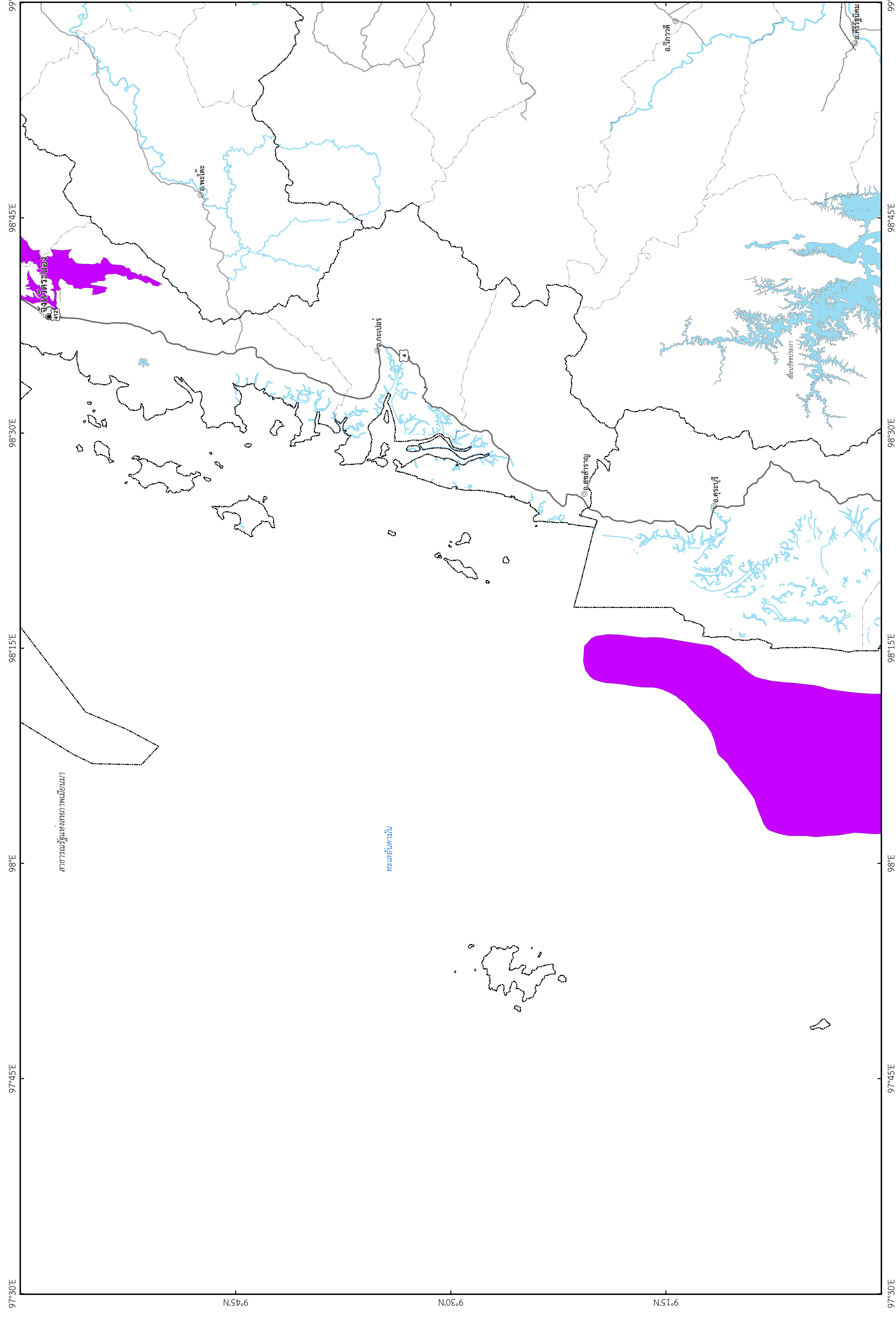
หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกรมการควบคุมแร่และข้อกำหนดที่เกี่ยวเนื่อง ๆ อย่างเคร่งครัดและถูกต้อง และต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NC 47-10 (จังหวัดระนอง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวเขตอำเภอ
- แนวเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- สีน้ำเงิน อ่างเก็บน้ำ บึง พนอง
- สีม่วงเข้ม เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์สีแดงเข้มแสดงถึงพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงและอยู่รอบๆพื้นที่แหล่งแร่และเขตลุ่มน้ำ และอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 10 เมตร การประเมินศักยภาพและพิจารณาความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ลักษณะของดินและสภาพของประชากรในพื้นที่นั้น มีหรือไม่ใช่ ประชาชนที่พหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่อาศัย โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

1. พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขออยู่อาศัยประเภทบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564

2. พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 แต่พื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ในเขตความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ลุ่มน้ำ และอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง

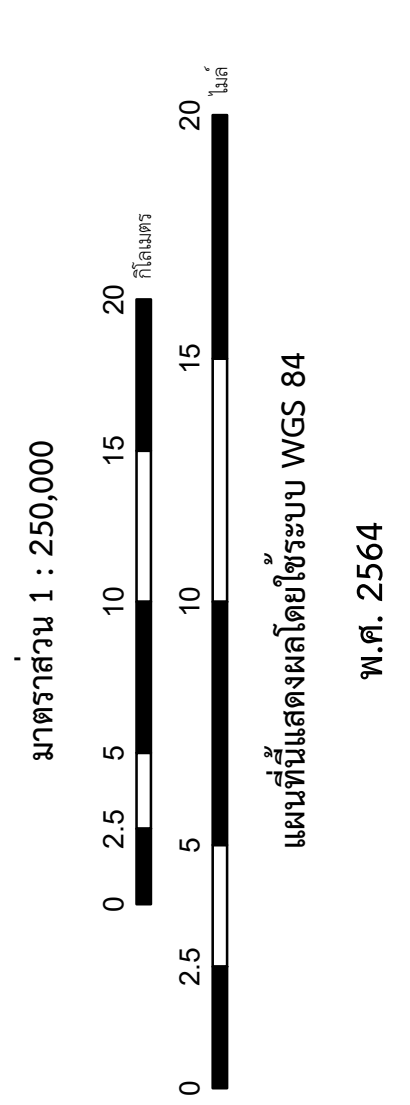
3. พื้นที่ที่มีปริมาณแร่หรือสินแร่หรือแร่รัตนชาติตามเกณฑ์ที่กำหนด การทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองเชิงอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยใช้กำลังคนตามกฎหมายฉบับนี้และดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่มีความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ลุ่มน้ำ และอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ใช้ทั้งทางสิ้นตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอยู่อาศัยอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่ทำเหมืองและการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

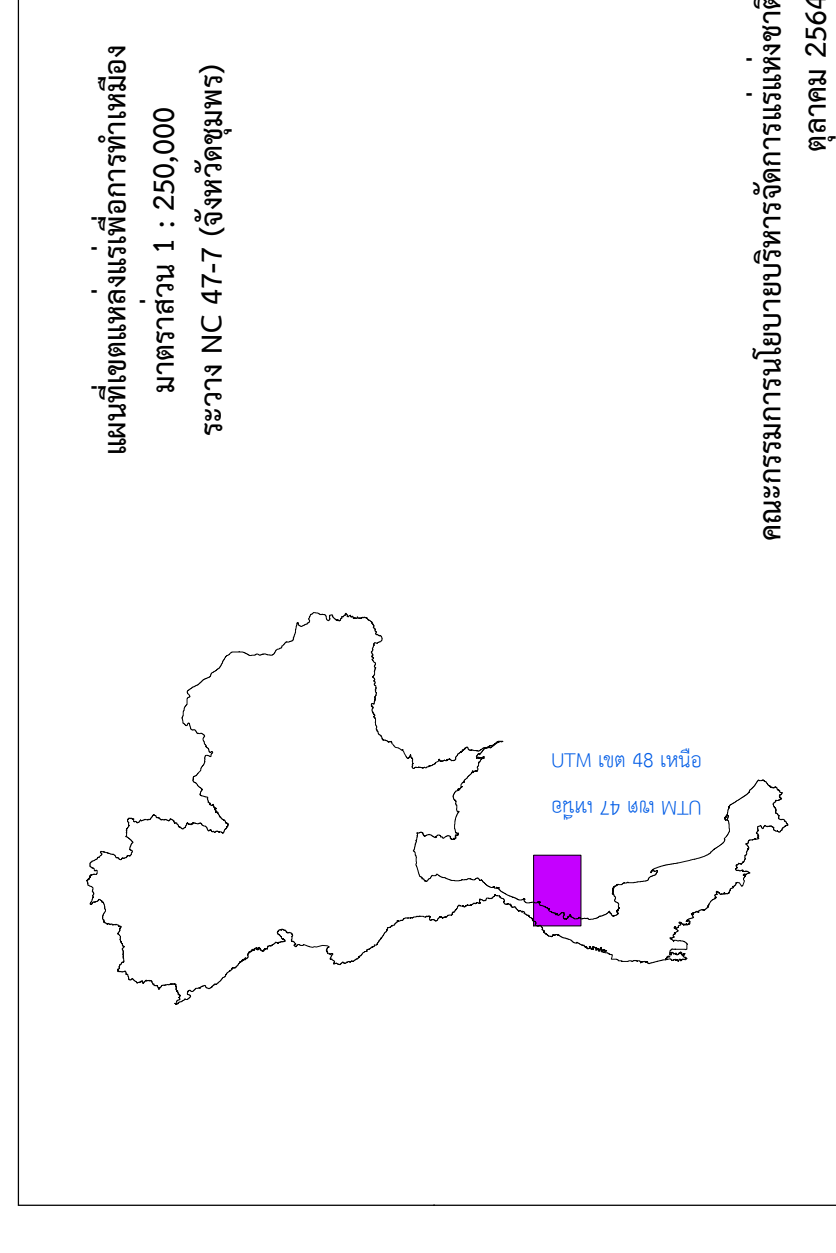
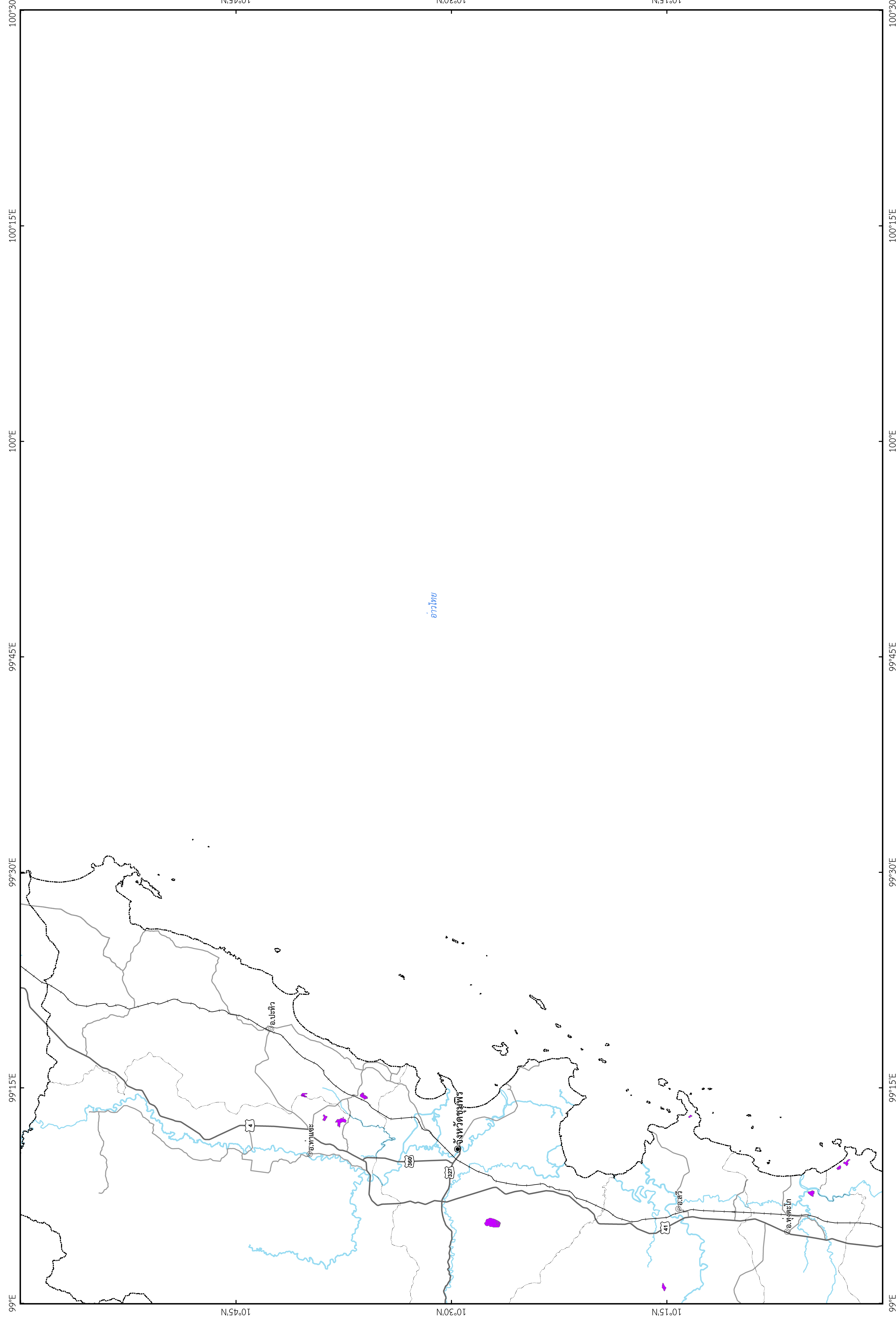

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NC 47-7 (จังหวัดชุมพร)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == ถนน
- == ทางรถไฟ
- == แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

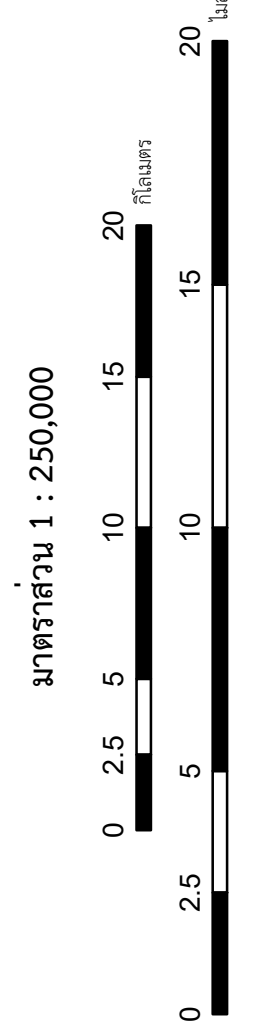
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่และขุดแร่ในประเทศไทยเป็นแหล่งลุ่มลุ่มและอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ได้มีการประเมินเบื้องต้นของกรมแร่และกรมทรัพยากรธรณี และสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงจัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองแร่และมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เน้นระบบเชิงบูรณาการของเหมือง โดยไม่รวมพื้นที่ที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอออกประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ในลักษณะพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และุดศักยภาพสูง
- พื้นที่ที่มีการสำรวจหรือลึกลับครอบคลุมตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภท 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยแร่และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และุดศักยภาพสูง

พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงไม่ใช้พื้นที่ว่างตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรธรณีของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ 1 ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวเนื่อง ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่นี้แสดงผลโดยใช้ระบบ WGS 84
พ.ศ. 2564

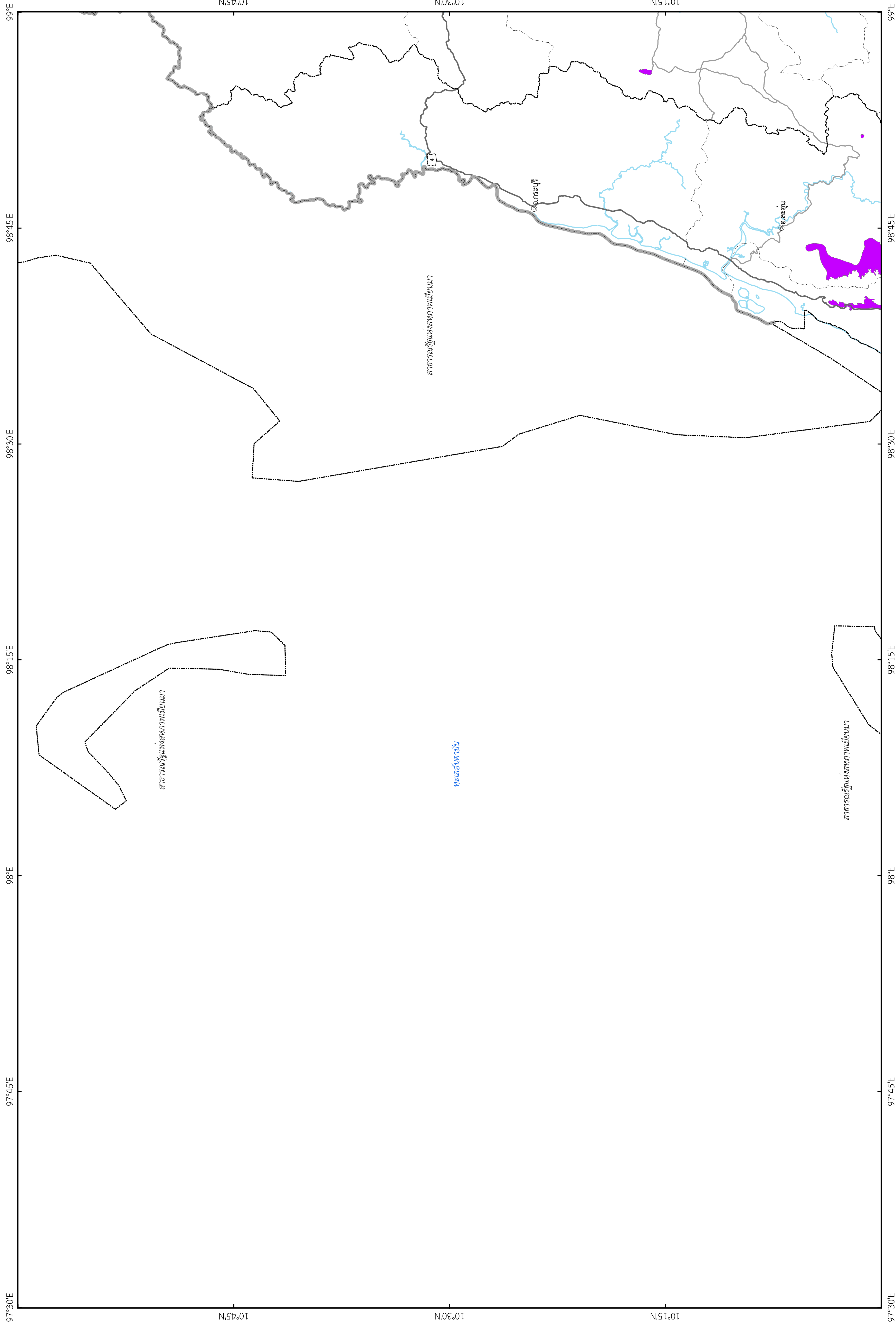

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รรวง NC 47-6 (อำเภอกระบุรี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

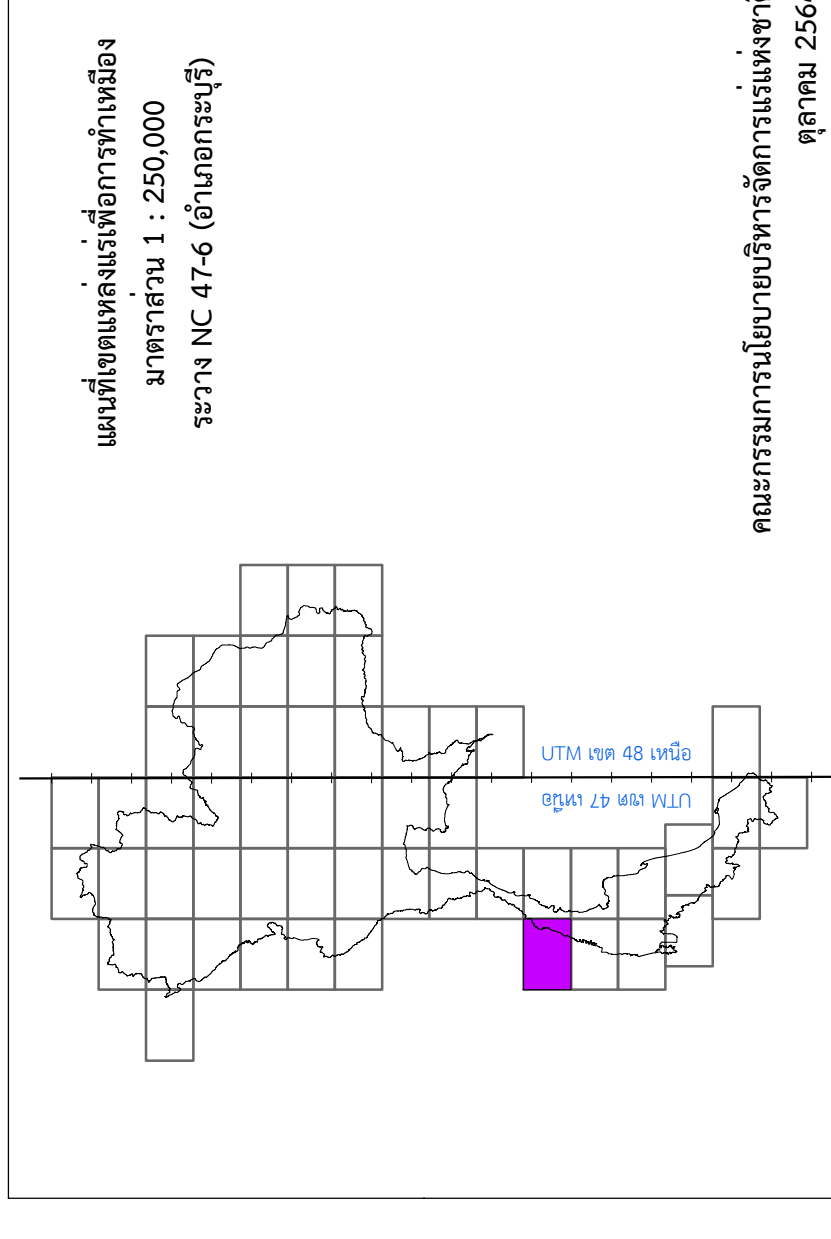

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะและข้อมูลเข้าเป็นแหล่งข้อมูลแบบบูรณาการและถูกต้องทางเศรษฐกิจ ได้รับการประเมินเบื้องต้นของกรมแร่และกรมทรัพยากรธรณี และสังคมและพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และเชิงปริมาณเชิงลึก ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ลักษณะดินและธรณีวิทยาของพื้นที่และปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่นั้น การทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่นั้น การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยให้รายละเอียดแหล่งแร่และการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบพหุคูณแบบองค์การบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ความประจวบเหมาะ คำขอออกประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอนุญาตบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอนุญาตบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ข้อมูลสมบูรณ์และถูกต้องทางเศรษฐกิจ
- พื้นที่ที่มีกรณีหรือสิทธิครอบครองของหน่วยงานอื่น กรมการทำเหมืองประกอบที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ได้ไม่ดำเนินการขออนุญาตทำเหมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ข้อมูลสมบูรณ์และถูกต้องทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ทับซ้อนพื้นที่ของพื้นที่ตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่อนุรักษ์แร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

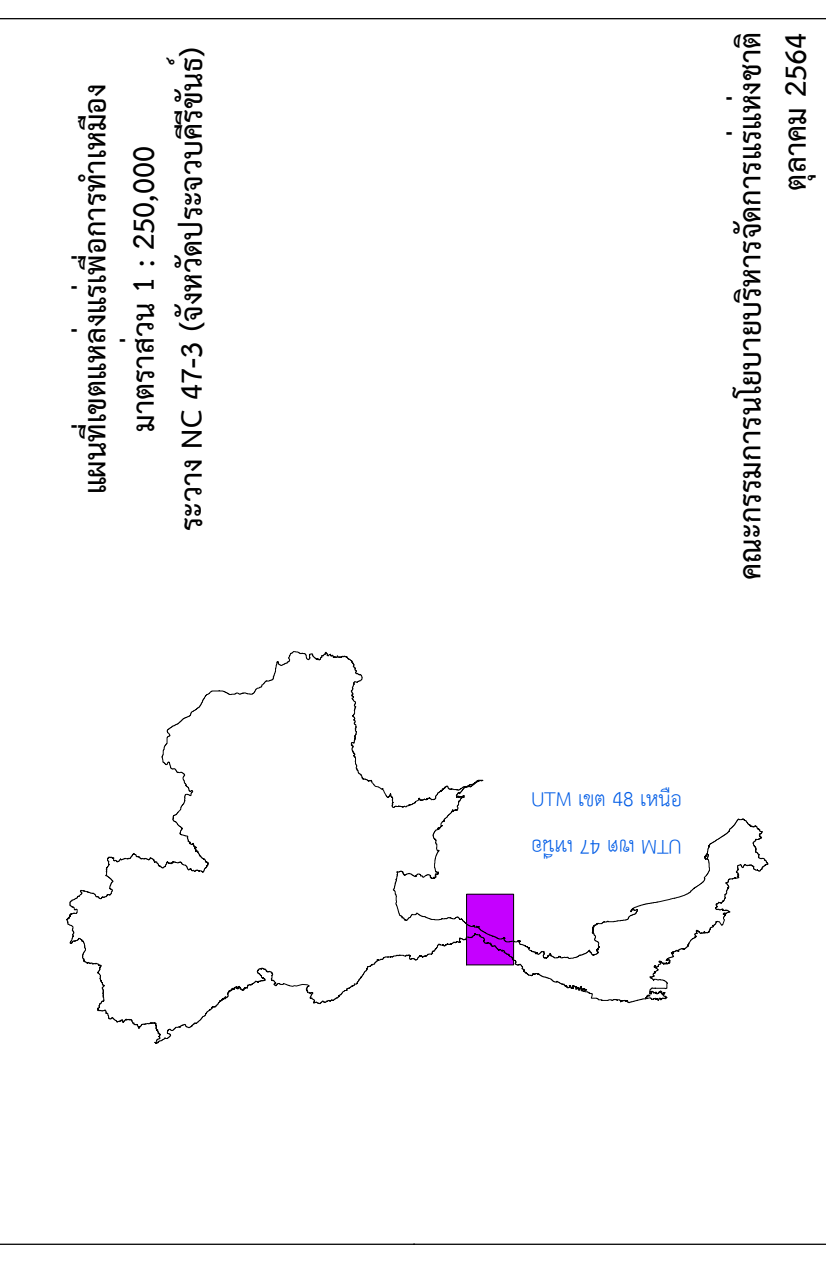
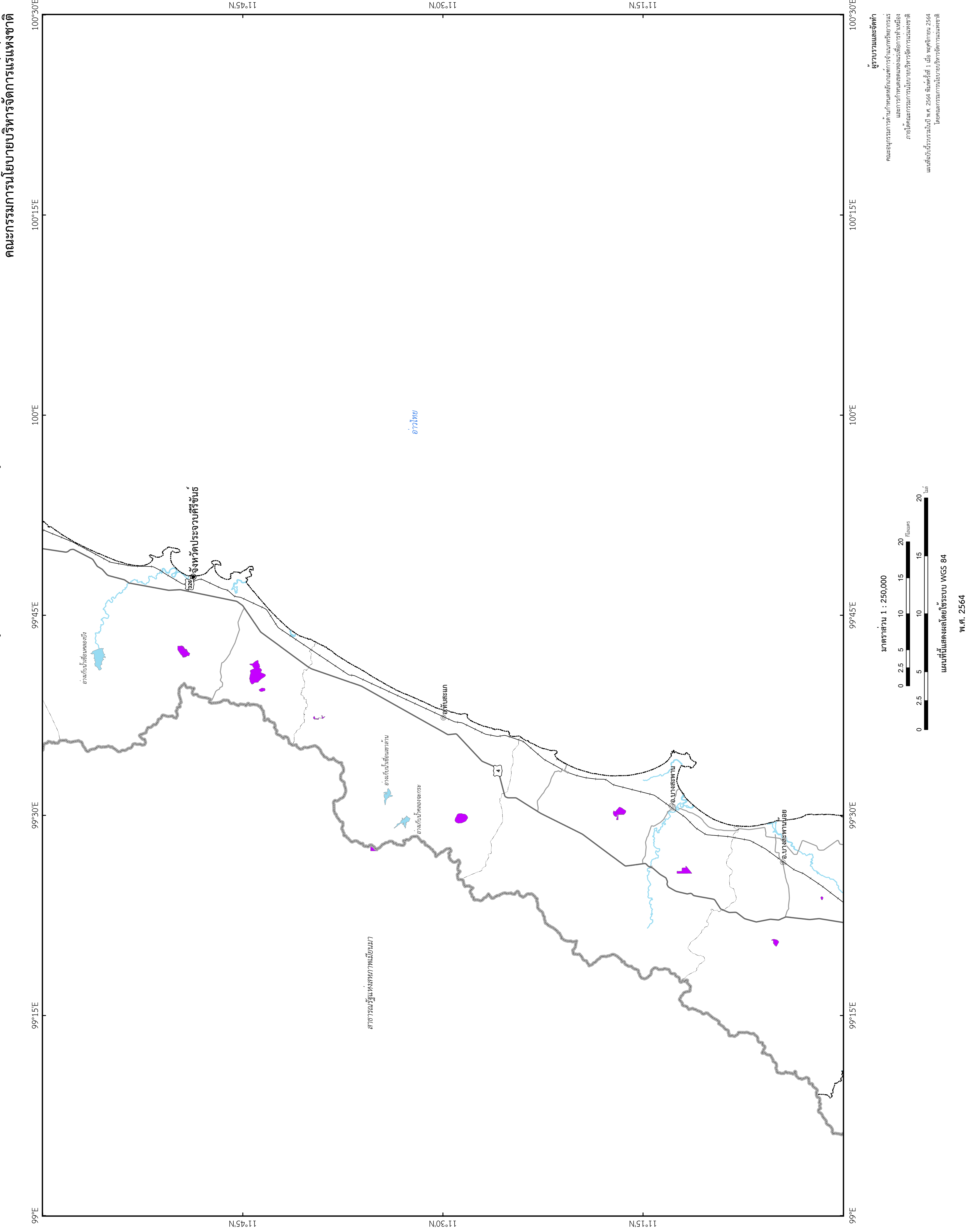
หมายเหตุ การจะทำการขออนุญาตทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่ระบุไว้ข้างต้น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการกำหนดพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ระวาง NC 47-3 (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อีนาอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนาง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองมีลักษณะทางธรณีวิทยาและข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์และข้อมูลธรณีวิทยา และข้อมูลทางธรณีวิทยา ใช้ในการประเมินศักยภาพของแหล่งแร่และประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาการจัดการ ความเสี่ยง การจัดการพื้นที่ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีผลได้ใช้ ซึ่งใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบที่แนบมาของคณะกรรมการจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทแร่ ค่าของอายุประเภทแร่ และค่าของปริมาณแร่
- พื้นที่ตามอายุบัตร ที่ดินของกรมที่ดิน และค่าของปริมาณแร่
- พื้นที่ที่มีการมีแร่หรือแร่ที่มีลักษณะทางธรณีวิทยา

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบที่แนบมาของคณะกรรมการจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ตามอายุบัตร ที่ดินของกรมที่ดิน และค่าของปริมาณแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีการมีแร่หรือแร่ที่มีลักษณะทางธรณีวิทยา

จุดแสดงตำแหน่งและชื่อของแหล่งแร่

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองมีลักษณะทางธรณีวิทยาและข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์และข้อมูลธรณีวิทยา และข้อมูลทางธรณีวิทยา ใช้ในการประเมินศักยภาพของแหล่งแร่และประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาการจัดการ ความเสี่ยง การจัดการพื้นที่ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีผลได้ใช้ ซึ่งใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบที่แนบมาของคณะกรรมการจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
ภาคใต้และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
ภาคใต้

ขนาดรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
ภาคใต้และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
ภาคใต้

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569
ระวาง NC 47-3 (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

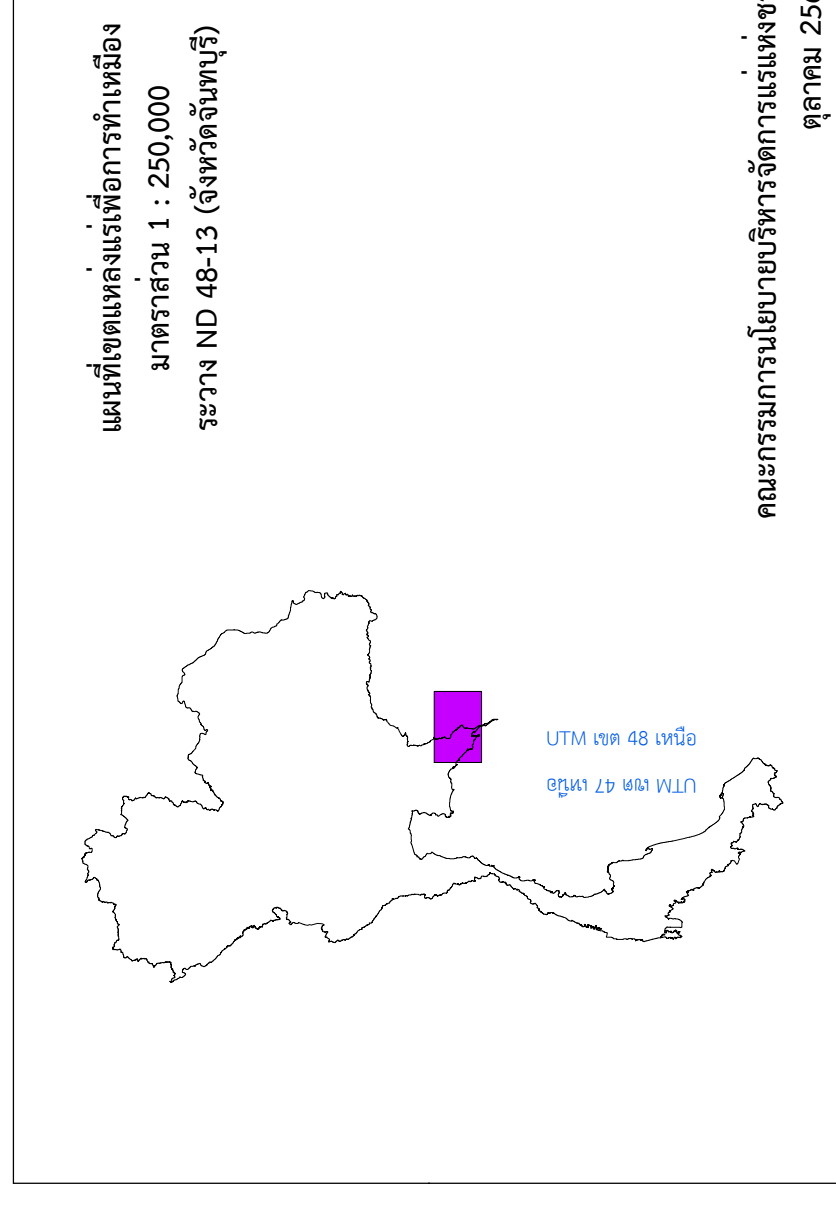
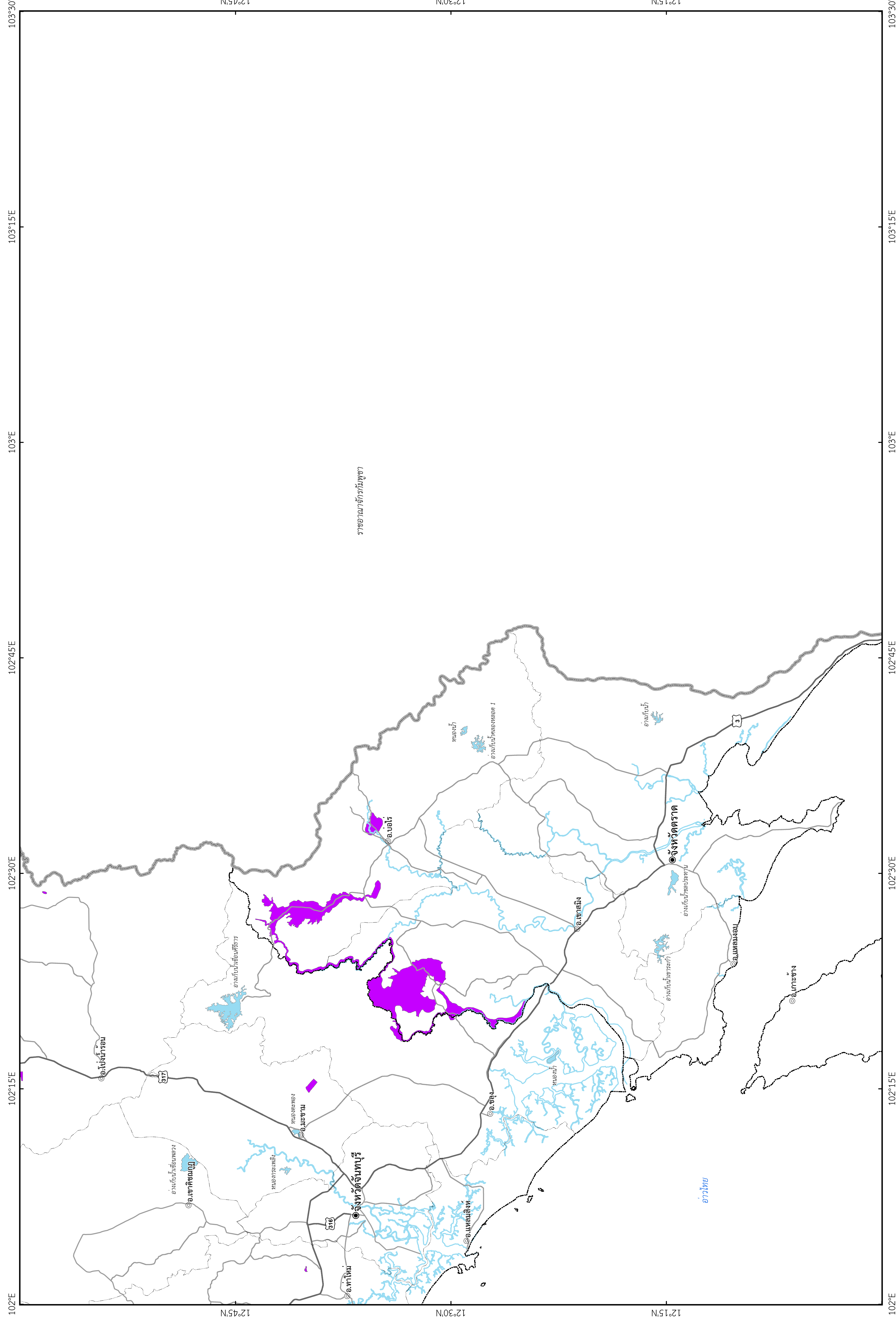
แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569
ระวาง NC 47-3 (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง ND 48-13 (จังหวัดจันทบุรี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
รวาง ND 48-13 (จังหวัดจันทบุรี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อ่างทอง
- แนวแบ่งเขตอำเภอบาง
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง หนอง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองแร่มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายสูง การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

- พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองแร่มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายสูง การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองแร่มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายสูง การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองแร่มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายสูง การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองแร่มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายสูง การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองแร่มีลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายสูง การประเมินศักยภาพและปริมาณสำรองแร่ในพื้นที่ศึกษาต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะทางธรณีวิทยา โครงสร้างทางธรณีวิทยา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
ภาคใต้และกรมทรัพยากรธรณีวิทยาภาคใต้

มาตราส่วน 1 : 250,000
0 2.5 5 10 15 20 กิโลเมตร
0 2.5 5 10 15 20 ไมล์

แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

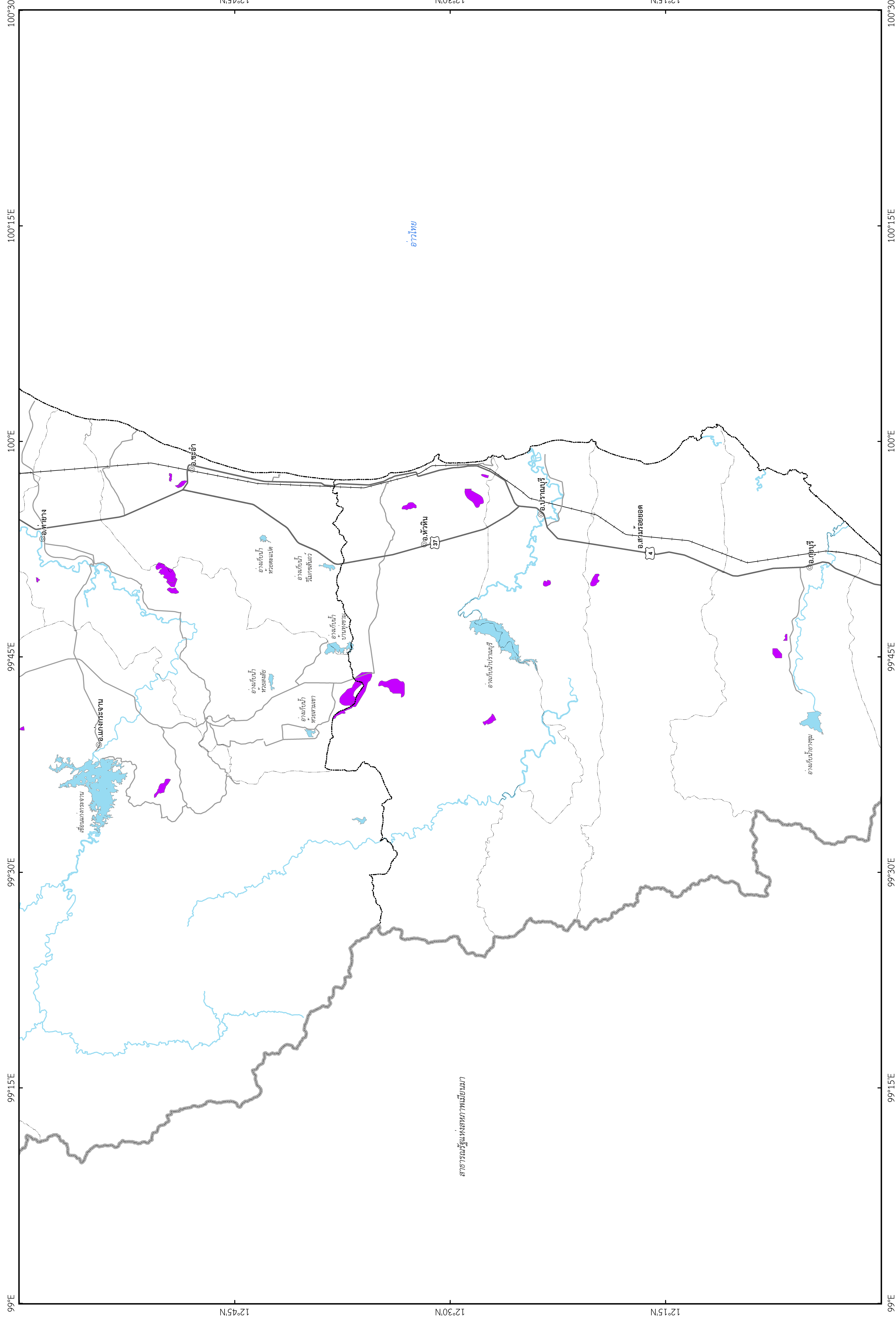

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง ND 47-15 (อำเภอท่าวุ้ง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

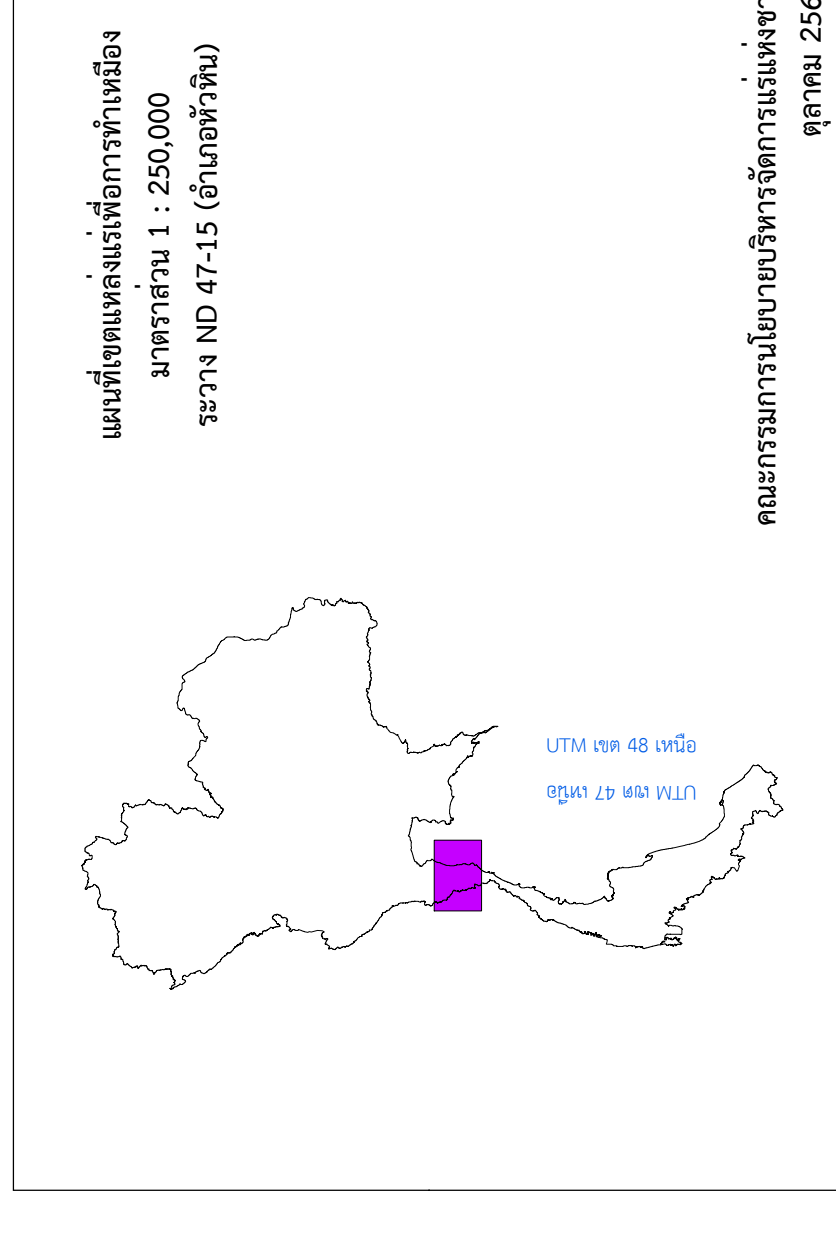

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการจัดทำแผนที่แหล่งแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณีวิทยา
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564, วันที่ 15 สิงหาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

พ.ศ. 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- ▬ แนวแบ่งเขตอำเภอ
- ▬ แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ▬ แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ▬ ถนน
- ▬ ทางรถไฟ
- ▬ แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ▬ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- ▬ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์ในการทำเหมืองที่มีลักษณะและชื่อของแร่เป็นแหล่งลุ่มแร่ยูเรเนียม และยูเรเนียมเกรดสูง ใช้ในการประเมินปัจจัยเชิงนิเวศวิทยาของกระบวนการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ และสังคมของแหล่งแร่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาการจัดทำ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์เหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบที่แนบมาของทางการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

1. พื้นที่ลุ่มแร่ประเภทอื่น: คำคืออู่ประทุนบึง และคำอู่ประทุนบึงซึ่งเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
2. พื้นที่ลุ่มแร่ธาตุที่อื่น: เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ลุ่มแร่ธาตุที่อื่นให้ถือเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งลุ่มแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมเกรดสูง
3. พื้นที่ลุ่มแร่ที่มีลักษณะหรือชื่อของแหล่งแร่ไม่ปรากฏในแผนที่: กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองอื่นนอกเหนือจากการทำเหมืองแร่ดังกล่าว โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งลุ่มแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมเกรดสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ใช่พื้นที่ทางวัฒนธรรมตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และไม่ใช่ป่าต้นของของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักการพิจารณาของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ: การประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 จะส่งผลให้พื้นที่ลุ่มแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมเกรดสูงที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบที่แนบมาของทางการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 จะต้องได้รับการพิจารณาจากกรมทรัพยากรธรณีวิทยาต่อไป

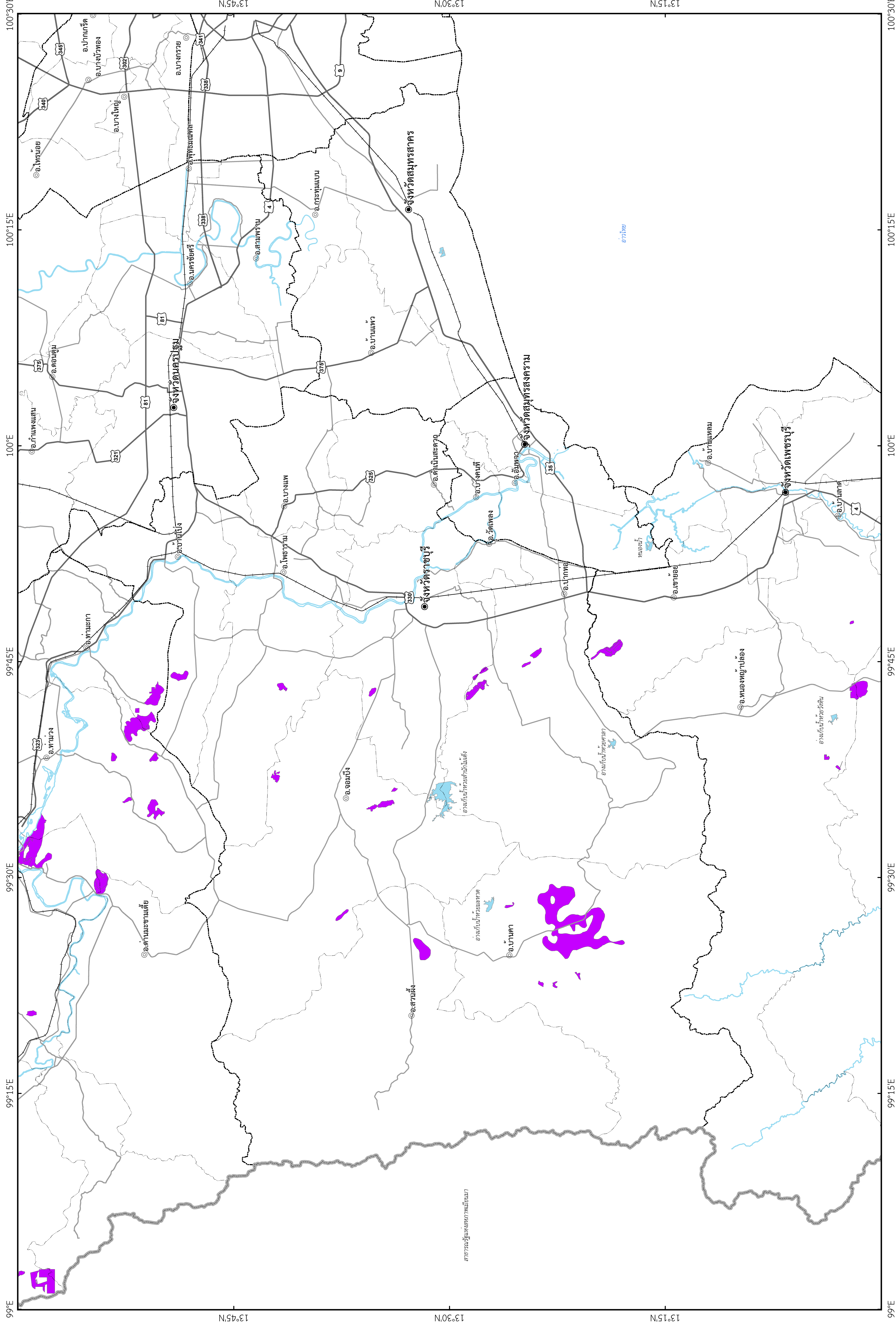

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 47-11 (จังหวัดนครปฐม)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มาตราส่วน 1 : 250,000

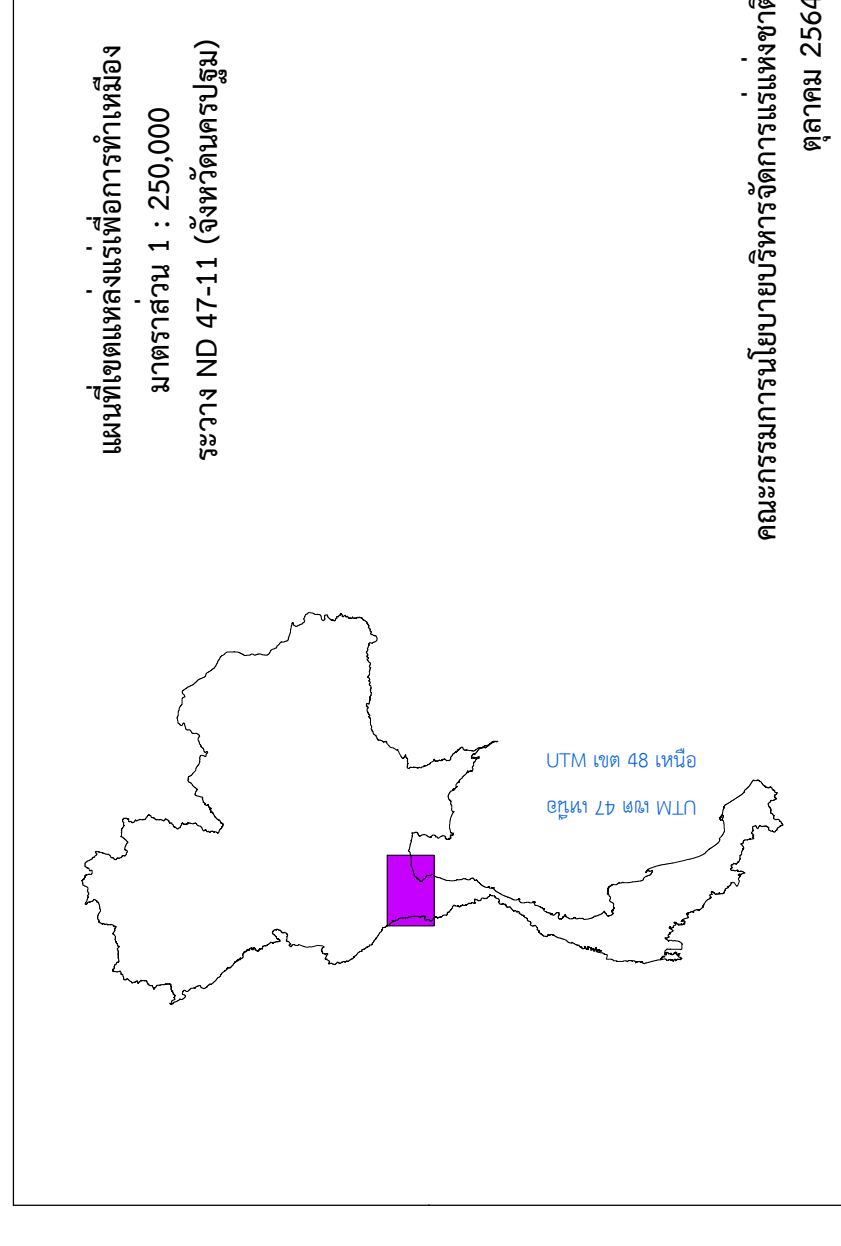
แผนที่นี้แสดงผลได้จากระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 และครั้งต่อไป เมื่อ พฤศจิกายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- == ทางรถไฟ
- == แม่น้ำ คลอง ห้วย
- == เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- == เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองที่มีสิทธิ์และข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้น และผู้ดำเนินการขุดเจาะได้ดำเนินการประเมินเบื้องต้นเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ และสังคมของแหล่งแร่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาการจัดทำ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ลักษณะดินและสภาพของประชากรปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคมและสุขภาพของประชาชนที่ชุมชนเพื่อการขุดทำเหมือง โดยประเมินพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบกึ่งอัตโนมัติการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประทานบัตร คำขออยู่ประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามรายงานเบื้องต้นของแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่และมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิของเอกชนแปลงโฉมที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่

จุดเด่นของแผนที่การทำเหมืองคือ การแสดงของเขตแหล่งแร่ของเอกชนที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่

จุดเด่นของแผนที่การทำเหมืองคือ การแสดงของเขตแหล่งแร่ของเอกชนที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่

จุดเด่นของแผนที่การทำเหมืองคือ การแสดงของเขตแหล่งแร่ของเอกชนที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่

จุดเด่นของแผนที่การทำเหมืองคือ การแสดงของเขตแหล่งแร่ของเอกชนที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่

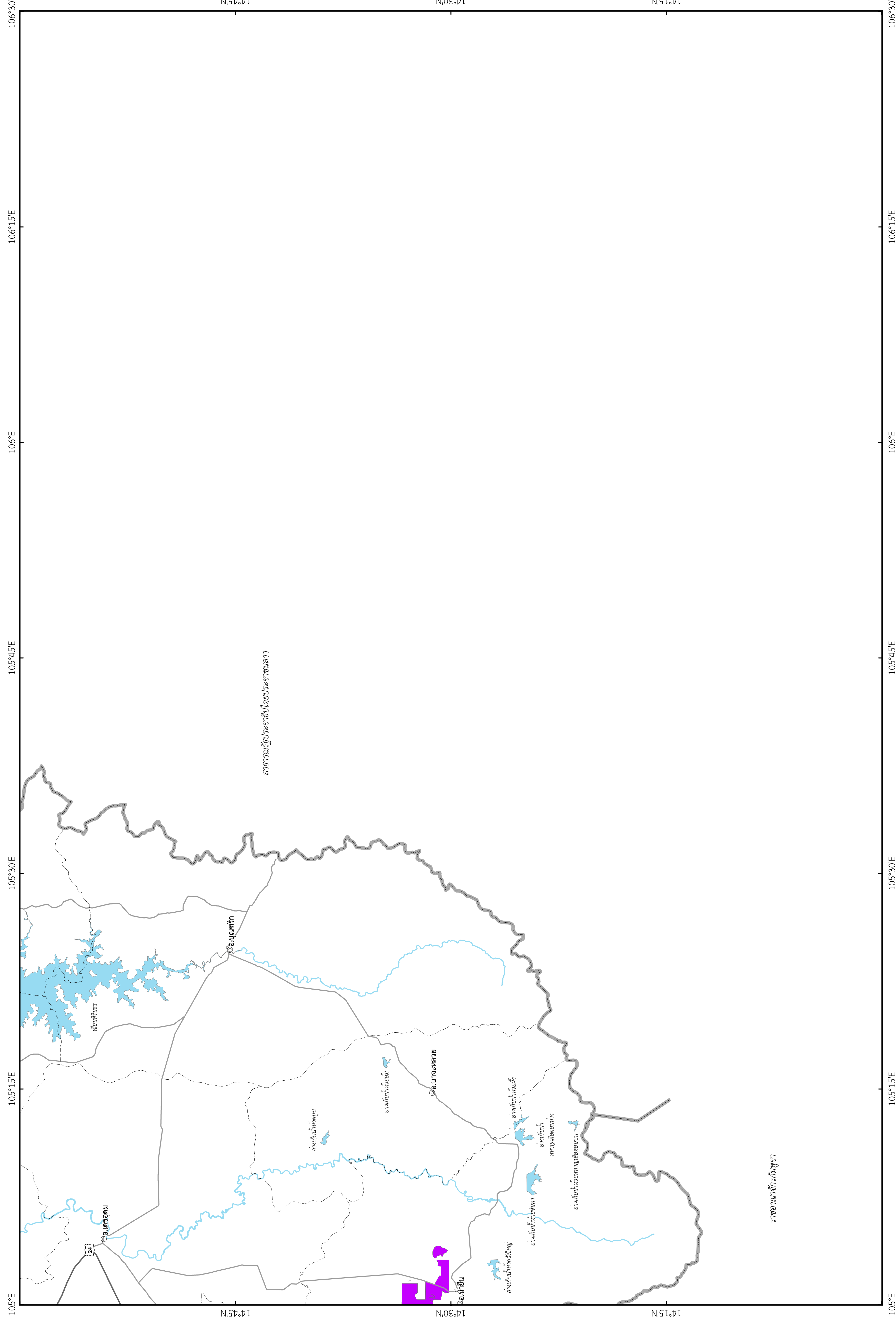
จุดเด่นของแผนที่การทำเหมืองคือ การแสดงของเขตแหล่งแร่ของเอกชนที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือกรณีทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้ของแหล่งแร่

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง ND 48-7 (เมืองโขง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

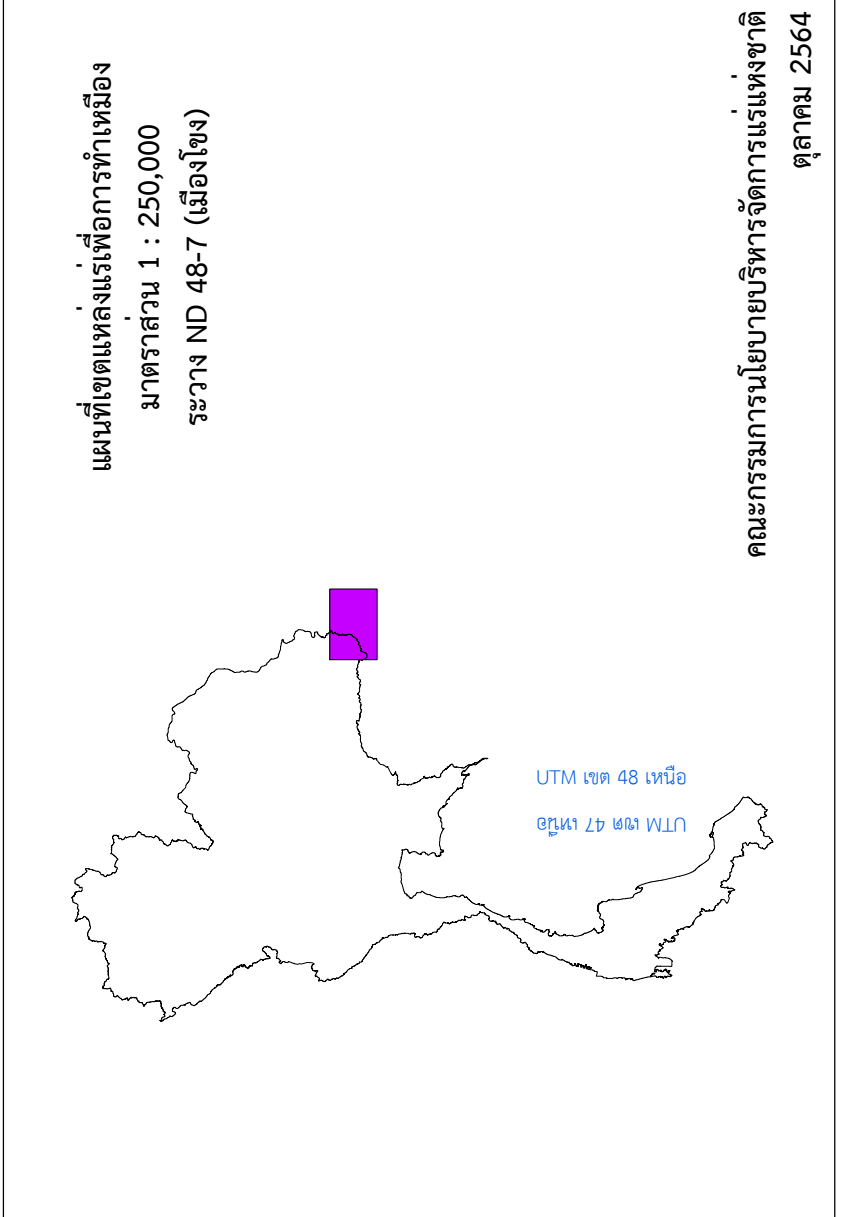

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 และสงวนลิขสิทธิ์โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

พ.ศ. 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อ่างน้ำ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- สีอ่อน อ่างเก็บน้ำ อ่าง ทอง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ที่มีลักษณะดินฟ้าอากาศและข้อได้เปรียบด้านแหล่งแร่ลุ่มน้ำและที่อยู่อาศัยจำนวนมากได้ดำเนินการประเมินเบื้องต้นของกรมแร่และกรมทรัพยากรธรณีวิทยาและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อประเมินศักยภาพและพิจารณาข้อจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านสังคมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยไว้รวมพื้นที่ซึ่งแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ที่กรมแร่พิจารณาเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและคำขอประทานบัตร พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ที่กรมแร่พิจารณาเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและคำขอประทานบัตร พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ที่กรมแร่พิจารณาเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและคำขอประทานบัตร พ.ศ. 2565 - 2569 ตามพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะมีแหล่งแร่ลุ่มน้ำและที่อยู่อาศัยจำนวนมาก
- พื้นที่ที่มีกรมแร่หรือสิทธิครอบครองของหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานอื่นที่กรมแร่พิจารณาเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและคำขอประทานบัตร พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) ที่มีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะมีแหล่งแร่ลุ่มน้ำและที่อยู่อาศัยจำนวนมาก

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่เป็นที่รังห้ามตามตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินด้าน

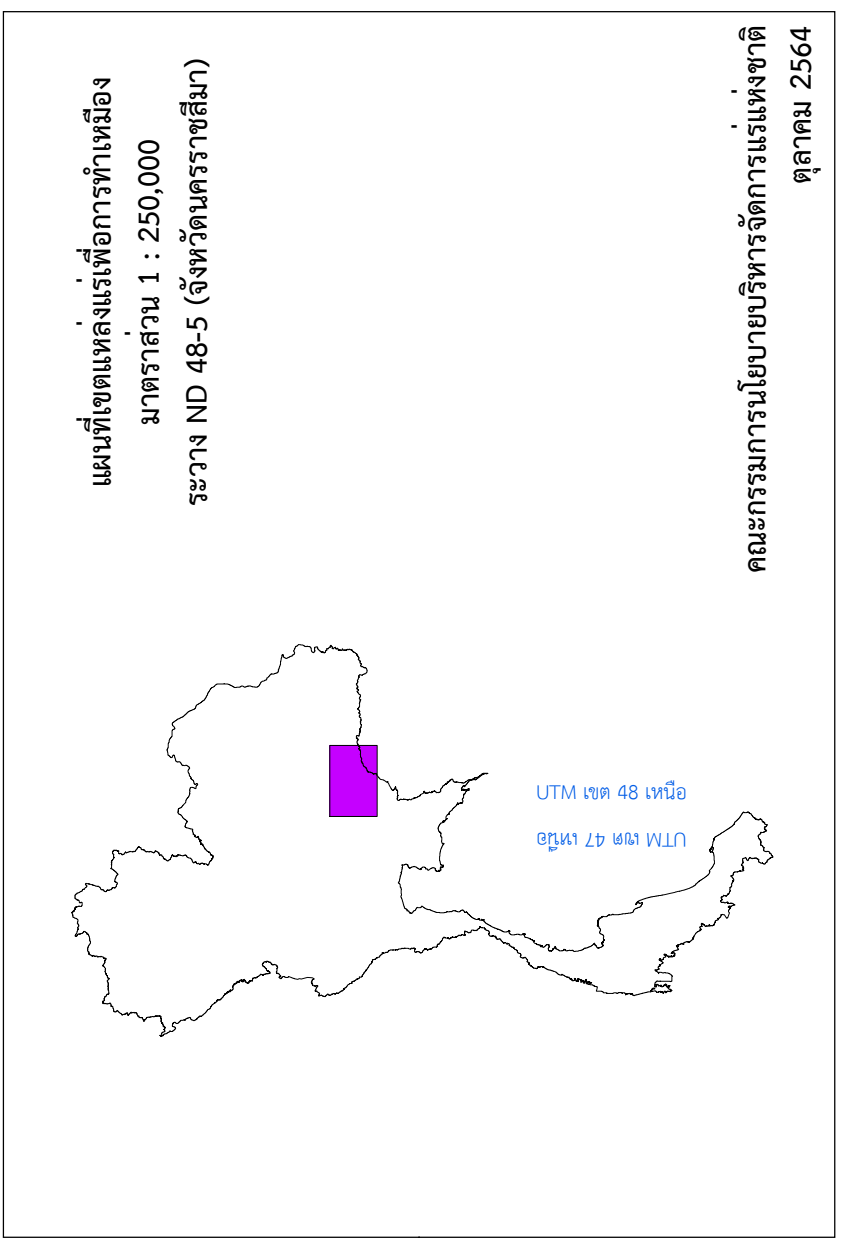
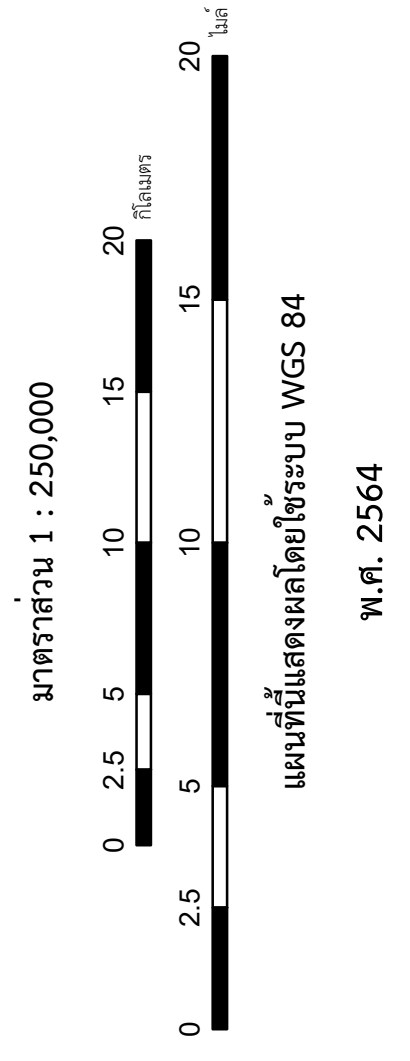
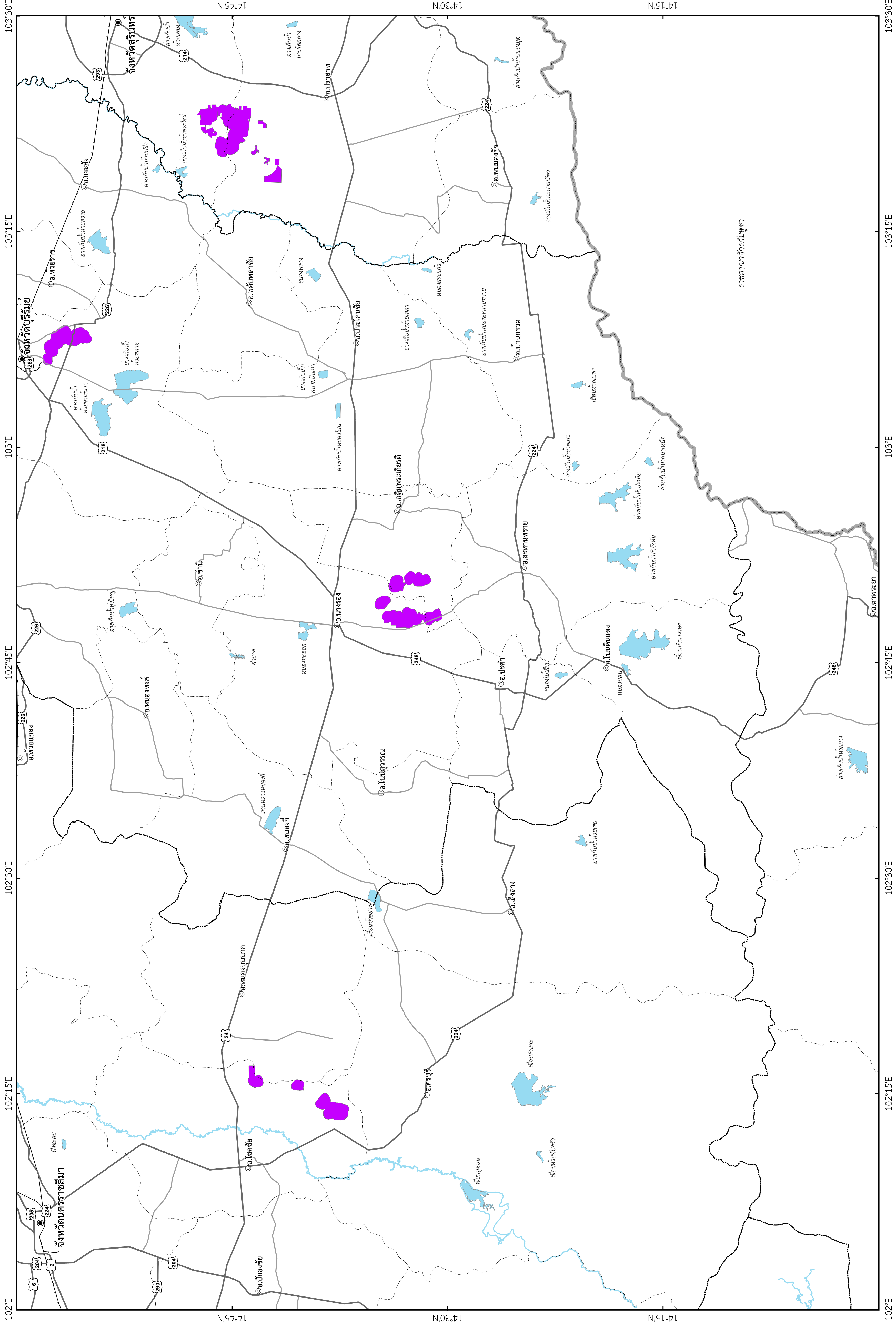
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (TMEC) การจะทำการขุดแร่หรือไม่ ขึ้นอยู่กับเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะดำเนินการขุดแร่ตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง ND 48-5 (จังหวัดนครราชสีมา)

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- ▭ แนวแบ่งเขตอำเภอ
- ▭ แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ▭ แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ▭ ถนน
- ▭ ทางรถไฟ
- ▭ แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ▭ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- ▭ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองซึ่งมีลักษณะและข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้น และบุคลากรทางธรณีวิทยา ธรณีวิทยา และธรณีวิทยา และข้อมูลเชิงพื้นที่ การประเมินศักยภาพและโอกาสในการทำเหมืองแร่ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ลักษณะดินและสภาพของป่าของประเทศไทยปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่ชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ด้านเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบกับแนบบทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

1. พื้นที่ตามประทานบัตร คำขออนุญาตประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
2. พื้นที่ตามอนุญาตประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอนุญาตประทานบัตรที่ได้อนุญาตแต่ยังขาดการดำเนินการ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่มีแหล่งแร่และบุคลากรทางธรณีวิทยา
3. พื้นที่ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดแหล่งแร่ตามแบบประจักษ์ภูมิทัศน์ กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่มีแหล่งแร่และบุคลากรทางธรณีวิทยา

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองซึ่งมีลักษณะและข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้น และบุคลากรทางธรณีวิทยา ธรณีวิทยา และธรณีวิทยา และข้อมูลเชิงพื้นที่ การประเมินศักยภาพและโอกาสในการทำเหมืองแร่ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ลักษณะดินและสภาพของป่าของประเทศไทยปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่ชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ด้านเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบกับแนบบทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

1. พื้นที่ตามประทานบัตร คำขออนุญาตประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
2. พื้นที่ตามอนุญาตประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอนุญาตประทานบัตรที่ได้อนุญาตแต่ยังขาดการดำเนินการ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่มีแหล่งแร่และบุคลากรทางธรณีวิทยา
3. พื้นที่ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดแหล่งแร่ตามแบบประจักษ์ภูมิทัศน์ กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่มีแหล่งแร่และบุคลากรทางธรณีวิทยา

หมายเหตุ การจะทำการขออนุญาตเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
 คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการแร่
 และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
 ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
 แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 สิงหาคม 2564
 โดยคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

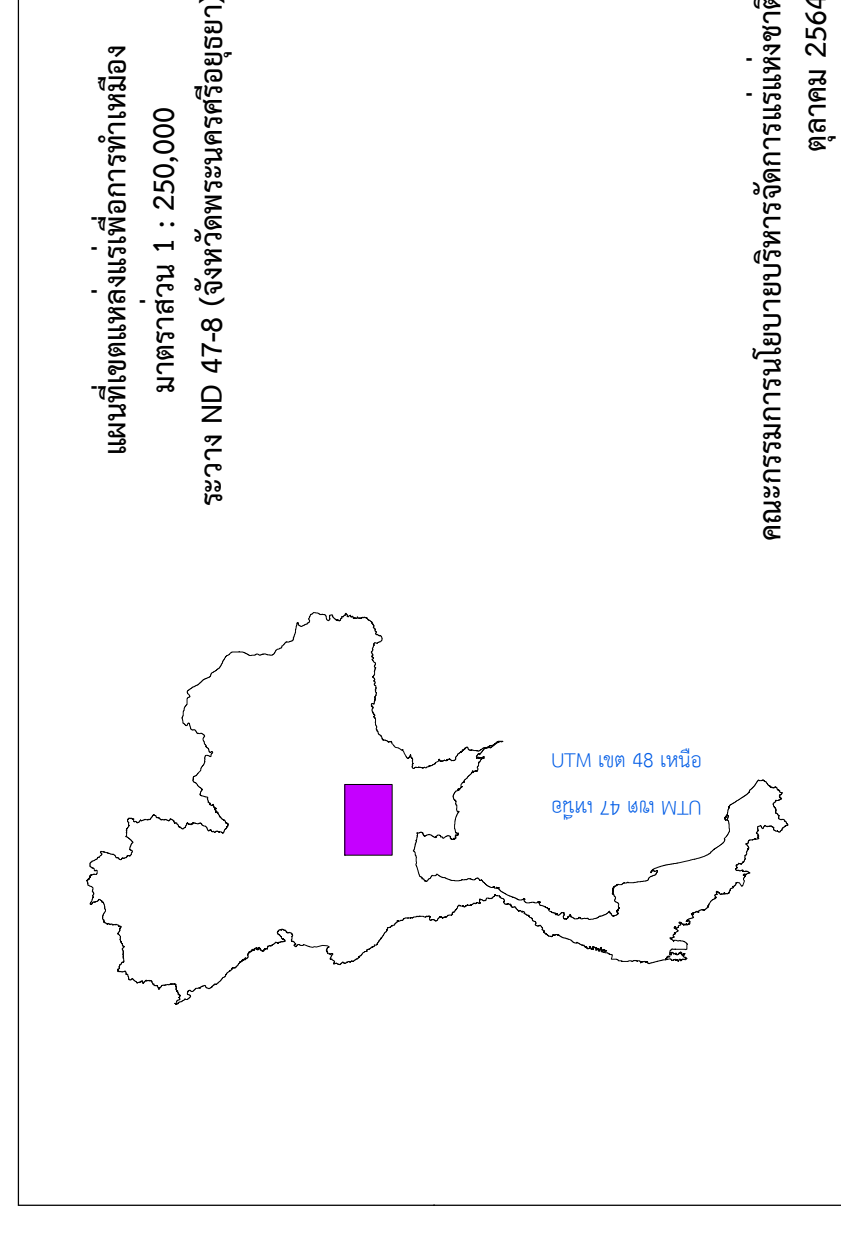
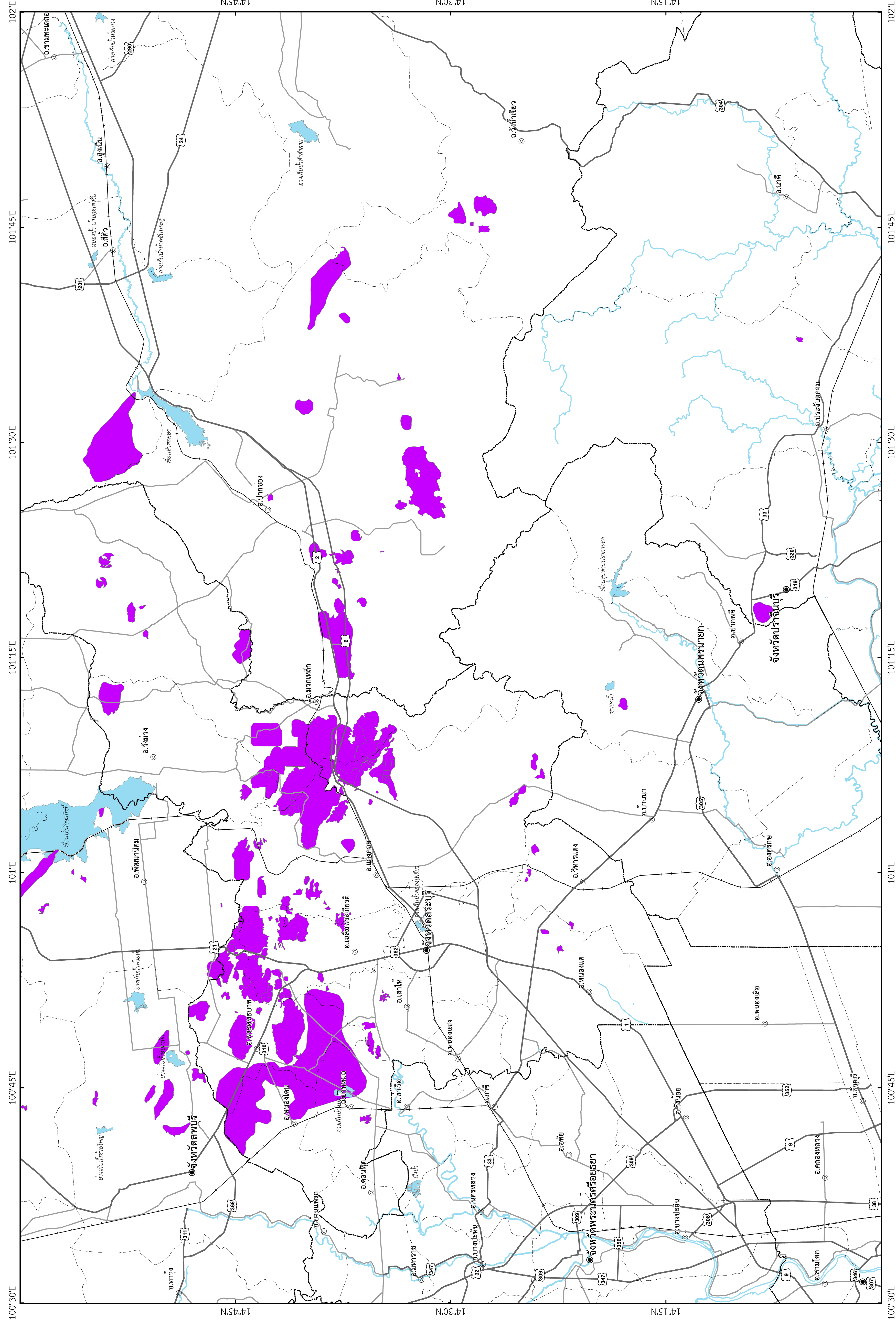
แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84
 พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 47-8 (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด ธานี
- แนวเขตอำเภอ
- แนวเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

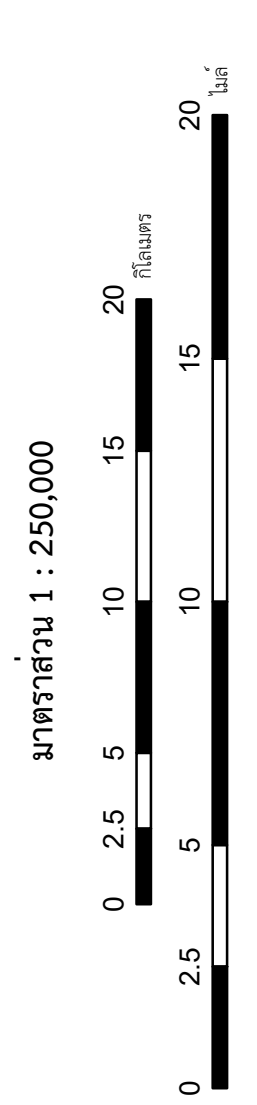
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีทรัพยากรแร่และอยู่เชิงว่าเป็นแหล่งอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมสูง ให้ความสำคัญกับปัจจัยเชิงสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด ความเป็นไปได้ การใช้ประโยชน์ที่ สภาวะของสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีหรือไม่ใช่ที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ที่อนุญาตให้ทำเหมืองแร่ และคำขอประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแผนปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ที่อนุญาตให้ทำเหมืองแร่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแผนปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ที่อนุญาตให้ทำเหมืองและแผนปฏิบัติการจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 แต่พื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมสูง
- พื้นที่ที่มีปริมาณสำรองทรัพยากรแร่ที่เพียงพอต่อการทำเหมือง กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกแร่ โดยไม่ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่แหล่งแร่ และแหล่งแร่และอุตสาหกรรมสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่เข้าทั้งทางด้านความสูง 17 เมตรที่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนจะดำเนินการดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการกำหนดพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 กันยายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84
พ.ศ. 2564

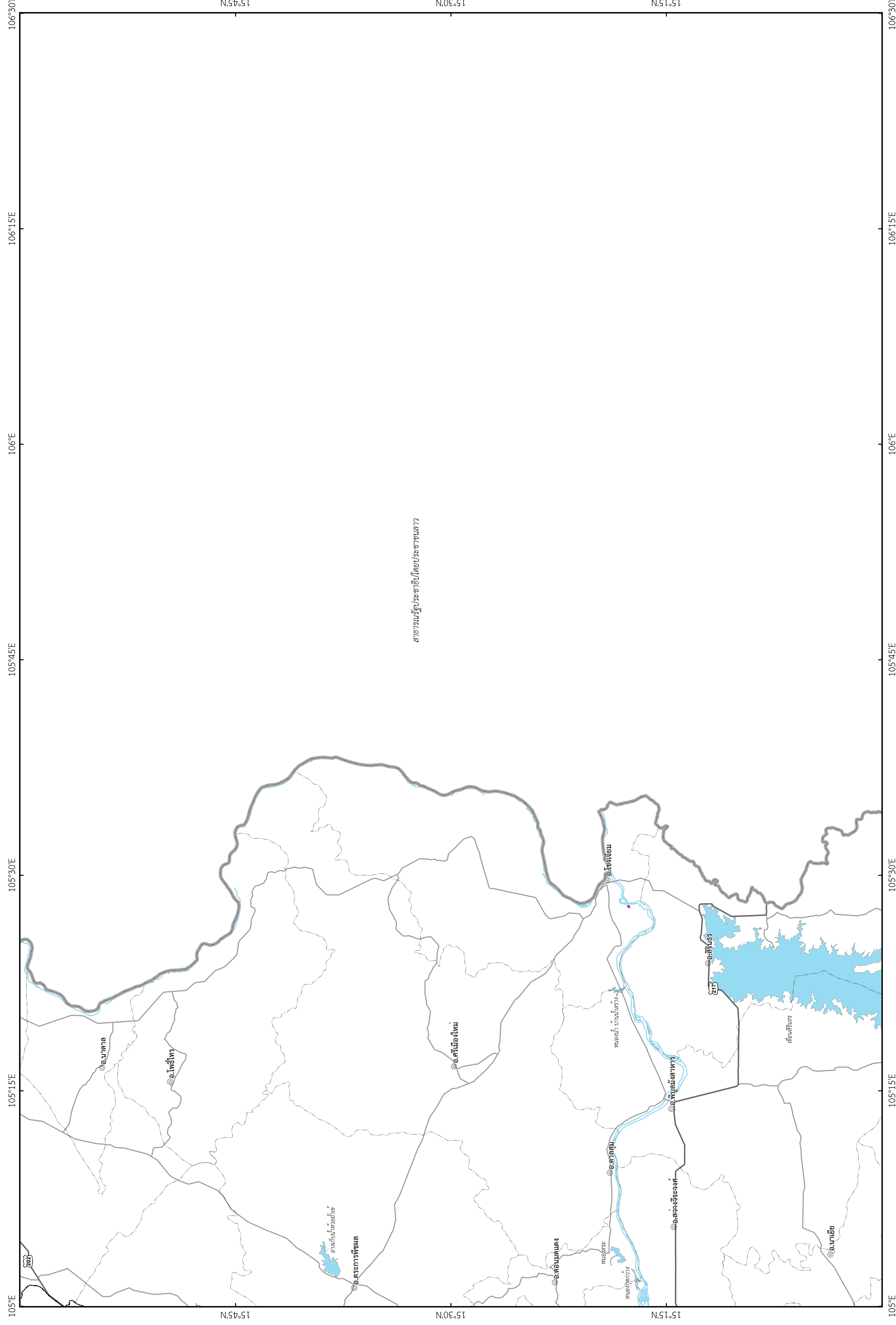

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รรวง ND 48-3 (สารวัน)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

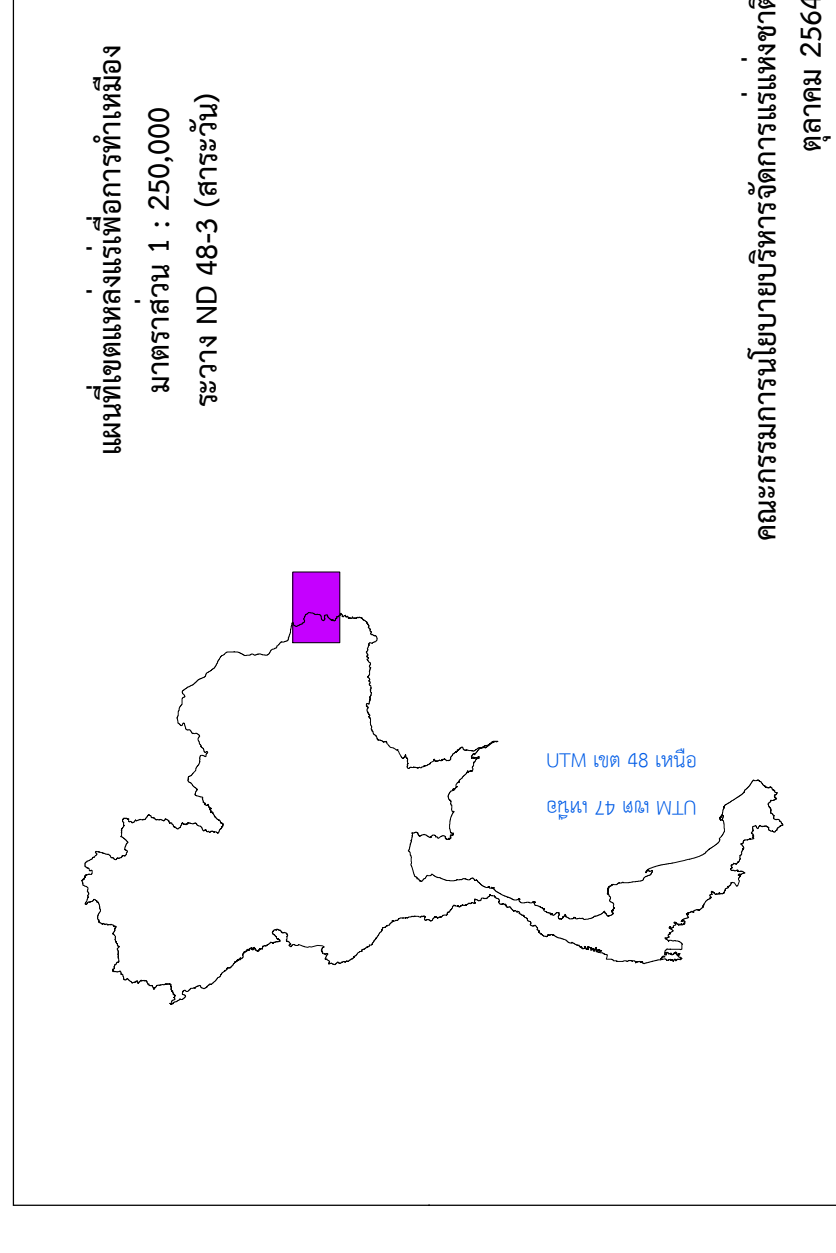

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อ่างทอง
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ เขื่อน
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ภาพถ่ายดาวเทียม/โดยประชาชนลาว

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ผลิตแร่และต้องขุดแร่เป็นแหล่งแร่สำคัญและอยู่ค่าคาร์บอนต่ำสูง ได้ผ่านการประเมินเชิงวิทยาศาสตร์ตามกระบวนการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมแล้ว ทั้งนี้ การประเมินศักยภาพและพิจารณาเชิงจำเพาะ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาเหมือง โดยไม่รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประทานบัตร ค่าออกอายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้แหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมเศรษฐกิจ
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของประชาชนและหน่วยงานอื่น กรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยได้ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้แหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมเศรษฐกิจ

พื้นที่ที่มีดังกล่าวต้องไม่ทับซ้อนพื้นที่วางผังเมืองตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำการขุดแร่หรือแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

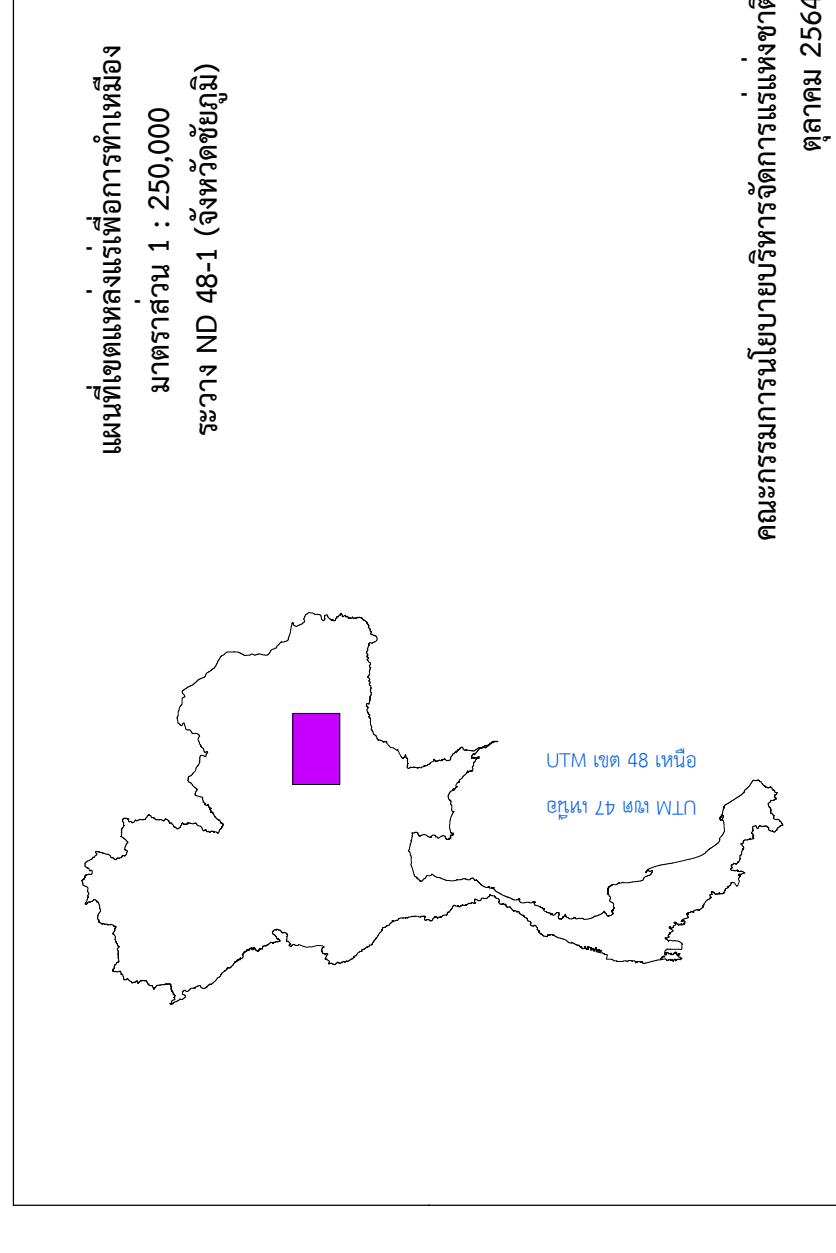
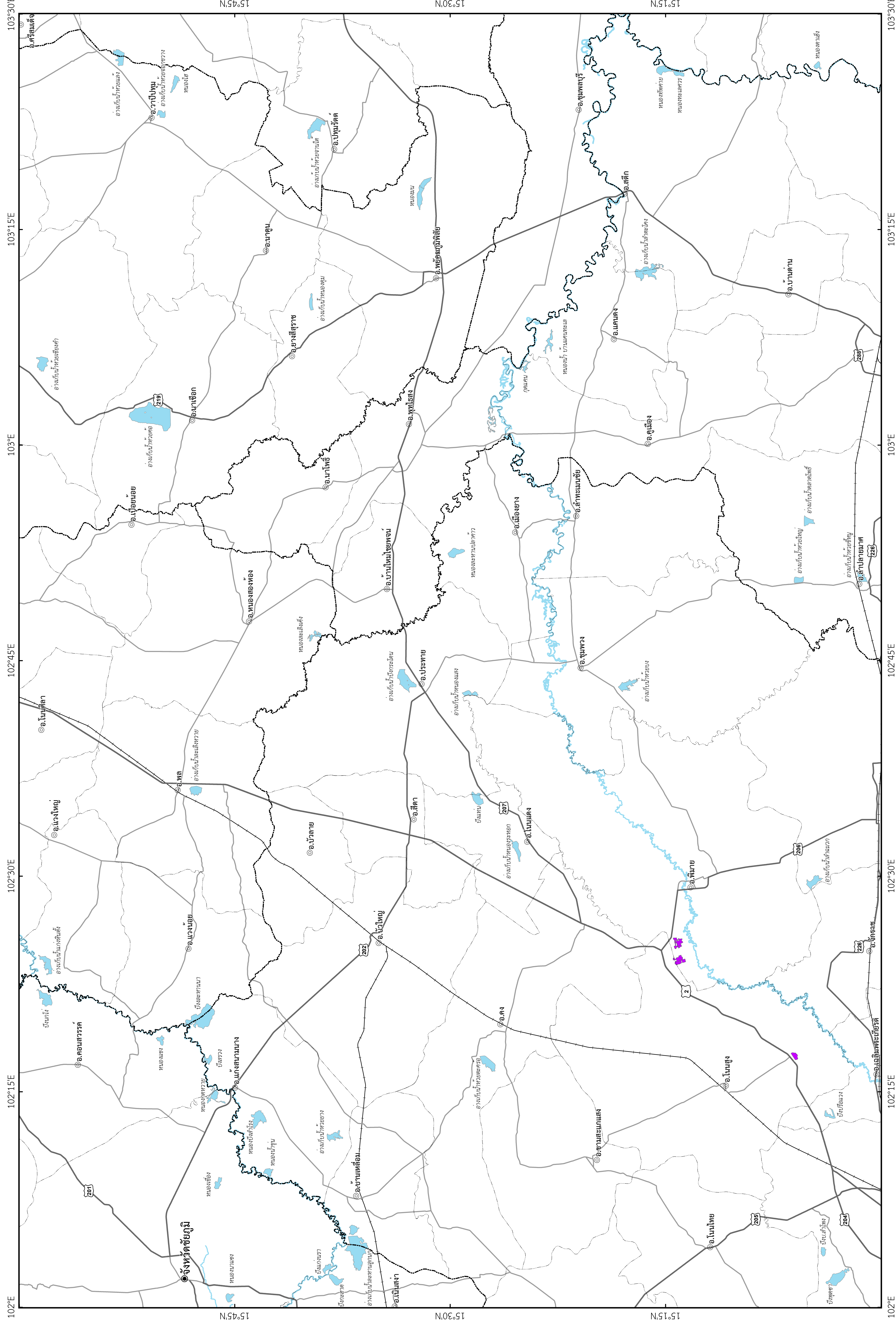

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง ND 48-1 (จังหวัดชัยภูมิ)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
รวาง ND 48-1 (จังหวัดชัยภูมิ)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == ถนน
- == ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- สีน้ำเงินเข้ม เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนาถ
- สีน้ำเงินอ่อน เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

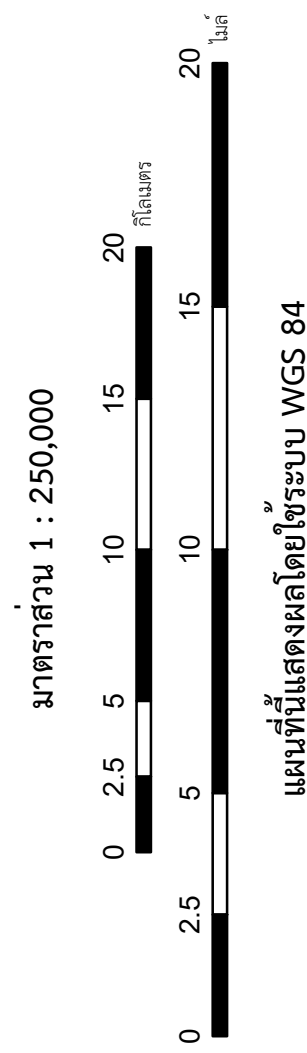
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ลึกลับและซับซ้อนซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเชิงลึกและบุคลากรที่มีประสบการณ์สูง ได้รับการประเมินเชิงเบื้องต้นต่อการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงลึก ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและการทำเหมืองแร่ที่ปลอดภัยและยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่ชุมชนที่ก่อมลพิษทางอากาศ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพของที่ป่าภูเขาและแหล่งน้ำที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบถ้ำและแบบการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประทานบัตร ค่าต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบถ้ำและการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบถ้ำและการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ขอต่ออายุบัตรแบบถ้ำและการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามเงื่อนไขที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีแหล่งแร่เอลูเมนและสุขภาพทางเศรษฐกิจ
- พื้นที่ที่มีแนวโน้มหรือศักยภาพของแหล่งแร่เอลูเมนที่ยังไม่ได้รับการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ในพื้นที่ 100 ไร่ หรือมีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ในพื้นที่ 100 ไร่ หรือมีการทำเหมืองด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีความเป็นไปได้ที่จะมีแหล่งแร่เอลูเมนและสุขภาพทางเศรษฐกิจ

พื้นที่ที่มีศักยภาพจะต้องไม่ทิ้งไว้ว่างเปล่าตามตรา 17 วรรค 1 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำการขุดแร่หรือแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขุดแร่ตามกรอบกฎหมายและข้อกำหนดที่ระบุอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณีกรมธรณีวิทยา
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 เดือนสิงหาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

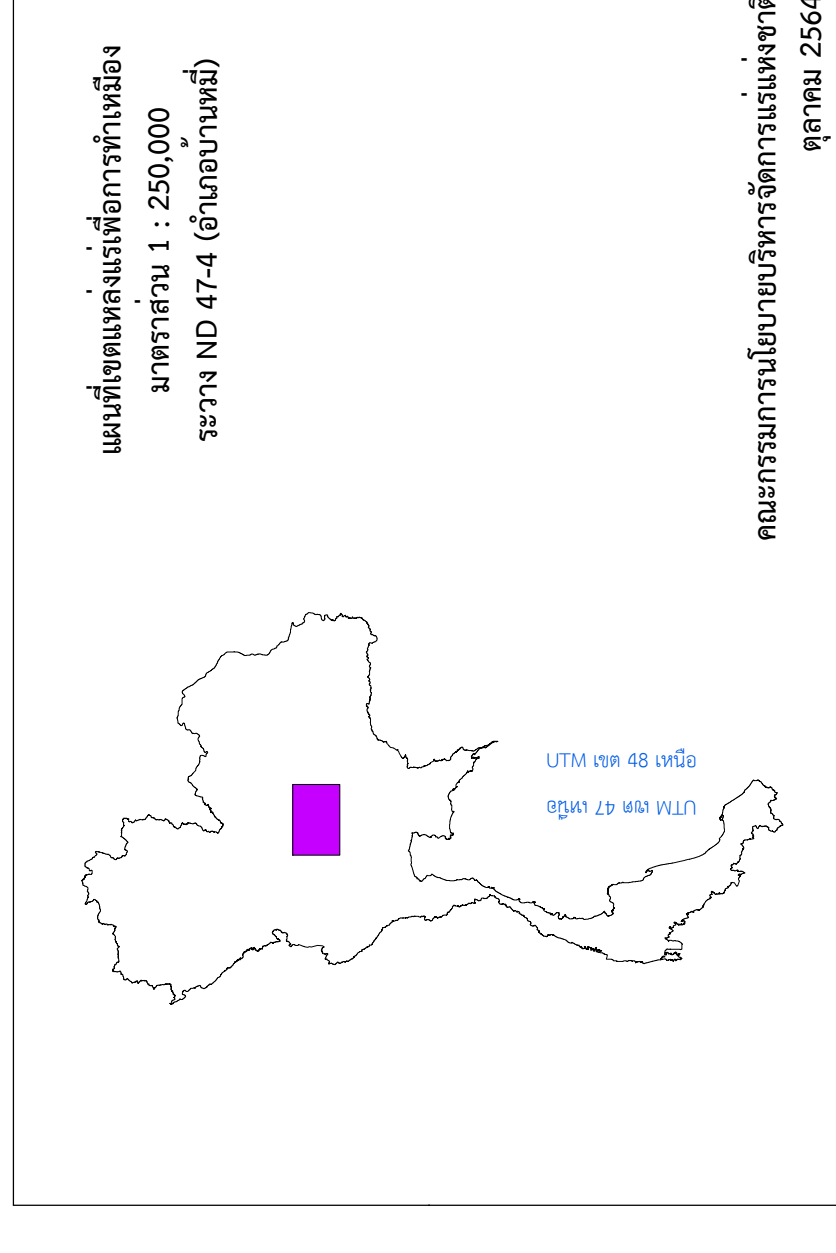
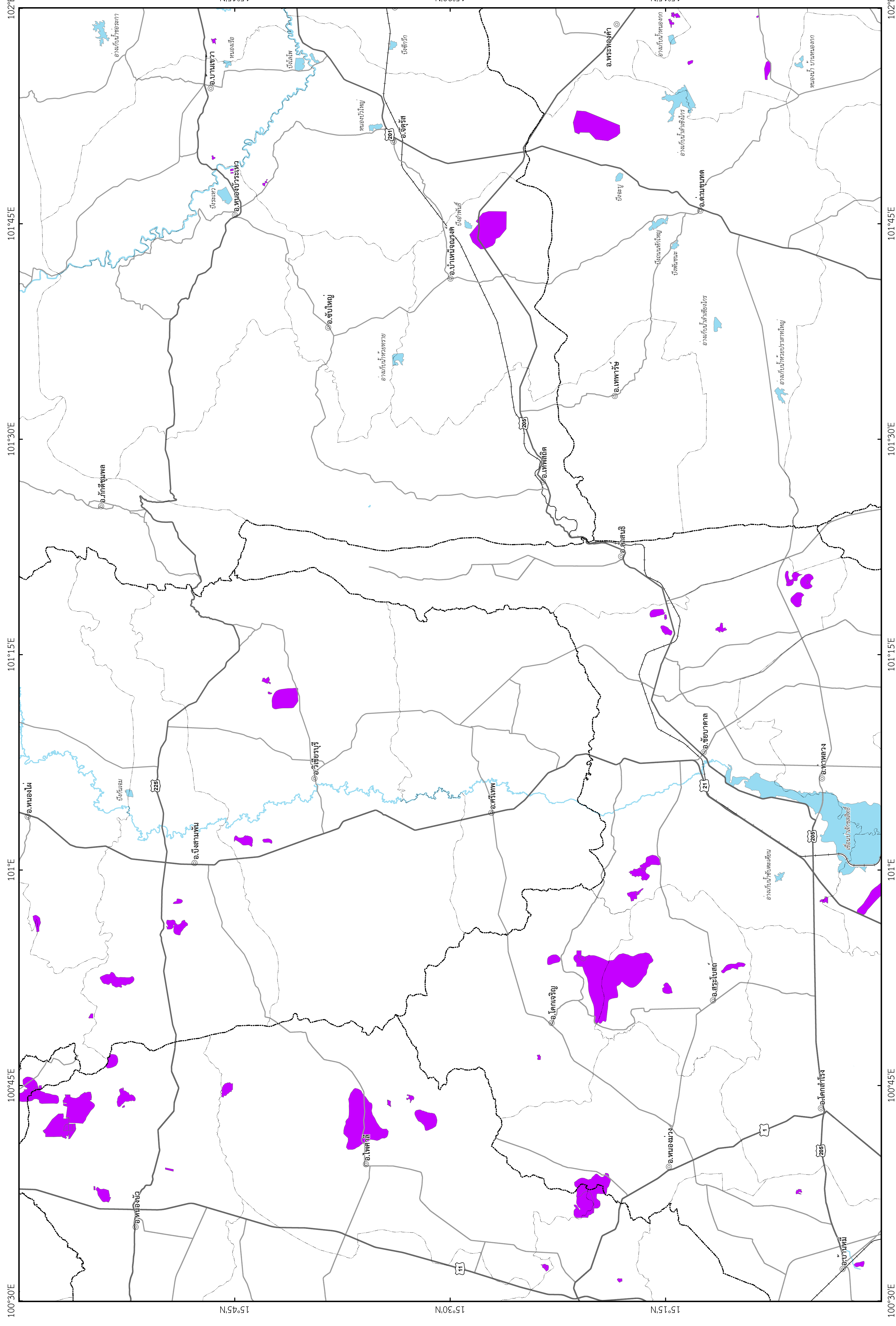
มาตราส่วน 1 : 250,000
แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84
พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง ND 47-4 (อำเภอปานทมิ)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อ่างน้ำ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- สีเทา อ่างเก็บน้ำ บึง พonds
- สีม่วง เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะทางธรณีวิทยาและธรณีวิทยาที่เหมาะสมและอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนเมืองและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้รับการประเมินศักยภาพเบื้องต้นโดยกรมทรัพยากรธรณีวิทยาและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม และการปิโตรเลียม กระทรวงพลังงาน โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมของพื้นที่ในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง โดยให้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองที่มีศักยภาพสูงและเหมาะสมต่อการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง

1. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
2. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
3. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง
พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมืองและผลกระทบต่อชุมชนเมือง

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนผังแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลที่ได้จากระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

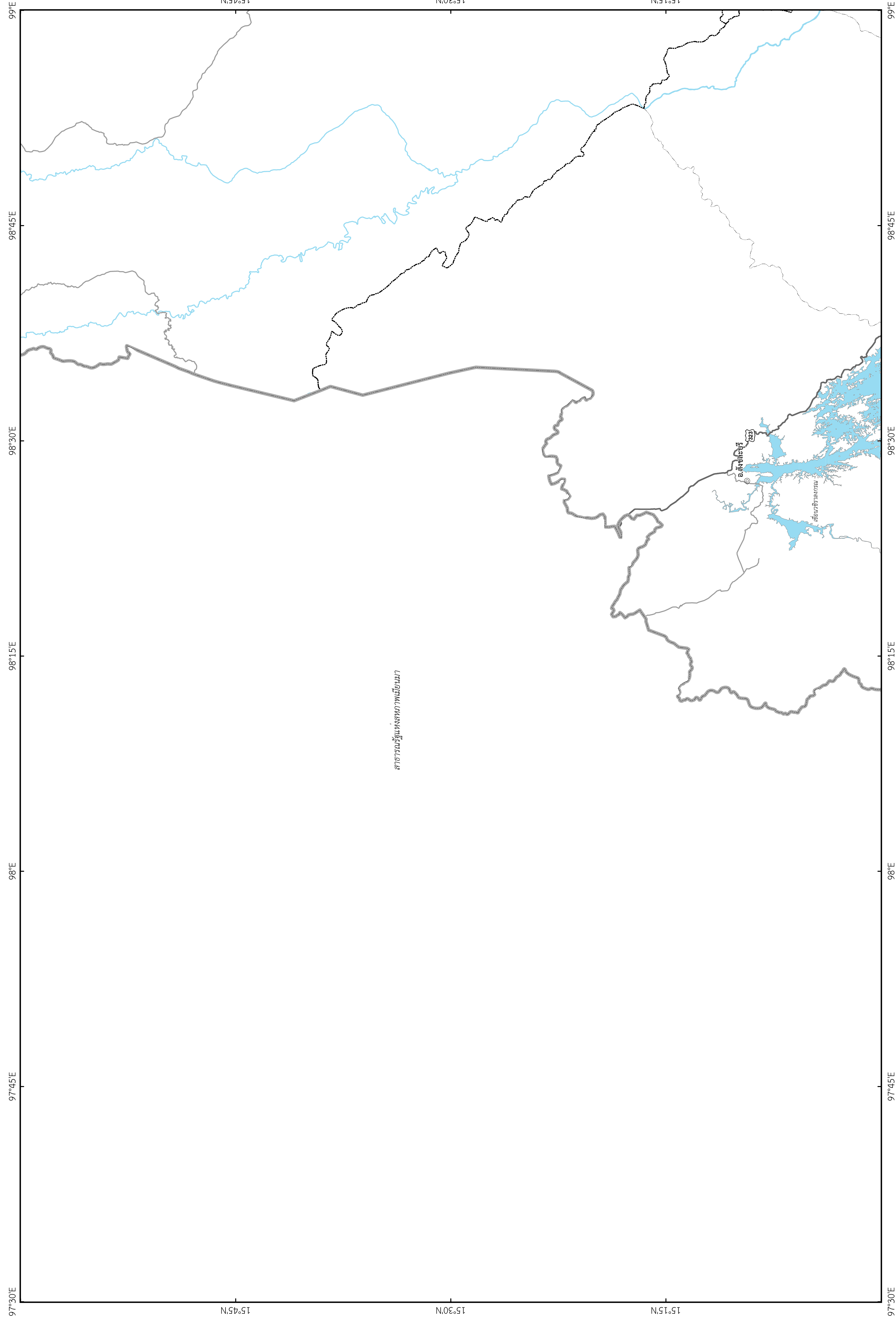

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

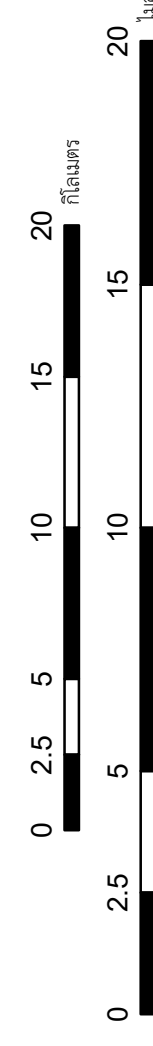
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 47-2 (ย)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

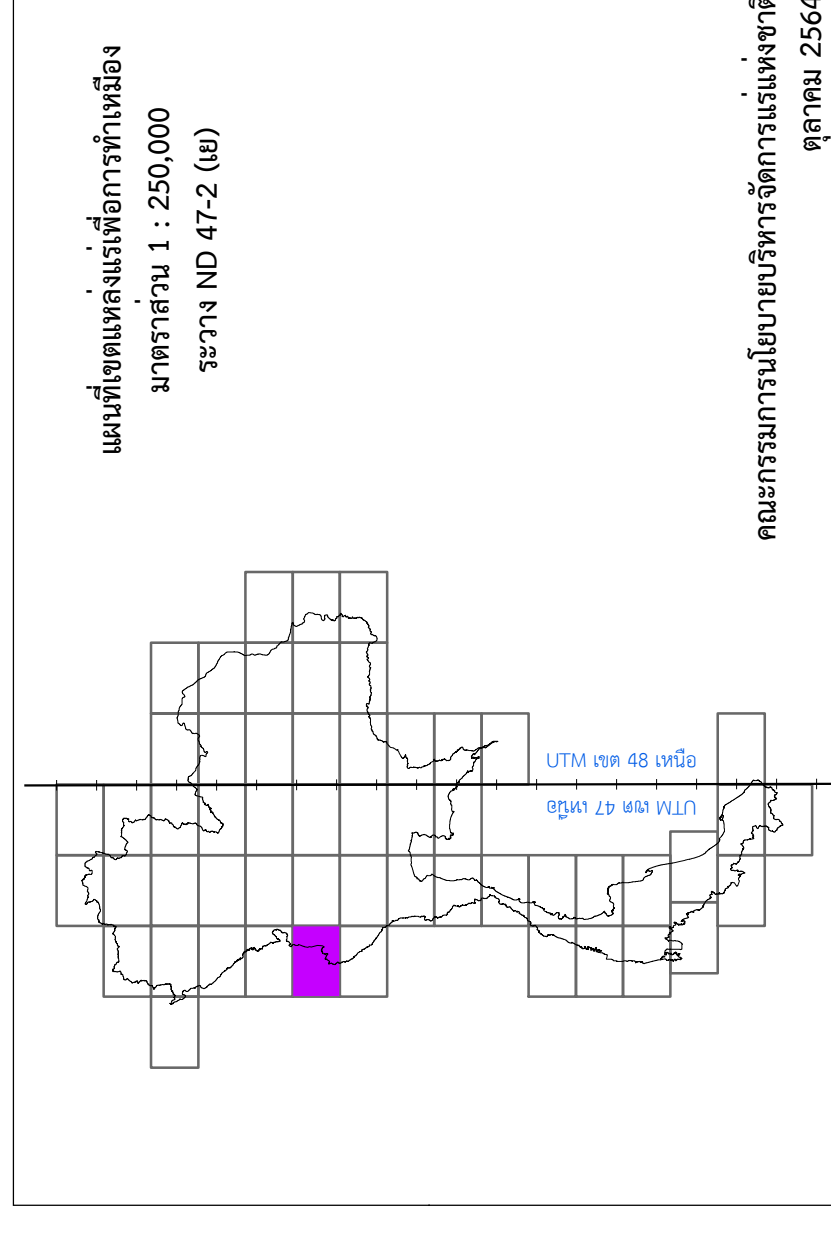

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อีนาอ
- แนวนอนเขตอำเภอบ
- แนวนอนเขตจังหวัด
- แนวนอนเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลชี้ว่าเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ และอยู่ค่าทางเศรษฐกิจสูง ได้รับการประเมินเบื้องต้นของกรมแร่เป็นเขตทางเศรษฐกิจ และสังคมและพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และการบริหารจัดการ ความเป็นไปได้ การศึกษาเบื้องต้น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและการทำเหมืองแร่ที่มีประสิทธิภาพสูงและคุ้มค่าต่อเศรษฐกิจของประชาชนที่เพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบรายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทแร่ ค่าข้อมูลอุปทานแร่ และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เขตพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และความเป็นไปได้ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และอยู่ค่าทางเศรษฐกิจสูง
- พื้นที่ที่มีปริมาณสำรองหรือศักยภาพของแร่สูง และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เขตพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และความเป็นไปได้ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และอยู่ค่าทางเศรษฐกิจสูง
- พื้นที่ที่มีปริมาณสำรองหรือศักยภาพของแร่สูง และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เขตพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และความเป็นไปได้ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และอยู่ค่าทางเศรษฐกิจสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ของพื้นที่ตามแผนที่ 17 วาระที่ 2 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

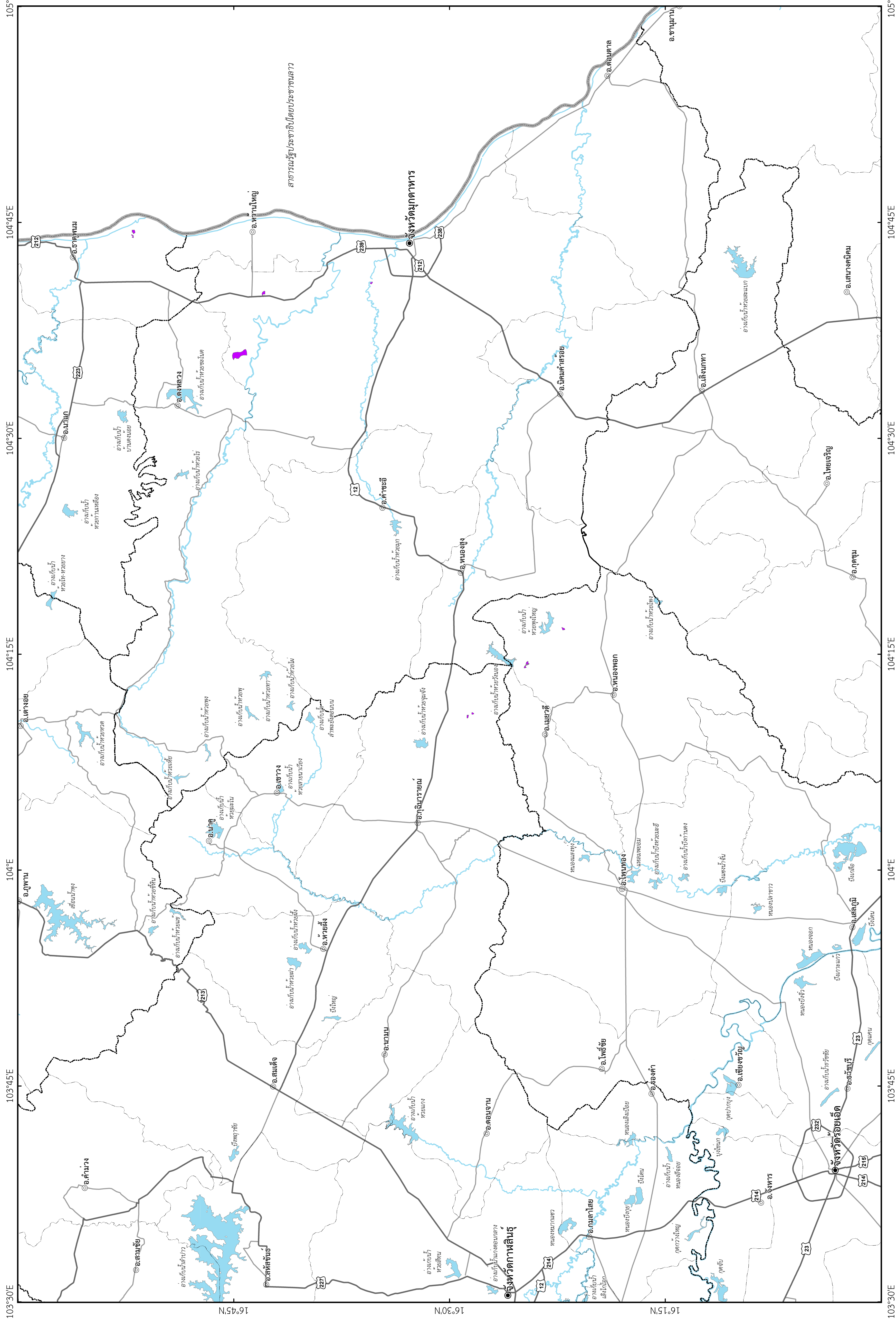
หมายเหตุ การจะทำการขุดแร่เพิ่มเติม ทั่วประเทศ ภายใต้นโยบายนี้เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขุดแร่ตามกรอบกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อน จึงจะสามารถดำเนินการได้

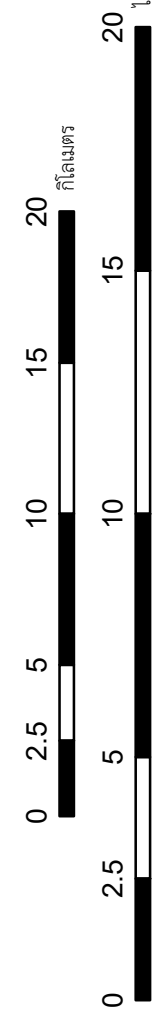
แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รวาง NE 48-14 (จังหวัดรอยเอ็ด)

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

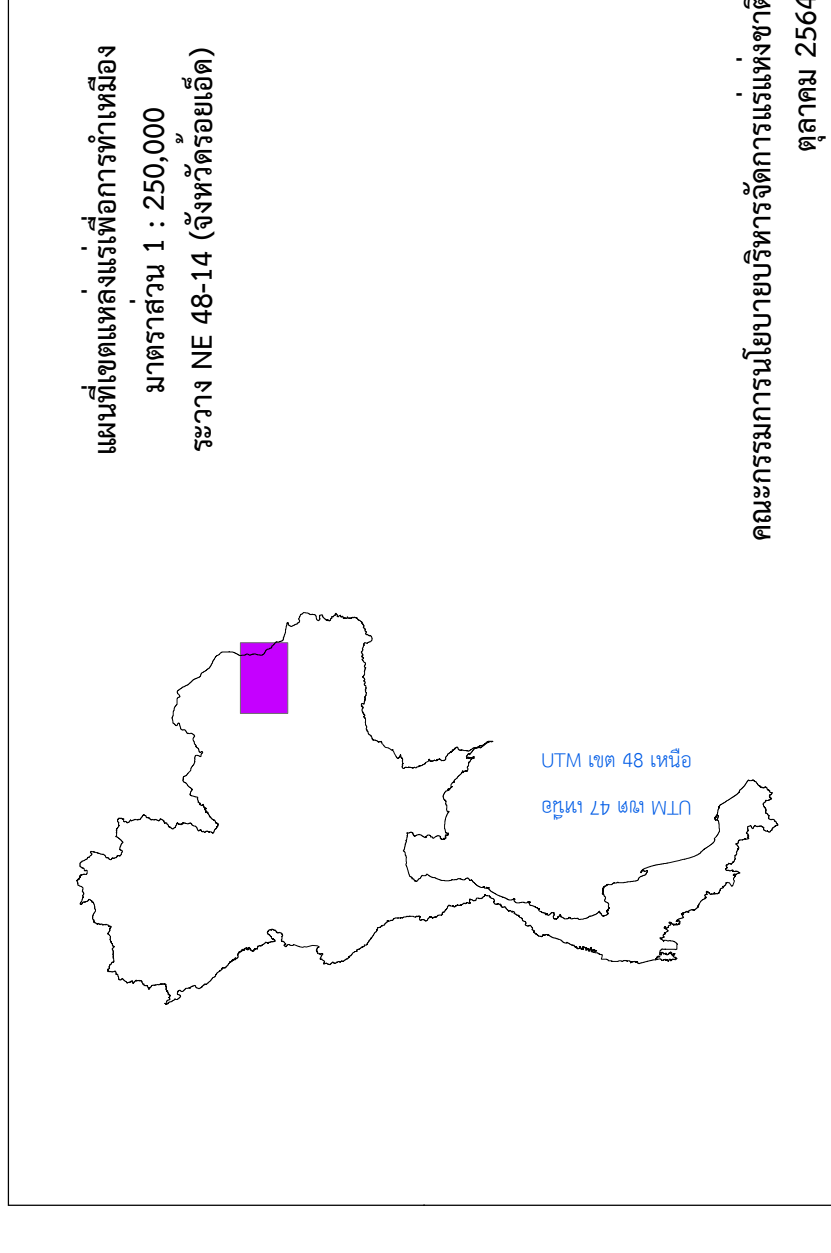

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลได้จากระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
รวาง NE 48-14 (จังหวัดรอยเอ็ด)

กรมทรัพยากรธรณี

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองที่จังหวัดรวางและจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสี และอยู่ทางด้านเหนือของจังหวัดรวางและจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้มีการประเมินเชิงเบื้องต้นต่อการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมของแหล่งแร่ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมเชิงเบื้องต้น การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมเชิงเบื้องต้น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการออกใบอนุญาตเหมือง โดยไม่รวมถึงขั้นตอนและขั้นตอนของการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบทำเหมืองแร่และการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี
- พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี
- พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ทำเหมืองแร่หินปูนและหินอ่อน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

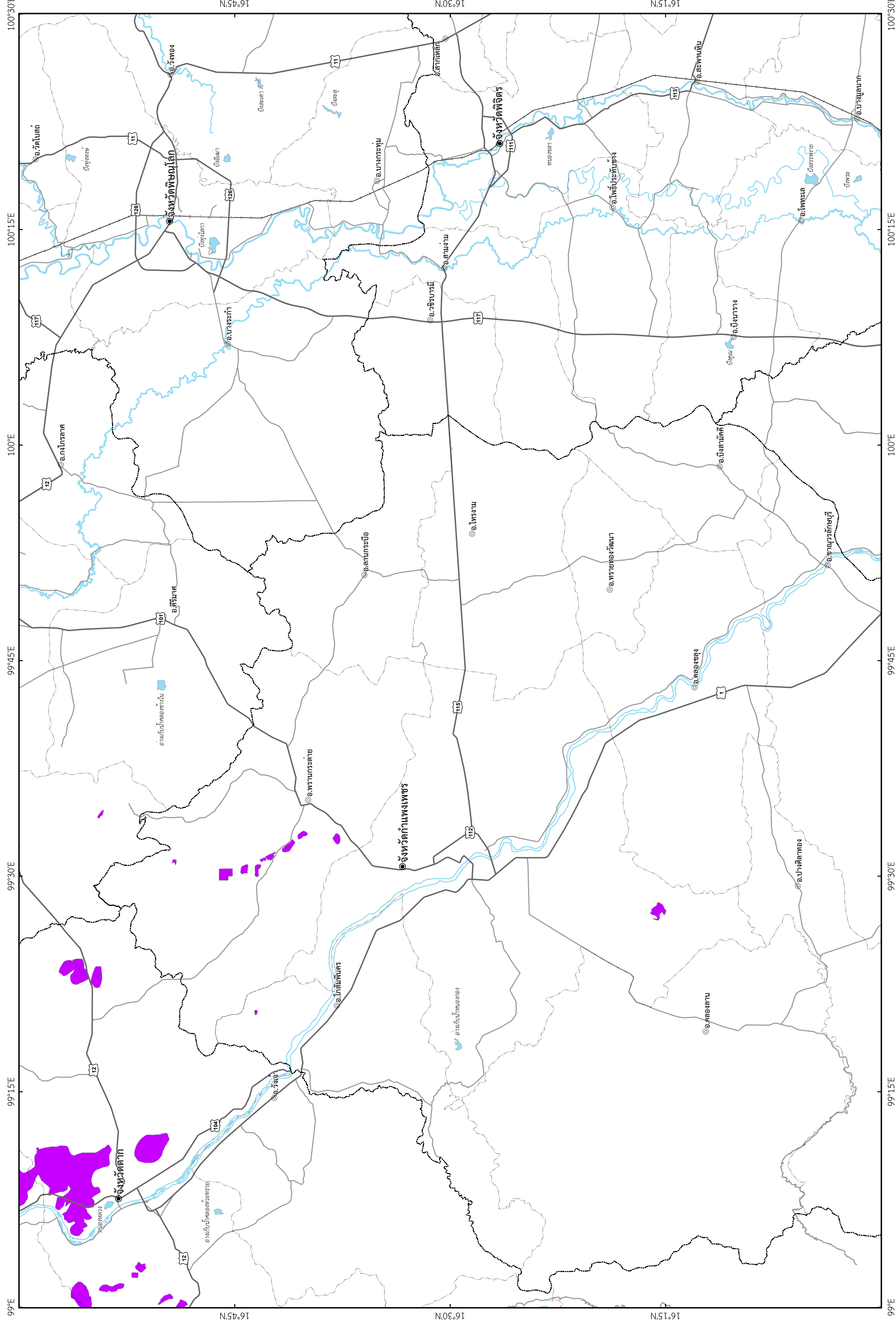

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

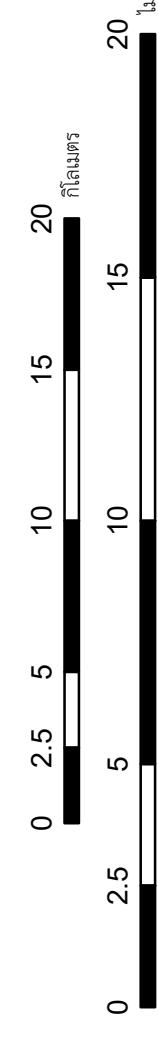
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NE 47-15 (จังหวัดพิษณุโลก)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มาตราส่วน 1 : 250,000

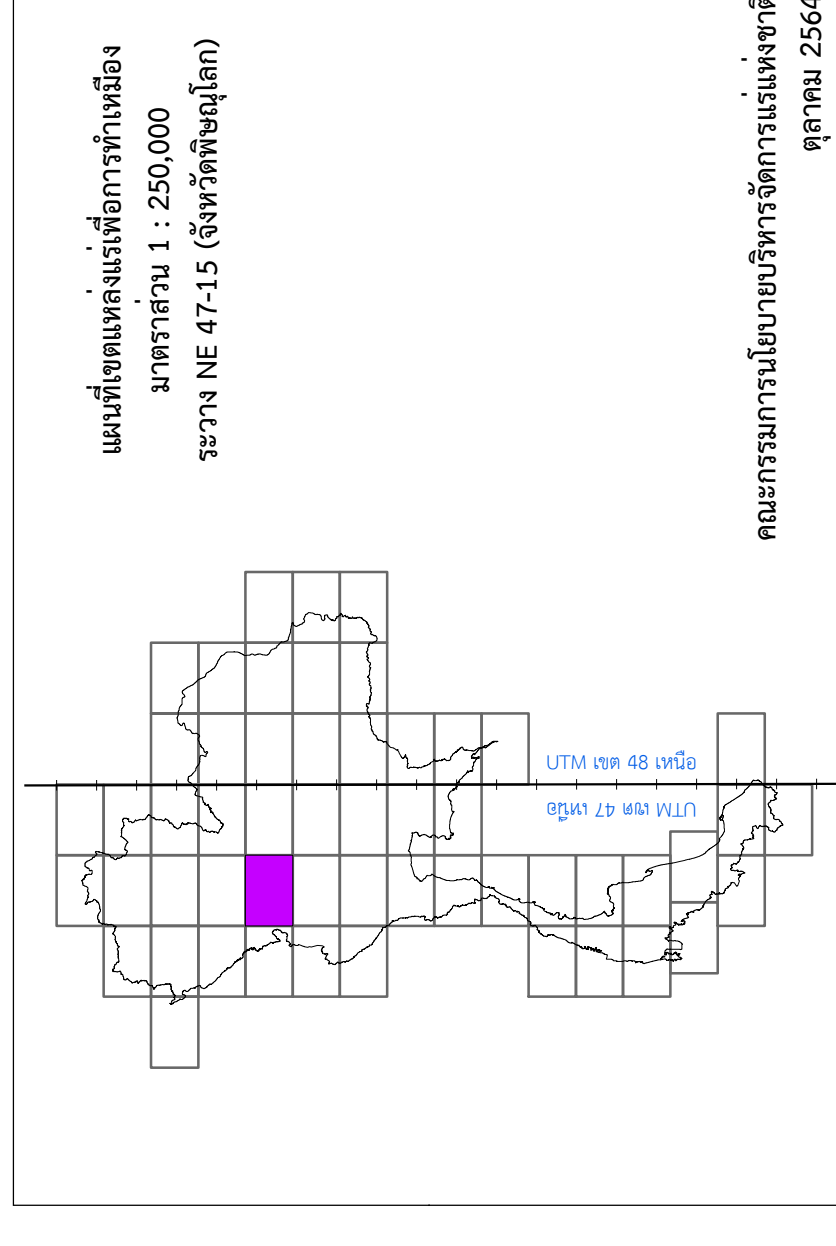
แผนที่นี้แสดงผลได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคแผนทรัพยากรแร่
และการทำเหมืองแร่ของแหล่งแร่ทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 เดือนสิงหาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
ระวาง NE 47-15 (จังหวัดพิษณุโลก)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอบน
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่รัฐและรัฐเป็นผู้เป็นเจ้าของและเป็นแหล่งแร่ที่สำคัญและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ได้มีการประเมินเป็นเชิงพื้นที่ตามลักษณะดินและทางธรณีวิทยาและสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงจำพวก ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการออกใบอนุญาตเหมือง โดยนำรวมถึงที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบรายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ที่กรมประทานบัตร ค่าก่อสร้างประทานบัตร และค่าเช่าประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ที่กรมประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ที่กรมประทานบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ในลักษณะพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ของกรมประทานบัตร
- พื้นที่ที่มีกรมประทานบัตรหรือสิทธิครอบครองของกรมประทานบัตร กรมมีการทำเหมืองประทานบัตรที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับเดิมและดำเนินการในส่วนที่เหลืออย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ในลักษณะพื้นที่ที่มีแหล่งแร่

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ใช้พื้นที่วางพื้นที่ตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่วางพื้นที่ตามพระราชบัญญัติแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

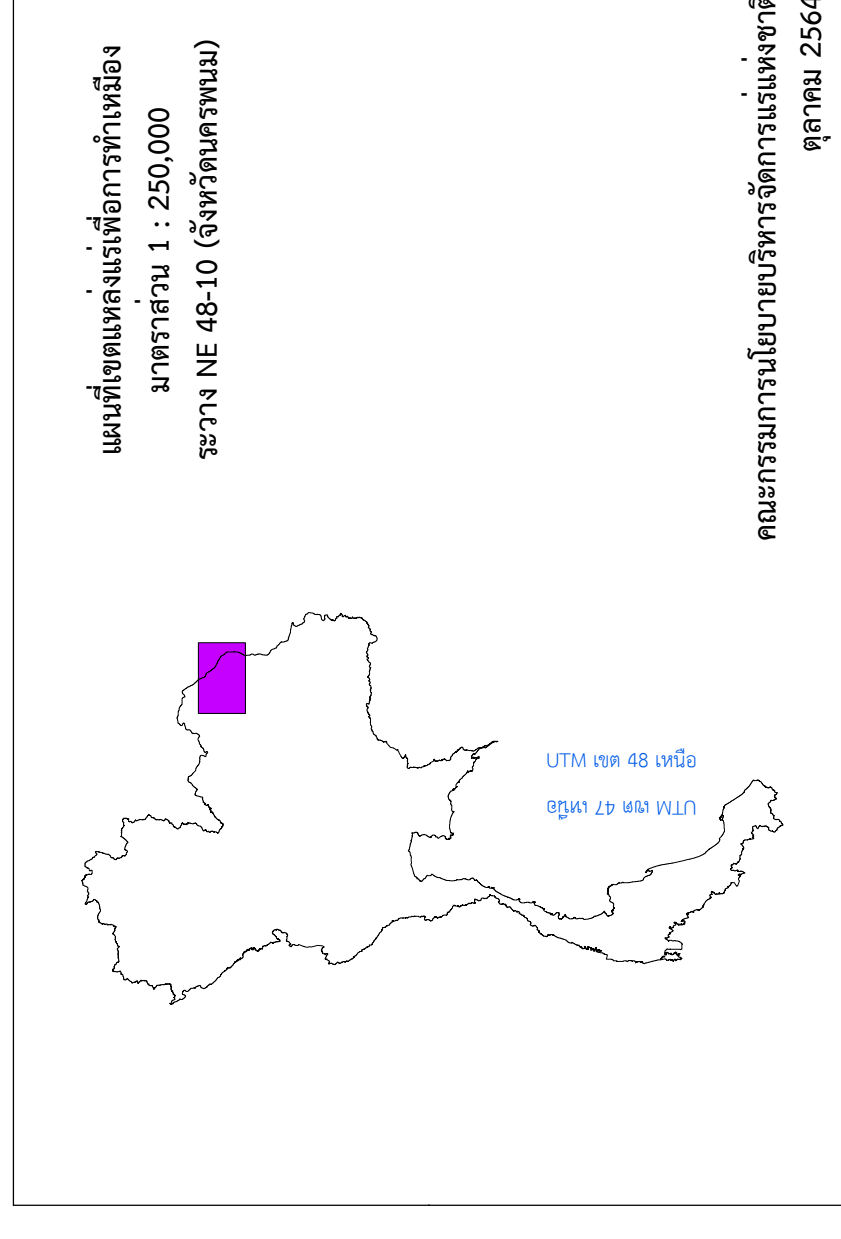
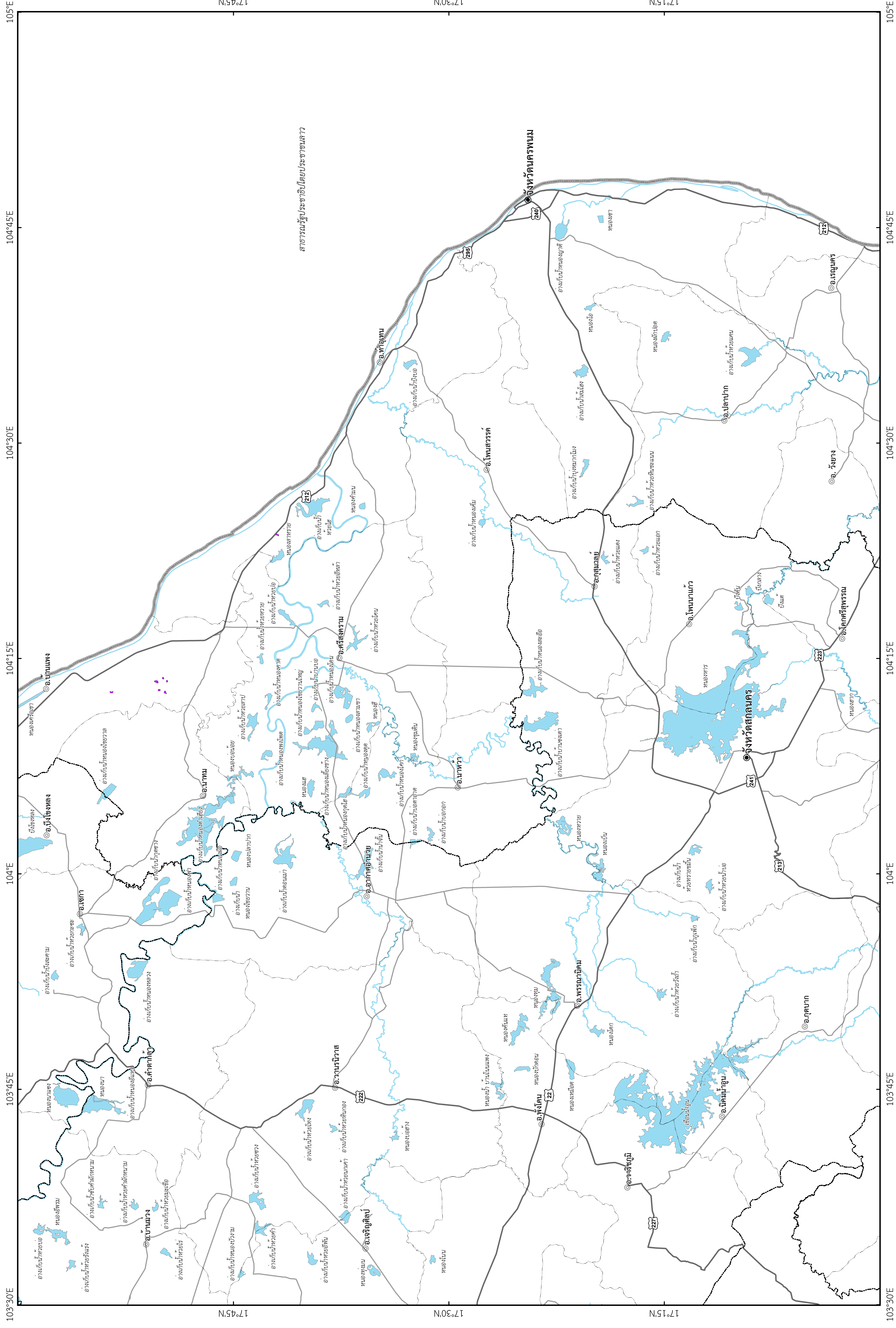
หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการของกรมประทานบัตรตามกรมกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างเคร่งครัดและต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมประทานบัตรก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รจวาง NE 48-10 (จังหวัดนครพนม)

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนาถ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองที่แหล่งแร่และข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และบุคลากรระดับสูง ได้มีการประเมินเชิงเบื้องต้นของสภาพพื้นที่แหล่งแร่ทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงขั้นตอนและเงื่อนไขของการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ทำเหมืองประเภทหินแร่ ค่าก่อสร้างประทานบัตร และค่าของประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ดินอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ดินอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เอกสารที่มีผลการสำรวจเชิงสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมเชิงสูง
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทหินแร่ 1 ครอบคลุม 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้เมื่อและดำเนินการต่อเนื่องอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจเชิงสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวจะไม่ใช้พื้นที่ทำเหมืองตามตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามประเด็นตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรธรณีของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่ที่เกี่ยวข้อง ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 และครั้งต่อไป เมื่อ พฤศจิกายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84

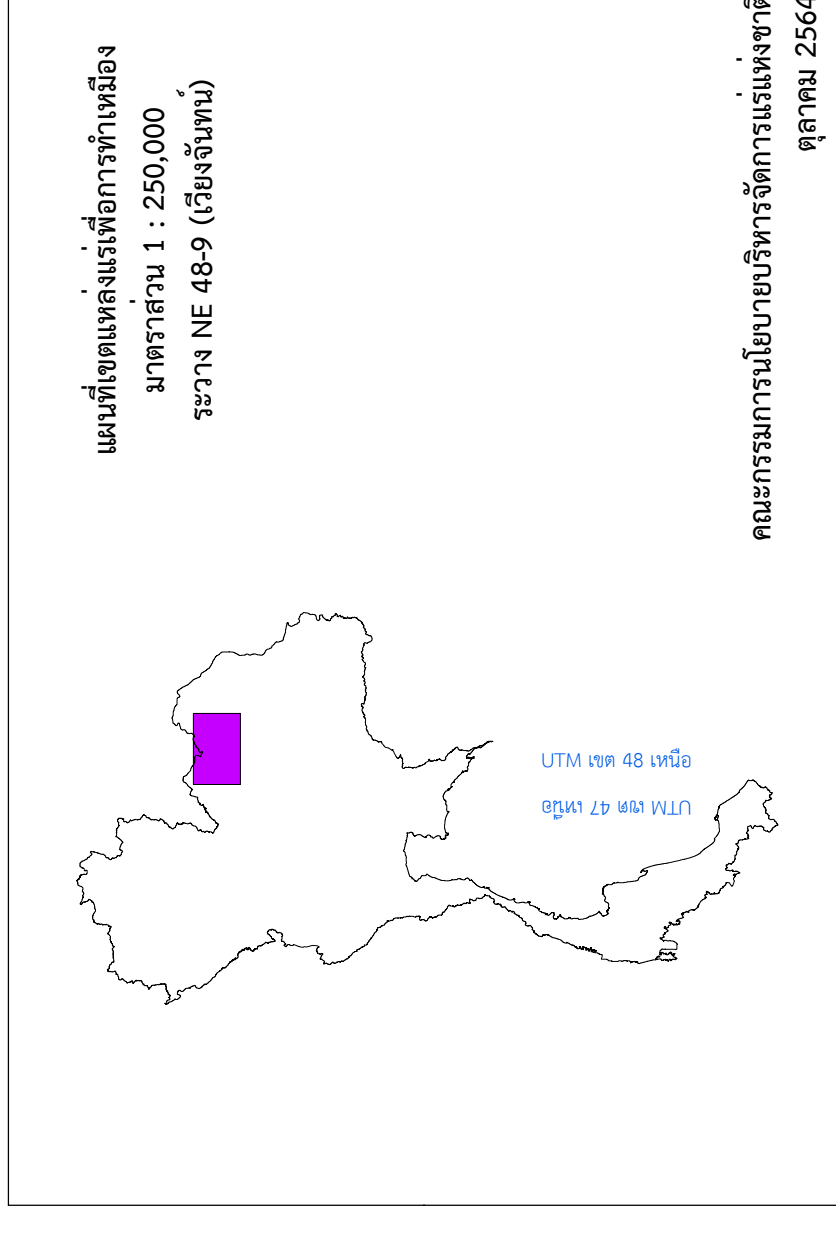
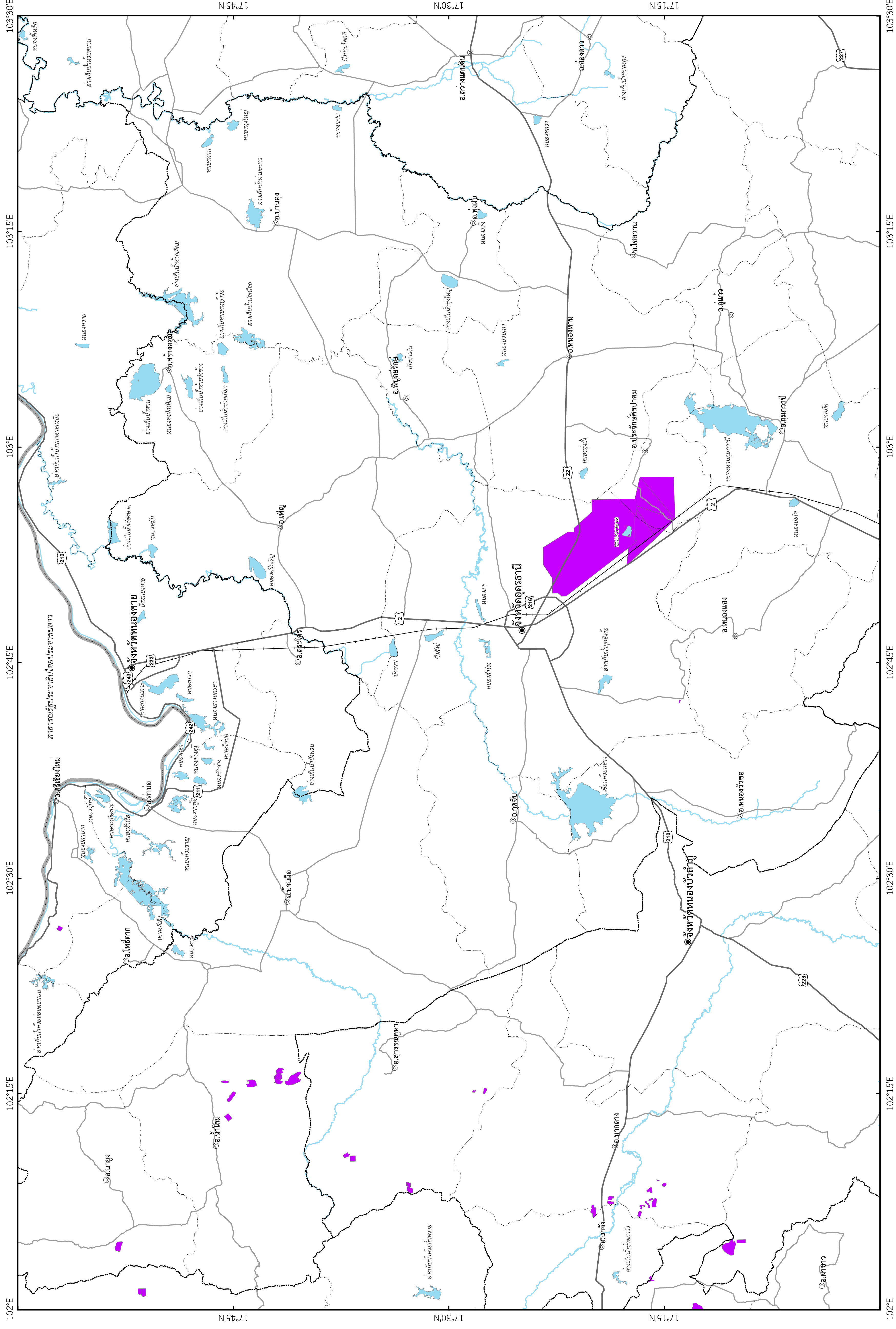
พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง NE 48-9 (เวียงจันทน์)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- พื้นที่จังหวัด อีนาบ
- ▭ แนวแบ่งเขตอำเภอ
- ▭ แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ▭ แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ▭ ถนน
- ▭ ทางรถไฟ
- ▭ แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ▭ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- ▭ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองซึ่งมีลักษณะและข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นแหล่งแร่ของแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมเกรดสูง ได้รับการประเมินเชิงวิทยาศาสตร์และข้อมูลเชิงพื้นที่ การประเมินศักยภาพและพิจารณาเชิงจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ มีลักษณะเด่นชัดและสมบูรณ์ของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อความปลอดภัย โดยให้รวมถึงพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบกึ่งแบบแผนปฏิบัติการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

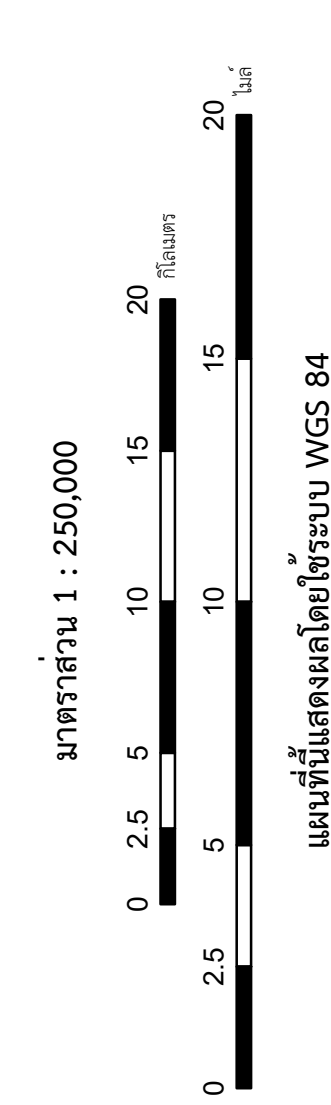
- พื้นที่ที่กรมประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนปฏิบัติการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ที่กรมประทานบัตร ซึ่งเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนปฏิบัติการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 แต่พื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้แหล่งแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมเกรดสูง
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิของเอกชนประเภทบุคคลธรรมดา การการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นไปได้แหล่งแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมเกรดสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวไม่ใช้พื้นที่หวงห้ามตามตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตามหลักการกำกับดูแลทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การแจ้งปฏิบัติการกรมเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอผูกพันตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคเขตบริหารจัดการแร่ และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

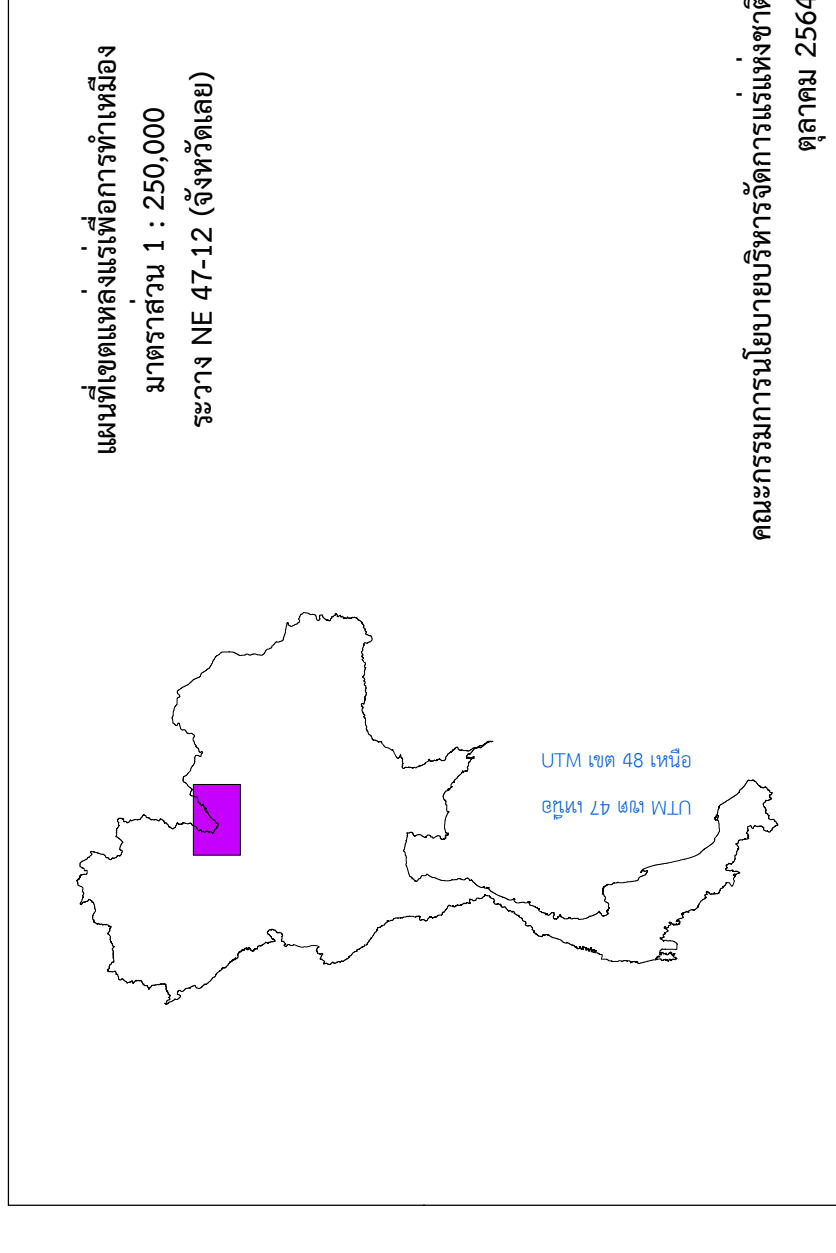
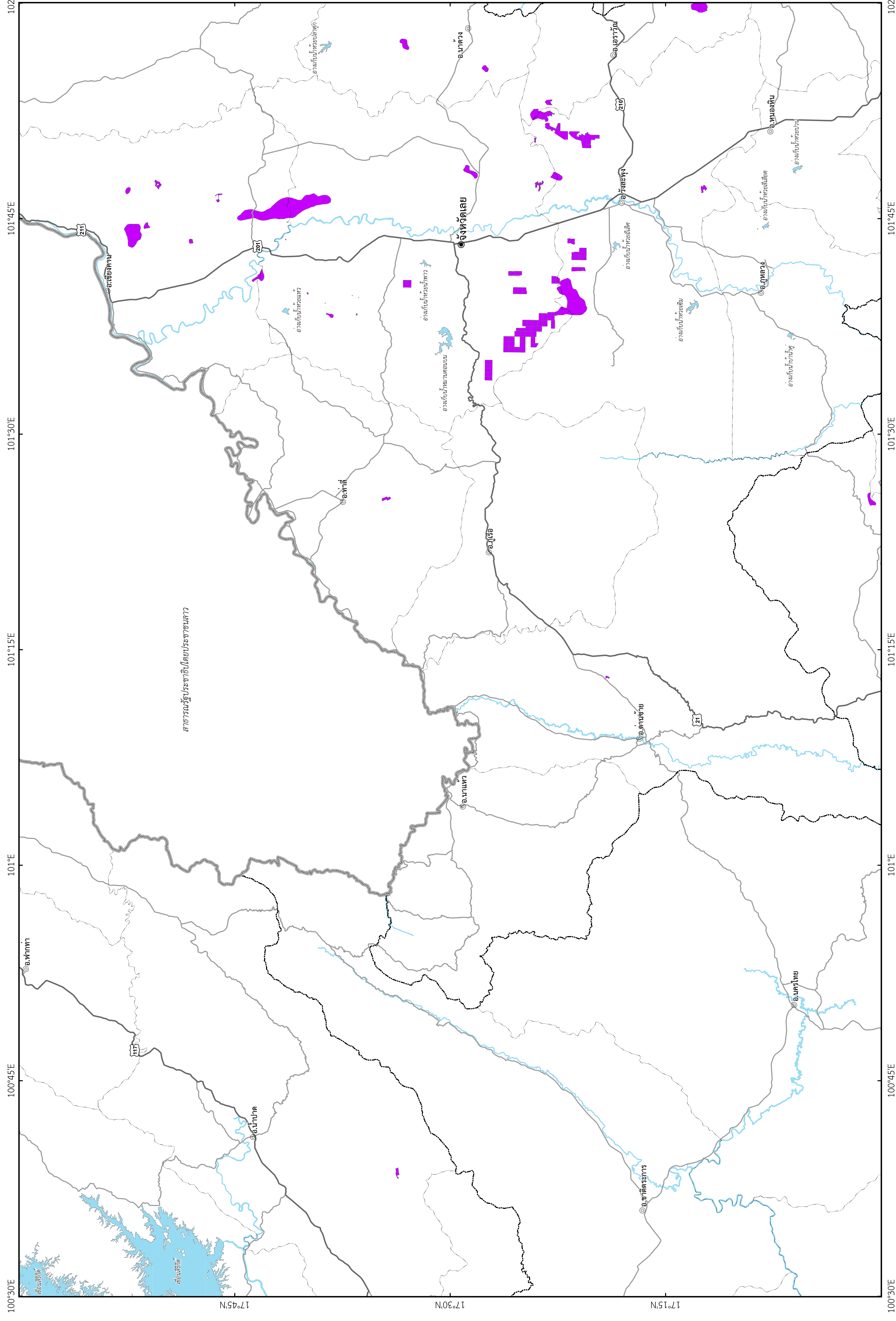

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NE 47-12 (จังหวัดเลย)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พอง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ และเขื่อนอุบลรัตน์เป็นแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสี และแร่ดีบุกและแร่สังกะสี สามารถประเมินได้จากรูปแบบการกระจายของแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในพื้นที่ การประเมินศักยภาพและพิจารณาเชิงจำพวก ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เขื่อนอุบลรัตน์และพื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ โดยไม่รวมถึงเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวันและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2565 - 2569
- พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

พื้นที่ลุ่มจังหวัด อีนาอ ค่าออกอากาศประจำวัน และค่าออกอากาศประจำวันเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแร่ดีบุกและแร่สังกะสี พ.ศ. 2560 - 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
และกรมทรัพยากรธรณี
ภาคใต้และกรมทรัพยากรธรณีภาคเหนือ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 และแก้ไขเมื่อปี พ.ศ. 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

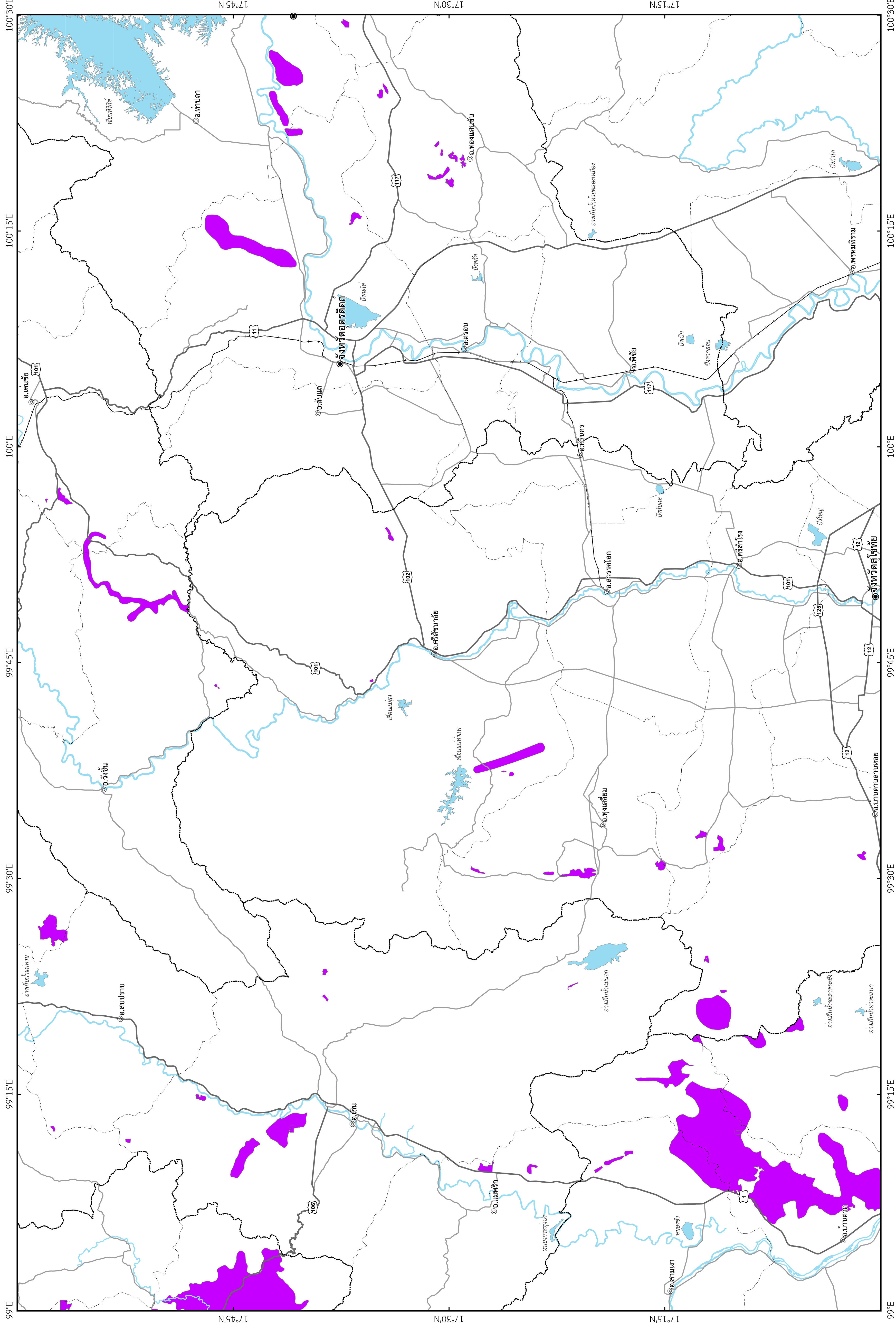
มาตราส่วน 1 : 250,000
0 2.5 5 10 15 20 กิโลเมตร
0 2.5 5 10 15 20 ไมล์

แผนที่นี้แสดงผลโดยใช้ระบบ WGS 84
พ.ศ. 2564

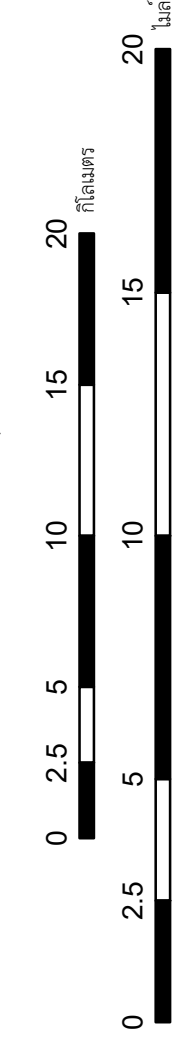
แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รระวาง NE 47-11 (จังหวัดอุดรธานี)

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มาตราส่วน 1 : 250,000

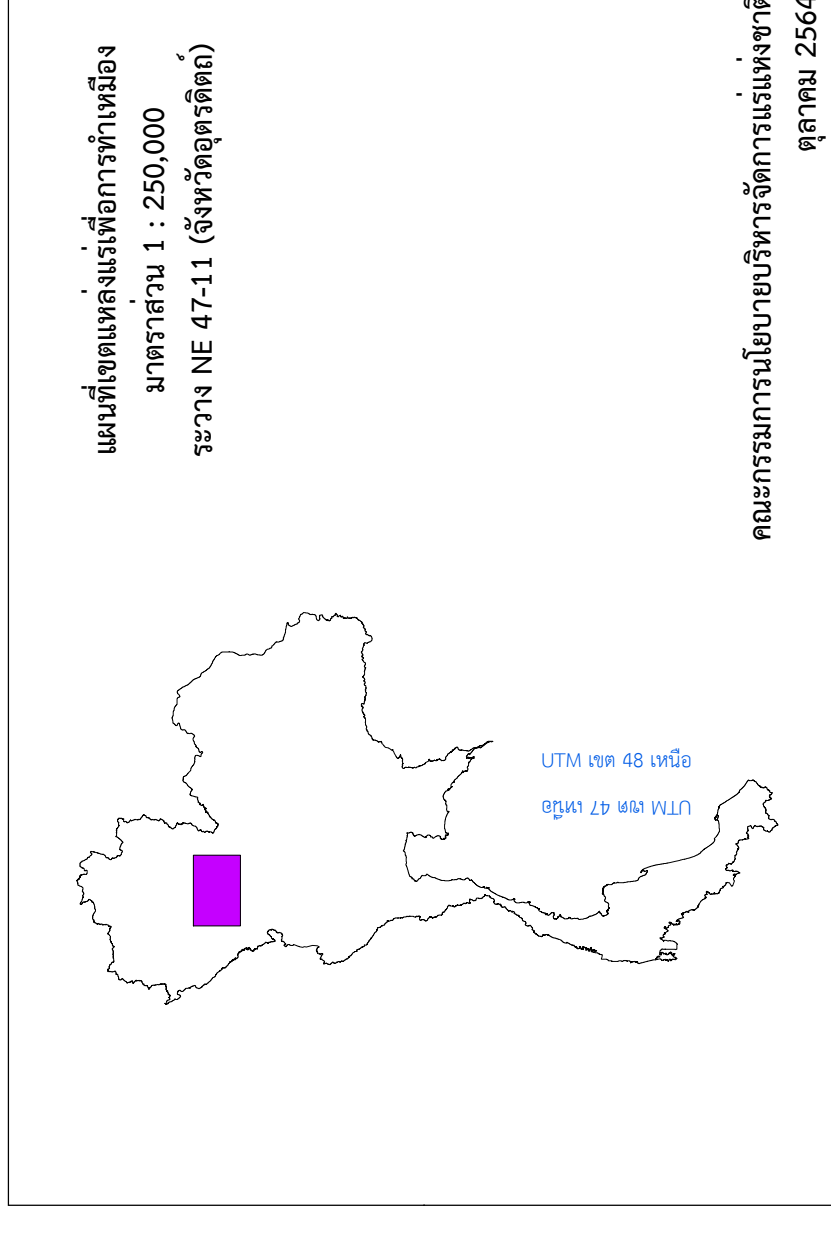
แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 เดือน สิงหาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อุดรธานี
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนาถ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลเบื้องต้นแสดงถึงความเป็นแหล่งแร่ที่มีคุณภาพ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ได้รับการประเมินเบื้องต้นเบื้องต้นของกรมแร่และพิจารณาเบื้องต้นทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเบื้องต้นทางด้าน ความเป็นไปได้ การใช้งานพื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยี ที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของ ประชาชนที่ชุมชนที่โครงการอยู่ตามเมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ที่กรมประทานบัตร ค่าออกอายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็น เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ที่คนอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหาร จัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่คนอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เขตพื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีความเป็นไปได้และมูลค่าสูง และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง
- พื้นที่ที่มีปริมาณแร่หรือสินแร่หรือสินแร่ที่ครอบคลุมตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมือง ประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ไม่น้อยกว่า 100 ไร่ หรือการทำเหมือง ที่อยู่อาศัยเพื่อการเกษตรกรรมกว่า 5 ไร่ โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้และเมืองและ ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีความเป็นไปได้และมูลค่าสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวอาจไม่ใช่พื้นที่ทั้งหมดตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตาม หลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำการขุดแร่หรือแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขุดแร่ตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อน จึงจะสามารถดำเนินการได้

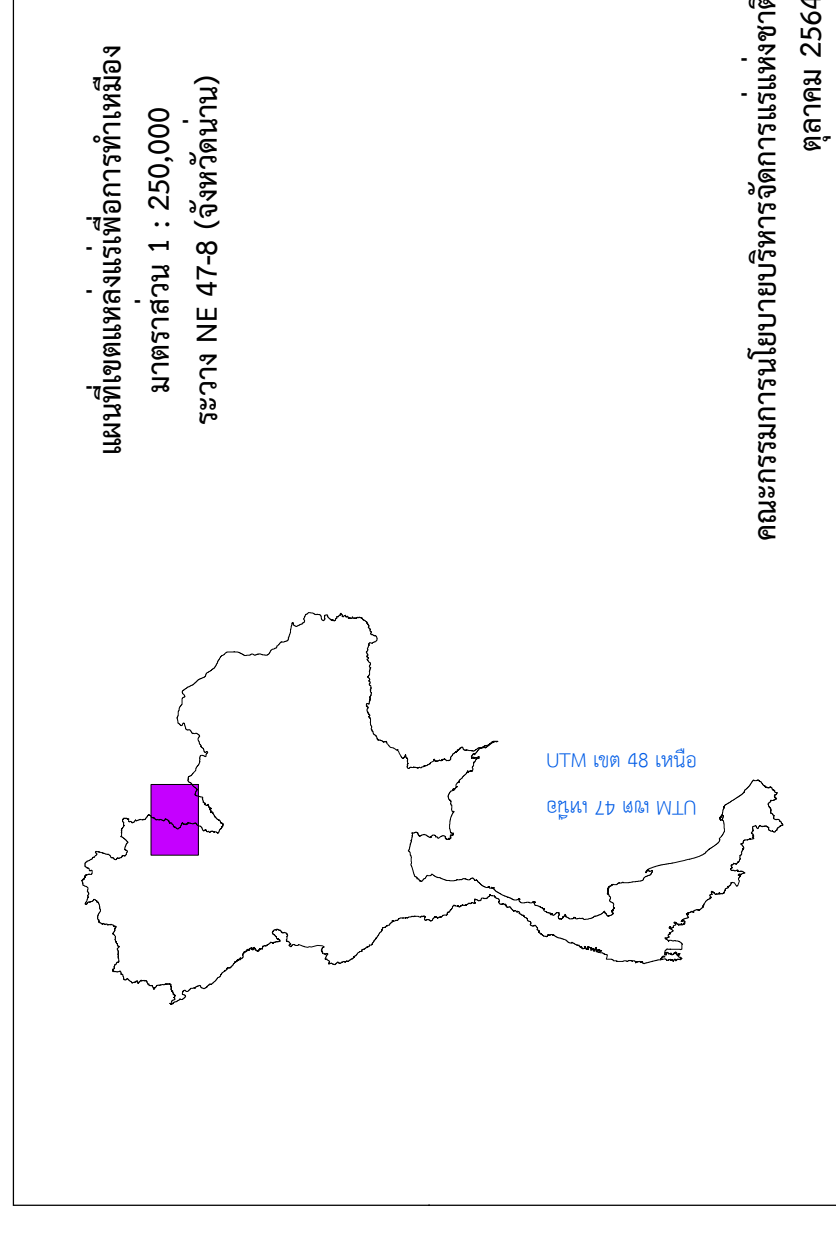
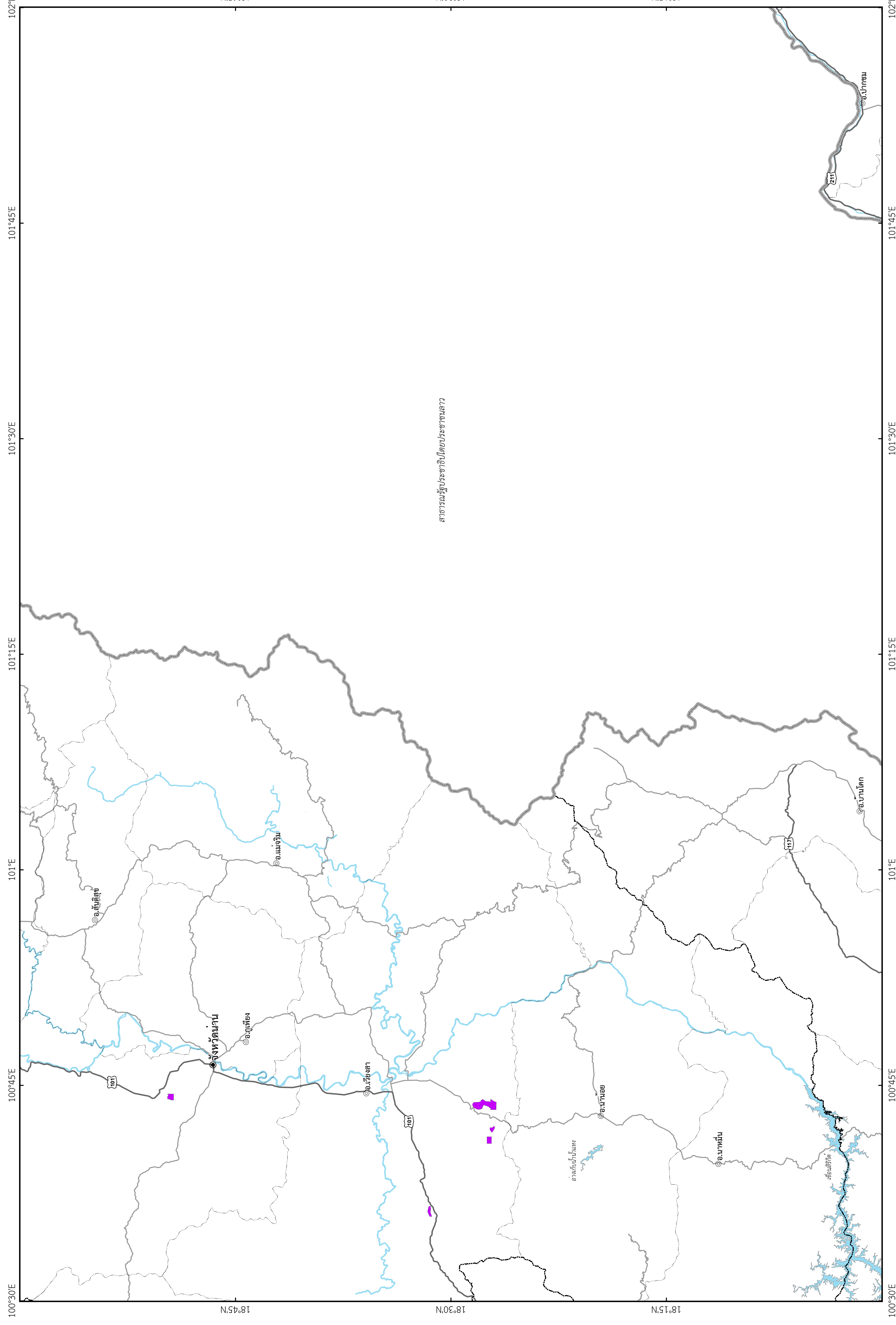

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง NE 47-8 (จังหวัดน่าน)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนา
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

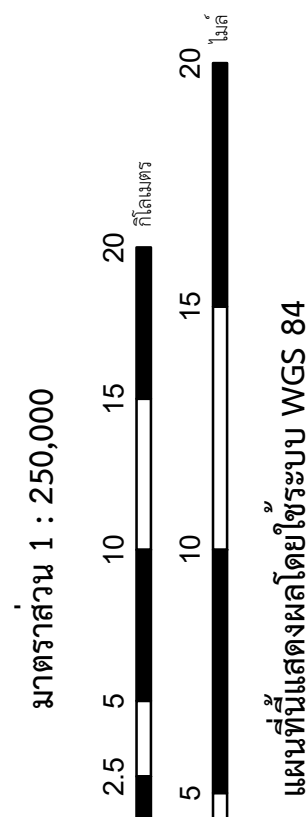
พื้นที่ที่ศึกษาในการทำเหมืองมีทั้งพื้นที่ดินและที่อยู่อาศัยซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและเกษตรกรรมสูง การดำเนินการประเมินเชิงพื้นที่ของโครงการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ การประเมินผลกระทบและพิจารณาเชิงสังคม การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เขตนแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยให้ความสำคัญกับแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและพื้นที่เขตนแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร ค่าก่อสร้างประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกมาก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามเงื่อนไขที่มีผลการสำรวจแร่ในคราวเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมสูง
- พื้นที่ที่มีกรมแร่หรือสิทธิครอบครองแร่ประเภทอื่นที่ขึ้น กรมการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้เมื่อและดำเนินการต่อเนื่องอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ในคราวเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมสูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวจะไม่ใช้พื้นที่วางพื้นที่ตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตามระบบการควบคุมและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลกระทบ
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อ พ.ศ. 2564 วันที่ 15 สิงหาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

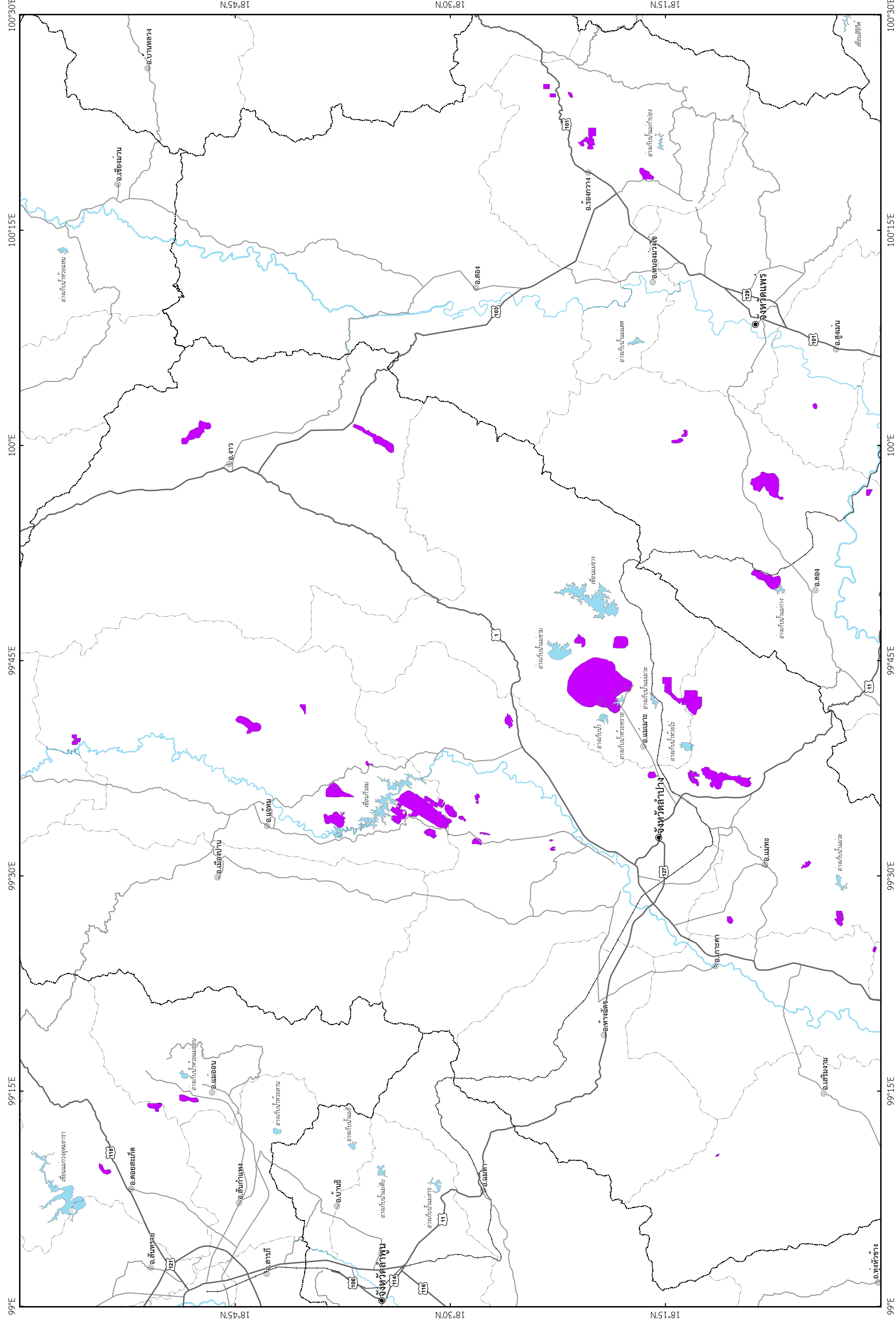
มาตราส่วน 1 : 250,000
แผนที่นี้แสดงผลโดยใช้ระบบ WGS 84
พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NE 47-7 (จังหวัดลำปาง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

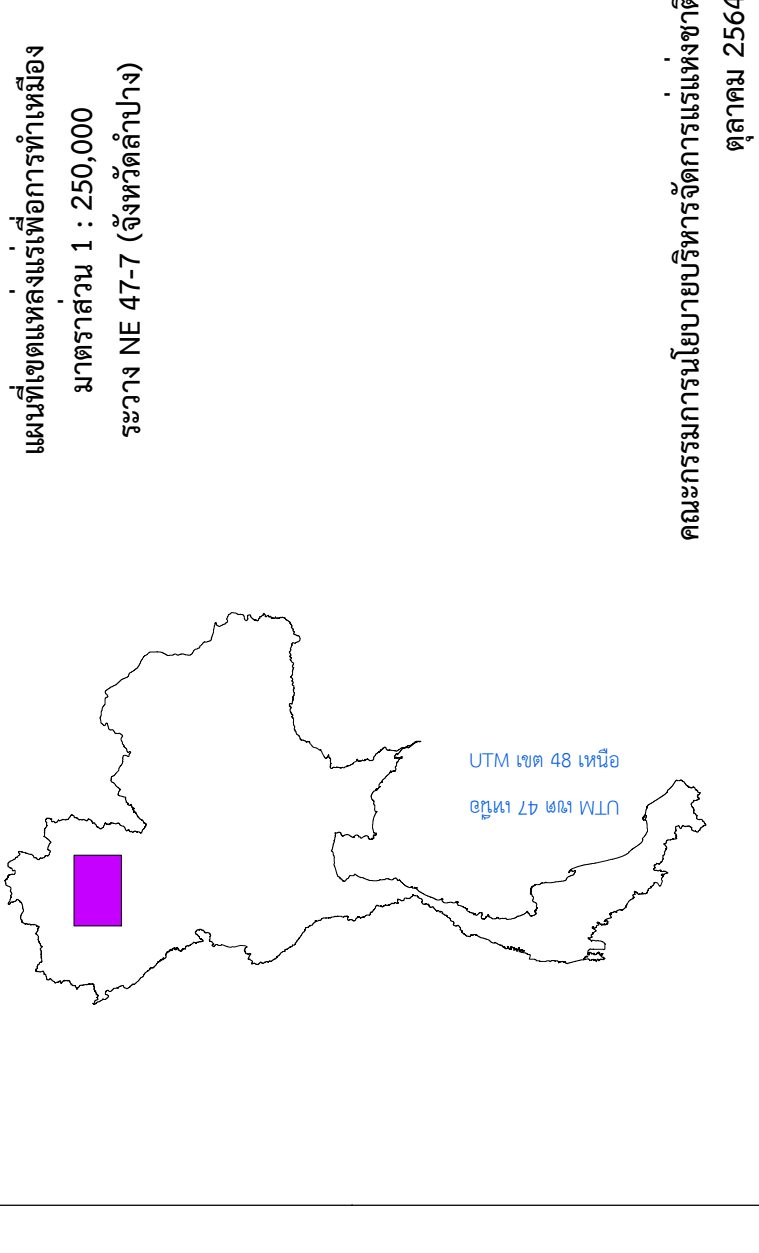

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลโดยระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
ระบบพิกัด : UTM NE 47-7 (จังหวัดลำปาง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด ลำปาง
- ▭ แนวแบ่งเขตอำเภอ
- ▭ แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ▭ ถนน
- ▭ ทางรถไฟ
- ▭ แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ▭ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- ▭ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ลึกลับและอยู่สูงชันหรือเป็นแหล่งจุดเด่นสูงชันและอยู่ค่าความสูงระดับสูง ได้ผ่านการประเมินเชิงเบื้องต้นต่อการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น การประเมินเบื้องต้นและการประเมินเชิงลึก ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อก่อนการขุดค้นและสุขภาพของประชาชนที่เขาระเบียงแหล่งแร่เพื่อการขุดค้น โดยไม่รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการขุดค้นที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการขุดค้นแบบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอออกประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการขุดค้นแบบแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอนุญาตบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการขุดค้นแบบแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอนุญาตบัตรที่ออกโดยแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีแหล่งแร่จุดเด่นสูงชันและอยู่ค่าความสูงระดับสูง
- พื้นที่ที่มีแนวโน้มหรือมีศักยภาพสูงของแหล่งแร่ประเภทอื่นที่ยังไม่ผ่านการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ในพื้นที่ 100 ไร่ หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยได้ดำเนินการขุดค้นตามกฎหมายแล้วเสร็จและดำเนินการขุดค้นอย่างเคร่งครัด และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจเบื้องต้นที่มีความเป็นไปได้สูง

พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงที่ไม่ได้ดำเนินการขุดค้นตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจัดทำกิจกรรมการเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขุดค้นตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่ระบุข้ออื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการอนุญาตขุดค้นตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

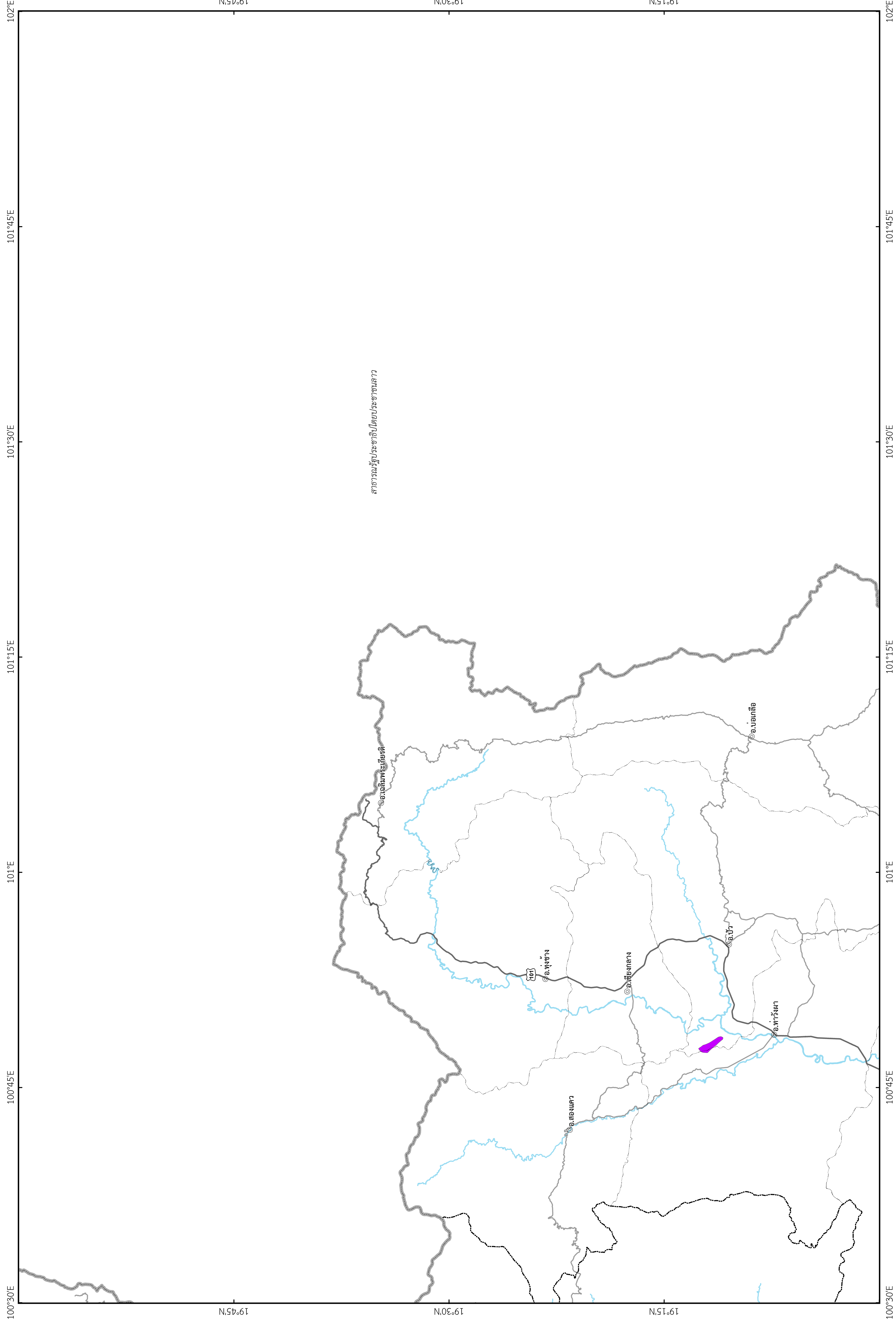

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NE 47-4 (ไชยบุรี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

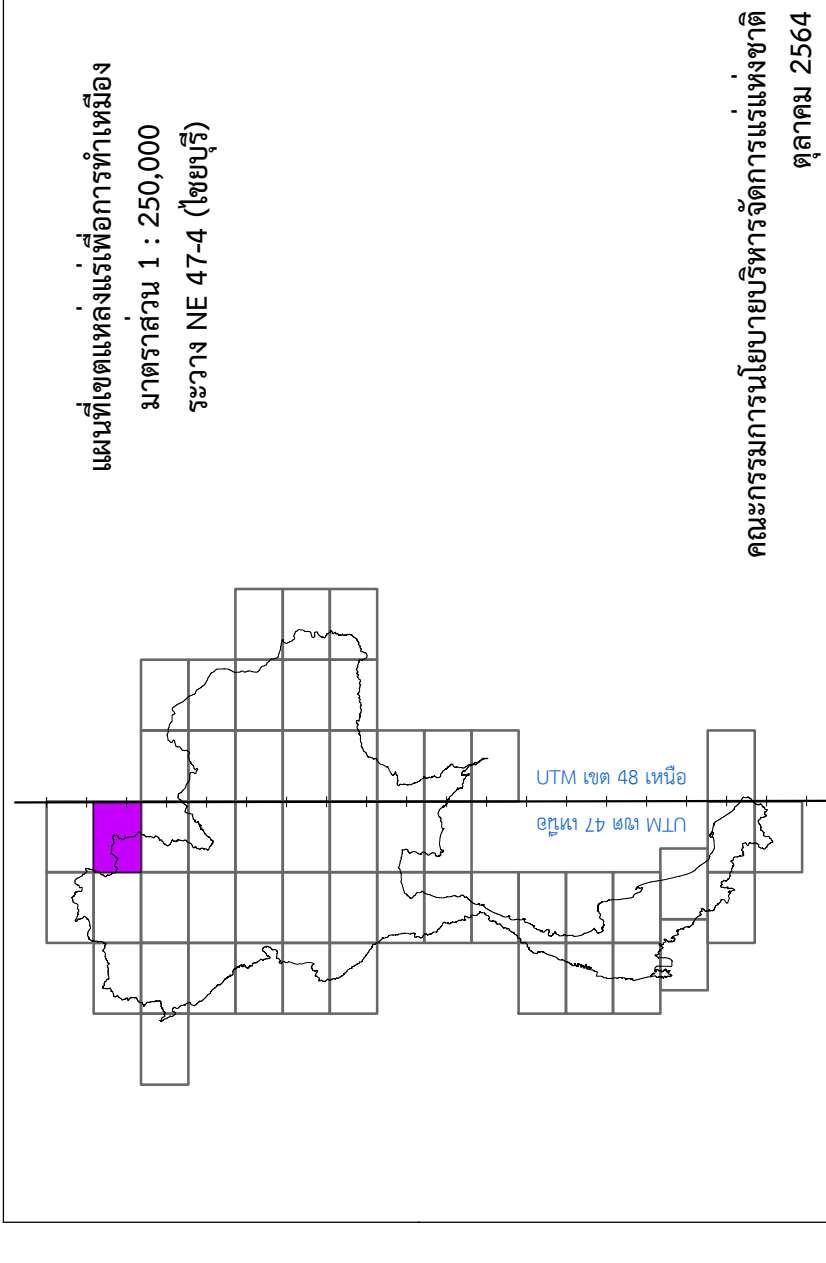

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลได้ใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อุดม
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะภูมิประเทศและข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นแหล่งแร่คุณภาพดี และอยู่ห่างจากแหล่งที่อยู่อาศัยและชุมชนเมืองไม่เกิน 5 กิโลเมตร การประเมินศักยภาพของพื้นที่ทำเหมืองแร่และพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำเหมืองที่ไม่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทเหมืองแร่ ค่าของแร่ประเภทเหมืองแร่ และค่าของแร่ตามประเภทที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และความคุ้มค่าที่มีแหล่งแร่คุณภาพดี และอยู่ห่างจากแหล่งที่อยู่อาศัย
- พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) ที่ออกใช้ก่อนปี 2560 และอยู่ห่างจากแหล่งที่อยู่อาศัยไม่เกิน 500 เมตร โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และความคุ้มค่าที่มีแหล่งแร่คุณภาพดีและอยู่ห่างจากแหล่งที่อยู่อาศัย

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่เป็นที่รังสรรค์ตามตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเป็นพื้นที่ที่มีการประเมินความเหมาะสมต่อการทำเหมืองแร่ตามกรอบของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจะทำการขุดแร่เหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขุดแร่ตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตขุดแร่จากกรมอุตสาหกรรมก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติและกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

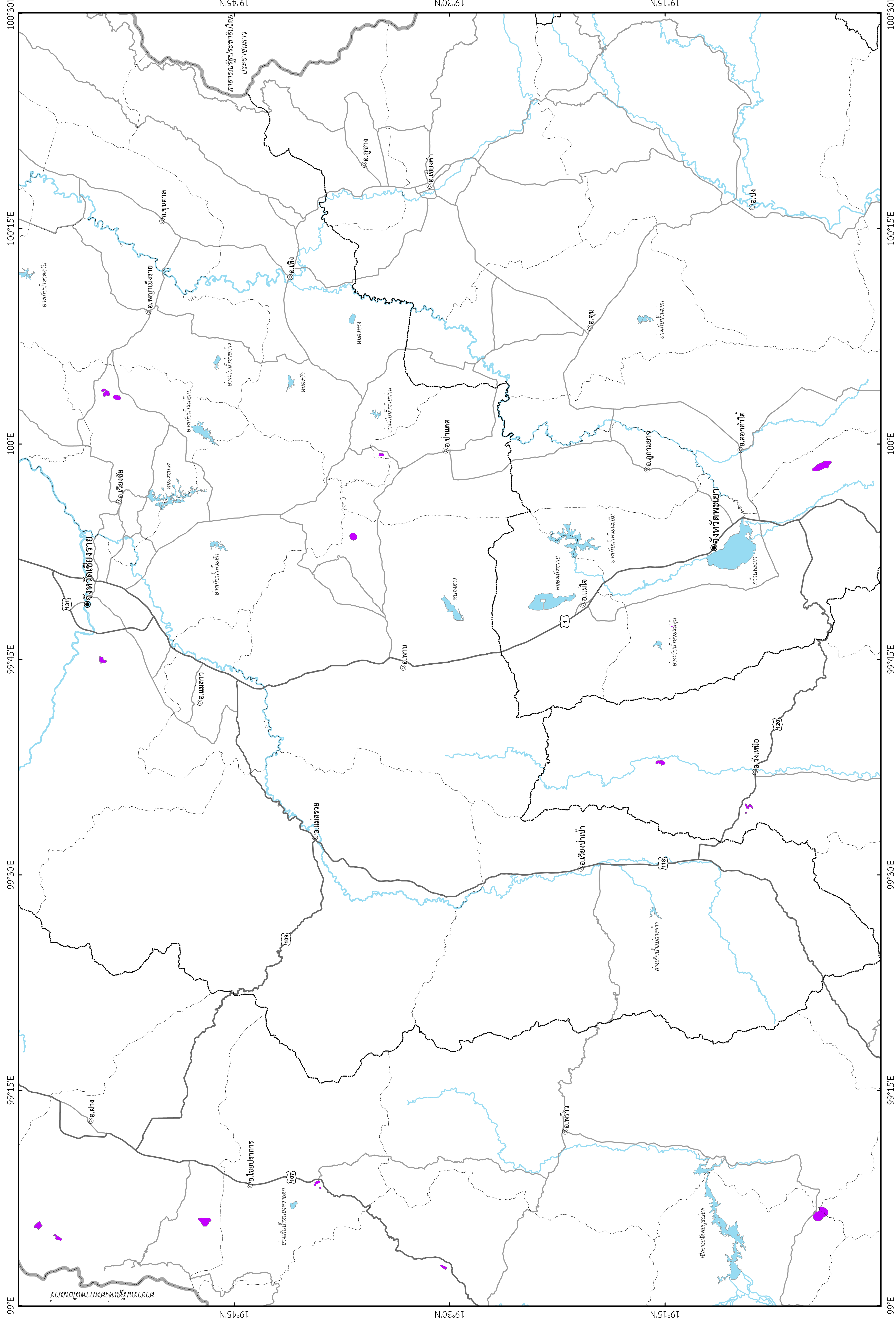
แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

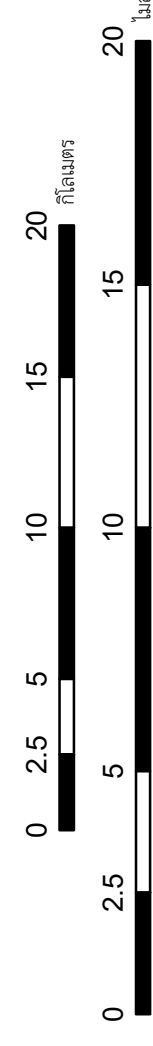
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NE 47-3 (จังหวัดเชียงราย)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มาตราส่วน 1 : 250,000

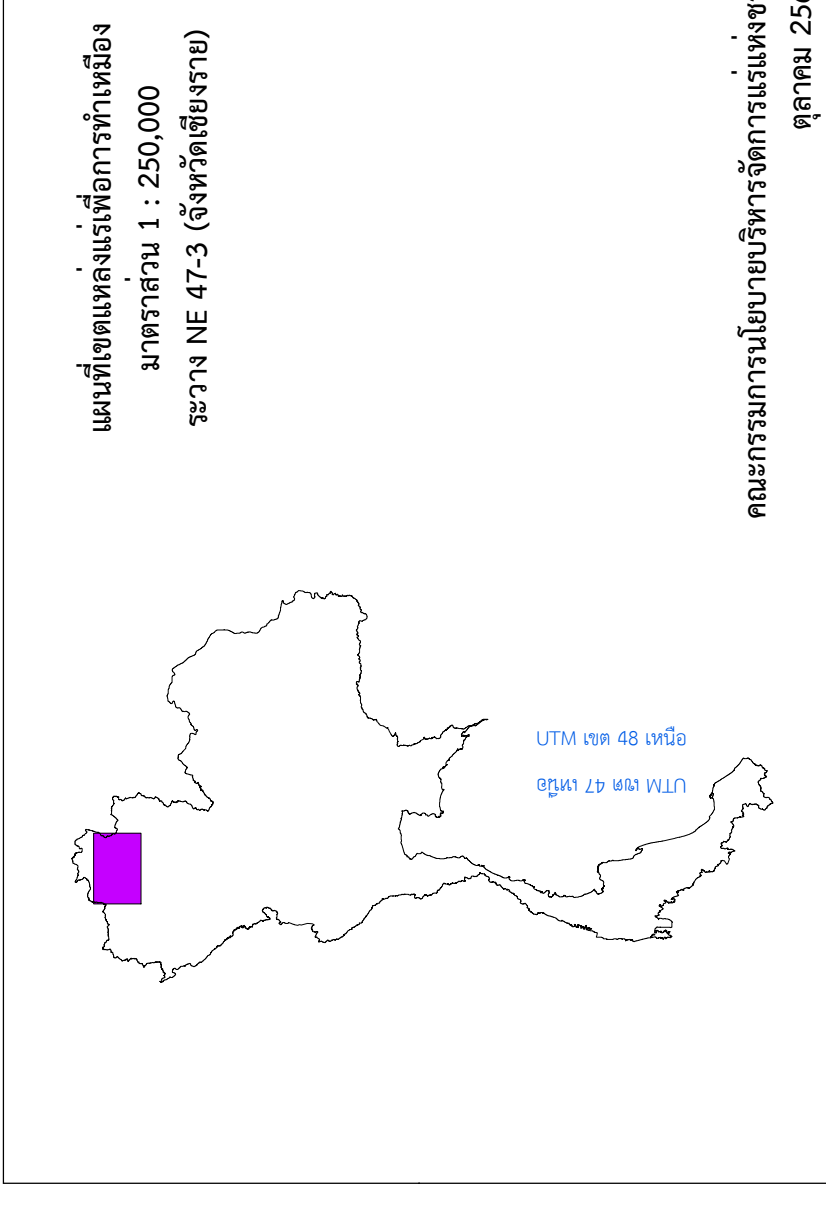
แผนที่นี้แสดงผลได้จากระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติและกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 และครั้งที่ 1 เมื่อ พฤศจิกายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
มาตราส่วน 1 : 250,000
ระวาง NE 47-3 (จังหวัดเชียงราย)

กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง พนาถ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่ศึกษาในการจัดทำแผนที่เขตแหล่งแร่และข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นแหล่งข้อมูลแบบบูรณาการและมีความละเอียดสูง ได้ผ่านการประเมินเชิงพื้นที่ของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของแหล่งแร่ที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเชิงจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการออกกฎเกณฑ์ โดยไม่รวมถึงเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบรายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอออกใบอนุญาต และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ตามพื้นที่ที่มีการสำรวจซึ่งในความจริงแล้วพื้นที่นี้มีแหล่งแร่อยู่แล้ว และอยู่ตามวงรอบสูง
- พื้นที่ที่มีแร่หรือสินแร่หรือสินแร่ประเภทอื่นที่พบตามพื้นที่เดิม กรมทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพของประชาชน โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับเมืองและคำสั่งสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจซึ่งในความจริงแล้วพื้นที่นี้มีแหล่งแร่อยู่แล้ว

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวอาจไม่ใช่พื้นที่ทั้งหมดตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

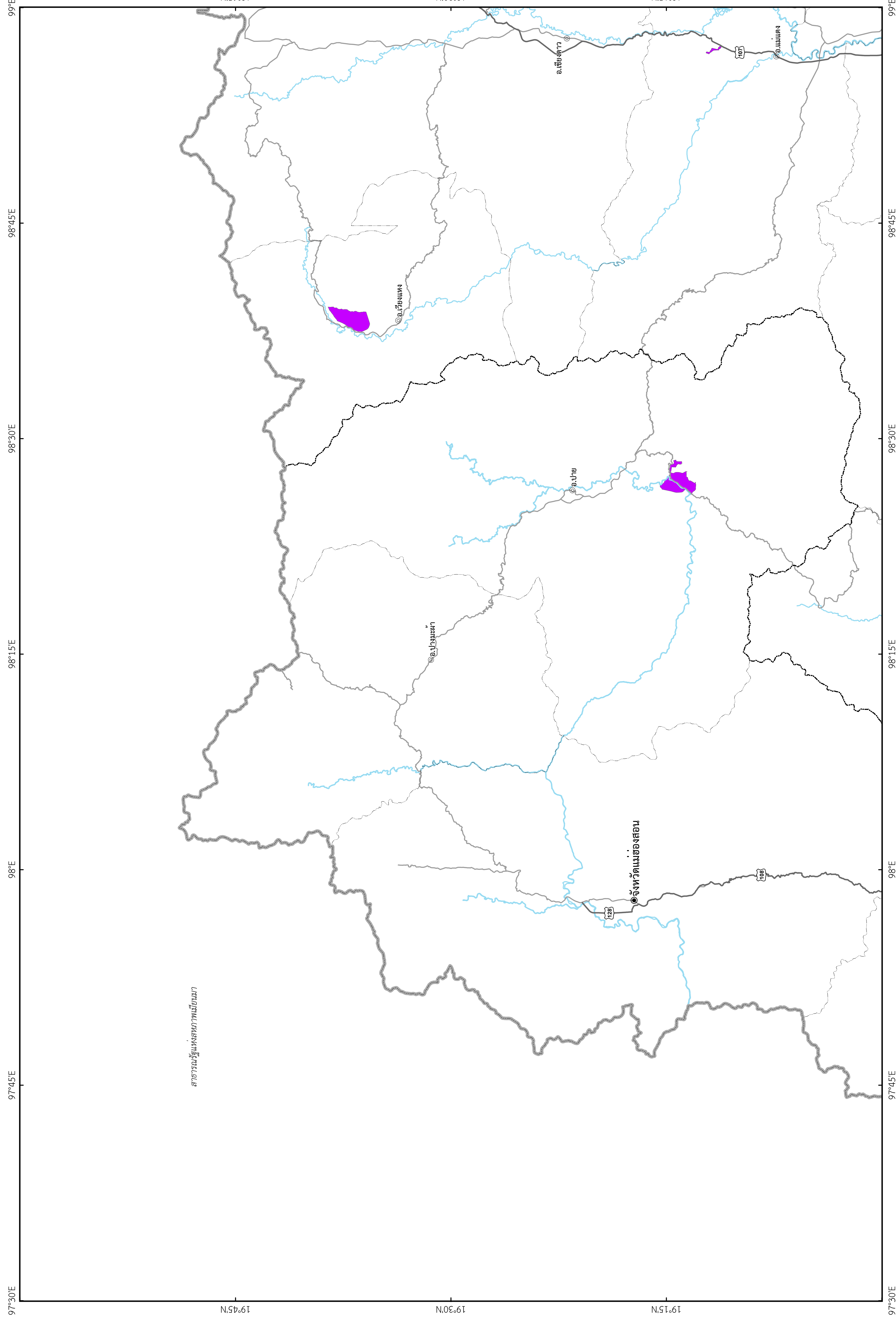
หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตามระบบการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

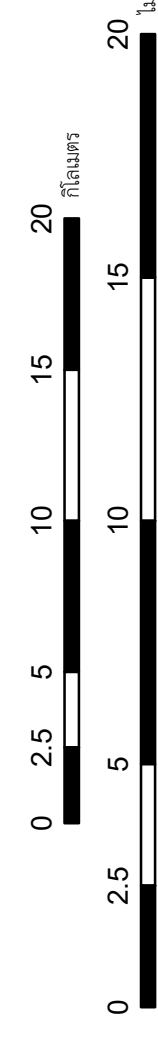
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NE 47-2 (อำเภอเชียงดาว)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มาตราส่วน 1 : 250,000

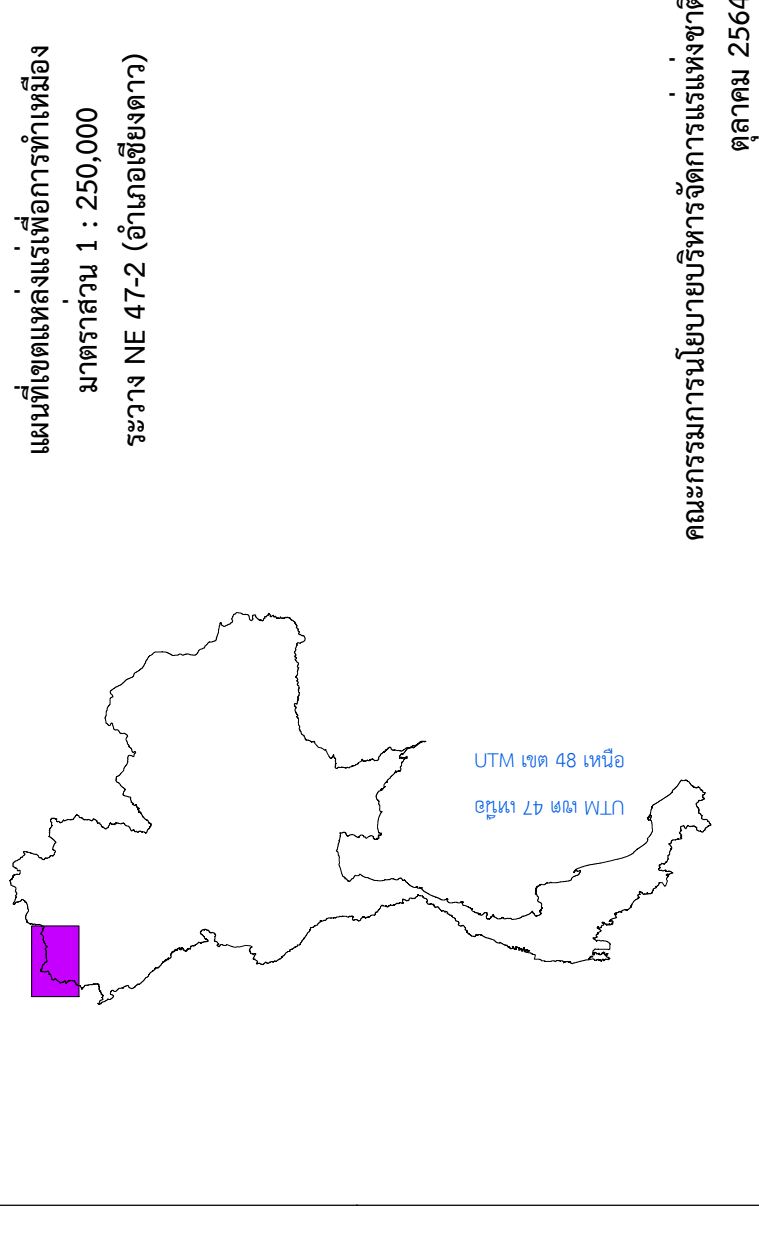
แผนที่นี้แสดงผลได้จากระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการแร่
และการทำเหมืองแร่ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำในปี พ.ศ. 2564 และครั้งต่อไป เมื่อ พฤศจิกายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ตุลาคม 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอบน
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์ในการทำเหมืองที่มีลักษณะสีม่วงเข้มและขอบสีม่วงเข้มเป็นแหล่งแร่รัตนชาติและยูเรเนียมชั้นสูง ได้รับการประเมินเบื้องต้นเบื้องต้นของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาเพื่อจัดทำ ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ลักษณะพื้นที่ดินและสภาพภูมิประเทศของพื้นที่ประเมินประโยชน์ มีผลไม่เสียประโยชน์ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนซึ่งประเมินเพื่อออกใบอนุญาตเหมือง โดยให้รายละเอียดพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทแร่: คำขอออกประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองรัตนชาติและยูเรเนียมชั้นสูง พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองรัตนชาติและยูเรเนียมชั้นสูง พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจพื้นที่และประเมินพื้นที่ที่มีแหล่งแร่รัตนชาติและยูเรเนียมชั้นสูง
- พื้นที่ที่มีกรณีแร่หรือสิทธิ์ครอบครองแร่ประเภทอื่นที่อื่น กรณีการทำเหมืองประเภทอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์ในการทำเหมืองที่มีลักษณะสีม่วงเข้มและขอบสีม่วงเข้มเป็นแหล่งแร่รัตนชาติและยูเรเนียมชั้นสูง พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดการประเมินด้านหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรธรณีวิทยาของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำการประเมินพื้นที่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการออกใบอนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

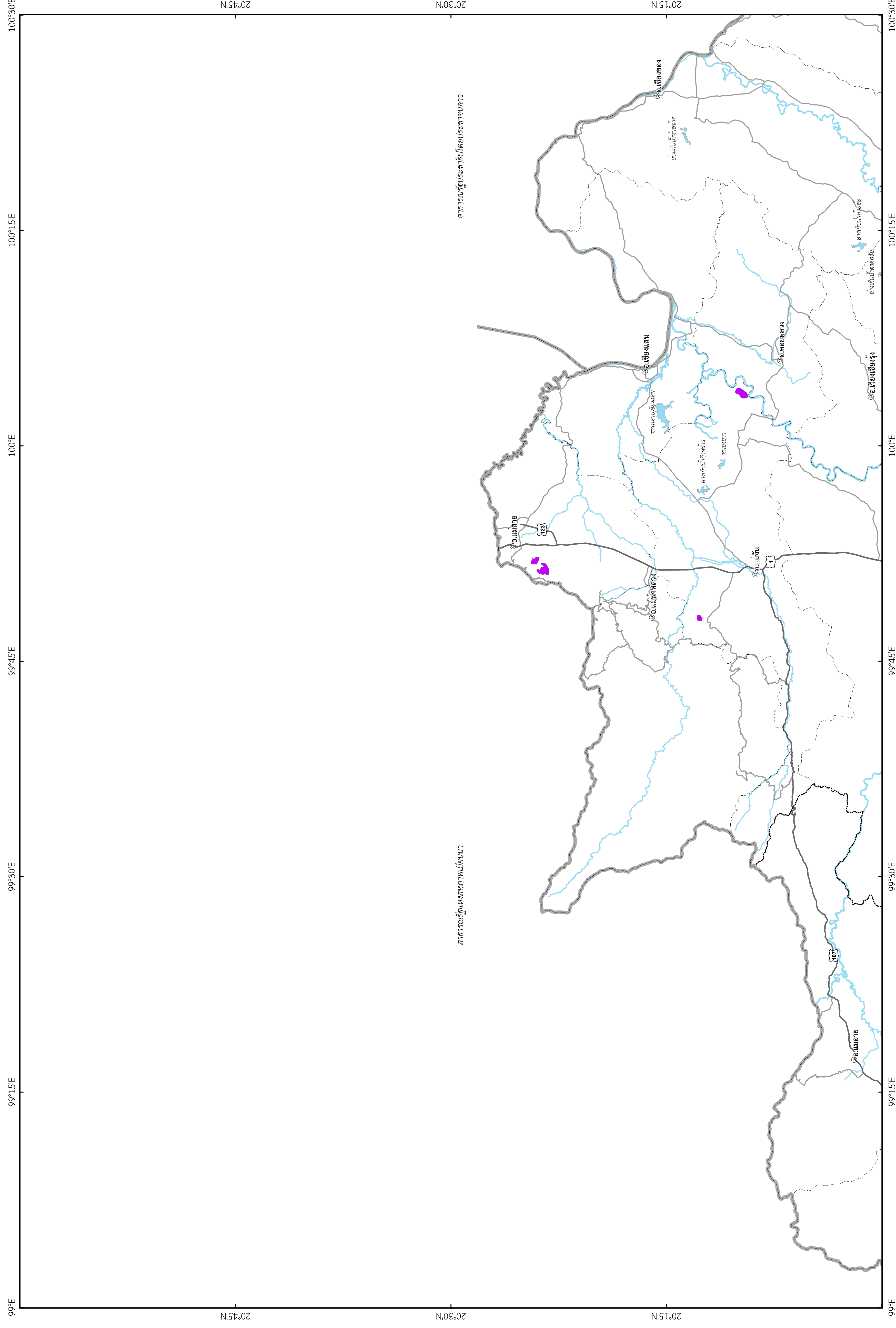

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

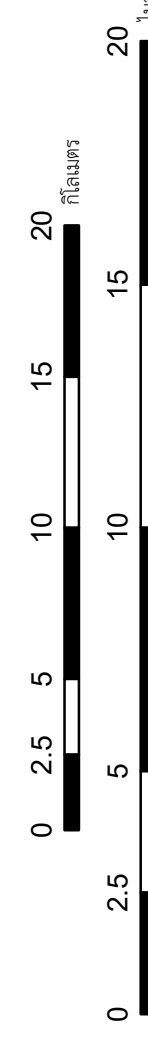
แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รระวาง NF 47-15 (อำเภอแม่จัน)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

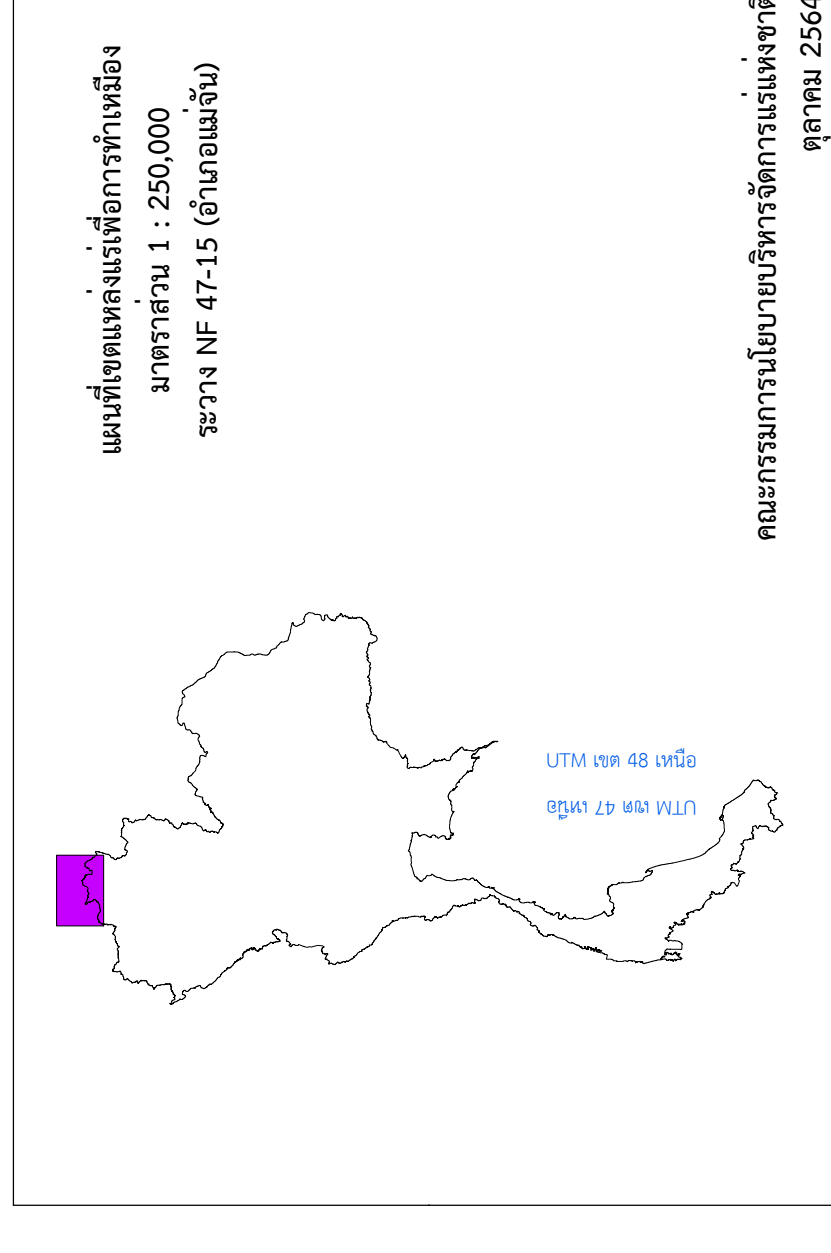

มาตราส่วน 1 : 250,000

แผนที่นี้แสดงผลโดยใช้ระบบ WGS 84

พ.ศ. 2564

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บึง ท้อง
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสัญลักษณ์ในการทำเหมืองที่มีสัญลักษณ์และสัญลักษณ์เป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ และอยู่ตามแหล่งแร่สูง ได้มีการประเมินเบื้องต้นซึ่งต้องมีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาข้อจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ที่ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมต่อการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ซึ่งปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประทานบัตร คำขออยู่อาศัยประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกให้ก่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 แต่พื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ในเขตความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และอยู่ตามแหล่งแร่สูง
- พื้นที่ที่มีกรมแร่หรือสิทธิครอบครองประทานบัตร กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองรับอนุญาตกรณีที่อยู่สาธารณะสร้าง โดยใช้ทำเหมืองตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่ที่มีความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ อุดมสมบูรณ์และอยู่ตามแหล่งแร่สูง

ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวต้องไม่ทับซ้อนพื้นที่ของพื้นที่ตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC)

หมายเหตุ การจะทำกิจกรรมการทำเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามระบบการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ

คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคสิ่งแวดล้อมทรัพยากรแร่ และการทำเหมืองแร่แห่งชาติ
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่ฉบับนี้จัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2564 วันที่ 15 กันยายน 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ค สรุปผลการประชุมหารือและการรับฟังความคิดเห็น

สรุปประเด็นหารือและรับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting)

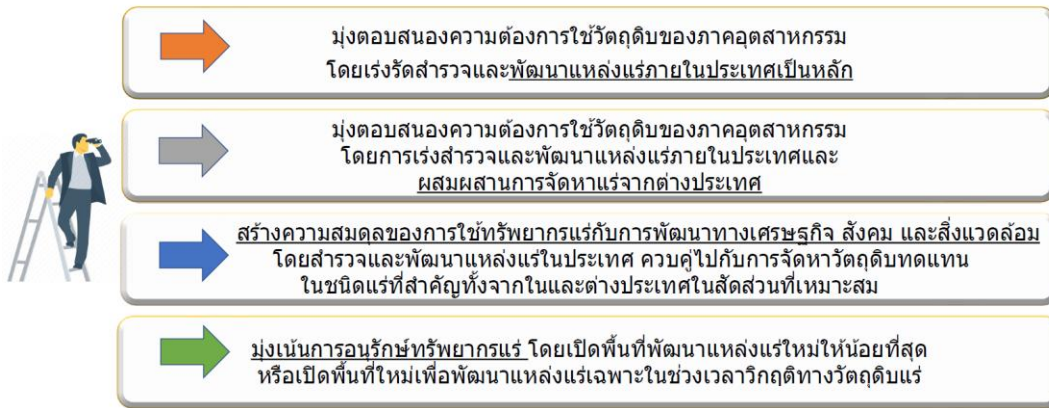
ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ได้กำหนดจัดการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ ภายหลังจากที่มีการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เมื่อช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) เรื่อง หลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้ในการขั้นตอนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนกรณีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ นั้น จะต้องมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น และ ๓) การประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing)

ประธานฯ คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (นายอดิทัต วะสินนท์ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) ให้เกียรติเปิดการประชุม และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อวิตกกังวลสำหรับนำมาปรับปรุงร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) รวมทั้งเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ประธานฯ ได้กล่าวถึงประเด็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ซึ่งประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบหลัก คือ ๑) การเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (Technical Meeting และ Focus Group) และ ๓) การจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) และ ปฏิทิน (Road map) ของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)

สาระสำคัญของการบรรยายในหัวข้อ “ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ และทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่” โดยนายอัศวิน ดอนพลอยเพชร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ใน ๙ ประเด็น อาทิ การสำรวจทรัพยากรแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ชนิดแร่ที่สงวนหวงห้าม/อนุรักษ์และพื้นที่แหล่งแร่สมบูรณ์ มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และผลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ทิศทางการพัฒนาประเทศจากกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่สัมพันธ์กับมิติของการบริหารจัดการแร่ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ผลการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ทั้งในส่วนของการดำเนินการที่สำเร็จแล้ว และที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ โดยมีการนำเสนอ ๔ ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ และผลดี ผลเสีย ผลกระทบเบื้องต้นของแต่ละทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ อันเป็นการนำแนวคิดการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) มาปรับใช้ ดังภาพ

ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

โดยในการประชุมมีจำนวนผู้เข้าร่วมจำแนกตามแต่ละกลุ่ม ดังนี้

วันที่/ กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้อง (สังเกตการณ์)	จำนวน เจ้าหน้าที่	จำนวนผู้เข้าร่วม ที่ไม่สามารถระบุตัวตนได้	รวม
๒๙ ก.ย. ๒๕๖๔ กลุ่มที่สนับสนุน การพัฒนาเหมืองแร่	๔๗	๑๑	๒๐	๒	๘๐
๓๐ ก.ย. ๒๕๖๔ กลุ่มหน่วยงาน ราชการ ที่เกี่ยวข้องและ/ หรือสถาบัน ทางวิชาการ	๕๕	๑๑	๘	๑	๗๕
๑ ต.ค. ๒๕๖๔ กลุ่มที่มีข้อวิตก กังวลเกี่ยวกับ กิจกรรมเหมืองแร่	๔๐	๗	๒๑	๗	๗๕

สำหรับประเด็นหารือและรับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ความเห็นต่อทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ๒) ข้อเสนอทิศทาง จุดมุ่งเน้น ยุทธศาสตร์สำคัญ และความคาดหวังของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) และ ๓) แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสรุปสาระสำคัญของความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อห่วงกังวลในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

๑) ความเห็นต่อทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)

ทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ มีความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่เห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในทางเลือกที่ ๓ สร้างความสมดุลของการใช้ทรัพยากรแร่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ในประเทศ ควบคู่ไปกับการจัดหาวัตถุดิบทดแทนในชนิดแร่ที่สำคัญทั้งจาก

ในและต่างประเทศในสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นทางเลือกที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable development) มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานของความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และครอบคลุมถึงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนไปพร้อมกับการอนุรักษ์ไว้ภายใต้หลักความสมดุลซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศกำลังพัฒนาเช่นประเทศไทย นอกจากนี้ ทั้ง ๓ กลุ่มยังมีความเห็นที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันว่าประเทศไทยยังจำเป็นที่จะต้องมีการสำรวจแร่โดยเฉพาะในชนิดแร่ที่สำคัญเพื่อให้ทราบถึงศักยภาพและใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารจัดการแร่เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนและสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่มีความเห็นเพิ่มเติมว่าแม้จะเห็นด้วยกับทางเลือกที่ ๓ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างสมดุลในประเด็นพัฒนาแร่ การจ้างงาน มีรายได้เข้าประเทศ มีกองทุนดูแลสิ่งแวดล้อมและช่วยเหลือชุมชน แต่ยังคงมีความห่วงกังวลต่อการทำเหมืองแร่โดยไม่ต้องการให้มีการทำเหมืองแร่ใกล้ชุมชนหรือที่พักอาศัยของตน นอกจากนี้ บางท่านเห็นว่าทางเลือกที่ ๑ มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรมโดยเร่งรัดสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศเป็นหลักก็มีความน่าสนใจโดยเห็นว่า ควรพัฒนาการใช้ประโยชน์จากแหล่งแร่ภายในประเทศเป็นหลักเพื่อการใช้งานและ/หรือส่งออกก่อนเป็นอย่างแรก เป็นการป้องกันการเสียโอกาสของประเทศ รวมทั้ง มีกรณีความไม่แน่นอนสูงของมูลค่าแร่ในอนาคต แต่บางท่านก็มีความเห็นว่าทางเลือกที่ ๔ มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ โดยเปิดพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่ใหม่ให้น้อยที่สุดหรือเปิดพื้นที่ใหม่เพื่อพัฒนาแหล่งแร่เฉพาะในช่วงเวลาวิกฤติทางวัตถุดิบแร่ เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

ทั้งนี้ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ว่า การสร้างความมั่นคงทาง (Security) ด้านวัตถุดิบและทรัพยากร (Resources) เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ จึงควรเพิ่มเติมการสำรวจและศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility) ของแหล่งแร่ศักยภาพใหม่ ๆ โดยควรพิจารณาในรายชนิดแร่ด้วย เนื่องจากบางชนิดแร่มีความจำเป็นในแง่ของการใช้ประโยชน์ในบางพื้นที่เป็นอย่างมากหรือมีผลต่อความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งหากเป็นกรณีนี้ อาจจำเป็นต้องกำหนดพื้นที่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่กรณีดังกล่าวจำเป็นต้องศึกษาผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ รอบด้านมากที่สุด รวมทั้งควรจัดลำดับความสำคัญของแต่ละชนิดแร่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้เร็วหรือทันเวลาตามความต้องการใช้ในแต่ละชนิดแร่ ชนิดใดควรทำก่อนหรือหลัง หรือสามารถดำเนินการพร้อมกัน เพื่อให้เกิดผลดีต่อทั้งภาครัฐส่วนกลาง ท้องถิ่นและผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐควรเป็นหน่วยงานหลักที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน โดยการประชาสัมพันธ์พื้นที่ นำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงโดยใช้ความรู้ด้านวิชาการเข้ามาช่วย

๒) ข้อเสนอทิศทาง จุดมุ่งเน้น ยุทธศาสตร์สำคัญ และความคาดหวังของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗) จำแนกออกเป็น ๗ ประเด็น ดังนี้

ประเด็น / กลุ่มเป้าหมาย	๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่	๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือ สถาบันทางวิชาการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่
กฎหมาย ระเบียบ	<p>- เพิ่มกลไกการตรวจสอบที่เข้มแข็งขึ้น เช่น การตรวจสอบพื้นที่ตามที่กำหนดในกฎหมายก่อนรับคำขออนุญาตขุดแร่หรือประทานบัตร เพื่อป้องกันกรณีร้องเรียนหรือคัดค้านที่อาจนำไปสู่การใช้เป็นข้อมูลที่บิดเบือนสร้างความวิตกกังวลต่อประชาชน</p> <p>- ควรคำนึงถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้รอบด้าน ไม่ยึดหรือค้ำบังเพียงแค่มติของหน่วยงานต้นทางที่ของหน่วยงานต้น ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของผู้ประกอบการ</p> <p>- พ.ร.บ. ของหน่วยงานอื่นประเภทเขตต่าง ๆ เช่น เขตอุทยาน เขตโบราณสถาน เขตลุ่มน้ำ เขตเพื่อการท่องเที่ยว ได้ แต่เราไม่เคยมีโอกาสประกาศเขต Priority แหล่งแร่ได้ โดยให้พัฒนาใช้ประโยชน์มาก่อนทรัพยากรอื่นแล้วจึงฟื้นฟูสำหรับให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อไป</p> <p>- ต้องการระเบียบราชการที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่ตั้งใจจะทำสามารถประกอบกิจการด้วยความราบรื่นเพื่อพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>- ควรลดระเบียบลง เพราะยิ่งกฎระเบียบเยอะการทำงานจริงก็จะทำยาก</p>	<p>- ควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบจากภาคส่วนต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกันทั้งด้านระยะเวลา และเงื่อนไขการอนุญาตต่าง ๆ และมีควม สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ที่ประกาศใช้แล้ว หากกฎหมายที่ออกมาแล้วล้าสมัย ขอให้ปรับปรุงและปรับให้สอดคล้องกับแผนแม่บท สามารถสร้างความสมดุล ระหว่างการพัฒนาธุรกิจและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</p> <p>- เร่งจัดทำและประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมายลูกหรือข้อระเบียบย่อยให้ครบถ้วน พร้อมยกตัวอย่างเป็นกรณีศึกษาด้วย</p> <p>- ระเบียบเรื่องการจัดตั้งกองทุนและขอบเขตพื้นที่ที่สามารถใช้งบจากกองทุนได้น่าจะปรับปรุงได้ ประมวลจากความคิดเห็นที่รวบรวมได้</p>	<p>- ควรมีกฎหรือระเบียบที่ครอบคลุมไปถึงทุกกิจกรรม/กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเหมืองแร่แต่ละประเภทด้วย เช่น ขั้นตอนการขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องมีความเป็นสากล บังคับใช้อย่างเข้มงวดและรัดกุม</p> <p>- ควรปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในส่วนการรับฟังความคิดเห็นกับการลงประชามติในขั้นตอนการขอประทานบัตร เช่น ให้ชาวบ้านที่มีสิทธิ์เข้าร่วมประชาคมสามารถลงมติได้แม้ว่าจะไม่อยู่ในที่ตั้งของเหมือง และมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>

<p>กลไกการปฏิบัติของภาครัฐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเชื่อมโยงกลไกภาครัฐทุกภาคส่วน เพิ่มสัดส่วนของ One stop service ของหน่วยงานภาครัฐ ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ และนำมาบริหารแบบองค์รวม - ควรมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เช่น แนวทางการเพิ่มความรวดเร็วในการอนุญาตประเด็น - กลไกภาครัฐควรมีความคล่องตัว และมุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนามากกว่าการควบคุมตามกฎหมาย - ภาครัฐควรกำกับดูแลอย่างไร้รอยต่อ การประกอบกิจการ หรืออาจใช้หน่วยงานภายนอกที่ได้รับรองจากรัฐมากกว่าก็ได้ เพื่อให้ทั่วถึง - งานสำรวจโดยทางราชการจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนที่ขึ้นศักยภาพพื้นที่ทันสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง - นอกจากภาคประชาชนและภาคประชาสังคมแล้ว ควรให้ความสำคัญต่อการทำความเข้าใจร่วมกับผู้ประกอบการ (เจ้าของกิจการโดยตรง) หรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วย เช่น ประเด็นนโยบายของภาครัฐกับแนวทางที่ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพื้นฐาน เช่น เรื่องการถ่ายโอนผู้ดูแลระดับ - ควรบูรณาการกฎระเบียบ/กฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการในการขออนุมัติ อนุมัติ ทั้งหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ควรลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต และกระบวนการงานที่ซ้ำซ้อนให้มากที่สุด - มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนในการให้บริการประชาชนหรือผู้ประกอบการ - ควรมีการทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการโดยเฉพาะเจ้าของธุรกิจมากกว่าวิศวกรควบคุมหรือผู้ดูแล เพื่อชี้แจงโดยตรง - เชื่อมโยงแนวทางปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกันให้ไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ขัดต่อการปฏิบัติงาน และการให้บริการประชาชน - ภาครัฐควรมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของตนให้เข้มงวด จริงจัง และไม่ควรถือประโยชน์แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตั้งอยู่บนหลักนิติธรรม - ควรกำหนดมาตรการให้ครอบคลุม เช่น ผลกระทบจากการคมนาคมขนส่ง ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบจะอยู่ที่พื้นที่ใดออกไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีความเข้มงวด รัดกุม และตรวจสอบกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างสม่ำเสมอ ในท้องถิ่นและชุมชน เช่น ให้ความสำคัญกับการดำเนินการของภาคธุรกิจต่อภาคประชาชน การตรวจสอบหรือแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำเหมืองของภาคเอกชนที่ยังอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - ควรมีการบูรณาการแนวทางหรือมาตรการในการปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ควรมีการผลักดันการกระบวนการทำงานและการตรวจอนุมัติร่วมกับหน่วยงานอื่น - ภาครัฐควรมีความจริงจังและโปร่งใสในการให้ข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูล รวมทั้ง ควรปรับบทบาทในการตรวจสอบ กำกับดูแลอย่างจริงจัง มีใช้การส่งเสริมหรือมุ่งเน้นให้เกิดการประกอบกิจการ
--------------------------------	--	---	---

<p>ระบบฐานข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่คุณค่าด้วย เพื่อความชัดเจนในความสัมพันธ์ของแหล่งแร่ นั่น ๆ เนื่องจากหากมีเฉพาะราคาแร่และปริมาณสำรองอาจไม่เพียงพอ รวมทั้งการเพิ่มข้อมูลให้ครอบคลุมรายชนิดแร่ด้วย - ภาครัฐควรมีการสนับสนุนฐานข้อมูลแก่ภาคเอกชน - ต้องการฐานข้อมูลที่ดีและมีประโยชน์ เช่น ปัจจุบันแผนที่ของป่าไม้ ยังไม่ถูกนำมารวมกันกับแผนที่ทรัพยากรแร่ ขณะที่ธุรกิจเหมืองแร่ เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน - ใช้เทคโนโลยี ในการเปิดเผยข้อมูลและติดตาม ค่าขอ หรือ ตรวจสอบข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - การบูรณาการข้อมูลหรือระบบฐานข้อมูลของส่วนราชการควรปรับปรุงให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะกรณีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีการรังวัด - การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้เข้าถึงได้ง่าย ทั้งในเชิงเนื้อหาและการปฏิบัติ เช่น การกำหนดเขตประทานบัตรในรูปทรงง่าย ๆ - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่และโลหะของประเทศ เส้นทาง การนำแร่ไปใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมฟองจร (material flow) รวมถึง แร่ โลหะ และวัสดุขั้นสูงที่ผลิตได้จากแร่ทั้งจากในประเทศและที่นำเข้าจากต่างประเทศ - สนับสนุนให้จัดทำและรวบรวมฐานข้อมูลวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ประโยชน์แร่ โลหะ เทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่า วัสดุขั้นสูง (advanced materials) - ควรสร้างความร่วมมือกันการแชร์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์มากขึ้น - ข้อมูลตำแหน่งพิกัดประทานบัตรของ กพร. เขตป่าไม้ เขตของกรมที่ดินไม่ตรงกัน น่าจะหาทางร่วมกับปรับแก้ในช่วงเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยีรังวัด - ต้องจัดเก็บข้อมูลในรูปดิจิทัลและจัดทำระบบฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน สามารถเรียกดูข้อมูลได้โดยมีลำดับชั้นความลับของข้อมูล - ควรปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมนำมาใช้งาน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์ในเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น และข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลของภาครัฐไม่เชื่อมโยงกัน ส่งผลให้ข้อมูลของชุมชนท้องถิ่นหรือในพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการเหมืองแร่ รวมทั้งพื้นที่ที่อยู่ห่างออกไปโดยรอบยังได้รับผลกระทบอยู่มาก และไม่ได้รับการดูแลคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุม - ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้ปัจจุบัน มีความแม่นยำ ใช้ระบบดิจิทัล และมีการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายและสะดวก
----------------------	---	---	---

<p>ทรัพยากรบุคคล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถของบุคลากรของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ทักษะ เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ - สนับสนุนด้านบุคคลผู้ชำนาญการเข้าไปทำงานร่วมกับภาคเอกชนในฐานะผู้ปฏิบัติการ - ภาครัฐและหน่วยงานสมาคมต่าง ๆ ต้องร่วมมือกันสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้ได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ - ต้องมีการพูดคุยกันระหว่างภาคธุรกิจภาคราชการและมหาวิทยาลัยในการสร้างบุคลากรต้องรู้จักกันซึ่งมีความแตกต่างกว่าธุรกิจอื่น ในหลายหลายส่วนไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎหมายเรื่องเทคนิคเรื่องสิ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางด้านเหมืองแร่ในทุกภาคส่วน ทั้ง ภาครัฐและผู้ประกอบการในทุกด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยี การกำกับดูแลและเฝ้าระวัง - เพิ่มอัตราทรัพยากรบุคคลให้เพียงพอ โดยเฉพาะบุคลากรเฉพาะทางที่ขาดแคลน - ควรพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องด้านเหมืองแร่ให้มีความรู้มีความพร้อมทั้งในการกำกับดูแล และเฝ้าระวัง ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งด้านวิชาการ การบริหารจัดการเครือข่ายให้เพียงพอต่อความต้องการ และครอบคลุมในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีบุคลากรเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาให้ทันสมัย - ควรมีนักวิชาการที่มีความรู้ที่ละเอียดเฉพาะ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ ต้องมีความรู้ด้านที่ตนเองรับผิดชอบ
<p>การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มระดับการบูรณาการร่วมกันที่มากกว่าแค่การมีส่วนร่วมหรือออกแรงเท่านั้น เช่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงาน หรือบูรณาการผ่านคณะกรรมการต่าง ๆ - ระบุถึงประโยชน์ในระยะยาวของการประกอบกิจการเหมืองแร่ และสื่อสารให้ทั่วถึงทุกภาคส่วน / เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้อย่างทั่วถึง ให้ได้รับทราบถึงความจำเป็นและความสำคัญของการทรัพยากรแร่และศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Added Value) ให้กับประเทศในหลากหลายมิติ อาทิ การจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมแร่ - ควรเพิ่มแรงจูงใจหรือสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ในด้านการมีส่วนร่วมที่มีการดำเนินงานในระดับสากล แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย - การให้ความรู้ประชาชนในพื้นที่ที่จะขอประทานบัตรนั้นยังไม่เพียงพอ รัฐต้องให้ความรู้กับประชาชนทั่วไป โดยต้องลงไปถึงเด็กนักเรียน ให้ความรู้ความจำเป็นที่ต้องมีการทำเหมือง ให้เขาหรือตระหนักว่ารอบ ๆ ตัวเขาไม่ได้เพราะได้วัตถุดีจากการทำงานเหมืองเท่านั้น - เพิ่มการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เชิงรุกของส่วนราชการเพื่อสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่และสาธารณชนให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งเป็นข้อมูลข้อเท็จจริงที่ได้ทั้งในเชิงบวกและลบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางส่วน ได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ควรเพิ่มความครอบคลุมไปยังพื้นที่ใกล้เคียง สถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบโดยตรงด้วย แม้ไม่อยู่ในระยะที่กฎหมายกำหนด โดยควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนได้รับรู้และตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - ควรเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือบริหารการงบประมาณของกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการเยียวยาผลกระทบต่อภาคประชาชนและชุมชน และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนรวมถึงพื้นที่ใกล้เคียงอย่างแท้จริง - ภาครัฐหรือหน่วยงานในเชิงนโยบายควรเพิ่มมาตรการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ท้องถิ่นและชุมชนมากยิ่งขึ้น หรือวางระเบียบและมาตรการให้ผู้ประกอบการต้อง

	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการเปิดเผยข้อเท็จจริง การให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์เชิงรุกป้องกันการข่าวปลอมจากผู้ไม่หวังดี - ควรหาทางกำหนดความเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจน เพื่อจะได้ลดกระแสความรู้สึกเหมือนเดือนร้อนและสิ้นหวังกับการที่ต้นไม้มหรือภูเขาต้องมีสภาพเปลี่ยนแปลง 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสร้างความรับรู้ความเข้าใจกับสังคมส่วนรวมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการใช้ประโยชน์แร่ในชีวิตประจำวัน โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายตามความเหมาะสมกับเนื้อหา 	<p>มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง รมทั้งโครงการที่ดำเนินการใด ๆ ควรดำเนินการให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและถึงท้องถิ่นและชุมชนโดยตรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนได้รับรู้และตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่ชุมชนใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการประกอบกิจการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง - ควรมีการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นกันอย่างต่อเนื่อง และควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการแรกคือตั้งแต่การขออนุญาตดำเนินการ การสำรวจแร่ หรือขอประทานบัตร - ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียเป็นหลักและปรับโครงการให้สอดคล้องและสามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้ - ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ
<p>การจัดสรรผลประโยชน์แก่ท้องถิ่นและชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรระบุขอบเขตที่กว้างขึ้น ไม่เพียงแต่ชุมชนโดยรอบสถานประกอบการเท่านั้น แต่ให้ระบุไปถึงสังคมโดยรอบระดับตำบล จังหวัด ภาคส่วนเหล่านี้ จะได้รับประโยชน์อย่างไร เช่น ตีต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการจ้างงาน - ควรเพิ่มการตรวจสอบและติดตามการจัดสรรผลประโยชน์ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนทราบถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความมุ่งมั่นให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมในการนำไปพัฒนาพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจกรรม โดยกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทางด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข เป็นต้น รวมทั้งให้ครอบครัวในพื้นที่อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมในวงโซ่คุณค่าให้ครอบคลุมทั้งหมด - ควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน รับทราบเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับท้องถิ่น และมีกลไกการติดตามตรวจสอบการใช้เงินผลประโยชน์ - ควรออกระเบียบในการนำเงินที่ได้รับจัดสรรว่าส่วนนี้ใช้สำหรับทำอะไร 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแนวทางหรือมาตรการที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างจริงจัง ทั้งคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชนรอบเหมือง อาทิ ด้านสาธารณสุข โภชนา ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ - ควรปรับระบบการจัดสรรผลประโยชน์ (ค่าภาคหลวงแร่) แก่ท้องถิ่น เนื่องจากหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นนั้นมีดุลพินิจในการจัดสรรผลประโยชน์ดังกล่าว จึงมีกรณีที่การจัดสรรผลประโยชน์เหล่านั้นให้ท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ที่ห่างออกไปไม่ได้รับการดูแลโดยตรง

		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่บางส่วน (1-2%) เพื่อเป็นกองทุนสำหรับบริการวิจัยและพัฒนาด้านเหมืองแร่ โดยเปิดให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เสนอโครงการวิจัย แล้วมีคณะกรรมการเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการดังกล่าว แล้วให้ทุนการวิจัยแก่โครงการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม - ครรภักักำบิดูความโปร่งใสของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดสรรผลประโยชน์ลงสู่ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรผลประโยชน์หรือเงินสนับสนุนต่าง ๆ อาจส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเป็นกองทุนรอบเหมืองแร่ ดังเช่นกรณีกองทุนรอปโรงไฟฟ้า โดยไม่ผ่านหน่วยงานราชการท้องถิ่น ซึ่งอาจมีการจัดตั้งคณะทำงานชุมชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง อาจเป็นแนวทางที่เหมาะสมและบรรเทาผลกระทบได้ดีกว่า - เพิ่มสัดส่วนของการจัดสรรผลประโยชน์หรือเงินสนับสนุนหรืองบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการเหมืองแร่ และการจัดสรรโดยตรงมายังชุมชนด้วยอีกทางหนึ่ง
<p>เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเขตแหล่งแร่ ให้ชัดเจนขึ้นโดยเฉพาะในพื้นที่ของรัฐฯ ทุกประเภท เช่นพื้นที่ป่า และเขตทหาร รวมทั้งพื้นที่เอกชนขนาดใหญ่ที่ไม่ได้ทำประโยชน์แล้วพบว่ามีความเสี่ยง - ควรมีกระบวนการที่ชัดเจนช่วงรอยต่อระหว่าง การขออาชญาบัตรกรณีการสำรวจของภาคเอกชน จากอาชญาบัตร อาชญาบัตรพิเศษ อาชญาบัตรผูกขาด แล้วจะต่อเนื่องไปถึงเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองอย่างไร แล้วจะต่อเนื่องไปถึงประทานบัตรได้อย่างไร - พื้นที่ประทานบัตรที่กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับแรก ซึ่งในกระบวนการจัดทำได้เข้า คนร. และเข้า ครม. แล้ว ในอนาคตข้างหน้า ถ้าประทานบัตรแปลงนั้นหมดอายุ หรือจะต่ออายุ สามารถดำเนินการตามขั้นตอนปกติได้ โดยเฉพาะแปลงที่ได้มีการอนุมัติผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำฯ ให้ไม่ต้องไปขอผ่อนผันกับ ครม. อีก 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มความครอบคลุมของฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับนำไปกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองด้วย เช่น ผลการสำรวจตามอาชญาบัตร เช่น อยายนี่ ๖ เดือน อย่างไรก็ตาม อาจมีอุปสรรคในเรื่องของขั้นตอนกระบวนการและการขอระยะเวลาตามกฎหมาย - การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ให้สามารถกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต่อไปได้ โดยไม่ต้องเสนอ ครม. เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่อีกครั้ง ใน ๔ พื้นที่ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ที่มีการอนุญาตประทานบัตรแล้ว พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ที่ ครม. มีมติเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ แล้ว แต่อยู่ในระหว่างการพิจารณาอนุญาต พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ที่มีการกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมไปแล้ว ๔ พื้นที่คำขอต่ออายุประทาน 	

	<p>อื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ซึ่งจัดทำในภาวะที่เศรษฐกิจกำลังถดถอยจากวิกฤตการณ์โรคระบาดโควิด-๑๙ และแม้จะมีการคาดการณ์ว่าสถานการณ์จะมีแนวโน้มคลี่คลายขึ้นในอีก ๓ ปีข้างหน้า ทว่า การจัดทำแผนแม่บทฉบับที่ ๒ นี้ มีความยืดหยุ่น ปรับปรุงระเบียบหรือกฎเกณฑ์ให้เข้มงวดน้อยลงอันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถช่วยให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นกลไกเพิ่มการไหลเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น - กรณีการปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งปัจจัยเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความเป็นพลวัตสูง ทั้งนี้ เพื่อให้มีการสำรวจแหล่งแร่ใหม่ ๆ - กรณีการกำหนดโควตาการส่งออกหินก่อสร้าง เช่นเดียวกับแร่อิิปซั่ม เพื่อเป็นการสงวนไว้ใช้ในประเภทก่อน เพื่อลดการขาดแคลนหินก่อสร้างในอนาคต 	<p>บัตรในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และคำขอประทานบัตรใหม่ในพื้นที่เดิม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการพิจารณากำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองก่อนระยะ ๕ ปี - ควรให้มีการทบทวนการกำหนดพื้นที่ป่าสงวนและป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาวัวเป็นสมบัติของชาติที่ผ่านการทำเหมืองแล้วและมีสภาพเป็นป่าที่เหมาะสมกับการสงวนหวงห้ามเป็นป่าธรรมชาติ 	
		<ul style="list-style-type: none"> - ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่มีส่วนร่วมในการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเหมืองแร่ในประเทศไทย - หากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ สามารถระบุให้มีการจัดทำ Master Plan สำหรับคำขอประทานบัตร/ประทานบัตรที่อยู่ในเขตพื้นที่ติด ๆ กัน (หมู่เหมือง) อาจช่วยให้ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทราบว่า พื้นที่ที่จะขออนุญาตสำรวจแผนการทำเหมืองไว้เพื่อการบริหารจัดการแร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์แร่ได้ประโยชน์สูงสุด โดยต้องมีการกำหนดเรื่องการทำพื้นที่ป่าที่ภายหลังการทำเหมืองอย่างเป็นระบบในพื้นที่หมู่เหมือง ไม่ว่าจะเป็นการฟื้นฟูเพื่อให้ระบบนิเวศกลับคืนมา หรือเกิดเป็นแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ - ควรมีแผนการพัฒนาจากการใช้ทรัพยากรแร่ที่ครอบคลุมประเด็นอื่น ๆ ที่นอกจากนโยบายชั้นในชีวิิตประจำวันด้วย อาทิ พัฒนาเป็นแหล่งชลประทาน แหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองให้ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีก่สงผลกระทบต่อท้องถิ่นและชุมชน

๓) แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)
ให้ประสบความสำเร็จ

โดยผู้เข้าร่วมการประชุมในแต่ละกลุ่มได้เสนอข้อเสนอแนะต่อแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ
สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

→ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่

- หากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาที่กว้างขวางมากขึ้น การพัฒนา
ด้านทรัพยากรบุคคลจะได้รับการพัฒนาตามไปเองทั้งส่วนของภาคเอกชนและภาครัฐในฐานะผู้กำกับดูแล
- การจัดทำแผนแม่บทควรคำนึงถึงกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องไปใน
ทิศทางเดียวกัน
- แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฯ ควรมีความยืดหยุ่นที่สามารถขับเคลื่อน
กระบวนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ผ่านกลไกของคณะอนุกรรมการได้

→ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ

- ควรมีการสนับสนุนและผลักดันอย่างแท้จริงจากภาครัฐ เช่น การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน
การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และควรผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
- ควรมีการเตรียมแผนสำรองในการบริหารจัดการแร่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ควบคู่กับแผนหลัก
เช่น ในกรณีมีชนิดแร่ที่เกิดวิกฤติการขาดแคลนแร่ชนิดนั้นในระดับโลกในอนาคตอันใกล้ หากแผนหลัก
ไม่สามารถขับเคลื่อนได้
- เน้นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ส่วนท้องถิ่น และต้องทำงานเชิงรุก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ร้องเรียน
- ผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในแผนปฏิบัติการ หรือแผนการบริหารจัดการแร่
- เร่งดำเนินการจัดทำแผนแม่บทฉบับ ๒ ให้เสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๖๔ และเริ่มขับเคลื่อน
แผนแม่บทตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๕ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อมูลเพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้ทัน
โดยการดำเนินการนอกจากส่งเล่มแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ เผยแพร่ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว
ควรจัดการประชุมเพื่อเป็นการสื่อสารทำความเข้าใจในรายละเอียดและประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทราบโดยทั่วกันด้วย

- การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ควรมีการแบ่งระดับความสำเร็จโดยไม่มอง
เพียงเป้าหมายสุดท้ายของระบบที่สมบูรณ์เท่านั้น เช่น ประเด็นการพัฒนาในส่วนของเทคโนโลยีต่าง ๆ
กล่าวคือ หากจะเริ่มให้มีการ deploy เทคโนโลยีต่าง ๆ สำหรับการใช้งาน

- ควรสร้างตัวชี้วัดให้อยู่ในระดับของการเริ่มมีการใช้งานในเหมืองแต่ละระดับ มากกว่าที่จะ
กำหนดการดำเนินงานครบวงจรโดยทันที เพราะผู้ประกอบการแต่ละแห่งข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น
ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ ซึ่งเป็นระยะการวางรากฐานการเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี
จึงไม่ควรเร่งการใช้งานระบบเต็มรูปแบบ เนื่องจากยังมีปัจจัยที่ต้องปรับแก้ค่อนข้างมาก

→ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่

- ความโปร่งใส กระบวนการในการเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใสในการให้ข้อมูลของภาครัฐ
เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลอย่างชัดเจน และต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึง
ข้อมูลได้อย่างอิสระ
- ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มาก เพื่อการดำเนินงานที่สามารถปรับเข้ากันได้
ระหว่างภาคเอกชนและชุมชน

*****

**สรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
(Focus Group) ใน (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
วันพุธที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔**

ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) เรื่อง หลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ในการขั้นตอนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนกรณีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ นั้น จะต้องมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น และ ๓) การประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนตามประกาศ คนร. ดังกล่าวข้างต้น โดยมีการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เมื่อช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และจัดการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ เมื่อวันที่ ๒๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประชุม ๑๙๕ คน

สำหรับการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ใน (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) จัดขึ้นเมื่อวันพุธที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในรูปแบบผสมผสาน (Hybrid) ระหว่างการประชุม ณ ห้องประชุม (Onsite) และการประชุมออนไลน์ (Online) อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๑๓๐ คน โดยได้รับเกียรติจากประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (นายอดิทัต วะสีนนท์ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) กล่าวเปิดการประชุม และอธิบายถึงที่มาของกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ที่ดำเนินตามกฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องอย่างมีทิศทางตาม Roadmap ที่วางไว้ ซึ่งในการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ครั้งนี้ มีการกำหนด ๕ ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ ได้แก่

- ประเด็นที่ ๑ การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ประเด็นที่ ๒ การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ
- ประเด็นที่ ๓ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
- ประเด็นที่ ๔ กระบวนการอนุญาตและกำกับดูแล
- ประเด็นที่ ๕ การจัดสรรผลประโยชน์และการมีส่วนร่วม

ซึ่งในการรับฟังความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ใน (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการกระบวนการตามประเด็นที่วางไว้ และมีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง สรุปได้ ดังนี้

❖ **ประเด็นที่ ๑ การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม**

ผู้อภิปรายร่วม: นางสาวกฤตยา ศักดิ์อมรสงวน (วิศวกรเหมืองแร่ชำนาญการพิเศษ กพร.)

นายกิตติ ชัยวิรัช (วิศวกรเหมืองแร่ชำนาญการ กพร.)

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group)	
ประเด็นที่ ๑ การวิจัยพัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรม	<p>๑) การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการใช้ประโยชน์แร่เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมยุคใหม่ในระยะเวลาที่ผ่านมาโดย กพร. (นำเสนอโดย กนอ.)</p> <p>๒) การวิจัยเพื่อเพิ่มผลิตภาพในเหมืองแร่ (นำเสนอโดย กวบ.)</p> <p>๓) แนวทางการพัฒนากลไกการทำงาน/บูรณาการของภาครัฐด้านการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อร่วมขับเคลื่อนการวิจัยฯ ด้านการใช้ประโยชน์แร่ (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สกสว. NIA สถาบันเครือข่าย อก.)</p> <p>๔) แนวทางการผลักดันให้เกิดการประยุกต์ใช้งานวิจัยฯ ของภาครัฐอย่างทั่วถึงและเกิดประโยชน์กับผู้ประกอบการทุกระดับ (มุ่งเน้นการหารือและรับข้อสังเกต/ความต้องการของภาคเอกชน สถาบันการศึกษา)</p> <p>๕) การพัฒนามาตรการสนับสนุนการลงทุนให้เกิดการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการใช้ประโยชน์แร่ให้เพิ่มมากขึ้น (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สกสว. NIA สถาบันเครือข่าย อก. และภาคเอกชน)</p> <p>๖) ความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาทางเลือกของการวิจัยฯ (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สกสว. NIA สถาบันเครือข่าย อก. และภาคเอกชน)</p> <p>๗) ความเป็นไปได้ในการบูรณาการการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแร่ ผลกระทบจากการทำเหมือง และการฟื้นฟูพื้นที่ (Open Floor โดยมุ่งเน้นการหารือกับภาคเอกชน และหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สผ. คร. คพ.)</p>

จากประเด็นอภิปรายที่ ๑ ข้างต้น ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ดังนี้

- การเลือกหัวข้อวิจัย advance materials ควรร่วมกับเครือข่าย research cluster ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เนื่องจากจะมียุทธศาสตร์ความรู้พร้อมที่จะต่อยอดได้ทันที
- การประยุกต์ใช้งานวิจัยจะมีความหลากหลายค่อนข้างมากตามกลุ่มเป้าหมาย ต้องดูเป็น case by case โดยพิจารณาจากสิ่งที่ผู้ประกอบการมีความต้องการจะพัฒนาเป็นหลัก
- ปรับใช้แนวคิดเป้าหมายทางธุรกิจในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของการทำวิจัยได้แก่ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และแสวงหาโอกาส ด้วยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ
- ต้องมีข้อมูลความต้องการของตลาดเพื่อเชื่อมโยงกลับมาสู่การพัฒนางานวิจัยฯ ให้ตรงจุด
- การลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีต้องใช้เงินลงทุนพอสมควร ภาครัฐควรมีมาตรการ/ช่องทางเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งทุนหรือลดภาระด้านการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยี
- ควรจะให้นักวิจัยในสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายร่วมพัฒนาวิจัย และหาแหล่งทุนเองจากแหล่งทุนที่มีอยู่หลายทางด้วย
- งานวิจัยและพัฒนาด้านป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือฟื้นฟูพื้นที่ยังคงมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญ เช่น การวิจัยเพื่อลดและป้องกันปัญหาฝุ่น PM๒.๕ / PM๑๐ จากเหมือง การพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรหรือยานยนต์พลังงานไฟฟ้าแทนการใช้พลังงานฟอสซิลเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs เป็นต้น

❖ ประเด็นที่ ๒ การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ

ผู้อภิปรายร่วม: นางสาวพรชลันพัชร์ เพ็ญคุณาพร

(ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กพร.)

นายนิติ บุญนพ

(ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทธ.)

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group)	
ประเด็นที่ ๒ การปรับปรุงระบบ ฐานข้อมูลและ สารสนเทศ	๑) การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ จัดการแร่ในช่วงระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก โดย กพร. ร่วมกับ ทธ. ๒) การกำหนดสิทธิ/ชั้นความลับของข้อมูลในแต่ละชุดข้อมูล โดยไม่ขัดต่อหลัก Open Data โดย กพร. ร่วมกับ ทธ. ๓) ความครบถ้วนสมบูรณ์ของฐานข้อมูลเพิ่มเติมที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการแร่ เพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์แร่ ๒๐ ปี และการเชื่อมโยงและบูรณาการ ร่วมกันของหน่วยงานเจ้าของข้อมูล (มุ่งเน้นการรับข้อสังเกตจากหน่วยงานที่ดูแล เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากร (เช่น กรมที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน สททช. สปก.) หน่วยงานที่ดูแลข้อมูลตาม ม.๑๗ วรรค ๔ และหน่วยงานที่ดูแลการจัดการผังเมือง)

จากประเด็นอภิปรายที่ ๒ ข้างต้น ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ดังนี้

- หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานอยู่ในระหว่างการพัฒนาฐานข้อมูล และยินดีที่จะเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความพร้อมเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการมุ่งไปสู่ One Map ทั้งหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทหาร หน่วยงานที่ดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดิน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่ป่า การดูแลพื้นที่สงวนหวงห้าม ฯลฯ เป็นต้น

- ควรเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในส่วนอื่น ๆ ที่อาจใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการแร่ได้ ทั้งในรูปแบบที่สามารถซ้อนทับบนแผนที่ เช่น ข้อมูลจากระบบ Smart EIA เป็นต้น และข้อมูลเชิงสถิติอื่น ๆ เช่น มูลค่าการลงทุน การนำไปใช้ประโยชน์ ฯลฯ

- การทำ One Map ไม่ต้องรอให้ข้อมูลครบถ้วนแล้วค่อยเชื่อมโยง แต่ต้องเป็นการพัฒนาต่อเนื่องให้เกิดความสมบูรณ์

- ควรอาศัยหน่วยงานกลางเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เป็นเข้าด้วยกัน เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องของแผนที่ เช่น GISTDA กรมแผนที่ทหาร กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นต้น

- ฐานข้อมูลควร Update ต่อเนื่องและต้องเข้าถึงได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน

❖ ประเด็นที่ ๓ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ผู้อภิปรายร่วม: นางสาวกฤตยา ปัทมาลัย (ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ ทธ.)

ว่าที่ ร.ต. หญิง ศิริพัฒน์ บรรทร (นักธรณีวิทยาชำนาญการ กพร.)

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group)	
ประเด็นที่ ๓ เขตแหล่งแร่ เพื่อการทำเหมือง	<p>๑) กระบวนการและขั้นตอนในการกำหนด Mining Zone ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ โดย กพร. ร่วมกับ ทธ.</p> <p>๒) ความเหมาะสมและการนำ Mining Zone ในรูปแบบของแผนที่ร่วมกับคำนิยามประกอบแผนที่ไปใช้ประโยชน์ (มุ่งเน้นการหารือกับอุตสาหกรรมจังหวัดเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องและการใช้ประโยชน์แผนที่)</p> <p>๓) ปัญหาอุปสรรคของกระบวนการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามหลักเกณฑ์ Thailand Mineral Framework Classification : TMFC (มุ่งเน้นการหารือกับภาคเอกชน และอุตสาหกรรมจังหวัดที่สะท้อนปัญหาของผู้ประกอบการ)</p> <p>๔) การทบทวน สำรวจ ตรวจสอบลักษณะของพื้นที่ให้ตรงกับข้อเท็จจริงในปัจจุบันเพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนด Mining Zone (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานฯ สปก. กรมที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน)</p> <p>๕) กระบวนการและช่องทางในการปรับปรุง Mining Zone ในระหว่างระยะเวลาของแผนแม่บทฯ (มุ่งเน้นการหารือกับภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ เช่น สผ. กรมควบคุมโรค กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับผู้แทนของ กพร. และ ทธ.)</p>

จากประเด็นอภิปรายที่ ๓ ข้างต้น ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ดังนี้

- การเพิ่มหรือลด mining zone ควรคล่องตัว เช่น กรณีแร่ที่เป็นประโยชน์ และจะต้องใช้เป็นการเร่งด่วน หากผ่านหลักเกณฑ์ TMFC แล้วก็ควรเพิ่มเติมได้เลย
- จะต้องมีการปรับปรุงฐานข้อมูล เช่น ในบางพื้นที่ที่ยกเลิกกฎอัยการศึกไปแล้ว แต่ยังมีกระวังป้องกันความปลอดภัยอยู่ เป็นต้น
- กรณีเขตพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม จะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบโดยเฉพาะการกำหนดโดยอ้างอิงจากพื้นที่ลุ่มน้ำต้องระมัดระวัง ทั้งนี้ ควรต้องกำหนดเป็นเขตพื้นที่ให้ชัดเจนเพื่อตัดออกจาก mining zone ต่อไป
- ควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การประเมิน TMFC ให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยมี session ในการหารือเพื่อให้มีความครอบคลุมและเป็นมาตรฐานสำหรับใช้ประโยชน์ในอนาคตและสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน

❖ ประเด็นที่ ๔ กระบวนการอนุญาตและกำกับดูแล

ผู้อภิปรายร่วม: นายเชาวลิตร์ ทองประดับ (ผอ.สรข. ๒ กพร.)

นายอรรถนวัฒน์ วัฒนวรรณ (นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กพร.)

นายอภิมุข ลิ้มพานิช (วิศวกรเหมืองแร่ชำนาญการพิเศษ กพร.)

นายอนุชิต สุขเจริญพงษ์ (วิศวกรสำรวจชำนาญการ กพร.)

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group)	
<p>ประเด็นที่ ๔ กระบวนการอนุญาต และกำกับดูแล</p>	<p>๑) ขั้นตอนการอนุญาตประทานบัตร และอาชญาบัตร (นำเสนอโดย กบส.) และขั้นตอนโดยสรุปในกระบวนการกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่ (นำเสนอโดย สรข.๒) และการใช้เทคโนโลยีในการกำกับดูแล (นำเสนอโดย กวบ.)</p> <p>๒) ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกลไกการอนุญาต เช่น การใช้เอกสารร่วมกัน การปรับอายุของใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน การขออนุญาตใช้พื้นที่ลุ่มน้ำในพื้นที่เดิมที่เคยได้รับการอนุมัติผ่อนผันจาก ครม. แล้ว (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขอประทานบัตรและอาชญาบัตร เช่น กรมป่าไม้ กรมที่ดิน สผ. สปก. สอจ.)</p> <p>๓) ความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบ One Stop Service ด้านกระบวนการอนุญาต (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขอประทานบัตรและอาชญาบัตร เช่น กรมป่าไม้ กรมที่ดิน สปก. สอจ.)</p> <p>๔) ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกลไกการกำกับดูแล เช่น การให้มี 3rd party ช่วยภาครัฐกำกับดูแล (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกำกับดูแลฯ เช่น สอจ. และหน่วยงานระดับพื้นที่)</p> <p>๕) ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับกำหนดเพดานความสูงการบินของอากาศยานไร้คนขับในการจัดทำแผนที่ประกอบการเหมืองแร่ (มุ่งเน้นการหารือกับกรมการบินพลเรือน)</p> <p>๖) แนวทางการเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการทำเหมืองที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ๆ ภายหลังจากสิ้นสุดการทำเหมืองแล้ว (มุ่งเน้นการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลพื้นที่ เช่น การนิคมฯ กรมป่าไม้ สปก.)</p> <p>๗) ความเป็นไปได้ในการพัฒนากฎระเบียบ แนวปฏิบัติ มาตรการเพื่อ ๑) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการยกระดับการประกอบการ และ ๒) กระตุ้นให้เกิดการสำรวจแร่สำคัญเพิ่มขึ้น (Open Floor โดยมุ่งเน้นการรับข้อสังเกตจากภาคเอกชน)</p>

จากประเด็นอภิปรายที่ ๔ ข้างต้น ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ดังนี้

- หน่วยงานของรัฐควรร่วมกันหารือพิจารณาวิเคราะห์รายละเอียดกระบวนการอนุญาตของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและประเมินความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอายุใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาตประทานบัตร การอนุมัติให้สามารถดำเนินธุรกิจไปก่อนในระหว่างการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าจะปฏิเสธการอนุญาต การใช้เอกสารหรือดำเนินการบางส่วนร่วมกันระหว่างหน่วยงาน การพัฒนาระบบการยื่นคำขออนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ One Stop Service เป็นต้น

- กรณีการแก้ไขปัญหาการขออนุญาตผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำในพื้นที่เดิมที่เคยได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ใช้ประโยชน์พื้นที่มาก่อนแล้ว รวมถึงพื้นที่ใหม่ซึ่งโดยหลักการเป็นพื้นที่ที่สามารถจะขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีให้ใช้ประโยชน์ได้หากมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศโดยต้องอยู่ภายใต้มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เข้มข้นนั้น ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินการตั้งแต่การกำหนดพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติผ่อนผันให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวในภาพรวม

- มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เคร่งครัด ทันการณ์ สามารถที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว รวมทั้งสามารถที่จะระงับหรือเพิกถอนการประกอบกิจการได้หากพบว่ามีผลกระทบต่ออย่างชัดเจน

- การใช้เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับในการตรวจสอบและกำกับดูแล ควรแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับเขตการบินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความร่วมมือของภาคเอกชน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการกำกับดูแล

❖ **ประเด็นที่ ๕ การจัดสรรผลประโยชน์และการมีส่วนร่วม**

ผู้อภิปรายร่วม: นายอรรณวิวัฒน์ วัฒนวรรณ (นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กพร.)
นางสาววรรณพร ความสุข (นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กพร.)

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group)	
<p>ประเด็นที่ ๕ การจัดสรรผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วม</p>	<p>๑) การจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่สู่ชุมชนท้องถิ่นในปัจจุบัน (นำเสนอโดย กบส.)</p> <p>๒) ความเหมาะสมและผลที่ได้รับจากการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ และกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ/กองทุนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน (มุ่งเน้นการหารือร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สอจ. และตัวแทนภาคประชาชนบางส่วนที่เชิญเข้าร่วม)</p> <p>๓) ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขสัดส่วนของการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ/กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน (มุ่งเน้นการหารือและรับข้อสังเกตจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สอจ. และภาคเอกชน ร่วมกับ กบส.)</p> <p>๔) แนวทางการพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบการใช้ประโยชน์จากค่าภาคหลวงแร่ และกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ/กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน (มุ่งเน้นการหารือและรับข้อสังเกตจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สอจ. และภาคเอกชน ร่วมกับ กบส.)</p> <p>๕) การมีส่วนร่วมตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการบริหารจัดการแร่ (นำเสนอโดย กบส.)</p> <p>๖) แนวทางการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์แร่ต่อสาธารณะชนให้มากขึ้น (มุ่งเน้นการหารือและรับข้อสังเกตจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สอจ. และภาคเอกชน)</p> <p>๗) แนวทางการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และผลักดันให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการแร่ทุกขั้นตอนมากขึ้น (มุ่งเน้นการหารือและรับข้อสังเกตจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สอจ. และภาคเอกชน)</p>

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group)	
	๘) กฎระเบียบ/มาตรการของภาครัฐที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือจัดทำเพิ่มเติม เพื่อเอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (มุ่งเน้นการหารือและรับข้อสังเกตจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สอจ. และภาคเอกชน)

จากประเด็นอภิปรายที่ ๕ ข้างต้น ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ดังนี้

- ควรมีการสื่อสารให้ประชาชนในระดับชุมชนท้องถิ่นได้รับทราบอย่างทั่วถึงว่ามีการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ไปให้ท้องถิ่นเป็นจำนวนเท่าใดอย่างต่อเนื่อง
- ควรมีการปรับปรุงการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่กรณีประทานบัตรหลายแปลงที่คาบเกี่ยวกับพื้นที่หลายตำบลซึ่งมีการร่วมแผนผังโครงการให้มีการจัดสรรตามสัดส่วนที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
- ควรมีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงความเป็นไปได้ในการปรับปรุงสัดส่วนการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้ลงสู่ตำบลที่เป็นที่ตั้งของเหมืองโดยตรงให้มากขึ้นและลดสัดส่วนของท้องถิ่นอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในพื้นที่ตั้งของเหมืองลงให้เหมาะสมมากขึ้น
- ในการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนคัดค้านในขั้นตอนการขออนุญาตประทานบัตร ควรผลักดันให้มีกระบวนการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐในการแก้ไขปัญหาหรือทำความเข้าใจกับชุมชนให้ได้ข้อยุติก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการแร่
- ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกของข้อมูลเชิงบวกจากการทำเหมืองแร่ให้มากขึ้น โดยต่อยอดจากโครงการที่ภาครัฐได้ดำเนินการมาแล้ว เช่น Green Mining CSR-DPIM เป็นต้น
- ควรแยกการประชาสัมพันธ์/การสร้างความรู้ความเข้าใจออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะสั้น ได้แก่ การชี้แจงทำความเข้าใจต่อชุมชน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงบวกต่อสาธารณะ และระยะยาวโดยการร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ต้น

*****

โดย ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
มกราคม ๒๕๖๕

สรุปการประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing)
เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
วันอังคารที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) เรื่อง หลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาคีรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ในการขั้นตอนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนกรณีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่นั้น จะต้องมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น และ ๓) การประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนตามประกาศ คนร. ดังกล่าวข้างต้น โดยมีการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เมื่อช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ เมื่อวันที่ ๒๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประชุม ๑๙๕ คน และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ใน (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประชุม ๑๓๐ คน

สำหรับการประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) จัดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในรูปแบบผสมผสาน (Hybrid) ระหว่างการประชุม ณ ห้องประชุม (Onsite) และการประชุมออนไลน์ (Online) ผ่านโปรแกรม Zoom และสตรีมมิ่งผ่าน Youtube Channel “dpim ch” อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) รวมกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมทุกช่องทาง จำนวน ๕๐๒ ราย ประกอบด้วยภาครัฐ จำนวน ๓๐๕ ราย ภาคเอกชน จำนวน ๘๔ ราย และภาคประชาชน จำนวน ๑๑๓ ราย โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมผ่านโปรแกรม Zoom จำนวน ๒๗๘ ราย มีการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ที่เพิ่มขึ้นพบว่า มีจำนวน ๕ รายที่ตอบว่ามีความรู้เท่าเดิม

ประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (นายอดิทัต วะสีนนท์ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) ให้เกียรติกล่าวเปิดการประชุม ที่มาและวัตถุประสงค์ของการประชุม นอกจากนี้ มีการบรรยายในภาพรวมเกี่ยวกับทิศทางการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) โดยเจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (นายอัศวิน ดอนพลอยเพชร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ และนางสาวธัญญา อนุวัตรรยง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ) โดยมีสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) และสรุปความเห็นผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

๑. สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

• วิสัยทัศน์ :

“ต่อยอดการปฏิรูปการบริหารจัดการแร่ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนเข้าใจ และมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

• เป้าหมาย :

○ มีบัญชีทรัพยากรแร่ที่สมบูรณ์เพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่ และการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน เกิดการกำหนดนโยบาย บริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมุ่งเน้นพื้นที่หรือแร่เศรษฐกิจเป้าหมายที่สำคัญ

○ กลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวกมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ระบบจัดสรร ผลประโยชน์มีความเป็นธรรม

○ เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันแก้ไขปัญหา ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีฐานนวัตกรรมด้านแร่ ที่มั่นคงด้วยการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการพัฒนาคุณภาพและใช้ประโยชน์แร่

○ ผู้ประกอบการมีการประกอบการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และหลักการ ของเศรษฐกิจหมุนเวียน

○ สาธารณชนและชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์ จากการใช้ทรัพยากรแร่ มีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ รวมทั้งมีความยินดีที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการแร่

• แนวทางการพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกิจกรรมหลัก :

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๑ : การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
๑. ประเทศไทยมีบัญชี ทรัพยากรแร่และข้อมูล ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐาน สำหรับการบริหารจัดการแร่ โดยเฉพาะในชนิดแร่ เป้าหมายที่สำคัญ โดยสอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริง ผลกระทบต่อ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและ สุขภาพของประชาชน และ คำนึงถึงการตอบสนอง ความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ ในอุตสาหกรรมยุคใหม่ของ ประเทศ ควบคู่ไปกับการ อนุรักษ์การใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ความสำเร็จในการจัดทำ ข้อมูลด้านแร่เพื่อสนับสนุน การตัดสินใจเชิงนโยบาย เช่น ข้อมูลอุปสงค์และ อุปทานแร่ปริมาณแร่คงคลัง ปริมาณแร่สำรอง และ ประเด็นสถานการณ์เร่งด่วน ด้านทรัพยากรแร่ เป็นต้น ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี สิ้นสุดแผน	๑.๑ ศึกษาวิเคราะห์ เพื่อออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบายตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า พร้อมทั้งเทคโนโลยีสนับสนุนที่จำเป็น พัฒนาวิธีการใช้ ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ในปีแรกของแผน และดำเนินการเพื่อนำไปสู่การเป็น One Map ทั้งหน่วยงาน ด้านความมั่นคงทางทหาร หน่วยงานที่ดูแลการใช้ประโยชน์ ที่ดิน พื้นที่ลุ่มน้ำ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหาร จัดการน้ำ การอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่ป่า การดูแลพื้นที่สงวน หวงห้าม ฯลฯ เป็นต้น ร่วมกับระบบสารสนเทศที่ได้จัดทำ ขึ้นในการคาดการณ์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ที่จะกระทบต่อระบบการบริหารจัดการแร่ ๑.๒ ศึกษาวิเคราะห์ สารสนเทศรวมถึงการปรับปรุงกระบวนการ ที่จำเป็นต่อการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และ การบริหารจัดการแร่เชิงนโยบาย โดยดำเนินการในปีแรก ของแผน เช่น การทบทวนรายการข้อมูลสารสนเทศ การ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่ เพื่อการทำเหมือง การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อใช้ ประโยชน์พื้นที่ เป็นต้น และเร่งรัดการรวบรวมสารสนเทศ ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาในระบบ ร่วมกับระบบสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นในการคาดการณ์ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะกระทบต่อ ระบบการบริหารจัดการแร่เพื่อลดความซ้ำซ้อน และสะดวก ต่อการใช้

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
		<p>๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญจากต่างประเทศในชนิดแร่ที่มีความจำเป็น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ โดยการสร้างความร่วมมือและผลักดันภาคเอกชนให้สามารถแสวงหาแหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ</p>
<p>๒. เกิดการลงทุนเพื่อสำรวจทรัพยากรแร่เป้าหมายที่สำคัญต่อการปฏิรูปสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่สำหรับรองรับการตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการพัฒนาประเทศ</p>	<p>๒. ร้อยละของพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศได้ถูกสำรวจทรัพยากรแร่ และจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐานและกำหนดประเภทพื้นที่ศักยภาพแร่หรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง หรือพื้นที่อนุรักษ์เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗๕ ภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	<p>๑.๔ เพิ่มอัตราการสำรวจและจำแนกแหล่งแร่ โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีขีดความสามารถเข้ามาช่วยเป็นเครือข่ายการสำรวจ และบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ การสนับสนุนแหล่งทุนในการศึกษาวิจัยและสำรวจแร่ เพื่อให้ประเทศมีแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่สำรองการจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ</p> <p>๑.๕ ปรับปรุงกลไกการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยทำการศึกษาปัญหา อุปสรรค และประเมินความเป็นไปได้ต่าง ๆ ภายในปีแรกของแผน เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการแนวทาง หรือแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสำรวจแร่ของภาคเอกชนที่เกิดผลเป็นรูปธรรมภายใน ๓ ปีแรกของแผน</p>
<p>๓. มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่หรือพื้นที่นั้น ๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาวะวิกฤติและทิศทางใหม่ในอนาคต</p>	<p>๓. จำนวนนโยบายหรือแนวทางบริหารจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่ที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และภาคอุตสาหกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๕ เรื่อง ภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	<p>๑.๖ ศึกษาวิเคราะห์ Critical Raw Materials (CRM) เพื่อ นำสู่การกำหนดพื้นที่หรือรายชนิดแร่ที่สำคัญให้เกิดการพัฒนา นโยบายการบริหารจัดการแร่ โดยคำนึงถึงการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่จำเป็น</p>

**แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒ : การพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแลและการจัดสรร
ผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่**

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
<p>๑. มีการปรับปรุงและพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแลที่โปร่งใสและรวดเร็ว และมีระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการประกอบกิจการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่โดยตรงหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยอ้อม อาทิ กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม การลงทุน กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น ได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>๒.๑ ปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติของส่วนราชการ ให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุญาต สิทธิในการสำรวจหรือทำเหมืองแร่อย่างมีประสิทธิภาพผ่านกลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ-วิเคราะห์รายละเอียดกระบวนการอนุญาตของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและประเมินความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น การพิจารณาอายุใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต ประทานบัตรให้สอดคล้องกัน การให้สามารถดำเนินธุรกิจไปก่อนในระหว่างการพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าจะปฏิเสธการอนุญาต การใช้เอกสารหรือดำเนินกระบวนการบางส่วนร่วมกัน ระหว่างหน่วยงาน การพัฒนาระบบการยื่นคำขออนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ One Stop Service เป็นต้น โดยดำเนินการศึกษาฯ ภายในปีแรกของแผน และนำไปสู่การขับเคลื่อนตามผลการศึกษาฯ ในระยะเวลาที่เหลือของแผน</p>
	<p>๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปรับปรุงกลไกการอนุมัติอนุญาต และการจัดสรรผลประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตร ประทานบัตร การขอต่ออายุประทานบัตรและใบครอบครองแร่ โดยร่วมออกแบบกระบวนการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการจัดขั้นตอนการทำงาน ที่เกินความจำเป็น</p>
		<p>๒.๓ พัฒนากลไก และรูปแบบของการจัดสรรสิทธิใหม่ ๆ เพื่อทดลองและปรับเปลี่ยนให้ภาครัฐสามารถตอบสนองภาคส่วนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ศึกษาการพัฒนาและทดลองใช้วิธีการประมูลการให้สัมปทานแหล่งแร่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ และเป็นธรรม</p> <p>๒.๔ ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการปรับปรุงสัดส่วนการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่แก่ท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของเหมืองโดยตรงให้มากขึ้น โดยดำเนินการศึกษาฯ ให้ได้ข้อสรุป ภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในช่วงเวลาของแผนฯ รวมทั้งพัฒนากลไกการกำกับตรวจสอบการจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐ ท้องถิ่น และชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรมด้วยความโปร่งใส โดยการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศหรือดิจิทัล และให้มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ ถึงการใช้ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เงินกองทุนที่จัดตั้งขึ้น ตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตอย่างต่อเนื่อง</p>

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
	<p>๓. จำนวนกลไกที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาและปรับปรุงระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังของการ ทำเหมืองที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จำนวน ๕ กลไกภายในปีสิ้นสุดของแผน</p> <p>๔. ร้อยละความสำเร็จของเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการจัดการและการติดตามแก้ไขปัญหา ร้อยละ ๗๕ ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p> <p>๕. ร้อยละของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>๒.๕ พัฒนาระบบการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เคร่งครัดทันการณ์ สามารถที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทั้งอากาศยานไร้คนขับ ภาพถ่ายทางอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยี ๓ มิติในการกำกับดูแล รวมทั้งการพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพของประชาชนก่อน ระหว่าง และหลังปิดกิจการ และเผยแพร่ข้อมูลให้กับชุมชน โดยให้มีการศึกษาประเมินความเป็นไปได้เพื่อจัดทำแผนการพัฒนา ทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติ การบูรณาการระหว่างส่วนราชการภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน ในระยะเวลาที่เหลือของแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม</p> <p>๒.๖ บูรณาการกับเครือข่ายการเฝ้าระวังและการจัดการเรื่องอื่นในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายพัฒนาสังคม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการและยั่งยืน</p> <p>๒.๗ ติดตามและปรับปรุงพัฒนากระบวนการและระบบสารสนเทศ สำหรับการรับและติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้สามารถรักษาระยะเวลาโดยเฉลี่ยของการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนไว้ได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>๒.๘ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทาง Green economy และขยายผลรวมทั้งสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>๒. มีการปรับปรุงระบบจัดสรรและใช้ผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในระดับท้องถิ่น</p>	<p>๖. มีวิธีแนวทางปฏิบัติที่ดี (best practice) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบ และพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนไม่น้อยกว่า ๓ แนวทางภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>๒.๙ สร้างกลไกการค้นหาแนวปฏิบัติในการจัดการที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการจัดการความรู้ในการจัดการแร่ทั้งระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการรวบรวม และเผยแพร่ ข้อมูล ความรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เกิดการรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันของการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่</p>

**แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๓ : การวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม
และการใช้ประโยชน์จากแร่**

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
<p>๑. เกิดการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่นำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าแร่ การนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศ มีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่</p>	<p>๑. ร้อยละของของเสีย (Waste) ในกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ ของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมาย ที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน</p> <p>๒. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเพิ่มมูลค่าแร่ ด้านการนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ และด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม่น้อยกว่า ๒ แนวทางในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน</p> <p>๓. จำนวนผลงานวิจัยพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ หรือวัสดุทดแทนแร่ หรือแร่ทดแทนจำนวน ๕ ผลงานภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	<p>๓.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยพัฒนานำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการปฏิรูปอุตสาหกรรมยุคใหม่</p> <p>๓.๒ เร่งรัดให้มีการวิจัยพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยบูรณาการการวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึงรวมถึงเครือข่าย research cluster ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิชาการทั้งในและ/หรือต่างประเทศ และหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยทุกแหล่งทุนให้ผู้ประกอบการหรือนักวิจัยเข้าถึงแหล่งทุนหรือลดภาระด้านการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>๓.๓ ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาด้านวัสดุผสม วัสดุทดแทนแร่ที่มีกระบวนการผลิตที่ประเทศขาดศักยภาพ และแร่ที่การผลิตส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้อุตสาหกรรมพร้อมกับแก้ปัญหาผลกระทบ ควบคู่ ไปด้วยการวิจัยความต้องการของตลาด และความต้องการหรือการแก้ไขจุดอ่อนของการผลิตวัตถุดิบแร่ให้สอดคล้องกัน</p> <p>๓.๔ ส่งเสริมให้งานวิจัยด้านแร่ที่มีศักยภาพไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม ทั้งสนับสนุนตลาดเดิม และพัฒนาตลาดใหม่ เพื่อให้เกิดการบริหารที่สมดุลตลอดห่วงโซ่คุณค่า โดยทำงานร่วมและสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เป็นต้น</p>
<p>๒. มีการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันแก้ไข ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองทั้งในระหว่างการทำเหมืองและภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป้องกันและ</p>	<p>๔. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (best practice) สำหรับการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และด้านการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ผ่านการทำเหมือง ไม่น้อยกว่า ๒ แนวทางในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	<p>๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกิจการเหมืองแร่ เช่น การลดและป้องกันปัญหาฝุ่น PM2.5 / PM10 จากการทำเหมือง การพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรหรือยานยนต์พลังงานไฟฟ้า แทนการใช้พลังงานฟอสซิลในกระบวนการผลิต เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs เป็นต้น และวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการจัดการพื้นที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วเพื่อนำไปใช้ให้เกิด</p>

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
ลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนเพื่อเป็นองค์ประกอบไปสู่การอยู่ร่วมกันของการพัฒนาและแร่และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน		ประโยชน์ต่อชุมชน เช่น เทคโนโลยีการ scan พื้นผิวสามมิติในชุมชนเมืองสำหรับการออกแบบการใช้ประโยชน์ชุมชนเมือง เป็นต้น
๓. ผู้ประกอบการด้านแร่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้สถานประกอบการดำเนินกิจการที่มีมาตรฐานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน	๕. ร้อยละของความสำเร็จในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับระบบหรือกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ให้เป็นไปตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน	๓.๖ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทาง circular economy ในกิจการหรือสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่จัดลำดับความสำคัญ หรือมีความต้องการที่จะให้ภาครัฐเข้าไปส่งเสริม

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๔ : การสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
๑. มีการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนทั่วไป และชุมชนในระดับท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ที่สูงขึ้น	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของภาคประชาสังคม มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ร้อยละ ๒๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน	๔.๑ พัฒนากลไกในการประชาสัมพันธ์อย่างมีทิศทาง และเอกภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลข้อเท็จจริง ความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ติดตามและรายงานเรื่องความเสี่ยงและการควบคุมต่อสาธารณะ โดยจัดทำและดำเนินการตามแผนการสื่อสารที่ชัดเจน ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อาจเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และกิจการเหมืองแร่ โดยอาศัยเครือข่ายพันธมิตร อาทิ กรมประชาสัมพันธ์ เครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาชน และอื่น ๆ เป็นต้น ๔.X จัดทำและดำเนินการตามแผนสร้างความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณะในระยะยาวโดยการร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ต้น
	๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย (ระดับพื้นที่) มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของพื้นที่ ร้อยละ ๔๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน	๔.๒ สร้างกลไกให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งแร่สำรอง ปริมาณสำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ การบริหารจัดการ การแก้ปัญหา การใช้เงินกองทุนฟื้นฟูฯ การติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นต้น รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีการศึกษา จำแนกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำแผน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรมหลัก
		<p>การสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการแร่ต่อท้องถิ่นและชุมชนให้แล้วเสร็จภายในปีแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และดำเนินการตามแผนฯ ที่กำหนด</p> <p>๔.๓ พัฒนากลไกการสื่อสารให้มีกระบวนการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐในการกับผู้นำชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนให้เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อเผยแพร่ และสร้างความเข้าใจ</p>
๒. เกิดการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ในกระบวนการงานต่าง ๆ และชุมชนในระดับท้องถิ่นพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการร่วมบริหารจัดการแร่	๓. ร้อยละความสำเร็จของการสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ร้อยละ ๘๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน	<p>๔.๔ ปรับปรุงกลไกการมีส่วนร่วมระดับนโยบายในการพิจารณาการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยคำนึงถึงนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การท่องเที่ยว พลังงาน ศิลปวัฒนธรรม สังคม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔.๕ พัฒนากลไกให้ชุมชนท้องถิ่น มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเหมืองแร่เก่าหรือสิ้นอายุประทานบัตรมาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน</p>

๒. สรุปความเห็นของผู้เข้าร่วมการประชุม

• ด้านการกำหนดตัวชี้วัดและกิจกรรมหลักภายใต้แนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน

๑) กิจกรรม ๒.๖ (บูรณาการกับเครือข่ายการเฝ้าระวังและการจัดการเรื่องอื่นในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายพัฒนาสังคม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการและยั่งยืน) และกิจกรรม ๒.๙ (สร้างกลไกการค้นหาแนวปฏิบัติในการจัดการที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการจัดการความรู้ในการจัดการแร่ทั้งระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เกิดการรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันของการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่) ซึ่งอยู่ภายใต้แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒ : การพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ ควรมีการระบุงรายละเอียดของความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมให้ชัดเจนที่แสดงให้เห็นถึงความยั่งยืน เช่น อาจพิจารณาถึงสัดส่วนหรือร้อยละของผู้ได้รับผลประโยชน์ในชุมชนที่มีการดำเนินกิจกรรม เป็นต้น โดยการดำเนินการในเรื่องนี้จะช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับภาพลักษณ์การทำเหมืองที่มีจะถูกมองในเชิงลบให้ดีขึ้น ทั้งนี้ มีความต้องการที่จะให้เกิดการทำงานของภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาที่ร่วมกัน

๒) ปัญหาของการขาดการบูรณาการด้านการอนุญาต ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่กำกับดูแลอยู่ภายใต้กฎหมายของแต่ละหน่วยงาน บางส่วนส่งผลให้อาจจะเกิดความไม่มั่นใจในการลงทุนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในกรณีอายุใบอนุญาตตรง เช่น ใบอนุญาตป่าไม้ ใบอนุญาตในเขตนิคม ซึ่งไม่สอดคล้องกับระยะเวลาของใบอนุญาตหลักคือประทานบัตร เมื่อใบอนุญาตตรงสิ้นอายุก็ไม่สามารถดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตหลักต่อได้ ควรมีการผ่อนผันหรือพิจารณาอนุโลมให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะถูกปฏิเสธการต่ออายุใบอนุญาตตรงๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องค่าธรรมเนียมที่ซ้ำซ้อนกันของภาครัฐ เช่น ในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง มีการเก็บค่าธรรมเนียมการนำแร่ออกเท่ากับการเก็บค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งเป็นต้นทุนของผู้ประกอบการ เป็นต้น

• **ด้านการจัดทำแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง**

๑) การจัดทำแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ควรมีการบูรณาการขอบเขตพื้นที่สงวนหวงห้าม ตามมาตรา ๑๗ ของ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตลอดจนพื้นที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยแสดงการซ้อนทับ (Overlay) บนแผนที่ให้ชัดเจนและเผยแพร่ต่อสาธารณะซึ่งอาจช่วยลดปัญหาความขัดแย้งของชุมชนในแต่ละพื้นที่

๒) ควรมีการศึกษา สำรวจ และจัดทำเขตศักยภาพแร่ทุกพื้นที่ทั่วประเทศซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขต สงวนหวงห้ามต่าง ๆ ให้ครบถ้วนด้วย ไม่จำเป็นจะต้องดำเนินการเฉพาะนอกเขตสงวนหวงห้ามเท่านั้น

๓) ปัจจัยและเกณฑ์การพิจารณากำหนดแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง อาจพิจารณาให้ ความสำคัญ (น้ำหนักของปัจจัย) ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนให้สูงขึ้นจากเดิมที่กำหนดให้แต่ละด้าน มีน้ำหนักเท่า ๆ กันได้หรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้อาจนำเสนอต่อคณะกรรมการที่รับผิดชอบเพื่อพิจารณาในโอกาสต่อไป

๔) ควรจะดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐ ในเรื่องระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ในพื้นที่ที่จะ กำหนดเป็นพื้นที่ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองโดยเฉพาะในพื้นที่ใหม่ เพื่อไม่ให้เกิดความลักลั่นใน กระบวนการพิจารณาอนุญาต และเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการทำงานของภาครัฐให้มากขึ้น

• **ด้านการบริหารจัดการแร่รายชนิด**

๑) ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และพื้นที่อีสานใต้ มีความจำเป็นต้องมีแหล่งสำรองแร่ในการสนับสนุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยมีความต้องการให้พิจารณาทบทวนกระบวนการอนุญาตประทานบัตร ในพื้นที่แหล่งหินที่อยู่ในพื้นที่ตามประกาศพื้นที่แหล่งหินเดิม ที่อาจมีการทับซ้อนกับพื้นที่อื่นเช่น พื้นที่ สปก. โดยควรมีแนวทางที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ทั้งนี้ จะเป็นส่วนช่วยในการลดการเปิดพื้นที่ใหม่ด้วย

๒) ควรพิจารณาแนวทางการส่งเสริมการผลิตแร่บางชนิดที่ไทยมีศักยภาพมาใช้ประโยชน์ เพื่อป้องกันและลดการนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น หินแกรนิต เป็นต้น

• **ด้านอื่น ๆ**

๑) ควรมีการพิจารณาถึงการกำหนดเป็นแผนการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของ ประชาชนกรณีเกิดเหตุรั่วไหลของสารพิษ รวมทั้งการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (baseline data) ด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนให้ทั่วถึง ทั้งนี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นผู้กำกับดูแลการ ดำเนินการในส่วนนี้แล้ว อาจนำไปพิจารณาปรับปรุงในการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานได้

*****

โดย ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
มกราคม ๒๕๖๕

ภาคผนวก ง ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่

จากการทบทวนข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อม ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรโนอติตที่ผ่านมา การประเมินข้อมูลฐาน และการสร้างมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงได้มีการกำหนดทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่สำหรับประกอบกิจการกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการแร่ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) เพื่อนำไปปรับปรุงปัจจัยความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ใน ๔ ทางเลือก โดยมีการประเมินผลดี/ผลกระทบทางบวก ผลเสีย/ผลกระทบทางลบเป็นเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

ทางเลือก	ผลดี/ผลกระทบทางบวก	ผลเสีย/ผลกระทบทางลบ
1. มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม โดยเร่งรัดสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ ภายในประเทศเป็นหลัก	<ul style="list-style-type: none"> - ลดปัญหาพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบแร่ที่จำเป็นจากต่างประเทศ - ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ที่ไทยมีศักยภาพ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ - ต้นทุนทางวัตถุดิบต่ำกว่าการนำเข้า - เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - บางชนิดแร่ไทยไม่มีศักยภาพเพียงพอ ทำให้ขาดแคลนวัตถุดิบ - เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอันมากจนเกินความจำเป็น - ความคมผลกระทบทางอ้อมจากการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้ยาก - ระบบนิเวศทางธรรมชาติมีโอกาสเกิดการล่มสลายได้เร็วมากขึ้น - มีความเสี่ยงในการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจมีความขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำรุนแรงมากขึ้น
2. มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรมโดยการเร่งสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศ และผสมผสานการจัดการต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ลดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแร่ที่จำเป็นจากต่างประเทศ - ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ที่ไทยมีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ - ยังสามารถควบคุมระดับต้นทุนวัตถุดิบให้อยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนักหรือไม่ต่างจากราคาดตลาดอย่างมีนัยสำคัญ - เกิดการจ้างงานและพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้วัตถุดิบแร่จากต่างประเทศ - สร้างมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังคงเกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอันมากจากรังแผ่กระจายในแหล่งแร่ภายในประเทศ - ความคมผลกระทบทางอ้อมจากการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้ยาก - ต้องพิจารณาความคุ้มค่าการนำเข้าวัตถุดิบแร่จากต่างประเทศมาใช้ประโยชน์ทั้งในกรณีการใช้ที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการส่งเสริมการนำเข้า และกรณีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนจากการขนส่งหรือกระบวนการผลิตวัตถุดิบแร่ที่นำเข้าจากต่างประเทศ - ยังคงมีความเสี่ยงในการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจมีความขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำในระดับสูง

ทางเลือก	ผลดี/ผลกระทบทางบวก	ผลเสีย/ผลกระทบทางลบ
<p>3. สร้างความสมดุลของการใช้ทรัพยากรระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ในประเทศ ควบคู่ไปกับการจัดหาวัตถุดิบทดแทนในชนิดแร่ที่สำคัญทั้งจากในและต่างประเทศในส่วนที่เหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแร่ที่จำเป็นจากต่างประเทศ - ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ที่ไทยมีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ - ยังสามารถควบคุมระดับต้นทุนวัตถุดิบให้อยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนักหรือไม่ต่างจากราคาคาดตลาดอย่างมีนัยสำคัญ - เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ รวมทั้งยังคงสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบแร่จากต่างประเทศ - สร้างมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ - ลดปริมาณการใช้ทรัพยากรแร่จากการพัฒนาพื้นที่ใหม่ เพื่อนำแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ - สร้างโอกาสในการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการนำวัตถุดิบแร่กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด - ลดและป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม - ลดปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน - ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความขัดแย้งของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังคงเกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอันจากการพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศ - ต้องพิจารณาควบคุมการนำเข้าวัตถุดิบแร่จากต่างประเทศมาใช้ประโยชน์ทั้งในกรณีการใช้ที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการส่งเสริมการนำเข้า และกรณีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน - อาจกระทบหรือกระทบต่อการผลิตวัตถุดิบแร่ที่นำเข้าจากต่างประเทศ - ยังคงมีความเสี่ยงในการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจมีขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำแต่อยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
<p>4. มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ โดยเปิดพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่ใหม่ในน้อยที่สุด หรือเปิดพื้นที่ใหม่เพื่อพัฒนาแหล่งแร่เฉพาะในช่วงเวลาวิกฤติทางวัตถุดิบแร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถรักษาทรัพยากรแร่และทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างสูงสุด - การควบคุมผลกระทบต่อทางอ้อมจากการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติทำได้ง่าย มีผลกระทบต่อคนน้อย หรือจำกัดในวงแคบ - สามารถรักษาระบบนิเวศทางธรรมชาติได้อย่างสูงสุด - ความเหลื่อมล้ำหรือความรุนแรงทางสังคมและชุมชนที่เกิดจากการพัฒนาทรัพยากรแร่อยู่ในระดับต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแร่อย่างรุนแรงในหลายชนิดแร่ - ต้องพึ่งพาการนำเข้าแร่จากต่างประเทศที่เป็นบ้จลยจากภายนอกและควบคุมได้ยากทั้งเชิงนโยบาย เชิงปริมาณและคุณภาพ - ไม่สามารถควบคุมระดับต้นทุนวัตถุดิบแร่ได้โดยต้องให้เงินไปตามราคากลางโลก (รวมถึงค่าใช้จ่ายจากการขนส่ง) - ไทยไม่ได้ออกกาสะจากศักยภาพแร่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ - ต้นทุนทางวัตถุดิบสูงซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและไม่สามารถแข่งขันได้กับประเทศคู่แข่ง - ความน่าสนใจในการลงทุนทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบแร่เป็นศูนย์ - ไม่เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ - อาจส่งผลให้ประเทศไทยต้องเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยกลับไปพึ่งพาผลผลิตทางการเกษตรหรือทางชีวภาพที่ยังคงมีปัญหาด้านคุณภาพ

ภาคผนวก จ TOWS Matrix

	Strengths (S)	Weaknesses (W)
	<p>S1 พ.ร.บ.ร.ศ. 2560 ให้ความสำคัญอยู่กับการบริหารจัดการแผนองค์กรตามโครงการดำเนินงานของภาคธุรกิจชัดเจน</p> <p>S2 มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนแห่งชาติ ที่มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ชัดเจน เป็นกลไกให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายบริหารจัดการในทิศทางเดียวกันโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน</p> <p>S3 พ.ร.บ.ร.ศ. 2560 ให้ความสำคัญของยุทธศาสตร์ชัดเจนและบูรณาการกันให้ชัดเจน เนื่องจากเปลี่ยนผู้นำจาก วว. เป็น อพร. / ผว. มีการแบ่งประเภทของเหมือง ฯลฯ</p> <p>S4 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>W1 ฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการของประเทศไทยยังไม่มีความสมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและสามารถเชื่อมโยงกัน</p> <p>W2 การแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่ยังไม่ได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม</p> <p>W3 ภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชนท้องถิ่น</p> <p>W4 มีปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในบางกรณีอาจมีสาเหตุมาจากวิธีการไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานและกฏเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือขาดกลไกการติดตามตรวจสอบ</p> <p>W5 การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐในการบริหารจัดการหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรแร่ การปรับปรุงเทคนิคและการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากร การปรับปรุงองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งศักยภาพ แหล่งแร่พื้นที่ประทานบัตร พื้นที่อาชญากรรม รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำเหมือง มีปัญหาผลกระทบของชุมชนและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูหลังจากปิดเหมือง การประเมินสิ่งแวดล้อมและมีการใช้กฎหมายในการบริหารจัดการแร่</p> <p>W8 ความน่าเชื่อถือ ในการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่จากต่างประเทศลดลง</p> <p>W9 ภาครัฐมีลักษณะการทำงานแบบแยกส่วน พบงานหนักที่ดูแลทรัพยากรอยู่ด้วยหน่วยงานทำให้มีความเห็นที่ต่างกัน ในมุมมองของการพัฒนาและการอนุรักษ์ฯ ในมีความชัดเจนเพียงพอเชิงนโยบายในบางส่วน</p>
<p>Opportunities (O)</p> <p>O1 เป้าหมายตามนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับประเทศมุ่งใช้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ให้เป็นฐานการผลิตของภูมิภาค การสร้างและเชื่อมต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Rate East) ทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบในไทยหรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพสูงซึ่งรวมสิ่งแร่หายาก (Rare Earth) ทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในภาคสร้าง/เป็นวัตถุดิบตั้งต้นเพิ่มขึ้น</p> <p>O2 การที่อัตราค่าเช่าที่ดินในการพัฒนาเหมืองแร่ ลดลงในภาคธุรกิจภาคเกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับภาคใต้ที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการมีสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญโดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์</p> <p>O3 การที่นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้และต่อยอดให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และการผลิตที่มีประสิทธิภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการมีสิ่งแวดล้อม</p> <p>O4 รมมีนโยบายสนับสนุนในปัจจุบัน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการวิจัยวิจัยซึ่งจะสะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วยผลักดันให้เกิดนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>O6 มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีทรัพยากรที่เพียงพอที่จะเป็นแหล่งวัตถุดิบให้เข้ามาใช้ในประเทศ</p> <p>O7 ประชาชนเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีทรัพยากรที่เพียงพอที่จะเป็นแหล่งวัตถุดิบให้เข้ามาใช้ในประทศ</p> <p>O8 จากโครงการ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อ Supply chain ของทุกภาคส่วน แต่จากมาตรการควบคุมที่ภาครัฐมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้อุตสาหกรรมผลิตและการบริโภคกลับมาฟื้นตัวเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>S1O306 การส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>S1O4 การปรับรูปแบบ วิจัย / ขั้นตอน / ในบริหารจัดการเรื่องรถยนต์ และการป้องกันแก้ไขปัญหาคาบาซอด้วย</p> <p>S1O207 การส่งเสริมให้เกิดการใช้วัตถุดิบไทยและจัดหาวัตถุดิบจากต่างประเทศในพื้นที่ที่วัตถุดิบมีจำกัด</p> <p>S2S4O408 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามนโยบายของภาครัฐและพัฒนาคุณภาพผ่านกลไกของบริหารจัดการเรื่องวัสดุและพัฒนาระบบฐานข้อมูลในการบริหารจัดการเรื่องวัสดุและพัฒนาระบบฐานข้อมูลในการบริหารจัดการเรื่องวัสดุ</p> <p>S303 การปรับปรุง/ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในกระบวนการอนุญาต ให้มีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว</p> <p>S403 การปรับปรุงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data และพัฒนาเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	
<p>Threats (T)</p> <p>T1 พื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการทำเหมือง และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองซ้อนทับอยู่ในพื้นที่ป่าและพื้นที่ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ</p> <p>T2 ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของภาครัฐ และวิกฤตการณ์ด้านปัญหาด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ทั้งจากผลกระทบทางตรง เช่น ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน/หิน มีปัญหาพื้นที่ขี้เถ้า เป็นต้น และจากผลกระทบทางอ้อม</p> <p>T3 การทำเหมืองมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทำเหมืองหรือการจัดการเปิดหน้าดิน ทำให้เกิดการชะล้าง พังทลาย การทำเหมืองแร่แรงเป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ทรัพยากรอื่น ๆ</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <p>W2W3T2 เน้นประโยชน์และสร้างความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจกับการปรับปรุงโครงสร้างและสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ และบริหารจัดการแร่ที่โปร่งใส เพื่อให้ประชาชนและสังคมที่คาดหวังดีขึ้น</p> <p>W4T2 พัฒนาระบบหรือระบบการกลไกการติดตามตรวจสอบและเร่งรัดลดผลกระทบของเหมืองแร่ที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากกิจกรรมเหมืองแร่ที่ทางตรงและทางอ้อม</p> <p>S2S3W9 การปรับปรุงกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติของส่วนราชการให้มีความรวดเร็ว เกิดการบูรณาการการทำงานมากขึ้น โดยผ่านช่องทางและกลไกของ คตร.</p>	

ภาคผนวก ฉ การประยุกต์ใช้หลัก SEA ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย แผน หรือแผนงานโดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และการบูรณาการด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลซึ่งต้องนำผลไปใช้ในการวางแผนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในกระบวนการและขั้นตอนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) มีขั้นตอนของการดำเนินงาน ๒ ชั้น ได้แก่ ๑) ขั้นตอนการจัดทำ SEA ซึ่งมีขั้นตอนหลักประกอบด้วย การกลั่นกรอง การกำหนดขอบเขต การพัฒนาและการประเมินทางเลือก การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน การจัดทำรายงาน SEA และการมีส่วนร่วม และ ๒) ขั้นตอนการติดตามและตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการควบคุมคุณภาพของกระบวนการ SEA และการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ถือเป็นแผนสำคัญฉบับหนึ่งของประเทศและส่งผลกระทบในวงกว้าง จึงจำเป็นที่จะต้องนำหลักการของการจัดทำ SEA เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนฯ ซึ่งจำแนกออกเป็น ๖ องค์ประกอบ (ขั้นตอนการจัดทำ SEA) โดยในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดของแนวทางการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๑. การกลั่นกรอง	เป็นการพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องทำ SEA หรือไม่ เช่น - เป็นประเภทของแผนหรือแผนงานที่ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนด - เป็นแผนหรือแผนงานที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง	<ul style="list-style-type: none"> • มีแนวคิดที่จะกำหนดให้แผนการบริหารจัดการแร่ เป็นแผน/แผนงานที่ต้องจัดทำ SEA ตาม (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี • กรณีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นแผน/แผนงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง อุตสาหกรรมแร่มีมูลค่ากว่าแสนล้านบาทต่อปี มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจำนวนมากและอาจมีผู้นำการจัดทำ SEA ไปจุดเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือต่อต้าน • การนำแผนแม่บทฯ มาจัดทำ SEA อย่างเต็มรูปแบบอาจประสบความสำเร็จหรือไม่สอดคล้องกับห้วงเวลาในการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ ที่ค่อนข้างมีกรอบเวลาจำกัดได้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงการกำหนดขอบเขตที่เหมาะสม
๒. การกำหนดขอบเขต	โดยการใช้วิธีการ อาทิ วิเคราะห์บทวนแผน/แผนงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> • กรณีการจัดทำ SEA ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ อาจสามารถกำหนดขอบเขต

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
	<p>ระบุขอบเขตเชิงพื้นที่และระยะเวลา วิเคราะห์แรงขับเคลื่อนของการพัฒนา กำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและตัวชี้วัด ประเมินข้อมูลฐาน ทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น จัดทำแผนการมีส่วนร่วมและการสื่อสาร จัดทำและเสนอรายงานการกำหนดขอบเขต เป็นต้น</p>	<p>ของการจัดทำ SEA ในระดับมหภาคโดยการทบทวนข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อม ผลกระทบ ผลการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ในอดีตที่ผ่านมา การประเมินข้อมูลฐาน และการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ทราบทางเลือกสำหรับกำหนดทิศทางการภาพกว้างว่าจะมีทิศทางของการบริหารจัดการแร่อย่างไร เช่น จะสนับสนุนส่งเสริมให้มีการสำรวจหรือการทำเหมืองแร่ในรูปแบบใด ระดับใด จะเน้นการอนุรักษ์มากน้อยเพียงใด จะมุ่งเน้นการใช้วัสดุทดแทนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> • แนวคิดในการใช้ SEA ในการจัดทำแผนแม่บทแร่ฯ ซึ่งเป็นแผนระดับภาพรวมทุกพื้นที่ทั่วประเทศและทุกชนิดแร่ อาจจะไม่สามารถใช้หลักการของ SEA เต็มรูปแบบเพื่อกำหนดขอบเขตในภาพรวมในลักษณะ One size fit all ได้ เพราะแต่ละพื้นที่ก็มีปัจจัยและบริบทของพื้นที่แตกต่างกัน เช่น ระดับการร้องเรียนคัดค้าน ทศนคดี ศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐาน ศักยภาพของแหล่งแร่ ฯลฯ หรือแต่ละชนิดแร่เองก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน เช่น หินอุตสาหกรรม ก็ย่อมมีความแตกต่างจากแร่ทองคำ แม้จะอยู่ในพื้นที่เดียวกันก็ตาม ดังนั้น การกำหนดขอบเขตของการทำ SEA ด้านแร่ ยังอาจจะต้องพิจารณาในเชิงรายพื้นที่หรือรายชนิดแร่ มากกว่าการจัดทำเชิงรายละเอียดในภาพรวม

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
<p>๓. การพัฒนาและประเมินทางเลือก</p>	<p>- การพัฒนาทางเลือก เช่น การหาสภาพปกติ การพิจารณาความจำเป็นของทางเลือก การพิจารณาทางเลือกไม่ดำเนินงาน การพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>- การประเมินทางเลือก เช่น การประเมินผลกระทบ ที่เกิดจากทางเลือกต่าง ๆ การพิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาทางเลือกที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ เพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมหรือเสนอทางเลือกใหม่ภายใต้การประเมินข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทาง ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์หรือแนวทางมาตรการในแผนแม่บทแร่ที่เหมาะสมที่สุด ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ มีขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามประกาศการมีส่วนร่วมฯ ของ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) และ ๓) การจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing)
<p>๔. การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน</p>	<p>เป็นแนวทาง/วิธีการดำเนินงานช่วยให้ประเด็นยุทธศาสตร์บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งมาตรการส่งเสริม หลีกเลียง และการบรรเทาผลกระทบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดแนวทาง วิธีการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบของมาตรการส่งเสริม มาตรการหลีกเลียง และมาตรการลดหรือบรรเทา ตามหลักการของ SEA

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๕. การจัดทำรายงาน SEA	รายงานเพื่อสรุป SEA ที่ดำเนินงานมาในแต่ละขั้นตอน และอาจจัดทำรายงานฉบับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลและชี้แจงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เน้นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	การจัดทำ SEA กรณีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ จะผนวกเป็นเนื้อเดียวกับขั้นตอนของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยอาจกำหนดเป็นแผนผังเพื่อแสดงขั้นตอนต่าง ๆ ของ SEA ที่สอดแทรกอยู่ในกระบวนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๖. การมีส่วนร่วม	เป็นขั้นตอนสำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดทำ SEA ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทางปฏิบัติ โดยจะสอดแทรกอยู่ตลอดกระบวนการ SEA	ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามประกาศการมีส่วนร่วมฯ ของ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) และ ๓) การจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) ซึ่งจะนำประเด็นต่าง ๆ ตามหลักการของ SEA ไปดำเนินการเพื่อรับฟังความคิดเห็นตามขั้นตอนข้างต้น

ภาคผนวก ข องค์ประกอบและกระบวนการในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

การบริหารจัดการแร่ถือเป็นระบบหรือกลไกหนึ่งที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างเลี่ยงไม่ได้ ทั้งด้านนโยบายระดับประเทศและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี รวมทั้งแผนต่าง ๆ อันถือเป็นแผนสามระดับตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญในการก่อร่างเป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่นั้น ยังต้องวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มภายใน-ภายนอก โดยใช้หลัก SWOT analysis การประยุกต์ใช้ องค์ความรู้เกี่ยวกับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA-Strategic Environmental Assessment) และผลการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับก่อน

สำหรับองค์ประกอบของระบบการบริการจัดการแร่ในประเทศไทยที่มี คนร. กำกับดูแลภาพรวมเชิงนโยบายแล้ว ยังมีกำรขับเคลื่อนด้วยคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กำรกำหนดนโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ชนิดต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐในการกำหนดหลักเกณฑ์กำรจำแนกเขตแหล่งแร่เพื่อกำรทำเหมือง กำรกำกับดูแลกำรประกอบกำร รวมทั้งกำรอนุมัติอนุญาตที่เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมภายใต้เงื่อนไขของกำรนำทรัพยากรแร่มาใช้ให้เกิดกำรเพิ่มมูลค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ที่เอื้อต่อความยั่งยืนของกำรรักษาสภาพแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้

อย่างไรก็ตาม การที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ก็จำเป็นจะต้องมีปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ร่วมด้วย ได้แก่ การมีระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร การวางระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยตามประกาศหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วม ได้กำหนดว่า ต้องมีการเปิดเผยข้อมูล โดยกรณีเปิดเผยข้อมูลเพื่อจะรับฟังความคิดเห็น ต้องดำเนินการให้มือน้อย ๓ ขั้นตอน คือ การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓ กลุ่ม การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) และการจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) ทั้งนี้ ปัจจุบันคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อยู่ระหว่างจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ต่อยอดการปฏิรูปการบริหารจัดการแร่ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนเข้าใจและมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

ความเชื่อมโยงของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) กับยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้อง				
<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (2561–2580)</p>	<p>ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>4.2 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 4.2.2 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 4.4 โครงสร้างพื้นฐาน เอ็มโอบี เอ็มไอ 4.4.1 เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ 4.4.2 สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ 4.5 พัฒนาเศรษฐกิจบนฐานนวัตกรรมยุคใหม่ 4.5.5 ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ</p>	<p>ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>4.1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว 4.1.5 ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน 4.4 พัฒนาระบบนิเวศ ชุมชน เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 4.4.1 จัดทำแผนผังภูมิวิเทศเพื่อการพัฒนาเมือง ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมิวิเทศอย่างเป็นเอกภาพ 4.6 ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศไทย 4.6.2 พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม 4.6.3 จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ</p>	<p>ด้านการสร้างความเสมอภาคทางสังคม</p> <p>4.2 การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี 4.2.1 พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค 4.2.5 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 4.3 การเสริมสร้างพลังทางสังคม 4.3.3 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน 4.4 การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง 4.4.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน</p>	
<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</p>	<p>(4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต มุ่งขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมและบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบนฐานของการปรับเปลี่ยนจากทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบ • แผนย่อยอุตสาหกรรมและ บริการทางเทคโนโลยี • แผนย่อยการพัฒนากระบวนการผลิต อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต</p> <p>(23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ให้การดำเนินการวิจัยและพัฒนาวิจัยของประเทศ โดยสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนกลุ่มต่างๆ ในประเทศ ยุทธศาสตร์การผลิตและบริการ แก่ชนชั้นกลางและสังคม พัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ • แผนย่อยการวิจัยและพัฒนาวิจัยด้านเศรษฐกิจ • แผนย่อยการวิจัยและพัฒนาวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<p>(9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ เน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ที่สำคัญ ทั่วประเทศ จากทรัพยากรในพื้นที่พิเศษเทคโนโลยี รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • แผนย่อยการพัฒนา EEC • แผนย่อยการพัฒนา SEC • แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน</p>	<p>(6) พื้นที่และเมืองนำร่องอัจฉริยะ มุ่งเป็นการพัฒนาเมืองอยู่ในภูมิภาคของประเทศ แหล่งจ้างงานและที่อยู่อาศัย รวมทั้งพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ • แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชุมชนเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิวิเทศอย่างยั่งยืน</p> <p>(18) การเติบโตอย่างยั่งยืน ในความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นภาคีกับมิติที่เป็นสังคมการวิจัย-วิจัย การอนุรักษ์ รักษา ฟื้นฟูและสร้างในสามเหลี่ยมเศรษฐกิจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน • แผนย่อยการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว • แผนย่อยการยกระดับกระบวนการพัฒนาที่กำหนดอนาคต</p>	
<p>แผนปฏิรูปประเทศ (6 เม.ย. 2561)</p>	<p>ด้านเศรษฐกิจ เรื่องและประเด็นการปฏิรูป หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน หัวข้อย่อย 1.1 ผลผลิตภาพ (Productivity) หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านการเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ หัวข้อย่อย 1.2 การรวมกลุ่มในภูมิภาค (Regional Integration) หัวข้อที่ 1 : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน หัวข้อย่อย 1.3 ระบบนิเวศด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (R&D, Innovation Ecosystem)</p>	<p>ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 1 ทรัพยากรทางบก ประเด็นย่อยที่ 3 ทรัพยากรน้ำ 3.1 เร่งรัดจัดพื้นที่ศึกษาพื้นที่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง 3.2 พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ 3.3 สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพขององค์กรและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ • เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 6 ระบบการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปฏิรูปที่ 1 การปฏิรูประบบและโครงสร้างการบริหารงานประมงและสุขภาพ (EIA และ EHIA) ประเด็นปฏิรูปที่ 2 การปฏิรูประบบการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Strategic Environmental Assessment: SEA)</p>		
<p>แผนปฏิรูปประเทศ (25 ก.พ. 2564)</p>	<p>ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (Regional Trading and Investment Hub) ประเด็นสำคัญ 1) พัฒนาด้านโลจิสติกส์เพื่อสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity) เป้าหมาย ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาค ตัวชี้วัด 2.3) อันดับของมูลค่าการส่งออกทางตรงจากต่างประเทศในประเทศไทยในอันดับ 1 ใน 3 ของอาเซียน ระหว่างเวลาการดำเนินการรวม 2 ปี (2564-2565)</p>	<p>ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย 2) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ปลอดภัยและยั่งยืน 3.3 สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพขององค์กรและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ ตัวชี้วัด อันดับของประเทศไทยด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก (SDGs) ปี 64-65 ไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่า 50 ประเทศแรกของโลก เป้าหมาย 3) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษาและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย 4) เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ บรรเทาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตัวชี้วัด อันดับความหลากหลายทางพันธุกรรม พันธุ์สัตว์ และถิ่นที่อยู่ในระดับโลก (BHI) ปี 64-65 ไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่า 114 ประเทศแรกของโลก</p>	<p>ด้านการเมือง กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการนโยบายสาธารณะระดับเป้าหมาย ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างจริงจัง ตัวชี้วัด 2.1) ครอบคลุมของจำนวนเรื่องร้องทุกข์/แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของรัฐที่ได้ดำเนินการภายใต้ข้อบัญญัติขั้นพื้นฐานระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี 2565</p>	
<p>แผนฯ 12 (2560-2565)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์ 1.2 สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจสาขา 1.2.4 เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมสำคัญเดิมให้สามารถต่ออุตสาหกรรมใหม่และอุตสาหกรรมใหม่บนฐานของความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป้าหมาย 2.2 การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจสาขาเป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจสาขาเดิมโดยยังแข่งขันได้ ตัวชี้วัด 1.1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3, 4.5 และ 6 ต่อปีตามลำดับ แนวทางการพัฒนา 3.2 การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ 3.2.2 การพัฒนาอุตสาหกรรม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วัตถุประสงค์ 1.1 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้ารวมทั้งมีผลผลิตภายในประเทศ เป้าหมาย 2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ตัวชี้วัด 1.2 สัดส่วนด้านมูลค่าสินค้าส่งออกมูลค่ารวมในประเทศ โดยในส่วนของต้นทุนค่าขนส่งสินค้าต่ำกว่า ร้อยละ 7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี 2564</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 9 การลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน วัตถุประสงค์ 1.3 เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวได้อย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย 2.3 พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัด 3.2 ร้อยละของชุมชนเกษตรกรรมที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ที่ลดลง 3.3 การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ที่ลดลง 3.4 ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>	
<p>ร่าง กรอบแผนฯ 13 (2560-2565)</p>	<p>3. ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก กลยุทธ์ 3. แผนการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่ปลอดภัยทั้งห่วงโซ่อุปทานในระยะเวลา 5 ปี 3.1) ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตชิ้นส่วนที่เป็นเทคโนโลยีหลัก 3.3) สร้างฐานการผลิตแบตเตอรี่ลิเธียมไอออนที่สำคัญ 3.8) ศึกษาแนวทางการกำจัดซากยานยนต์และชิ้นส่วนและส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน กลยุทธ์ 4. ยืดความสามารถของผู้ประกอบการในผลิตยานยนต์ไฟฟ้า แบตเตอรี่และชิ้นส่วนสำคัญ 4.3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิต</p>	<p>8. มีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เด่นได้อย่างยั่งยืน กลยุทธ์ 3 การสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และดิจิทัล ตัวชี้วัด 3.1) พัฒนาการสร้างพื้นที่ฐานระบบโลจิสติกส์อย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทยในโลจิสติกส์ Advance ของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ตัวชี้วัด 4 การเสริมสร้างงานแข่งขันในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง 4.1) เสริมสร้างสมรรถนะขององค์กร 4.2) ส่งเสริมในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง 4.3) ส่งเสริมตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาพื้นที่และเมือง</p>	<p>11. ลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ กลยุทธ์ 1.1 ส่งเสริมการใช้มาตรการเชิงป้องกัน (Preventive Measure) ในพื้นที่สำคัญ อาทิ การวางผังเมือง การปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยอาคาร การใช้พื้นที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่น้ำท่วม และสร้างพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยให้มีความปลอดภัย 1.4) นำแบบจำลองระดับชาติที่ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจาก ND ปรุชกต่าง ๆ และ CC ที่มีแผนแก้ไข กลยุทธ์ 2.2 การป้องกันและฟื้นคืนสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการรับมือกับ ND&CC 2.4) สนับสนุนมาตรการที่ไม่ใช่เชิงโครงสร้าง (Non-Structural Measure) อาทิ ปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ND ส่งเสริมมาตรการป้องกัน ND&CC จัดสร้างระบบเตือนภัยและจัดตั้งกองหนุนเพื่อสนับสนุนการป้องกันและลดผลกระทบจาก ND&CC กลยุทธ์ 3.3 การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการบริหารจัดการความเสี่ยงจาก ND&CC 3.3) พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับการจัดท่ามกลางของระดับชาติเพื่อประเมินความเสี่ยงและผลกระทบจาก ND ปรุชกต่าง ๆ และ CC ในพื้นที่สำคัญ กลยุทธ์ 4. การอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศที่เชื่อมโยงกัน/ลดผลกระทบจาก ND&CC 4.1) สร้างจิตสำนึก (Public Awareness) ในประชาชนทุกกลุ่ม กลยุทธ์ 5. การบริหารจัดการทางเศรษฐกิจและกระจายรายได้สู่พื้นที่ชนบท 5.1) ส่งเสริมเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างยั่งยืน 5.2) ส่งเสริมธุรกิจและทุนในการสร้างชีวิตของหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	
<p>ยุทธศาสตร์ 20 ปี (2561-2580)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลประกอบการในระดับนโยบาย และการจัดการโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่</p>	<p>ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแร่ลดผลกระทบต่อคนค่า และเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน</p>	<p>ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคุณภาพการบริหารจัดการแร่อย่างยั่งยืน</p>	
<p>ร่างแผนแม่บทแร่ ฉบับที่ 2</p>	<p>การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่</p>	<p>การพัฒนาผลประกอบการคุณภาพ และการจัดสรรผลประโยชน์จากแร่ให้ทรัพยากรแร่</p>	<p>การวิจัยพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากแร่</p>	

ภาคผนวก ซ แนวทางการบริหารจัดการแร่รายชนิด

ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยังได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่อย่างยั่งยืนที่สำคัญไว้ ๔ ชนิด โดยแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ยังคงกำหนดให้มีแนวทางการบริหารจัดการแร่อย่างยั่งยืนดังกล่าวไว้ต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล ได้แก่

หินอุตสาหกรรม

๑. หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์

๑.๑ การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เพื่อรองรับกำลังการผลิตปูนซีเมนต์ในปัจจุบันและอนาคต

- การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการอนุญาตประทานบัตรต้องให้สอดคล้องกับกำลังการผลิต อุปสงค์ และอุปทานของการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสำรองแหล่งวัตถุดิบเพื่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและการลงทุน

- การกำหนดให้ประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ที่มีเขตติดต่อกันต้องดำเนินการให้มีแผนการทำเหมืองร่วมกันหรือการออกแบบการทำเหมืองของเขตประทานบัตรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ภายใต้ความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมถึงให้มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม เพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๒ กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ในภาพรวมให้ครอบคลุมตามแนวเขตประทานบัตรเดิม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

๒. หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

๒.๑ การกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล เช่น พื้นที่การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เส้นทางก่อสร้างรถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วสูง โครงการเส้นทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) เป็นต้น

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นฐานความต้องการใช้ประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ (รายจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด)

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณสมบัติของหินแต่ละชนิดที่ตรงกับการใช้ประโยชน์ของความต้องการของภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรม

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนตามนโยบายการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของรัฐ

๒.๒ กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสภาวะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

ทองคำ

ยึดนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ทองคำที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ และกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกเป็นประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ ในประเด็นแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

๑) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

- ยกเลิกการส่งเสริมการลงทุนในด้านภาษีสำหรับกิจการเหมืองแร่ทองคำให้กับผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามกลไกทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาการประเมินสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำเป็นโครงการใหญ่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ภาครัฐมีข้อมูลพบเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

- ปรับปรุงการจัดการเก็บผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐและท้องถิ่นตามมูลค่าการผลิตแร่ทองคำและราคาตลาดโลก

- จัดสรรผลประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นที่อยู่บริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมเป็นพิเศษ

- ห้ามมิให้มีการส่งออกโลหะทองคำผสมที่ได้จากการทำเหมืองแร่ไปต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการทำเหมืองแร่ทองคำตลอดห่วงโซ่การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ

๒) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสังคมและชุมชนบริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณใกล้เคียง

- เปิดโอกาสให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำมากขึ้น

- ยกระดับมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการสูงขึ้นจากเดิมที่ได้ดำเนินการ

- ตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ติดกับเหมือง

๓) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน

- กำหนดให้มีกองทุนประกันความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ

- กำหนดให้มีกองทุน และหลักประกันการฟื้นฟูพื้นที่ที่ชัดเจน

- กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data)

ระหว่างการทำเหมือง และภายหลังการทำเหมือง

- กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องจัดทำแนวพื้นที่กั้นชนการทำเหมือง (Buffer zone)

ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

- บริเวณพื้นที่การทำเหมืองที่สิ้นอายุประทานบัตรต้องการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามหลักวิชาการ โดยต้องใช้เทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ ที่อาจนอกเหนือจากตามที่ระบุไว้ในแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง

โพแทช

๑. การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองกรณีแร่โพแทช ให้สอดคล้องกับอุปสงค์และอุปทานของความจำเป็นในการใช้ประโยชน์จากแร่โพแทชในประเทศและภูมิภาคอาเซียนในระยะเริ่มต้น รวมทั้งให้ครอบคลุมตลอดแผนบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งห่วงโซ่อุปทานของแร่โพแทชให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่โพแทชเพื่อการผลิตปุ๋ยเพื่อใช้ในประเทศเป็นหลักในระยะเริ่มต้น

- กำหนดกรอบแนวทางบริหารจัดการเพื่อการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการสนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตปุ๋ยหรือแร่โพแทชของอาเซียนและเอเชียในระยะต่อไป

๒) การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งแร่โพแทช และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเพื่อพิจารณากำหนดเป็นพื้นที่สำรวจและพัฒนาเหมืองแร่โพแทชเป็นโครงการใหญ่โดยการประมูล

- เร่งรัดสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยในพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)

- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่โพแทชที่เหมาะสม และผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างครบวงจร

- ศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่

- ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินการกำหนดแผนอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งแร่โพแทชและแร่พลอยได้เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ารวมทั้งกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจดึงดูดให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

- กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาใช้ประโยชน์แร่โพแทช และแร่พลอยได้ และการสร้างมูลค่าเพิ่ม
ในลักษณะอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

- ให้มีการศึกษาวิจัยแร่โพแทชและแร่พลอยได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่
- ให้มีการศึกษาวิจัยพัฒนาสูตรปุ๋ยหรือการผลิตปุ๋ยในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์และความต้องการของผู้บริโภค

๕) ส่งเสริมให้มีการผลิตแร่โพแทชให้เพียงพอกับความต้องการการพัฒนาประเทศและผลักดัน
ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางและผู้นำในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากแร่โพแทชของอาเซียนในระยะแรก
และภูมิภาคเอเชียในระยะต่อไป

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแร่โพแทชกับประเทศเพื่อนบ้านและผลักดัน
ให้ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในกลุ่มอาเซียนใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากประเทศไทย

- พัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้รองรับอุตสาหกรรมแร่โพแทชและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
ทั้งวงจร เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน

ควอตซ์

๑) เร่งรัดสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่ควอตซ์เป้าหมาย เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่มี
ศักยภาพในการทำเหมืองแร่ควอตซ์

- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย เพื่อกำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง
- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญ
เพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ควอตซ์เพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่
- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่

๒) พิจารณานำพื้นที่ตามประกาศกำหนดพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ.
๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา
๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)

- ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ศักยภาพแร่ควอตซ์เป้าหมาย ความจำเป็นการใช้
ประโยชน์ อุปสงค์-อุปทาน เศรษฐศาสตร์แร่ และการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวง
อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษาหรือการวิจัย
เกี่ยวกับแร่ตามความจำเป็น

๓) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องขั้นสูง ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ
กลางน้ำ และปลายน้ำ

- ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่ควอตซ์เพื่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องและผลิตเซลล์
แสงอาทิตย์เพื่อเป็นพลังงานทดแทน
- กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการ โดยการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการ
การสนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยมีการผลิตโลหะซิลิกอนและเซลล์แสงอาทิตย์ในระยะต่อไป

- ๔) ส่งเสริมให้ทีมงานวิจัย นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีมาช่วยการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ ภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ควอตซ์อย่างคุ้มค่า
- ให้มีการศึกษาวิจัยแร่ควอตซ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
  - ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่ควอตซ์

ภาคผนวก ฅ ตารางรายละเอียดตัวชี้วัด ค่า baseline และเกณฑ์การให้คะแนน
จำแนกตามแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒

วิสัยทัศน์ : “ต่อยอดการบริหารจัดการเพื่อให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนเข้าใจและมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อไม่ประนีประนอมกับทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

ตัวชี้วัด	baseline	อ้างอิงตัวชี้วัด	คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การให้คะแนน (ถ้ามี)	กิจกรรมหลัก	อ้างอิงกิจกรรม
<p>แนวทางพัฒนาเป้าหมายที่ 1 : การพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>1. ร้อยละของความพึงพอใจในการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากร เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย เช่น ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานแร่ ปริมาณแร่คงคลัง ปริมาณแร่สำรอง แหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญในต่างประเทศ และประเด็นสถานการณ์แร่ระดับด้านทรัพยากรแร่ เป็นต้น ร้อยละ :100 ภายในสิ้นสิ้นเดือน</p>	<p>ร้อยละ 100 (เป็นการพัฒนาฐานข้อมูลตาม ม. 16 และ 17 บางส่วนที่ใช้ในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง)</p>	<p>ตัวชี้วัด 1.1.1 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่องในยุทธศาสตร์ 20 ปี แต่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในแผน 1</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>ร้อยละความพึงพอใจในการจัดซื้อจัดจ้างแร่เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย พิจารณาจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและดำเนินการตามขั้นตอนแร่เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยมีขั้นตอน ดังนี้</p> <p>1. พบทราบประเภท ลักษณะ และคุณสมบัติของแหล่งข้อมูล ของข้อมูลที่กำลังเป็นโครงการบริหารจัดการแร่ และจัดทราบบรรณานุกรมข้อมูลให้ชัดเจนและมีความเกี่ยวข้องและครบถ้วน ทั้งข้อมูลที่เป็น dynamic และ static ที่มีระยะเวลาในการปรับปรุงฐานข้อมูลชัดเจน รวมทั้งระบุกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลในแต่ละรายการ ตลอดจนสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลให้ชัดเจน</p> <p>2. รวมรวมและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่กำลังเป็นตามรายการที่กำหนดในข้อ 1. ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนรายการฐานข้อมูล</p> <p>3. มีการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันโดยอัตโนมัติหรือตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 1 โดยสามารถตรวจสอบการปรับปรุงฯ ได้ตลอดเวลา เช่น ให้มีการจัดทำรายงานการปรับปรุงฯ หรือมีระบบ log file เป็นต้น</p> <p>4. มีแนวทาง/มาตรการป้องกันความเสี่ยงและมีการสำรองข้อมูลเป็นประจำ หรือมีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงตามระบบฐานข้อมูล</p> <p>5. มีระบบ access right ที่ทันสมัย เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งาน โดยต้องมีการเปิดเผยและสามารถให้ประชาชนทั่วไปเป็นกลุ่มหนึ่งที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้เป็นประจำเป็นได้</p> <p>เกณฑ์การให้คะแนน (ถ้ามี) :</p> <p>กำหนดให้ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> ขั้นตอนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 15 ขั้นตอนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30 ขั้นตอนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 25 ขั้นตอนที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 15 ขั้นตอนที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 15 	<p>1.1 ศึกษาวิเคราะห์ออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบายตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน พร้อมทั้งเทคโนโลยีสนับสนุนที่จำเป็น พัฒนาระบบที่ใช้ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ในรูปแบบของแผน และดำเนินการเพื่อนำไปสู่การเป็น One Map ทั้งหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทหาร หน่วยงานที่ดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ลุ่มน้ำ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์และพื้นที่ป่า การดูแลพื้นที่สงวนหวงห้าม ฯลฯ เป็นต้น</p> <p>1.2 ศึกษาวิเคราะห์สารสนเทศรวมถึงการปรับปรุงกระบวนการที่จำเป็นต่อการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และการบริหารจัดการแร่เชิงนโยบาย โดยดำเนินการในประเภทของแผน เช่น การพบทราบรายการข้อมูลสารสนเทศ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์พื้นที่และสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน และเร่งรัดการรวบรวมสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาในระบบร่วมกับระบบสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นในการจัดการข้อมูลการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะกระทบต่อระบบการบริหารจัดการแร่เพื่อลดความซับซ้อน และสะดวกต่อการใช้</p> <p>1.3 ส่งเสริมสนับสนุนการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญจากต่างประเทศในชนิดแร่ที่มีความจำเป็น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ โดยสร้างความร่วมมือและผลักดันภาคเอกชนให้สามารถแสวงหาแหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ</p>	<p>แนวทาง 1.1.2 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p> <p>แนวทาง 1.1.3 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p> <p>ประยุกต์จากแนวทาง 2.1.1 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี</p>
<p>2. ร้อยละของพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศที่ได้รับการสำรวจทรัพยากรแร่ และจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	<p>เฉลี่ยร้อยละ 92.76</p>	<p>ประยุกต์จากตัวชี้วัด 2.1.3 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่อง</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>พื้นที่ศักยภาพแร่ หมายถึง พื้นที่ใด ๆ ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นแหล่งแร่ โดยมีหลักฐานเบื้องต้นที่มีการสำรวจทรัพยากรแร่ หมายถึง พื้นที่ศักยภาพแร่ และมูลค่าทรัพยากรแร่ รวมถึงมีการจำแนกพื้นที่ออกเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และพื้นที่ที่มีศักยภาพทรัพยากรแร่</p> <p>ค่าเป้าหมาย : 50 ล้านไร่ (ค่าเป้าหมายจากโครงการจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อการบริหารจัดการอย่างสมดุลที่กำหนดค่าเป้าหมายในปี 66-70 ปี 66 = 10 ล้านไร่)</p>	<p>1.4 เพิ่มอัตราการสำรวจและจำแนกแหล่งแร่ โดยส่งเสริมการสำรวจในเขตสำรวจดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ และส่งเสริมให้เกิดเอกชนที่มีขีดความสามารถเข้ามาช่วยเป็นเครือข่ายการสำรวจ ด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ การสนับสนุนแหล่งทุนในการศึกษาวิจัยและสำรวจแร่ เพื่อให้ประเทศไทยได้มีแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ</p>	<p>แนวทาง 2.1.1 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี</p>

<p>ตัวชี้วัด</p> <p>3. จำนวนนโยบายหรือแนวทางการจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่ที่สอดคล้องกับความต้องการและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศไทย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และภาคอุตสาหกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง ภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	<p>baseline</p>	<p>อ้างอิงตัวชี้วัด</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)</p> <p>จำนวนโครงการให้คะแนน (ถ้ามี) : จำนวนจากสูตร ดังนี้ (พื้นที่ศักยภาพแร่ที่ได้ถูกสำรวจทรัพยากรแร่ และจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐาน (สะสม) (ล้านไร่) / พื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายรวม 50 ล้านไร่) X 100</p> <p>คำอธิบาย : จำนวนนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการแร่ หมายถึงจำนวนนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการแร่ ที่กำหนดหรือออกโดยคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการแร่ หรือคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่ที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่นโยบาย โดยนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการแร่ ที่กำหนดต้องไม่เอกสารแสดง ความเชื่อมโยงกับความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศไทย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ หรือ ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างชัดเจน</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>กิจกรรมหลัก</p> <p>1.5 ปรับปรุงกลไกการกำหนดแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดย พิจารณาปัญหา อุปสรรค และประเมินความเป็นไปได้ต่าง ๆ ภายในปีแรกของแผน เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการแนวทาง หรือแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสำรวจแร่ของภาคเอกชนที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมภายใน 3 ปีแรกของแผน</p>	<p>อ้างอิงกิจกรรม</p> <p>ประยุกต์จากแนวทาง 2.1.1 ในยุทธศาสตร์แร่ 20 ปี</p> <p>ปรับปรุงจากแนวทาง 3.1.1 ในยุทธศาสตร์แร่ 20 ปี</p> <p>แนวทาง 1.3.2 ในยุทธศาสตร์แร่ 20 ปี</p>
<p>แนวทางการพัฒนาด้านที่ 2 : การพัฒนาภาคปิโตรเคมี</p> <p>1. ร้อยละความสำเร็จของกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตตามเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ 100 ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>n/a</p>	<p>ปรับปรุงจาก</p> <p>ตัวชี้วัด 1.1.2 ในยุทธศาสตร์แร่ 20 ปี , ตัวชี้วัด ต่อเนื่องในยุทธศาสตร์ 20 ปี แต่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในแผน 1</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>กฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ หมายถึง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยเป็นกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ถูกล้มเลิกหรือแก้ไข โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีความสำคัญและส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการบริหารจัดการแร่ การทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบฯ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตตามเป้าหมายที่กำหนด ไม่น้อยกว่า 20 เรื่อง ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p> <p>กำหนดเป้าหมายของกระทรวงและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบฯ ดังนี้ ปี 2565/2566 = 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10 ปี 2566/2567 = 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15 ปี 2567/2568 = 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25 ปี 2568/2569 = 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25 ปี 2569/2570 = 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25</p>	<p>กิจกรรมหลัก</p> <p>1.6 ศึกษาวิเคราะห์ Critical Raw Materials (CRM) เพื่อนำไปสู่การกำหนดพื้นที่หรือรายชนิดแร่ที่สำคัญให้เกิดการทำเหมือง ปรับปรุง พัฒนา นโยบาย หรือแนวทางการบริหารจัดการแร่ โดยคำนึงถึงการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่จำเพาะ</p> <p>1.7 จัดทำนโยบายหรือแนวทางการจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่</p>	<p>ปรับปรุงจากแนวทาง 2.3.2 ในยุทธศาสตร์แร่ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p>

ตัวชี้วัด	baseline	อ้างอิงตัวชี้วัด	คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)	กิจกรรมหลัก	อ้างอิงกิจกรรม
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปรับปรุงกลไกการอนุมัติ อนุมัติ อนุมัติ และการจัดสรรผลประโยชน์ให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และโปร่งใส ร้อยละ 100 ภายในปีสิ้นสุดของแผน	3 ขั้นตอน/แนวทาง	ตัวชี้วัด 3.1.1 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่อง	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>การปรับปรุงกลไกการอนุมัติ อนุมัติ และการจัดสรรผลประโยชน์ หมายความว่า การปรับปรุงวิธีการ ขั้นตอน แนวทาง หรือรูปแบบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุมัติ และการจัดสรรผลประโยชน์ เช่น การลดขั้นตอน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานและประมวลผล การเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น โดยมีเป้าหมายในการปรับปรุงกลไกฯ เพิ่มขึ้นจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก ร้อยละ 100 (เป้าหมาย 6 ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ)</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p> <p>พิจารณาจากเป้าหมายในการปรับปรุงกลไกการอนุมัติ อนุมัติ และการจัดสรรผลประโยชน์ รวมทั้งสิ้น 6 ขั้นตอน/แนวทาง/วิธีการ/รูปแบบ โดยใช้การเปรียบเทียบกับผลที่สามารถทำได้เป็นการได้แบบสะสมในแต่ละปี ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้</p> <p>ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปรับปรุงกลไกฯ = ((จำนวนกลไกการอนุมัติ อนุมัติ และการจัดสรรผลประโยชน์ที่ได้รับการปรับปรุง (สะสม)/3) - 1) X100</p>	<p>2.2 เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการของหน่วยงานภาครัฐ ประทานบัตร การขอต่อทะเบียนพาณิชย์และใบประกอบธุรกิจในกรมสรรพากรนอกแบบ การขออนุญาตทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการจัดตั้งขั้นตอนการทำงานที่เกินความจำเป็น</p> <p>2.3 พัฒนากลไก และรูปแบบของบริการดิจิทัลใหม่ ๆ เพื่อทดลองและปรับเปลี่ยนให้ภาครัฐสามารถตอบสนองภาคส่วน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ศึกษาการพัฒนาและทดลองใช้วิธีการระบุผลการสัมมนาทางออนไลน์ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ และเป็นธรรม</p> <p>2.4 ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการปรับปรุงสัดส่วนการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของเหมือง โดยตรงให้มากขึ้น โดยดำเนินการศึกษาฯ ให้ได้ข้อสรุปภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในช่วงเวลาของแผนฯ รวมทั้งพัฒนากลไกการกำกับตรวจสอบการจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐ ท้องถิ่น</p> <p>2.5 พัฒนาระบบการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ตรงจุด ทันท่วงที สามารถที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งอากาศยานไร้คนขับ ภาพถ่ายทางอากาศ เทคโนโลยีโดรนสำรวจ 3 มิติในการกำกับดูแล รวมทั้งการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพของประชาชนก่อนระหว่าง และหลังเปิดกิจการ และเผยแพร่ข้อมูลให้กับชุมชน โดยให้มีการศึกษาประเมินความเป็นไปได้เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาฯ ทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติ การบูรณาการระหว่างส่วนราชการภายในปีแรกของแผนฯ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนในระยะเวลาที่เหลือของแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม</p>	<p>แนวทาง 2.3.2 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p> <p>แนวทาง 2.3.3 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี</p> <p>ประยุกต์จากแนวทาง 3.3.2 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี</p> <p>แนวทาง 3.2.3 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p> <p>แนวทาง 3.2.6 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี</p>
3. จำนวนกลไกที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาและปรับปรุงระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังของการทำงานทำเหมืองที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จำนวน 5 กลไกภายในปีสิ้นสุดของแผน	3 ขั้นตอน/แนวทาง	ตัวชี้วัด 3.2.1 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ตัวชี้วัดต่อเนื่อง	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>กลไกในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแลและการเฝ้าระวังของการทำงานเหมืองที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จำนวน 5 กลไก รายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลของเครือข่ายประชาชนที่ได้จัดตั้งไว้แล้ว 2) การเพิ่มช่องทางในการรายงานผลการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมของเครือข่ายประชาชน 3) การจัดทำระบบฐานข้อมูลการจัดการสิ่งแวดล้อมเหมืองแร่ 4) การจัดทำสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบ infographic เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายขึ้น 5) การจัดทำคู่มือการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากกรมการประทานเหมืองแร่ <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>2.6 บูรณาการกับเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องและการจัดการเรื่องอื่นในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายพัฒนาสังคม เป็นต้น เพื่อให้การทำงานอย่างบูรณาการและยั่งยืน</p>	

<p>ตัวชี้วัด</p> <p>4. ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานในการจัดการและติดตามแก้ไขปัญหาร้อยละ 75 ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>baseline</p> <p>ร้อยละ 100 (เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการรับข้อร้องเรียน)</p>	<p>อ้างอิงตัวชี้วัด</p> <p>ตัวชี้วัด 4.2.3 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ,ตัวชี้วัดต่อเนื่อง</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)</p> <p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>ความสำเร็จของเรื่องร้องเรียนที่ได้รับจัดการติดตามและติดตามแก้ไขปัญหาระยะยาวของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิก การกำกับดูแล มีปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่เกิดจากการทำเหมืองหรือประกอบกิจการ การกำกับดูแล โดยมีขั้นตอนการพิจารณา ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีระบบการรับเรื่องร้องเรียนที่มีช่องทางการรับเรื่องฯ ไม่น้อยกว่า 3 ช่องทาง โดยต้องเป็นช่องทางที่สะดวก เข้าถึงได้ง่าย ทั้งในรูปแบบ online และ offline 2) มีคู่มือหรือแนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียน และมีการจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างชัดเจน โดยมีการเผยแพร่หรือเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ (หากมีการเปิดเผยแล้วสามารถเข้าถึงได้) 3) มีการส่งเรื่องที่ได้รับแจ้งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ และมีการติดตามผลการแก้ไขปัญหาย่างต่อเนื่อง หรือเมื่อถึงระยะเวลาที่คู่มือหรือแนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียนกำหนด 4) มีการแจ้งผู้ร้องเรียนทราบผลการดำเนินการดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือเมื่อได้รับการแก้ไขแล้วเสร็จหรือมีข้อสรุปในประเด็นที่มีการร้องเรียน โดยมีการแจ้งผลฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเรื่องร้องเรียนที่ผ่านการคัดกรองแล้วว่าเป็นเรื่องร้องเรียนที่เข้าข่ายในด้านการอนุญาต การกำกับดูแล มีปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่เกิดจากการทำเหมืองหรือประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับแร่ 5) มีการประเมินผลการแก้ไขเรื่องร้องเรียน โดยในการประเมินผลอย่างน้อยต้องประกอบด้วย 5.1) ความพร้อมและความทันสมัยของเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเพื่อรับเรื่องและแจ้งผลการร้องเรียน และ 5.2) ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เป็นผู้ใช้และทำคำชี้แจงมีปัญหาเรื่องร้องเรียน และ 6) มีระบบการติดตามผลการร้องเรียนที่ผู้ร้องเรียนสามารถเข้าตรวจสอบสถานะของเรื่องได้ด้วยตนเองผ่านระบบ online <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p> <p>พิจารณาจากความสำเร็จในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ขั้นตอนที่ 1) คิดเป็นร้อยละ 10 ขั้นตอนที่ 2) คิดเป็นร้อยละ 25 ขั้นตอนที่ 3) คิดเป็นร้อยละ 50 ขั้นตอนที่ 4) คิดเป็นร้อยละ 75 ขั้นตอนที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 85 ขั้นตอนที่ 6) คิดเป็นร้อยละ 100 	<p>กิจกรรมหลัก</p> <p>2.7 ติดตามและปรับปรุงพัฒนากระบวนการและระบบสารสนเทศสำหรับการรับ การรับ และติดตามแก้ไขปัญหาร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้ร้องสามารถติดตามสถานะเรื่องร้องเรียนได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ทั้งนี้ ให้สามารถรักษาระยะเวลาโดยเฉลี่ยของการติดตามแก้ไขปัญหาร้องเรียนไม่ให้ล่าช้าไป โดยสามารถประเมินเวลาที่กำหนด หรือสามารถที่จะแจ้งผลการติดตามแก้ไขปัญหาร้องเรียนฯ ได้ทันทีเมื่อมีการดำเนินการแล้วเสร็จหรือมีข้อสรุปในประเด็นที่มีการร้องเรียน</p>	<p>อ้างอิงกิจกรรม</p> <p>ประยุกต์จากแนวทาง/มาตรฐานที่ 8 เป้าหมายที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนแม่บทฯ 2560 - 2564 ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p>
<p>5. ร้อยละของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมที่มีมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน ร้อยละ 50 ภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>ร้อยละ 177</p>	<p>ตัวชี้วัด 3.2.2 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ,ตัวชี้วัดต่อเนื่อง</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>สถานประกอบการกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการหรือได้รับการให้คำแนะนำปรึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อผ่านเกณฑ์มาตรฐานฯ</p> <p>สถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานฯ หมายถึง สถานประกอบการที่ได้รับการรับรอง หรือรางวัล ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กพร. เช่น Green Mining และ CSR-DPIIM สผ. เช่น EIA Award และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>2.8 ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรใช้อย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว (green economy) การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ (LCS) และขยายผลรวมทั้งสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ประยุกต์จากแนวทาง 3.1.5 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p>

ตัวชี้วัด	baseline	อ้างอิงตัวชี้วัด	คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)	กิจกรรมหลัก	อ้างอิงกิจกรรม
<p>6. มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของกองทุนเผื่อระวังสุขภาพสำหรับโครงการเผื่อระวังสุขภาพ หมู่บ้านรอบพื้นที่หนึ่งเมืองใน 1 โครงการ และโครงการเผื่อระวังสุขภาพสำหรับโครงการเผื่อระวังสุขภาพ หมู่บ้านรอบพื้นที่หนึ่งเมืองใน 1 โครงการ</p> <p>ความเกี่ยวข้องของชุมชนไม่น้อยกว่า 3 กรณี ตัวอย่างภายในปีสิ้นสุดของแผน</p>	n/a	ตัวชี้วัดใหม่ ในแผน 2	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>ปี 2566 มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของกองทุนเผื่อระวังสุขภาพสำหรับโครงการเผื่อระวังสุขภาพ หมู่บ้านรอบพื้นที่หนึ่งเมืองใน 1 โครงการ และโครงการเผื่อระวังสุขภาพ หมู่บ้านรอบพื้นที่หนึ่งเมืองใน 1 โครงการ</p> <p>ปี 2567-2569 ตัวอย่างสถานประกอบการที่นำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของกองทุนเผื่อระวังสุขภาพสำหรับโครงการเผื่อระวังสุขภาพ หมู่บ้านรอบพื้นที่หนึ่งเมืองแล้วไปปฏิบัติ 1 ตัวอย่างต่อปี</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>2.9 สร้างกลไกการดำเนินงานปฏิบัติในการจัดการที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการจัดการความรู้ในการจัดการตั้งแต่ระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เกิดการรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันของการใช้ประโยชน์ของกองทุนเผื่อระวังสุขภาพสำหรับโครงการเผื่อระวัง และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่หนึ่งเมือง</p>	<p>ประยุกต์จากแนวทาง 4.2.6 ในยุทธศาสตร์ปี 20 ปี</p>
<p>1. ร้อยละของของเสีย (Waste) ในกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ ของสถานประกอบการ กลุ่มเป้าหมาย ที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 ภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	n/a	ตัวชี้วัด 1.3.1 ในยุทธศาสตร์ปี 20 ปี, ตัวชี้วัดใหม่	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>การดำเนินการตามตัวชี้วัดนี้มุ่งเน้นการจัดการที่ฐานของเสียเป้าหมายที่เกิดจากการทำเหมืองแร่และการผลิตแร่จากสถานประกอบการอุตสาหกรรมพื้นฐาน (โรงแต่งแร่ โรงงาน ปั่น บดและย่อยหิน และโรงประกอบโลหะกรรม) ซึ่งประกอบด้วย คนสมบัติและคนลูกศิษย์ของเสีย กระบวนการผลิตที่ก่อให้เกิดของเสีย แนวทางและเทคโนโลยีในการจัดการที่ดำเนินการในปัจจุบัน ค่าใช้จ่ายในการจัดการหรือกำจัดของเสีย เพื่อให้ภาคธุรกิจลดต้นทุนและส่งเสริมให้ไม่รบกวนการนำน้ำเสียไปใช้ในการบำบัดน้ำประปาใช้ใหม่ โดยยังไม่ได้อาศัยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยยังมีประสิทธิภาพ</p> <p>- ของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ (Waste) หมายถึง ส่วนเหลือทิ้งหรือเหลือใช้ที่มีองค์ประกอบของแร่ ที่เกิดจากกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่และโลหะ ซึ่งอาจมีมูลค่าต่ำ หรือยังไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในช่วงเวลาที่ผลิต ณ ช่วงขณะนั้น และต้องมีการลงทุนค่าใช้จ่ายดำเนินการจัดการกับหรือกำจัด</p> <p>---</p> <p>หมายเหตุ : ของเสียในกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่จากสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>ประเภทสถานประกอบการ -> เหมืองแร่</p> <p>ชนิดของเสีย -> บางส่วนของเปลือกหิน หรือขี้หินที่ต้องเปิดออกเพื่อเข้าถึงแร่หลัก</p> <p>ตัวอย่างการนำกลับมาใช้ประโยชน์ -> การนำไปถมกลับในพื้นที่ที่ก่อกองดิน ไว้ในแผนผังโครงการทำเหมือง การแต่งแร่ซ้ำเพื่อกลับมาใช้ใหม่</p> <p>---</p> <p>ประเภทสถานประกอบการ -> โรงแต่งแร่</p> <p>ชนิดของเสีย -> หางแร่ ,แร่บอร์เซนต์</p> <p>ตัวอย่างการนำกลับมาใช้ประโยชน์ -> การแต่งแร่ซ้ำเพื่อกลับมาใช้ใหม่</p> <p>---</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางกรวิจัยวัสดุอุตสาหกรรมยุคใหม่</p>	<p>ประยุกต์จากแนวทาง 3.1.1 ในยุทธศาสตร์ปี 20 ปี</p>
<p>2. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 1) ด้านการเพิ่มมูลค่าแร่ 2) ด้านการนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ และ 3) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม่น้อยกว่า 2 แนวทางในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน</p>	n/a	ตัวชี้วัดใหม่ ในแผน 2	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>จะพิจารณาความสำเร็จจากจำนวนแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการผลิต ที่มีการเผยแพร่และผลักดันให้สถานประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อลดผลกระทบ ดังต่อไปนี้</p> <p>- การพัฒนาการลดต้นทุนหรือลดผลกระทบต่อพื้นที่ชุมชนที่ประสบปัญหาคุณภาพ</p> <p>เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมยุคใหม่หรืออุตสาหกรรมที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี</p> <p>- การหมุนเวียนของเสียหรือวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตนำกลับมาใช้ใหม่เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทน</p> <p>- การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตเพื่อลดของเสียและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>3.2 เร่งรัดให้มีการวิจัยพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยบูรณาการวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึงเครือข่าย research cluster ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยการทิ้งใบและ/หรือต่างประเทศ และหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยของกองทุนวิจัยประยุกต์ใช้ประโยชน์ของกองทุนวิจัย</p> <p>เข้าถึงแหล่งทุนหรือลดภาระด้านการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p>	<p>ประยุกต์จากแนวทาง 2.4.1 ในยุทธศาสตร์ปี 20 ปี</p>

ตัวชี้วัด	baseline	อ้างอิงตัวชี้วัด	คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)	กิจกรรมหลัก	อ้างอิงกิจกรรม
3. จำนวนผลงานวิจัยพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ หรือวัสดุทดแทนแร่ หรือแร่ทดแทน จำนวน 5 ผลงานภายในปีสิ้นสุดแผน	n/a	ตัวชี้วัด 2.4.1 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่องในยุทธศาสตร์ 20 ปี แต่ไม่ได้ถูกกำหนดในแผน 1	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>ตัวชี้วัดนี้มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างองค์ความรู้และการวิจัยพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รองรับการพัฒนาสถานประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การผลิตวัสดุทดแทนแร่คุณภาพสูง รองรับการผลิตขั้นสูงที่สามารถตอบสนองความต้องการใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมศักยภาพของประเทศ - การพัฒนาของเสีย (Waste) หรือวัสดุเหลือใช้ (เพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทน - การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเพื่อลดการสูญเสียแร่ที่มีค่าที่ขุดได้ในของเสีย (Waste) ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และลดต้นทุนการผลิต <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>3.3 ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาต้นแบบวัสดุผสม วัสดุทดแทนแร่ที่มีกระบวนการผลิตที่ประหยัดต้นทุนวัสดุคุณภาพ และเร่งรัดการผลิตส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อสร้างโอกาสใหม่ให้อุตสาหกรรมพร้อมกับแก้ปัญหาผลกระทบ ความยากลำบากในการวิจัยและพัฒนาของอุตสาหกรรม และความต้องการหรือการแก้ไขปัญหาของภาคอุตสาหกรรมต้นแบบให้สอดคล้องกัน</p> <p>3.4 ส่งเสริมให้งานวิจัยต้นแบบแร่ที่มีศักยภาพไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม ทั้งสิ้นสนับสนุนตลาดเดิม และพัฒนาตลาดใหม่ เพื่อให้เกิดการบริหารที่สมดุลตลอดห่วงโซ่มูลค่า โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น</p>	แนวทาง 2.4.5 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี
4. มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) สำหรับการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และด้านการวิจัย ประโยชน์จากพื้นที่ผ่านการทำเหมือง ไม่น้อยกว่า 2 กรณีตัวอย่างในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน	n/a	ตัวชี้วัดใหม่ในแผน 2	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>3.5 ส่งเสริมการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกิจกรรมเหมืองแร่ เช่น การลดและป้องกัน ปัญหามลพิษ PM2.5 / PM10 จากการทำเหมือง การจัดการทางแร่ ของเสีย และวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการแต่งและตากประกอบ โลหกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี เครื่องจักรหรือยานยนต์พลังงานไฟฟ้าแทนการใช้พลังงานฟอสซิล ในกระบวนการผลิตเพื่อใช้สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs เป็นต้น และวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการจัดการพื้นที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน เช่น เทคโนโลยีการสร้างภูมิประเทศสามมิติ (3D Scan) ในชุมชนเหมืองสำหรับการออกแบบการใช้ประโยชน์เหมือง เป็นต้น</p>	ประยุกต์จากแนวทาง 2.1.1 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี
5. ร้อยละของความสำเร็จในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับระบบหรือกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ร้อยละ 100 ภายในปีสิ้นสุดแผน	n/a	ปรับจากตัวชี้วัด 1.3.2 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่องในยุทธศาสตร์ 20 ปี แต่ไม่ได้ถูกกำหนดในแผน 1	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม :</p> <p>ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ในทางหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ไปประยุกต์ใช้ในองค์กร เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานประกอบการดำเนินโครงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า - มีระบบการหมุนเวียนของเสียและวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ - มีแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากร (น้ำ ไฟฟ้า) อย่างมีประสิทธิภาพ <p>โดยความสำเร็จวัดได้ ดังนี้</p> <p>ระดับที่ 1 จัดทำหลักเกณฑ์การทำเหมืองหรือการผลิตแร่ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (ความสำเร็จ 20%)</p> <p>ระดับที่ 2 จัดทำคู่มือและระบบประเมินตามหลักเกณฑ์ฯ (ความสำเร็จ 40%)</p> <p>ระดับที่ 3 จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และหลักเกณฑ์ฯ รวม 20 รายต่อปี (ความสำเร็จ 60%)</p> <p>ระดับที่ 4 จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และหลักเกณฑ์ฯ รวม 40 รายต่อปี (ความสำเร็จ 80%)</p> <p>ระดับที่ 5 ผู้ประกอบการสามารถนำองค์ความรู้และหลักเกณฑ์ฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดไปปรับใช้และมีการดำเนินการผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 10 รายต่อปี (ความสำเร็จ 100%)</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>3.6 ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) ในกิจการหรือสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่จัดลำดับความสำคัญ หรือมีความต้องการที่จะให้ภาครัฐเข้าไปส่งเสริม</p>	ประยุกต์จากแนวทาง 3.1.5 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี

ตัวชี้วัด	baseline	อ้างอิงตัวชี้วัด	คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)	กิจกรรมหลัก	อ้างอิงกิจกรรม
<p>แนวทางการพัฒนาด้านที่ 4 : การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนที่มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการของประเทศไทย ร้อยละ 20 ภายในสิ้นปีสุดท้ายของแผน</p>	<p>ร้อยละ 98 (เฉพาะผู้ที่เข้าร่วมประชุมเวทีสาธารณะ)</p>	<p>ตัวชี้วัด 4.2.1 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่อง</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม : ภาคประชาสังคม หมายถึง ประชาชนโดยทั่วไปที่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนด แต่ได้รับรู้ รับทราบ สื่อประชาสังคมผ่านช่องทางหรือรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยให้มีการจัดเก็บข้อมูลระดับความรู้ความเข้าใจทั้งก่อนและหลังการรับทราบสื่อประชาสังคมเพื่อทำการเปรียบเทียบ</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>4.1 พัฒนากลไกในการประชาสัมพันธ์ให้สื่ออย่างมีทิศทาง และเอกภาพ เพื่อการประชาสัมพันธ์สื่อและสื่อสาธารณะเรื่องความตั้งใจ ความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ติดตามและรายงานเรื่องความเสียหายและการควบคุมต่อสาธารณะ โดยจัดทำและดำเนินการตามแผนการสื่อสารที่ชัดเจน ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อวาเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อความชัดเจนเห็นข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการและกิจการเหมืองแร่ โดยอาศัยเครือข่ายพันธมิตรอาทิ กรมประชาสัมพันธ์ เครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาชน และอื่น ๆ เป็นต้น</p>	<p>ประยุกต์จากแนวทาง 4.1.2 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p>
<p>ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย (ระดับพื้นที่) มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของพื้นที่ ร้อยละ 40 ภายในสิ้นปีสุดท้ายของแผน</p>	<p>n/a</p>	<p>ตัวชี้วัด 4.2.2 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่อง</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติม : ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย หมายถึง ประชาชนในระดับพื้นที่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการแร่ในชั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการที่กำหนด หรือตามแนวทางการจัดการที่หน่วยงานกำหนด ในขั้นตอนและกระบวนการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตประทานบัตร การขออนุญาตขยายบัตรพิเศษกรณีแร่ทองคำ ทองคำ การติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนจากการทำงานเหมืองแร่ การฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการทำเหมืองแร่ และการจัดสรร/ใช้ประโยชน์จากเงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ โดยกรณีที่มีการทำกิจกรรมให้จัดเก็บข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ในเรื่องที่จะดำเนินการทั้งหมดก่อนและหลังการทำกิจกรรมเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) :</p>	<p>4.3 สร้างกลไกให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสถานะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งสำรอง ปริมาณสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ การบริหารจัดการ การแก้ปัญหา การใช้เงินกองทุนฟื้นฟู การติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นต้น รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีการศึกษา จัดทำแผนกลไกผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดทำแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการแร่ท้องถิ่นและชุมชนให้แล้วเสร็จภายในปีแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และดำเนินการตามแผนฯ ที่กำหนด</p>	<p>ประยุกต์จากแนวทาง 4.1.1 และ 4.1.3 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p>
				<p>4.4 พัฒนากลไกการสื่อสารให้มีกระบวนการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ ในการทำแบบชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนให้เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อเผยแพร่ และสร้างความเข้าใจ</p>	<p>แนวทาง 4.1.4 ในยุทธศาสตร์ที่ 20 ปี</p>

<p>ตัวชี้วัด</p> <p>3. ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระดับ 5 ภายในมีสิ้นสุดของแผน</p>	<p>baseline</p> <p>ร้อยละ 17.17</p>	<p>อ้างอิงตัวชี้วัด</p> <p>ประยุกต์จากตัวชี้วัด 4.1.1 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี, ตัวชี้วัดต่อเนื่อง</p>	<p>คำอธิบายเพิ่มเติมตัวชี้วัด และเกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี)</p> <p>คำอธิบายเพิ่มเติม : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งระบบ ทั้งในส่วนที่ต่อจากเป้าหมายที่กำหนด เช่น การรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำรายงาน EIA เป็นต้น และส่วนที่ไม่ได้มีกฎหมายการประเมินค่า การดำเนินการตามหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมที่ ค.ร. กำหนด หรือตามแนวทางการจัดการที่ส่วนราชการกำหนด โดยดำเนินการมีส่วนร่วมตั้งแต่ 1) ขั้นตอนการวางแผนการจัดการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายหรือแนวทางมาตรฐานในการบริหารจัดการ การกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การรับฟังความคิดเห็นในการขออนุญาตและจัดทำรายงาน EIA เป็นต้น 2) ขั้นตอนการดำเนินงาน เช่น การติดตามตรวจสอบกับคู่และผลการประเมิน โดยเฉพาะในรายที่มีปัญหาการร้องเรียน การเยียวยาผลกระทบจากการทำเหมือง การพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งแร่ เป็นต้น 3) ขั้นตอนการทำให้มีผล เช่น การฟื้นฟูพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ พิจารณาจากการมีส่วนร่วมใน 5 ระดับ ได้แก่ 1) การแจ้งให้ทราบ (Inform) 2) การปรึกษาหารือ (Consult) 3) การเข้ามามีบทบาท (Involve) 4) การสร้างความร่วมมือ (Collaborate) 5) การเสริมอำนาจ (Empowerment)</p> <p>เกณฑ์การใช้คะแนน (ถ้ามี) : พิจารณาระดับความสำเร็จจากการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ โดยระดับที่ 1 ระดับและจำแนกการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของการบริหารจัดการได้อย่างครบถ้วน ระดับที่ 2 มีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้และจัดทำแผนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะภาคประชาชน เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้โดยแผนฯ ต้องมีความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ระดับที่ 3 มีการยกระดับการมีส่วนร่วมตามแผนฯ ที่กำหนดไม่น้อยกว่า 1 กระบวนการ ระดับที่ 4 มีการยกระดับการมีส่วนร่วมตามแผนฯ ที่กำหนดไม่น้อยกว่า 2 กระบวนการ ระดับที่ 5 มีการยกระดับการมีส่วนร่วมตามแผนฯ ที่กำหนดไม่น้อยกว่า 3 กระบวนการ</p>	<p>กิจกรรมหลัก</p> <p>4.5 ปรับปรุงกลไกการมีส่วนร่วมระดับนโยบายในการพิจารณาโครงการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยคำนึงถึงนโยบายการไม่ประนีประนอมที่ต้นน้ำไม่ทองเที่ยว พลังงาน ศิลปวัฒนธรรม สังคม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>อ้างอิงกิจกรรม</p> <p>ประยุกต์จากแนวทางการ 4.2.6 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ดำเนินการต่อเนื่องจากแผน 1</p>
				<p>อ้างอิงกิจกรรม</p> <p>ประยุกต์จากแนวทางการ 4.2.3 ในยุทธศาสตร์ 20 ปี</p>	<p>กิจกรรมใหม่</p>

ภาคผนวก ๓ คำสั่ง/ประกาศ ค.นร. ที่เกี่ยวข้อง

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๑) /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๑) (๒) (๓) (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรี การเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ การกำกับดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การติดตามและประเมินผล รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และอนุกรรมการด้านต่าง ๆ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๑.๑ องค์ประกอบ

๑.๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๑.๓	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๔	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๑.๑.๖	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

/๑.๑.๗ อธิบดี...

๑.๑.๗	อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๘	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๙	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๐	อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๑	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๒	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๓	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ที่เลขาธิการสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๔	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑.๑๕	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแรมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๑.๒ อำนาจหน้าที่

๑.๒.๑ พิจารณาเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๒ เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง หรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และข้อร้องเรียน ข้อเสนอต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๑.๒.๓ พิจารณากลับกรองร่างหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC) ในการใช้เป็นแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รวมถึงพิจารณาการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ระยะถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) และเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๑.๒.๔ รวบรวมผลการดำเนินงานการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณา

/๑.๒.๕ เชิญผู้แทน...

๑.๒.๕ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๑.๒.๖ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๑.๒.๗ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมีเป้าหมาย

๒. คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๒.๑ องค์ประกอบ

๒.๑.๑	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	ประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๒	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	ประธานอนุกรรมการร่วม
๒.๑.๓	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติจำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๒.๑.๔	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๒.๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๒.๑.๖	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒.๑.๗	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๑.๘	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๒.๑.๙	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๐	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๑	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๒	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒.๑.๑๓	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๒.๑.๑๔	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๑๕	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒.๒ อำนาจหน้าที่

๒.๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะแนวทาง และมาตรการ ตลอดจนคำแนะนำอื่น ๆ ตามมติ คณะรัฐมนตรี และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ จัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ รวมถึงการพิจารณา ปรับปรุงความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

/๒.๒.๓ เชิญผู้แทน...

๒.๒.๓ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๒.๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๒.๕ ผลการดำเนินการให้เสนอคณะอนุกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒.๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๓.๑ องค์ประกอบ

๓.๑.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา	ประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๒	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๓	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๔	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนสองคน (ด้านสิ่งแวดล้อม และผู้แทนที่เป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น)	อนุกรรมการ
๓.๑.๖	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๓.๑.๗	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๓.๑.๘	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๓.๑.๙	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๐	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๑	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๔	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๕	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๓.๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

/๓.๑.๑๘ ผู้อำนวยการ...

- ๓.๑.๑๘ ผู้อำนวยการส่วน กองทรัพยากรแร่ อนุรักษ์และช่วยเสถียรภาพ
กรมทรัพยากรธรณี
- ๓.๑.๑๙ หัวหน้ากลุ่ม กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย อนุรักษ์และช่วยเสถียรภาพ
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๓.๒ อำนาจหน้าที่

๓.๒.๑ พิจารณาดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC) ให้สอดคล้องกับระบบสากล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยในภาพรวมดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๒.๒ พิจารณาดำเนินการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ต้องกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

๓.๒.๓ ประสานงานและดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๓.๒.๔ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๓.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๓.๒.๖ ผลการดำเนินการให้เสนอคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.๒.๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๔. คณะกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล

๔.๑ องค์ประกอบ

- ๔.๑.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน ประธานอนุกรรมการ
ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๔.๑.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น รองประธานอนุกรรมการ
- ๔.๑.๓ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อนุกรรมการ
- ๔.๑.๔ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อนุกรรมการ
- ๔.๑.๕ ผู้แทนกรมป่าไม้ อนุกรรมการ
- ๔.๑.๖ ผู้แทนกรมควบคุมโรค อนุกรรมการ
- ๔.๑.๗ ผู้แทนกรมอนามัย อนุกรรมการ
- ๔.๑.๘ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อนุกรรมการ
- ๔.๑.๙ ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุกรรมการ

๔.๑.๑๐	รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ ที่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๑.๑๑	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแรมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๔.๑.๑๒	ผู้อำนวยการกองทรัพย์สินทางพาณิชย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑.๑๓	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๔.๒ อำนาจหน้าที่

๔.๒.๑ ดำเนินการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการและปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ และเสนอข้อคิดเห็น แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้กับคณะอนุกรรมการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณารวบรวมและประมวลเรื่องเสนอ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

๔.๒.๒ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๔.๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๔.๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ที่ ๒ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในส่วนของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒.๒.๔ ของคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ภายใต้คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย	ประธานคณะทำงาน
๑.๒	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	รองประธาน
๑.๓	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๔	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ปรึกษาทางการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
๑.๖	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๗	ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑.๘	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
๑.๙	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๑๐	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑.๑๑	ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๒	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๓	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน

๑.๑๔ ผู้อำนวยการ...

๑.๑๔ ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมวัสดุพิเศษและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๕ ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๖ ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๗ ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๘ ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๙ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงานและเลขานุการ
๑.๒๐ เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และเสนอต่อ คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อพิจารณา

๒.๒ ดำเนินการมีส่วนร่วมและสร้างการรับรู้การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้ สาธารณะทราบเป็นระยะ และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสมหมาย เตชวาล)
อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ประธานอนุกรรมการ

(นายวิษณุ ทับเที่ยง)
อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ประธานอนุกรรมการร่วม

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๒ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ โดยเฉพาะหินอุตสาหกรรมเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพของการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จึงมีมติให้ยกเลิคำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม และแต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม โดยมีองค์ประกอบและ อำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	ศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ลพ หัตถโกศล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ

๑.๕ รองศาสตราจารย์...

๑.๕	รองศาสตราจารย์ ดร.ตุลวิทย์ สถาปนจารุ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	
๑.๑๑	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนสมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๒๐	ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๑	ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรมเพื่อการสนับสนุนอุตสาหกรรมซีเมนต์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง รวมถึงการรองรับโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐ ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณา

๒.๒ เสนอกลไกการตัดสินใจการนำหินอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ในแต่ละช่วงเวลาให้เหมาะสมกับกลไกทางเศรษฐศาสตร์ ภายใต้ดุลยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการหินอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตาม กำกับดูแล และประเมินผลเพื่อการใช้ประโยชน์สูงสุด และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๒.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๕ /๒๕๖๑
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๔) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่รวมถึงเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากรการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวดี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๓	รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร วงศ์จันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ

/๑.๑๒ ผู้แทน...

๑.๑๒ ผู้แทนสมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๓ ผู้แทนสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๔ นายเดโช ไชยทัพ ผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ)	อนุกรรมการ
๑.๑๕ ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๖ ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๗ ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘ ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ภายใต้กลไกประชารัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๒ เสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ และการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม การรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ (๔) (๕) และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้คณะกรรมการภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เช่น การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควร สงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็น เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธีการทำเหมือง ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่อาจเกิดขึ้นจากการทำเหมือง และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น หรือ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับในเรื่องที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยผ่านสื่อไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง

ข้อ ๒ ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลเพื่อจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้มีการ ประชาสัมพันธ์ หรือการให้ข้อมูลตามข้อ ๑ ในช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของกรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ การแถลงข่าว สื่อของกรมประชาสัมพันธ์ และ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น โดยต้องมีระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูลไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนเริ่มดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ

ข้อ ๓ ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามข้อ ๒ กรณีการจัดทำแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีการจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ ไม่น้อยกว่ากลุ่มละ ๑ ครั้ง ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการแร่ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๕ คน

(๒) ให้รวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามข้อ ๓ (๑) และการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามข้อ ๒ มาสรุปประมวลผล เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มการประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูลตามข้อ ๒ และให้เปิดเผย (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามช่องทางที่ได้ดำเนินการในข้อ ๒

(๓) ให้มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓ (๒) แล้วเสร็จ

(๔) ให้มีการจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๑ ครั้ง ภายใน ๓๐ วัน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓ (๓) แล้วเสร็จ หรืออาจดำเนินการร่วมกับข้อ ๓ (๓) ไปพร้อมกันก็ได้ โดยให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๗๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓ (๒) แล้วเสร็จ

การดำเนินการตามข้อ ๓ (๑) (๓) และ (๔) ให้มีกรรมการจากคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้งไม่น้อยกว่า ๓ คน

ข้อ ๔ ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามข้อ ๒ กรณีอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่แต่ไม่ใช่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ หากมีความจำเป็น อาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ตามข้อ ๓ ได้ โดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่เกินกรอบระยะเวลาทั้งหมดตามที่กำหนดในข้อ ๓

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ